Стоматолошки факултет Универзитета у Београду

Интегрисане основне и дипломске академске студије
– Студијски програм –

Интегрисане студије стоматологије

Београд 2013

БЕОГРАДСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 3/19
06. 03. 2013
БЕОГРАД

На основу члана 50. Статута Стоматолошког факултета Универзитета у Београду, Наставно научно веће Факултета, на четвртој редовној седници у школској 2012/13. години, одржаној 05.03.2013. године донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог студијског програма - Интегрисане студије стоматологије, које представљају интегрисане основне и дипломске академске студије у пољу медицисних наука, област стоматологија, другог нивоа студија.

Ове студије трају 6 школских година, 12 семестара, чијим се завршетком остварује 360 ЕСПБ и стиче стручни назив доктор стоматологије.

На овај студијски програм уписиваће се 240 студената.

Образложење

Дугогодишње искуство у школовању доктора стоматологије, дало је реалну могућност процене резултата досадашњег рада, али и прихватања великог изазова унапређења и прилагођавања постојећег образовног система европским стандардима.

Предложени студијски програм, поштујући пре свега дугогодишњу традицију, прихвата савремени концепт образовања уз примену најновијих науђних сазнања и вештина.

Овај студијски програм допринеће даљој отворености Факултета и покретљивости студената.

Усвајајући предлог Комисије за акредитацију донета је одлука као у диспозитиву.

Доставити:
Већу
Универзитету
Писарници.

Секретар
Александра Илић

Декан
проф. др Мирослав Вукадиновић

Univerzitet u Beogradu
STOMATOLOŠKI FAKULTET
Dr Subotića 8, tel: 2685-288, e-mail: stomfak@rcub.bg.ac.rs

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ

Стоматологија представља склоп биомедицинских знања и вештина које захтевају високе стандарде академског образовања у сврху стварања доктора стоматологије који су оспособљени за превенцију, епидемиолошко праћење, дијагностику, лечење болести уста зуба, рехабилитацију различитих врста крезубости и безубости, као и даље стручно и научно усавршавање.

Стоматолошко образовање је условљено напретком и применом нових знања, материјала и технологија. Намера нам је укључивање у европски високошколски систем, што налаже потребу даљег реструктурирања у складу са основама Болоњске декларације.

Дугогодишње искуство у школовању доктора стоматологије, даје нам реалну могућност процене резултата досадашњег рада, али и прихватања великог изазова унапређења и прилагођавања постојећег образовног система европским стандардима.

Полазна основа израде овог студијског програма је студијски програм Интегрисаних студија стоматологије који је акредитован 2008. године.

На основу:

1. праћења напредовања студената у току студија
2. анализе избора изборних предмета
3. анализе успешности савлађивања појединих предмета,
4. анализе укупног броја часова активне и теоријске наставе на овом студијском програму

утврђено је:

1. да је неопходно план и програм прилагодити стандардима за акредитацију студијских програма
2. да се настава на појединим изборним предметима не организује, јер није било заинтересованих кандидата
3. да је неопходно прилагодити ЕСПБ бодове броју часова активне наставе који су додељени предметима.
4. да је неопходно у план и програм интегрисаних студија стоматологије уврстити и већи број сати самосталне стручне праксе.

Са наведеног, извршена је ревизија постојећег плана и програма, и утврђен је предлог новог на следећи начин:

1. Повећан број часова активне наставе и уведена стручна пракса

UKUPNO ČASOVA AKTIVNE NASTAVE PO NASTAVNOM PLANU 2013. GODINE

Godina studija	Aktivna nastava Ustanova			Aktivna nastava za studente		
	predavanja	vežbe	ukupno	predavanja	vežbe	ukupno
I	26	22	48*15 = 720	23,5	19,5	42*15 = 630
II	35	18	53*15 = 795	31,5	16	47*15 = 705
III	28	32	60*15 = 900	24,5	30,5	55*15 = 825
IV	18	39	57*15 = 855	14,5	36,5	51*15 = 765
V	20	45	65*15 = 975	17,5	41,5	59*15 = 885
VI	23	25	48*15 = 720	19,5	20,5	40*15 = 600
UKUPNO	150	181	4965	131	164,5	4410

4410 (часови активне наставе)+990 (стручна пракса на последње 3 године)=5400 часова

2. у обавезне предмете су сврстана досадашња два изборна предмета и то: Имплантологија и Јавно здравље
3. повећан фонд часова појединим обавезним предметима (н.пр. ранији предмет Стоматолошка анестезија, сада се зове Орална хирургија са основама анестезије са фондом часова 90 и сада је двосеместралан)
4. поједини изборни предмети су укинути, а уврштени нови (н.пр. Основни принципи стоматолошке праксе, Биостатистика у стоматологији, Основи научно истраживачког рада, Права пацијената и одговорност доктора)
5. сви изборни предмети имају сада исти број кредита 6
6. у оквиру Блока 1 и 2 уврштена је самостална стручна пракса
7. фактор изборности износи 30%

Задатак сваког студијског програма је образовање младих стручњака, који се могу суочити са данашњим изазовима, а и стварање могућности међународне покретљивости доктора стоматологије.

Предложени студијски програм, поштујући пре свега дугогодишњу традицију која на овом Факултету траје већ 65 година, прихвата савремени концепт образовања уз примену најновијих науђних сазнања и вештина.

Овај студијски програм допринеће даљој отворености Факултета и покретљивости студената.

Назив

Интегрисане студије стоматологије

Ове студије трају 6 школских година, 12 семестара, чијим се завршетком остварује 360 ЕСПБ. Школска година је подељена у два семестра.

Завршетком ових студија студент стиче стручни назив *Доктор стоматологије*.

Интегрисане студије стоматологије су интегрисане основне и дипломске академске студије у пољу медицисних наука, област стоматологија, другог нивоа студија.

Сврха

Сврха студијског прогама Интегрисаних студија стоматологије је примарно образовање студената у смислу оспособљавања до потпуне самосталности у раду као стоматолога, који ће бити спреман да максимално допринесе оралном и општем здрављу становништва, у складу са прописаним законским нормама. Такође се обезбеђује амбијент у коме ће дипломирани стоматолози бити потпуно свесни својих могућности и граница у лечењу пацијената, на који начин ће се промовисати професионална комуникација са колегама посебних стоматолошких специјалности или другим професионалцима из домена здравствене заштите. Свеобухватан циљ оваквог деловања стоматолога је свакако збрињавање и нега пацијанта, подизање свести о значају оралног здравља и промоција превентивне стоматологије као интегралног дела животне културе нације.

Циљ

Формирање пажљивог, образованог, компетентног стоматолога који је способан да:

- искористи своје знање и практичне технике у свеобухватној процени пацијента и његовом збрињавању;
- да се бави промоцијом оралног здравља и превенцијом обољења;
- дијагностикује, изради и примени план терапије оралних промена;
- прихвати професионалну одговорност за безбедну и ефикасну бригу о пацијентима;
- прихвати неопходност сталног професионалног усавршавања.

План и програм овог студијског програма треба да:

- допринесе схватању и прихватању потребе да стоматолог у сваком тренутку обавља праксу у најбољем интересу пацијената, али и поштовања законске регулативе;
- омогући студентима стицање клиничке компетентности за рад без супервизије после дипломирања, али у исто време да им омогући да буду свесни својих могућности да би, по потреби могли да упуте пацијенте одговарајућем специјалисти;
- промовише стицање вештине, понашања и професионалних ставова који доприносе ефикасној и адекватној интеракцији са пацијентима и колегама;
- обезбеди базу за ефикасној и дугорочно образовање и професионално усавршавање.

Компетенције дипломираних студената

- Познавање нормалних функција људског организма као и нормалног раста и развоја
- Познавање основних научних знања из медицине и њиховог утицаја на орална обољења
- Стручност и способност у домену вештина које обухватају истраживачке, аналитичке и комуникацијске вештине а на основу савремених сазнања и схватања
- Знање и разумевање моралних и етичких одговорности које су укључене у бригу о пацијенту
- Познавање савремених прописа који се односе на свакодневни клинички рад
- Стручност и способност у комуникацији са пацијентом, његовом породицом као и сарадницима , а у складу са старошћу, социјалним и куртуролошким окружењем
- Способност идентификације фактора ризика за настанак оралних обољења и у складу са тим одређивање превентивне статегије
- Познавање принципа промоције оралног здравља и принципа превенције оралних болести
- Способност обављања комплетног стоматолошког прегледа уз постављање дијагнозе, познавања диференцијалне дијагнозе и прављења плана терапије
- Прецизно тумачење резултата клиничког и радиолошког прегледа, као и примена дијагностичких тестова
- Стручност и способност у спровођењу клиничких вештина и процедура за различита патолошка стања у домену болести уста, зуба, пародонталних ткива и поремећаја зглоба
- Спосонбност извођења терапијских процедура код пријема различитих типова пацијената и указивање прве помоћи код обољења уста, зуба и пародонцијума , код повреда уста и зуба као и код хитних стања у стоматологији

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Сагласан је са сличним програмима у европском и светском образовном и научном простору, као на пример:

1. Медициски универзитет у Бечу (www.meduniwien.ac.at)
2. Универзитет у Кардифу Велика Британија (www.cardiff. ac.uk)
3. Стоматолошки факултет у Загребу (www.stzg.unizg.hr)

Овај студијски програм је усклађен са препорукама Асоцијације за стоматолошку асоцијацију Европе (ADEE-www.adee.org).

Упис

Факултет уписује 240 студената у прву годину.

У прву годину може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању, и то гимназију или средњу школу медицинског усмерења.

Кандидат који конкурише за упис у прву годину студија из става 1. овог члана полаже пријемни испит, односно испит за проверу склоности и способности .

Пријемни испит се полаже из наставних предмета Хемија и Биологија.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности.

На основу мерила из става 3. овог члана, Факултет саставља ранг листе пријављених кандидата.

На прву годину интегрисаних студија стоматологије може се без пријемног испита уписати:

-лице које има стечено високо образовање на студијама првог степена;

-студент друге године медицинског факултета, који је положио све испите са прве године, односно остварио најмање 60 ЕСПБ бодова ;

-лице коме је престао статус студента због исписивања са студија, ако је претходно положило све прописане испите на првој години студија, односно ако је остварило 60 ЕСПБ бодова.

Лице из става 1. овог члана може се уписати само као самофинансирајући студент.

Правилником о правилима и режиму студија, утврђују се услови и начин признавања положених испита, односно ЕСПБ бодова, на другим факултетима.

Студент другог универзитета, односно друге самосталне високошколске установе, не може се уписати на Факултет, уколико му је до окончања студијског програма на високошколској установи на којој је уписан остало 60 или мање ЕСПБ бодова.

Провера знања

У току наставе провера знања се врши у виду колоквијума и семинара, а сам испит се састоји из практичног и усменог дела-испити из предмета који имају практичну и теоријску наставу. Испити који немају практичну наставу полажу се само усмено, односно путем теста.

Оцењивање студената врши се према унапред донетом распореду како у предиспитним обавезама тако и на завршном испиту.

Током студирања сваки студент савлађује студијски програм полагањем испита. Сваки појединачни предмет у студијском програму носи одређени број ЕСПБ бодова, који студент стиче када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета применом јединствене методологије високошколске установе за све предмете. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Максимални број поена који студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максимални 70. Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена који студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

На акредитованим студијским програмима континуирано се врши праћење и оцењивање студената током наставе у складу са структуром оцене за сваки предмет која је доступна свима у књизи предмета на сајту Факултета.

Наставно особље

Наставу врши квалификован и компетентан наставни кадар, изабран у звања у складу са одредбама:

- Статута Факултета
- Критеријума за избор наставника који је усвојио Сенат БУ.

Квалификације свих наставника и сарадника одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења.

Број наставника је довољан да покрије укупан број часова теоријске и практичне наставе, при чему се поштују критеријуми за број студената у групама за предавања и вежбе на претклиничким и клиничким предметима. Број ангажованих наставника и сарадника са пуним радним временом је 229 (88 наставника, 141 сарадник). Потребан број наставника за реализацију овог студијског програма је 33 са просечним оптерећењем 3.67.

У реализацији овог студијског програма учествују и студенти докторских студија, са којима се закључује уговор о регулисању међусобних права и обавеза.

Организација и материјална средства

Простор и опрема којом тренутно Факултет располаже, адекватна је за квалитетно извођење свих облика наставе.

Библиотечко-информациона делатност на Стоматолошком факултету уобличена је кроз постојање Централне библиотеке, која врши јединствену набавку и централизовану обраду литературе (инвентарисање, каталогизацију и класификацију библиотечког материјала). У Библиотеци су запослене две особе са одговарајућом стручном спремом.

Информатички ресурси Факултета су задовољавајући. Факултет располаже с великим бројем мрежних рачунара. Рачунарски центар (посебна служба у саставу Деканата) обједињује и даје информатичку подршку свим запосленима. Студенти могу приступити рачунарима у три рачунарске учионице, у библиотеци и преко властитих преносивих рачунара путем бежичне интернет везе у готово свим просторијама Факултета

Контрола квалитета

Систематско праћење и периодична провера квалитета регулисана је Политиком квалитета и Правилником о обезбеђивању квалитета наставног процеса, студијских програма, наставе, услова рада и вредновању студената.

Циљ контроле квалитета по стандардима је:

- анализа циљева и планова пословања;
- анализа политике квалитета;
- анализа погодности органзационе структуре за постизање циљева;
- оцена ефикасности спроведених измена;
- анализа студијских програма;
- анализа ефикасности студирања.

Комисију за контролу чини 9 наставника и сарадника, а у раду Комисије по функцији учествују:

-продекан за наставу
-студент продекан
-председник Парламента студената
-шеф Одсека за наставу.

Комисија се бави и прикупљањем, праћењем, анализирањем и извештавањем о свим показатељима обављене наставе у складу са Правилником о контроли извођења наставе.

Факултет не изводи студије на даљину.

Наставни план и програм, одговорни наставници, бодовни систем
У прилогу

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
1948
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И ДИПЛОМСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ

НАСТАВНИ ПЛАН

Београд 2013

Интегрисане основне и дипломске академске студије
Студијски програм ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ
I ГОДИНА

2013

	р.бр	Тип предмета	Шифра	ПРЕДМЕТ	I Семестар		II Семестар		Укупно часова	Сп-Ср	ЕСПБ	
					П	В	П	В				
обавезни предмети	1.	НС	СТ13АНАТ	Анатомија	2	2	4	4	180		12	42
	2.	НС	СТ13 ХИСТ	Општа и орална хистологиа и ембриологија	2	2	2	2	120		10	
	3.	НС	СТ13БИОХ	Општа и орална биохемија	4	2			90		8	
	4.	ТМ	СТ13ГЕНЕ	Хумана генетика	2	2			60		6	
	5.	ТМ	СТ13ДЕАН	Дентална анатомија	1	2			45		6	
				∑ обавезни предмети	**11**	**10**	**6**	**6**	**495**		**42**	
изборни предмети	6.	АО	СТ13ИНФО	Информатика у стоматологији			2	1	45		6	18
	7.	АО	СТ13БИОМ	Биомеханика у стоматологији			2	1	45		6	
	8.	АО	СТ13ЕКСП	Увод у експеримент и лабораторију			2	1	45		6	
	9.	АО	СТ13ЕНГ1	Енглески језик I			2	1	45		6	
	10.	ТМ	СТ13ОРХИ	Орална хигијена			1	2	45		6	
				∑ изборни предмети			**9**	**6**	**225**		**30**	
				∑	**11**	**10**	**15**	**12**	**720**		**72**	**60**
				Укупно часова активне наставе на години студија	**48x15=720**							

ЛЕГЕНДА:

АО	Академско-општеобразовни
ТМ	Теоријско-методолошки
НС	Научно-стручни
СА	Стручно-апликативни
	Клинички предмети
	Претклинички предмети

2013

Интегрисане основне и дипломске академске студије
Студијски програм ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ
II ГОДИНА

	р.бр	Тип предмета	Шифра	ПРЕДМЕТ	III Семестар		IV Семестар		Укупно часова	Сп-Ср	ЕСПБ	
					П	В	П	В				
обавезни предмети	11.	НС	СТ13ФИЗЛ	Општа и орална физиологија	4	2	3	1	150		9	42
	12.	НС	СТ13ПАТО	Општа и орална патологија			4	2	90		6	
	13.	НС	СТ13ПРЕВ	Превентивна стоматологија	2	3			75		6	
	14.	НС	СТ13МИКР	Микробиологија и имунологија	4	2			90		6	
	15.	НС	СТ13ПАФИ	Патофизиологија			4	2	90		6	
	16.	ТМ	СТ13СТМА	Стоматолошки материјали	2	0			30		4	
	17.	ТМ	СТ13ГНАТ	Гнатологија			1	2	45		5	
				∑ обавезни предмети	**12**	**7**	**12**	**7**	**570**		**42**	
изборни предмети	18.	АО	СТ13БСТА	Биостатистика у стоматологији	2	1			45		6	18
	19.	АО	СТ13МЕЕК	Медицинска екологија	2	1			45		6	
	20.	АО	СТ13ЕНГ2	Енглески језик 2	2	1			45		6	
	21.	АО	СТ13МЕНА	Менаџмент у стоматологији			2	1	45		6	
	22.	ТМ	СТ13ПРАК	Основни принципи стоматолошке праксе			2	1	45		6	
				∑ изборни предмети	**6**	**3**	**4**	**2**	**225**		**30**	
				∑	**18**	**10**	**16**	**9**	**795**		**72**	**60**
				Укупно часова активне наставе на години студија	**53x15=795**							

ЛЕГЕНДА:

АО	Академско-општеобразовни
ТМ	Теоријско-методолошки
НС	Научно-стручни
СА	Стручно-апликативни
	Клинички предмети
	Претклинички предмети

2013

Интегрисане основне и дипломске академске студије
Студијски програм ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ
III ГОДИНА

	р.бр	Тип предмета	Шифра	ПРЕДМЕТ	V Семестар		VI Семестар		Укупно часова	Сп-Ср	ЕСПБ	
					П	В	П	В				
обавезни предмети	23.	ТМ	СТ13СТПП	Стоматолошка протетика – претклиника	1	3	1	3	120	45	7	48
	24.	ТМ	СТ13БОЗП	Болести зуба – претклиника	1	2	1	2	90	45	7	
	25.	НС	СТ13ОПХИ	Општа хирургија			3	3	90		6	
	26.	НС	СТ13ИНМЕ	Интерна медицина	3	4			105		6	
	27.	ТМ	СТ13РЕНД	Основи клиничке радиологије	3	3			90		6	
	28.	ТМ	СТ13ФАРМ	Стоматолошка фармакологија	3	1	1	1	90		6	
	29.	НС	СТ13АНЕС	Орална хирургија са основама стоматолошке анестезије	1	2	1	2	90	45	6	
	30.	АО	СТ13ЈАЗД	Јавно здравље	2	1			45		4	
				∑ обавезни предмети	**14**	**16**	**7**	**11**	**720**	**135**	**48**	
изборни предмети	31.	ТМ	СТ13НЕУР	Неуропсихијатрија	1	2			45		6	12
	32.	НС	СТ13ОФТА	Офталмологија	2	1			45		6	
	33.	ТМ	СТ13ИНФЕ	Инфективне болести			2	1	45		6	
	34.	АО	СТ13НАУК	Основи научноистраживачког рада			2	1	45		6	
				∑ изборни предмети	**3**	**3**	**4**	**2**	**180**		**24**	
				∑	**17**	**19**	**11**	**13**	**885**	**135**	**72**	**60**
				Укупно часова активне наставе на години студија	**59x15=885**							

ЛЕГЕНДА:

АО	Академско-општеобразовни
ТМ	Теоријско-методолошки
НС	Научно-стручни
СА	Стручно-апликативни
	Клинички предмети
	Претклинички предмети

Интегрисане основне и дипломске академске студије
Студијски програм ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ
IV ГОДИНА

2013

	р.бр	Тип предмета	Шифра	ПРЕДМЕТ	VII Семестар		VIII Семестар		Укупно часова	Сп-Ср	ЕСПБ	
					П	В	П	В				
обавезни предмети	35.	СА	СТ13ОРАЛ	Орална хирургија	2	3	2	3	150	45	10	48
	36.	СА	СТ13РЕОД	Рестауративна одонтологија	1	6	1	3	165	45	10	
	37.	СА	СТ13МОБИ	Мобилна стоматолошка протетика	1	6	1	6	210	45	14	
	38.	СА	СТ13ОРМЕ	Орална медицина	1	2	2	2	105	30	9	
	39.	ТМ	СТ13ПРЕН	Претклиничка ендодонција			1	2	45	30	5	
				∑ обавезни предмети	**5**	**17**	**7**	**16**	**675**		**48**	
изборни предмети	40.	СА	СТ13ГЕРО	Геростоматологија	2	1			45	15	6	12
	41.	СА	СТ13ПАРИ	Пацијенти ризика			1	2	45	15	6	
	42.	НС	СТ13ЗАЈЕ	Стоматолошка заштита	1	2			45	15	6	
	43.	СА	СТ13КЛГН	Клиничка гнатологија			1	2	45	15	6	
				∑ изборни предмети	**4**	**3**	**2**	**4**	**180**		**24**	
				∑	**9**	**20**	**9**	**20**	**855**	**255**	**72**	**60**
				Укупно часова активне наставе на години студија	**57x15=885**							

ЛЕГЕНДА:

АО	Академско-општеобразовни
ТМ	Теоријско-методолошки
НС	Научно-стручни
СА	Стручно-апликативни
	Клинички предмети
	Претклинички предмети

2013

Интегрисане основне и дипломске академске студије
Студијски програм ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ
V ГОДИНА

	р.бр	Тип предмета	Шифра	ПРЕДМЕТ	IX Семестар		X Семестар		Укупно часова	Сп-Ср	ЕСПБ	
					П	В	П	В				
обавезни предмети	44.	СА	СТ13ДЕСТ	Дечја стоматологија	2	3	2	3	150	45	8	42
	45.	СА	СТ13ОРТО	Ортопедија вилица	2	3	2	4	165	45	9	
	46.	СА	СТ13ФИКС	Фиксна стоматолошка протетика	2	6	0	6	210	45	10	
	47.	СА	СТ13ПАР1	Основи пародонтологије	1	2	1	2	90	45	6	
	48.	СА	СТ13ЕНДО	Ендодонција	1	6	1	3	165	45	9	
				∑ обавезни предмети	**8**	**20**	**6**	**18**	**780**		**42**	
изборни предмети	49.	СА	СТ13ПОВР	Повреде зуба у деце			1	2	45	30	6	18
	50.	НС	СТ13ПОТР	Стоматолошка заштита особа са посебним потребама			2	1	45		6	
	51.	НС	СТ13ЕПИД	Епидемиологија обољења пародонцијума	1	1			30		6	
	52.	НС	СТ13ПРОР	Прехируршка ортодонтска терапија			1	2	45		6	
	53.	ТМ	СТ13КОМП	Компјутеризована стоматологија	1	1			30		6	
				∑ изборни предмети	**2**	**2**	**4**	**5**	**195**		**30**	
				∑	**10**	**22**	**10**	**23**	**975**	**255**	**72**	**60**
				Укупно часова активне наставе на години студија	**65x15=975**							

ЛЕГЕНДА:

АО	Академско-општеобразовни
ТМ	Теоријско-методолошки
НС	Научно-стручни
СА	Стручно-апликативни
	Клинички предмети
	Претклинички предмети

Интегрисане основне и дипломске академске студије
Студијски програм ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ
VI ГОДИНА

2013

	р.бр	Тип предмета	Шифра	ПРЕДМЕТ	XI Семестар		XII Семестар		Укупно часова	Сп-ср	ЕСПБ	
					П	В	П	В				
обавезни предмети	54.	СА	СТ13МАКС	Максилофацијална хирургија	2	2	2	2	120		6	
	55.	НС	СТ13ОРЛА	Оториноларингологија	1	2			45		3	
	56.	ТМ	С13ФОРЕ	Форензичка медицина и медицинско право	2	1			45		3	
	57.	СА	СТ13БЛО1	БЛОК: Рестауративна стоматологија			4	4	300	180	7	
	58.	СА	СТ13БЛО2	БЛОК: Педодонција			2	2	150	90	4	**42**
	59.	СА	СТ13ПАР2	Клиничка пародонтологија	1	2			45	45	3	
	60.	СА	СТ13ОРИМ	Имплантологија			2	2	60	30	4	
	61.	НС	СТ13ЗАРА	Одбрана завршног рада							12	
				∑ обавезни предмети	**6**	**7**	**10**	**10**	**765**		**42**	
изборни предмети	62.	НС	СТ13РЕКО	Реконструкција зуба са великим оштећењима	1	2			45		6	
	63.	НС	СТ13УРГЕ	Ургентна стања у стоматологији	1	2			45		6	
	64.	НС	СТ13ФИОР	Фиксна ортодонција	1	2			45		6	
	65.	НС	СТ13РАДИ	Радиологија	2	1			45		6	**18**
	66.	АО	СТ13ППОД	Права пацијента и одговорност доктора	2	1			45		6	
				∑ изборни предмети	**7**	**8**			**225**		**30**	
				∑	**13**	**15**	**10**	**10**	**990**	**345**	**72**	**60**
				Укупно часова активне наставе на години студија	**48x15=720**							

ЛЕГЕНДА:

АО	Академско-општеобразовни
ТМ	Теоријско-методолошки
НС	Научно-стручни
СА	Стручно-апликативни
	Клинички предмети
	Претклинички предмети

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ИНТЕГРИСАНЕ ОСНОВНЕ И ДИПЛОМСКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ИНТЕГРИСАНЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ

КЊИГА ПРЕДМЕТА

Београд 2013

Садржај:

Р.Б.	шифра предмета	НАЗИВ ПРЕДМЕТА	страна
1.	СТ13АНАТ	Анатомија	4
2.	СТ13 ХИСТ	Општа и орална хистологиа и ембриологија	8
3.	СТ13БИОХ	Општа и орална биохемија	14
4.	СТ13ГЕНЕ	Хумана генетика	17
5.	СТ13ДЕАН	Дентална анатомија	20
6.	СТ13ИНФО	Информатика у стоматологији	23
7.	СТ13БИОМ	Биомеханика у стоматологији	25
8.	СТ13ЕКСП	Увод у експеримент и лабораторију	27
9.	СТ13ЕНГ1	Енглески језик I	29
10.	СТ13ОРХИ	Орална хигијена	31
11.	СТ13ФИЗЛ	Општа и орална физиологија	33
12.	СТ13ПАТО	Општа и орална патологија	36
13.	СТ13ПРЕВ	Превентивна стоматологија	38
14.	СТ13МИКР	Микробиологија и имунологија	40
15.	СТ13ПАФИ	Патофизиологија	42
16.	СТ13СТМА	Стоматолошки материјали	46
17.	СТ13ГНАТ	Гнатологија	48
18.	СТ13ОБПО	Биостатистика у стоматологији	50
19.	СТ13МЕЕК	Медицинска екологија	52
20.	СТ13ЕНГ2	Енглески језик 2	55
21.	СТ13МЕНА	Менаџмент у стоматологији	57
22.	СТ13ПРАК	Основни принципи стоматолошке праксе	60
23.	СТ13СТПП	Стоматолошка протетика – претклиника	62
24.	СТ13БОЗП	Болести зуба – претклиника	68
25.	СТ13ОПХИ	Општа хирургија	72
26.	СТ13ИНМЕ	Интерна медицина	74
27.	СТ13РЕНД	Основи клиничке радиологије	78
28.	СТ13ФАРМ	Стоматолошка фармакологија	81
29.	СТ13АНЕС	Орална хирургија са основама стоматолошке анестезије	84
30.	СТ13ЈАЗД	Јавно здравље	87
31.	СТ13НЕУР	Неуропсихијатрија	90
32.	СТ13ОФТА	Офталмологија	92
33.	СТ13ИНФЕ	Инфективне болести	94
34.	СТ13НАУК	Основи научноистраживачког рада	96
35.	СТ13ОРАЛ	Орална хирургија	98
36.	СТ13РЕОД	Рестауративна одонтологија	101
37.	СТ13МОБИ	Мобилна стоматолошка протетика	105
38.	СТ13ОРМЕ	Орална медицина	109
39.	СТ13ПРЕН	Претклиничка ендодонција	115
40.	СТ13ГЕРО	Геростоматологија	118
41.	СТ13ПАРИ	Пацијенти ризика	121
42.	СТ13ЗАЈЕ	Стоматолошка заштита	125

43.	СТ13КЛГН	Клиничка гнатологија	127
44.	СТ13ДЕСТ	Дечја стоматологија	129
45.	СТ13ОРТО	Ортопедија вилица	132
46.	СТ13ФИКС	Фиксна стоматолошка протетика	139
47.	СТ13ПАР1	Основи пародонтологије	142
48.	С13ЕНДО	Ендодонција	148
49.	СТ13ПОВР	Повреде зуба у деце	153
50.	СТ13ПОТР	Стоматолошка заштита особа са посебним потребама	155
51.	СТ13ЕПИД	Епидемиологија обољења пародонцијума	157
52.	СТ13ПРОР	Прехируршка ортодонтска терапија	160
53.	СТ13КОМП	Компјутеризована стоматологија	162
54.	СТ13МАКС	Максилофацијална хирургија	164
55.	СТ13ОРЛА	Оториноларингологија	167
56.	С13ФОРЕ	Форензичка медицина и медицинско право	169
57.	СТ13БЛО1	БЛОК: Рестауративна стоматологија	171
58.	СТ13БЛО2	БЛОК: Педодонција	178
59.	СТ13ПАР2	Клиничка пародонтологија	183
60.	СТ13ОРИМ	Имплантологија	187
61.	СТ13ЗАРА	Одбрана завршног рада	189
62.	СТ13РЕКО	Реконструкција зуба са великим оштећењима	190
63.	СТ13УРГЕ	Ургентна стања у стоматологији	193
64.	СТ13ФИОР	Фиксна ортодонција	195
65.	СТ13РАДИ	Радиологија	198
66.	СТ13ППОД	Права пацијента и одговорност доктора	200

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	1

Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Анатомија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Горан Б. Вујашковић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 12	**Година студија: I / 1. и 2 семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: CT13АНАТ**

Циљ предмета:Циљ предмета је да студент научи да влада практичним и теоријским знањем из системске и топографске анатомије човека.

Исход предмета:
У току похађања предавања и вежби студент усваја морфологију и топографију коштаних и мекоткивних структура горњих и доњих екстремитета. Савладава зидове и поделу грудне, трбушне и карличне дупље (морфологију, топографију, васкуларизацију и инервацију органа који се ту налазе). Студент влада морфологијом и топографијом коштаних структура главе, темпоромандибуларног зглоба, крвних судова и живаца главе и врата, усне дупље, ждрела, носне дупље, гркљана, чула вида и чула слуха и равнотеже. Савладали су припоје, инервацију и функцију мишића главе. Усваја морфологију и топографију централног нервног система (са нагласком на једра кранијалних живаца, коморе и путеве).

Садржај предмета

	Предавања	Час
	1. семестар	
1.	Општа остеологија. Кости горњег екстремитета (кости раменог појаса, кости надлакта, подлакта и шаке).	2
2.	Кости доњег екстремитета (кости карличног појаса, кости натколенице, потколенице, стопала). Кости грудног коша. Кости кичменог стуба.	2
3.	Општа миологија. Мишићи руке, (мишићи рамена, мишићи надлакта, мишићи подлакта, топографски предели руке – пазушна јама). Артерије руке. Вене руке. Живци руке (рамени живчани сплет).	2
4.	Мишићи ноге (мишићи бедра, мишићи бута, мишићи потколенице, топографски предели ноге). Артерије ноге. Вене ноге. Живци ноге (слабински живчани сплет, крсни живчани сплет).	2
5.	Грудни кош (зидови, мишићи, крвни судови и живци). Грудна дупља (подела). Плућа (морфологија, грађа, крвни судови и живци плућа). Плућна марамица (делови и шпагови). Душник и душнице.	2
6.	Срце (спољашња и унутрашња морфологија, крви судови и живци срца – спроводни апарат). Срчана кеса (подела). Задњи медијастинум (границе и садрзај). Једњак. Систем вене азугос. Лимфни судови (десни лимфни канал, грудни лимфни канал). Грудни део симпатичког стабла. N. Vagus (грудни део)	2
7.	Трбух (спратови и предели). Предњи и задњи трбушни зид (мишићи, апонеурозе, апонеурозне творевине и слабе тачке предњег трбушног зида).	2
8.	Трбушна дупља (спратови). Трбушна марамица (подела и спагови). Јетра (положај, спољашњи изглед, односи, крвни судови). Жучна кеса и жучни канали.	2
9.	Гуштерача (положај, спољашњи изглед, грађа, односи). Слезина (положај, спољашњи изглед, грађа, односи).	2
10.	Желудац (положај,спољашњи изглед, односи). Дуоденум (положај, спољашњи изглед, односи).	2
11.	Танко црево (положај, спољашња морфологија, односи). Дебело црево (положај, спољашњи изглед, односи). Васкуларизација и инервација желудачно – цревног канала.	2

12.	Ретроперитонеални простор (зидови и садржај). Бубрег (положај, спољашњи изглед, грађа, односи и крвни судови). Мокраћовод - Уретер. Надбубрежна жлезда. Трбушна аорта (пут, бочне и завршне гране). Доња шупља вена (пут, почетне гране и притоке). Живци трбуха (целијачни сплет).	2
13.	Карлица (зидови карлице и карлична дупља). Мокраћна бешика (изглед, положај, односи). Ректум (изглед, положај, односи). Крвни судови и живци карлице.	2
14.	Мушки полни органи (подела, положај, изглед, грађа и односи).	2
15.	Женски полни органи (подела, положај, изглед, грађа и односи).	2
	2. семестар	
16.	Доња вилица (морфологија и грађа). Горња вилица (морфологија и грађа Ситне кости лица (непчана кост, носна кост, сузна кост, јабучна кост, доња носна шкољка, раласта кост- морфологија).	4
17.	Кости лобање (чеона,темена, потиљачна, клиноидна кост - морфологија и грађа). Ситаста кост, слепоочна кост – морфологија и грађа	4
18.	Кранио-фацијалне дупље (лобањска дупља, очна дупља, носна дупља, усна дупља, слепоочна јама, подслепоочна јама, криластонепчана јама). Зглобови главе (непокретни и покретни). Доњовилични зглоб (зглобне површине, везе, функција). Зглобови главе са вратом и зглобови врата (атлантоокципитални зглоб и атлантоаксијални зглоб - зглобне површине, везе и функција).	4
19.	Мимични -поткожни, дубоки – мастикаторни мишићи (припој, инервација, функција). Мишићи предње стране врата (поткожни ; мишићи површинског слоја – бочни, надхиоидни, подхиоидни ; мишићи дубоког слоја – скаленски И предкичмени),мишићи задње стране врата. (припој, инервација, функција). Фасције главе. Фасције врата. Међуфасцијални простори главе и врата.	4
20.	Крвни судови главе и врата : A. Carotis communis (пут, односи и гране).A. Carotis externa (пут, односи, бочне и завршне гране). A. Maxillaris (топографски предели и гране). A. Carotis interna (пут, бочне и завршне гране). A. Subclavia (топографски предели и гране).Вене главе и врата (систем унутрашње, спољашње и предње југуларне вене, поткључна вена).Венски синуси тврде можданице. Лимфатици главе и врата.	4
21.	N.N. Olfactorii, N. Opticus, N. Oculomotorius, N. Trochlearis, N. Abducens, N. Trigeminus, N. Ophtalmicus (пут, однос, гране). N. Maxillaris, N. Mandibularis (пут, односи и гране).	4
22.	N. Facialis, N. Vestibulocochlearis, N. Glossopharingeus (пут, однос, гране). N. Vagus, N. Accessorius, N. Hypoglossus, Truncus simphaticus. Plexus cervicalis (пут, односи и гране).	4
23.	Усна дупља : подела, границе, зидови. Предворје усне дупље (усне, образи, десни, зуби). Права усна дупља (тврдо непце, меко непце, подјезични предео, језик).	4
24.	Велике и мале пљувачне жлезде (подела, морфологија, изводни канали жлездане лозе). Анатомска подела носа (спољашњи нос, носна дупља). Параназалне шупљине (вилчни синус, чеони синус, етмоидални синус, сфеноидални синус).	4
25.	Ждрело (положај, границе, спољашњи изглед, односи, ждрелна дупља). Парафарингеални и ретрофарингеални простор (зидови и садржај). Гркљан (опис,границе, положај, грађа, гркљанска дупља, инервација, васкуларизација).	4
26.	Анатомска подела ока. Очна јабучица : омотачи ока (спољашњи, средњи, унутрашњи) и садржај ока (очне коморе, очно сочиво, стакласто тело). Мишићи покретачи ока, фасције очне дупље, очни капци и сузни апарат.	4
27.	Анатомска подела уха. Спољашње ухо (усна шкољка, спољашњи усни канал, бубна опна). Средње ухо (бубна дупља, Еустахијева слушна труба, мастоидна пећина). Унутрашње ухо (коштани лабиринт, опнасти лабиринт). N. Vestibulocochlearis	4

28.	Општа неурологија. Medulla spinalis. Medula oblongata (границе, спољни изглед, грађа). Pons i Cerebellum (границе, спољни изглед, грађа и четврта мождана комора)	4
29.	Mesencephalon (границе, спољни, изглед, грађа). Diencephalon (границе, спољњи изглед, грађа, трећа мождана комора - Ventriculus tertius).	4
30.	Теленцепхалон (спољни изглед, грађа, латералне мождане коморе). Путеви ЦНС-а (моторни, сензитивни и чулни). Омотачи ЦНС – а (мека, паучинаста и тврда мождана опна).	4
Укупно		

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
	1. семестар		
1.	Кости горњег екстремитета.	2	
2.	Кости доњег екстремитета.	2	
3.	Кости кичменог стуба. Кости грудног коша.	2	
4.	Рука (топографски предели, мишићи, крвни судови и живци).	2	
5.	Нога (топографски предели, мишићи, крвни судови и живци).	2	
6.	Грудни кош (зидови, мишићи, крвни судови, живци, грудна дупља).	2	
7.	Плућа и плућна марамица.	2	
8.	Срце- спољашња и унутрашња морфологија. Срчана кеса.	2	
9.	Задњи медијастинум.	2	
10.	Трбух (зидови, мишићи, апонеурозне творевине, слабе тачке, трбушна дупља).	2	
11.	Јетра. Слезина. Желудац.	2	
12.	Гуштерача. Танко црево. Дебело црево.	2	
13.	Бубрег. Ретроперитонеални простор.	2	
14.	Карлица –мушка.	2	
15.	Карлица- женска.	2	
	2. семестар		
16.	Mandibula. Maxilla.	4	
17.	Ситне кости лица. Os frontale. Os occipitale	4	
18.	Os parietale. Os ethmoidale. Os sphenoidale.	4	
19.	Os temporale(pars squamosa, pars tympanica). Os temporale (pars petrosa)	4	
20.	Краниофацијалне дупље.	4	
21.	Топографски предели врата. Regio sternocleidomastoidea M sternocleidomastoideus. Platysma.A. carotis communis. V jugularis ext.. V. jugularis int.N. Accessorius. N.vagus. Regio colli anterior. MM. suprahyoidei. MM. infrahyioidei. A. carotis ext. A. carotis int. Trigonum caroticum. Trigonum linguale ant. et post., Trigonum submandibulare, Plexus cervicalis.	4	
22.	Regio colli lateralis.MM. scaleni. A. subclavia. Површински предео лица. Мишићи лица. Regio parotidomasseterica. Regio buccalis. N. Facialis. Regio infratemporalis. Cavum nasi. N. Trigeminus.	4	
23.	Cavitas nasi. NN. Olfactorii. Cavitas oris. N. hypoglossus.	4	

24.	Саливарне жлезде. Pharynx. Spatium parapharingeum et retropharingeum. Plexus pharingeus. Truncus simpathicus. N. Glossopharingeus.	4	
25.	Larynx. N.Vagus. N Glossopharyngeus. Truncus simpathyicus	4	
26.	Око - bulbus oculi. N. Opticus, N. Oculomotorius, N. Trochlearis,N. Abducens. Помоћни органи ока.	4	
27.	Ухо (спољашње и средње). Unutrašnje uho. N. Vestibulocochlearis.	4	
28.	Medulla spinalis. Rhombencephalon.	4	
29.	Mesencephalon. Diencephalon.	4	
30.	Telencephalon. Путеви и омотачи ЦНС-а.	4	
	Укупно	**90**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом

- Анализа коштане структуре на костима човека. Проналажење мишића, артерија, вена и живаца (главе, врата и тела) на кадаверском материјалу.
- Анлиза грађе чула слуха и равнотеже и чула вида на мулажима.

Литература

1. С. Јовановић, Н. Лотрић: Дескриптивна и топографска анатомија човека - Остеологија Научна књига, Београд, 1979
2. С. Јовановић, Н. Лотрић: Дескриптивна и топографска анатомија човека-Рука, грудни кош, нога, трбух и кралица, Научна књига, Београд, 1979
3. С. Унковић, Д. Муцић, Г. Вујашковић: Анатомија човека- Глава и врат, Наука, Београд, 2003.
4. Г. Вујашковић, С. Малобабић, Д. Муцић: Дескриптивна и топографска анатомија човека- Централни нервни систем, Спринт, Београд, 2002

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **90**	Вежбе: **90**	Други облици наставе: Колоквијуми семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**60 Поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	8 (30x0,3)	Тест	35
практична настава	12 (30x0,4)	Практични испит	5
колоквијум-и	30 (6x5)	Усмени испит	-
семинар-и	10 (2x5)		
Друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	2
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Општа и орална хистологија и ембриологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Гордана Д. Кубуровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 10	**Година студија: I / 1. и 2. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ХИСТ**

Циљ предмета:
Стицање знања из цитологије, хистологије и ембриологије ткива, органа и органских система. Циљ наставе предмета Општа и орална хистологија и ембриологија је да студенту пружи знања о структурној организацији ћелија, ткива и органа, као и основне принципе њихове интеграције у веће функционалне целине. Студент такође, стиче знања о њиховом пореклу и развоју.

Исход предмета:
Након одслушане наставе студент је у могућности да на микроскопском нивоу идентификује сва ткива и органе, као и елементе који их изграђују. Распознаје ембрионална ткива и фазе у развоју појединих органа, посебно главе и врата. Након одслушане наставе студент је оспособљен за разумевање нормалне функције ћелија и ткива као патолошких промена на микроскопском нивоу. Знања која стиче из ембриологије омогућавају му да разумевање нормалне функције ћелија и ткива као и патолошких промена на микроскопском нивоу. Знања која стиче из ембриологије омогућавају му да разуме природу и механизме настанка развојних аномалија. Разумевање односа између структуре и функције, као и ћелијских процеса у хистолошком контексту, омогућава студенту да сагледа биолошку природу различитих терапијских процедура.

Садржај предмета:

Предавања	Час
1. семестар	
1. Увод у хистологију. Цитологија. Место међу сродним наукама, значај. Основни принципи хистолошких техника. Најважнији поступци у припремању ткива за истраживања на нивоу оптичке микроскопије. Рутинске и селективне методе бојења. Имуноцитохемијске методе бојења. Основи припремања ткива за истраживања на нивоу електронског микроскопа. Ћелија као основна структурна и функционална јединица људског организма. Основне карактеристике спољашње и унутрашње морфологије ћелије: број, облик, величина. Ћелија активна у синтези протеина (егзокрина и ендокрина секреција). Ћелија активна у синтези стероидних хормона (значај глатког ендоплазматског ретикулума).	2
2. Цитологија. Субцелуларна организација ћелије: ћелијска мембрана, гранулирани агранулирани ендоплазматски ретикулум, слободни рибозоми, лизозоми, пероксизоми, ендоцитоза - специфична (рецепторна) и неспецифична, рецептори, митохондрије. Једро и једарце, центриол, трепља. Структура и значај цитоскелета ћелије:микрофиламентии интермедијарни филаменти и микротубули. Ћелијска деоба. Смрт ћелије. Апоптоза.	2
3. Епително ткиво. Појам ткива и њихова класификација. Врсте епителних ткива. Прости епители. Поларизованост епителне ћелије: апикалне, базалне и латералне модификације плазмалеме (микровили, стереоцилије, киноцилије). Хистолошка организација интерцелуларних спојева. Егзокрине и ендокрине жлезде.	2
4. Епително ткиво. Слојевити епители: плочасто-слојевити епител без орожавања плочастослојевити епител са орожавањем. Псеудослојевити епители: дворедан и троредан. Епители прелазног типа. Догељева ћелија. Хистолошка организација ћелија ових епитела и начин њихове интеграције.	2

5.	Везивно ткиво. Опште особине везивних ткива., њихов значај у организму ембрионално порекло. Врсте везивних ткива. Ембрионално везивно ткиво - мезенхим. Слузно везивно ткиво. Растресито везивно ткиво. Ултраструктурне карактеристике ћелија овог ткива фибробласт, мастоцит, плазмоцит, макрофаг. Момонуклеусни фагоцитни систем. Структурна организација и продукција влакана: колагена, еластична, ретикулинска Интерцелуларни матрикс. Масно ткиво: хистолошка организација, значај, ултраструктура масне ћелије. Бело и мрко масно ткиво. Ретикуларно ткиво: врсте, хистолошка организација. Густа везивна ткива – тетива, лигамент, везивна капсула.	2
6.	Специјализована везивна ткива. Хрскавица: врсте, структура, локализација ултраструктура хондробласта и хондроцита. Перихондријум. Хијалина хрскавица, еластична хрскавица, фиброзна хрскавица. Развој хрскавице.	2
7.	Специјализована везивна ткива Структура зреле кости и развиће. Ултраструктура остеобласта, остеоцита и остеокласта. Развиће кости: ендезмална и енхондрална осификација. Ремоделирање кости.	2
8.	Хематопоеза, костна срж. Строма костне сржи и њен значај. Стем ћелија. Прогениторне и прекурсорне ћелије. Лимфоидна и мијелоидна лоза. Еритроцитопоеза. Гранулоцитопоеза.	
9.	Ћелијски елементи крви. Ултраструктура еритроцита и зрлих форми гранулоцита и аганулоцита (моноцита и лимфоцита). Морфолошке карактеристике тромбоцита.	2
10.	Мишићно и нервно ткиво. Мишићно ткиво: порекло, врсте, значај мишићних ткива. Хистолошка организација глатког мишићног ткива. Ултраструктура глатке мишићне ћелије. Хистолошка организација попречно-пругастог мишићног ткива. Ултраструктура попречно-пругасте мишићне ћелије. Структура миофибрила, актинског и миозинског филамента. Хистолошка организација срчаног мишићног ткива. Ултраструктура типичне срчане мишићне ћелије. Ултраструктура миоендокрине срчане мишићне ћелије. Ултраструктура ћелија спроводног апарата срца. Неуромишићна синапса. Дисцус интерцалатус и његов значај у функционисању миокарда. Нервно ткиво: основне цитолошке и хистолошке карактеристике нервног ткива. Целуларни састав: нервне ћелије и глија ћелије. Ултраструктурна организација неурона. Структурна основа аксонског транспорта. Неурофиламенти и микротубули. Биосинтеза неуротрансмитера. Синапса. Нервно влакно. Мијелинизација, структура мијелинског омотача. Структура Шванове ћелије. Нервни завршеци: слободни и инкапсулирани Неуроглија. Грађа и функција појединих врста. Интер-неурони и основне интегративне функције.	2
11.	Општа ембриологија. Основне карактеристике развоја. Сперматогенеза и овогенеза. Структура сперматозоида. Јајна ћелија. Оваријални и менструални циклус. Оплођење. Браздање оплођеног јајета и стварање бластоцисте. Структура бластоцисте. Ембриобласт и трофобласт. Имплатација заметка. Децидуа. Преембрионски период развића. Ембрионски период развића. Фетусни период развића. Плацента. Клицини листови и формирање ткива и органа.	2
12.	Циркулаторни систем. Кардиоваскуларни систем и развој. Хистолошка грађа срца. Срце као ендокрини орган. Хормони срца. Спроводни систем срца. Срчани скелет. Крвни судови. Артерије мишићног типа. Артерије еластичног типа. Артериоле. Капилари. Хистолошка организација појединих врста капилара. Ендотел. Венуле. Мале, средње и велике вене. Артериовенске анастомозе. Портални крвоток и његов значај. Лимфни васкуларни систем: лимфни капилари, сабирни лимфни судови, ductus thoracicus i ductus lymphaticus dexter.	2
13.	Респираторни систем и развој. Хистолошка организација респираторног система – основни појмови. Спроводни, репираторни и вентилациони део репираторног система. Трахеја. Респираторни епител. Бронхус. Бронхиоле (кондуктивне, терминалне респираторне). Ductus alveolaris. Saccus alveolaris. Респираторна баријера. Ултраструктура ћелија алвеоле.	2

14. Уринарни систем и развој. Хистолошка организација уринарног система – основни појмови. Кортекс бубрега. Нефрон и његови сегменти. Бубрежни корпускул. Филтрациона баријера. ЈГА бубрега. Медула бубрега. Сабирни каналићи. Мале и велике чашице. Пелвис. Уретер и његова хистолошка организација. Vesica urinaria. Епител прелазног типа. Ултраструктура суперфицијалне (Догељеве) ћелије и значај њене специфичне хистолошке организације.	2
15. Имуни систем, лимфатични органи и развој. Појам неспецифичне и специфине имуности. Појам целуларног и хуморалног имунитета.Ћелије имуног система. Врсте лимфоцита. Ултраструктура Т, Б, и НК лимфоцита. Субпопулације Т лимфоцита. Порекло и диференцијација лимфоцита. Диференцијација лимфоцита: антигеннезависна и антиген-зависна фаза. Плазмоцит. Ћелије памћења. Антиген-презентирајуће ћелије. Инкапсулирани лимфатични органи. Хистолошка грађа тимуса, тонзиле, лимфног чвора и слезине. Дифузно лимфатично ткиво дуж респираторног, дигестивног, уринарног и гениталног система.	2

Предавања	Час
2. семестар	
16. Дигестивни систем и развој. Жлезде придодате дигестивном систему и развој. Основни појмови.Хистолошка организација дигестивног система – основни појмови и регионалне разлике. Езофагус. Ventriculus (cardia, fundus i pilorus). Танко црево (дуоденум, јејунум и илеум) хистолошка организација ових сегмената и спцифичности у грађи. Ултраструктура ентероцита. Дебело црево (colon i appendix).	2
17. Жлезде придодате дигестивном систему. Јетра. Јетрин режњић. Порто-билијарни простор јетре и његова хистолошка организација. Ултраструктурна организација хепатоцита. Васкуларизација јетре. Егзокрини панкреас. Ацинус панкреаса. Ултраструктура панкреоцита. Изводни канали.	2
18. Развиће лица и усне дупље. Порекло, раст и развој максиларних, мандибуларних и фронтоназалног процесуса. Интермаксиларни сегмент. Срастање процесуса. Развој висцерокранијума и неурокранијума. Развој максиле. Развој палатума. Премаксила. Развој мандибуле. Мецкел-ова рскавица. Значај секундарних хрскавица у развоју мандибуле. Развој кондиларног, короноидног процесуса и тела мандибуле. Развој језика и папила. Развој доње усне. Развој образа. Развој горње усне. Развој оралне мукозе. Постнатални раст и развој лица и неурокранијума. Карактеристике везане за расу и пол. Промене везане за старење. Аномалије.	2
19. Развој и раст зуба. Примарна епителна трака. Ламина вестибуларис. Ламина денталис: порекло, грађа и судбина. Глеђни орган. Дентална папила. Стадијум иницијације. Стадијум пролиферације. Стадијум хисто и морфодиференцијације. Стварање крунице зуба. Детерминација облика зуба. Диференцијација амелобласта. Амелогенеза. Редуковани глеђни епител. Диференцијација одонтобласта. Дентиногенеза. Покрети одонтобласта. Минерализација ткива. Нуклеација. Раст кристала. Инкременталне линије. Деградација минерализованих ткива. Развој пулпе зуба. Развој корена зуба. Значај цервикалне дупликатуре у развоју корена зуба. Hertwig-ова епителна кошуљица. Диференцијација цементобласта. Цементогенеза. Ницање зуба. Ерупција зуба. Прееруптивни, еруптивни и постеруптивни покрети зуба. Смена зуба. Развој периодонцијума. Развој дентогингивалног споја.	2
20. Жлезде усне дупље. Развој пљувачних жлезда. Хистолошке карактеристике пљувачних жлезда. Секреторни део пљувачне жлезде. Структура ацинуса. Ултраструкура сероцита и мукоцита. Gianuzzi-jev полумесец. Миоепителна ћелија. Врсте пљувачних жлезда. Серозна, мукозна и мешовита пљувачна жлезда. Glandula parotis. Glandula submandibularis. Glandula sublingualis. Изводни канали: ductus intercalatus, pars strijata, интралобуларни и интерлобуларни изводни канали. Инервација пљувачних жлезда. Васкуларизација пљувачних жлезда. Промене у пљувачним жлездама везаним за старење.	2
21. Дентинско-пулпни комплекс. Физичке и хемијске особине дентина. Структура	2

дентина. Дентински каналићи: примарне и секундарне кривине. Садржај дентинских каналића. Инкрементне линије (Von Ebner-ove i Owen-ove линије). Перитубуларни и интертубуларни дентин. Склеротични дентин. Глобуларни дентин. Дентин корена зуба. Томесов гранулозни слој. Врсте дентина: примарни и секундарни. Репарација дентинско-пулпног комплекса.Терцијарни (репаративни) дентин. Предентин. Инервација. Осетљивост. Старење. Зубна пулпа. Структурне карактеристике по зонама.Ултраструктурне карактеристике одонтобласта. Одонтобласт у секреторној фази. Одонтобласт у фази мировања. Цитоплазматични продужеци одонтобласта (Томес-ови процесуси). Остале ћелије пулпе. Екстрацелуларни матрикс пулпе. Васкуларизација пулпе. Инервација пулпе. Старење пулпе.	
22. Глеђ. Физичке и хемијске особине глеђи. Структура амелобласта и њихов животни циклус. Структура глеђи. Глеђне призме. Интерпризматична супстанца. Инкрементне линије. Матрикс глеђи. Протеини глеђног матрикса. Ретзиус-ове линије. Неонатална линија. Hunter-Schreger-ове линије. Глеђне ламеле. Глеђни струкови. Глеђна вретена. Сазревање глеђи. Покривачи глеђи. Перикимата. Промене у глеђи везане за старење. Репаративни потенцијал глеђи.	2
23. Пародонцијум. Цемент. Физичке и хемијске особине цемента. Глеђно-цементни и цементно-дентински спој. Грађа цемента. Класификација цемента. Целуларни ацелуларни цемент. Ћелије цемента. Ултраструктурне карактеристике цементобласта и цементоцита. Промене у цементу везане за старење. Репаративни потенција цемента. Периодонцијум. Ћелије периодонцијума. Влакна периодонцијума. Хистолошка организација колагених влакана и њихов распоред. Међућелијска супстанца. Инервација периодонцијума. Васкуларизација периодонцијума. Функције периодонцијума. Регенеративни и репаративни потенцијал периодонцијума.	2
24. Пародонцијум. Алвеоларна кост. Гингива. Алвеоларна кост: структура и улога. Унутрашњи зид алвеоле. Утицај сила на ремоделацију унутрашњег зида алвеоле. Интерденталани и интеррадикуларни септум. Гингива. Анатомске карактеристике гингиве. Припојна, слободна и интерденталана гингива. Гингивални сулкус. Хистолошка организација гингиве. Сулкусни епител. Припојни епител. Дентогингивални спој. Орални епител гингиве. Ламина проприја гингиве. Гингивална влакна. Васкуларизација гингиве. Инервација гингиве. Регенеративни и репаративни потенцијал гингиве. Клинички значај.	2
25. Орална мукоза. Орални епител. Хистолошка организација оралне мукозе. Ултраструктура кератиноцита. Ортокератинизација. Паракератинизација. Некератиноцити у оралном епителу. Меланоцити и пигментација оралног епитела. Лангерханс-ова ћелија. Меркел-ова ћелија. Пермеабилност оралног епитела. Ламина проприја. Ћелије и екстрацелуларни матрикс. Васкуларизација оралне мукозе. Инервација оралне мукозе. Структурне варијације и врсте оралне мукозе. Специјализована мукоза језика. Папиле: цирцумвалате, фолиате, фунгиформес. Густативни корпускули. Негустативне папиле језика: филиформес. Мастикаторна мукоза: хистолошке карактеристике и регионалне разлике. Засторна мукоза: хистолошке карактеристике и регионалне разлике. Промене у оралној мукози везане за старење. Репарација и регенерација оралне мукозе. Хистолошка организација усне. Мукокутани спој. Мукогинивални спој. Тврдо непце. Меко непце.	2
26. Темпоромандибуларни зглоб. Синус максиларис. Анатомске карактеристике. Фосса гленоидалис. Цондул мандибулае. Хистолошке карактеристике ТМ зглоба. Дисцус артицуларис. Капсула зглоба. Синовијална мембрана. Лигаменти ТМ зглоба.Инервација ТМ зглоба. Васкуларизација ТМ зглоба. Развој ТМ зглоба. Промене у зглобу везане за старење. Параназалне шупљине. Максиларни синус. Анатомске и хистолошке карактеристике. Клинички значај.	2
27. Ендокрини систем и развој. Основни појмови. Опште карактеристике ендокриног система. Механизам ендокрине секреције. Значај рецептора. Хистолошка грађа хипофизе, пинеалне жлезде, тиреоидне жлезде, паратиреоидне жлезде, адреналне жлезде. Структура ћелијских типова ових жлезди. ДНЕС систем. Врсте ћелија и њихова ултраструктура. Хормони ДНЕС система и њихов значај. Ендокрини панкреас и његова хистолошка организација. Структура ћелијских ентитета ендокриног	2

панкреаса.	
28. ЦНС и развој. Нервни систем. Хистолошка организација великог мозга, малог мозга, кичмене мождине. Типови нервних ћелија и њихова структура. Неурони и глија ћелије. Синапсе. ПНС и развој. Типови нервних завршетака: слободни и инкапсулирани. Типови ганглиона: сензорни и неуровегетативни. Класификација нервних влакана по локализацији, грађи и функцији. Елементи вегетативног нервног система.	2
29. Чула и развој. Чулни органи – основни појмови. Хистолошка организација чула вида, посебно ретине и корнее. Хистолошка организација чула слуха. Цортијев орган и структура његових ћелија. Чуло мириса и укуса. Кожа и развој. Епидермис. Дермис. Васкуларизација коже. Хиподермис.	2
30. Мушки и женски репродуктивни систем и развој. Тестис: семени каналићи, интерстицијум (хистолошка организација, ултраструктура Лаудигове ћелије). Сперматозоид. Интратестисни и екстратестисни изводни канали. Епидидимис. Дуцтус деференс. Весица семиналис. Простата. Пенис. Женски репродуктивни систем. Оваријум. Хистолошка организација фоликула оваријума. Жуто тело. Утерус, цервих утери. Вагина, Плацента. Млечна жлезда.	2
Укупно	**60**

	Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**	**вежбе**
	1. семестар	
1.	Општа морфологија ћелије. Облик ћелије и величина. Облик једра. Ћелијске органеле. Голги комплекс, гранулирани ендоплазматски ретикулум, митохондрије, центриол, цилија..	2
2.	Општа морфологија ћелије. Ултраструктура једра. Једарна мембрана, хроматин, нуклеолус, поре. Деоба ћелије.	2
3.	Епително ткиво. Једнослојни епители. Љуспаст, коцкаст, цилиндричан. Псеудослојевити епители: дворедан и троредан.Сложени епители.	2
4.	Плочасто слојевити епител без орожавања. Плочасто слојевити епител са орожавањем. Епител прелазнг типа. Жлездани епител.	2
5.	Везивно ткива.Мезенхим. Растресито везивно ткиво. Ултраструктура фибробласта. Слузно везивно ткиво. Тетива. Ретикуларно везивно ткиво. Масно ткиво.	2
6.	Специјализована везивна ткива. Хрскавице: хијалина, еластична, фиброзна.	2
7.	Специјализована везивна ткива. Кост. Брушена кост. Декалцификована кост. Окоштавање: ендезмално и енхондрално. Ултраструктура остеокласта.	2
8.	Хематопоеза. Костна срж. Хематопоеза у ембрионалној јетри. Костна срж: еритро, мијело и мегакариопоеза.	2
9.	Крв. Размаз крви. Леукоцитарна формула. Ултраструктура неутрофилних, базофилних и еозинофилних гранулоцита. Структура тромбоцита.	2
10	Мишићно ткиво. Попречно пругасти скелетни мишић, срчани мишић, глатки мишић. Нервно ткиво. Нервно ткиво. Нервне ћелије. Нисслова супстанца. Нервна влакна. Мијелински омотач. Сензитивни корпускули. Синапса.	2
11	Општа ембриологија. Тестис у развоју. Сперматогенеза. Оваријум у развоју. Овогенеза. Ендометријум. Funciulus umbilicalis. Плацента.	2
12	Циркулаторни систем. Артерија еластичног типа. Артерија мишићног типа. Вена. Капилари. Лимфни судови.	2
13	Респираторни систем. Епиглотис. Трахеја. Плућа.	2
14	Уринарни систем. Бубрег. Vesic urinaria. Уретер. Уретра.	2
15	Лимфатични органи. Тимус. Слезина. Nodus limfacitus. Тонсила.	2
	Вежбе	Час
	2. семестар	
16	Дигестивни систем. Жлезде придодате дигестивном систему. Езофагус. Venticulus (cardia, fundus и pilorus). Танко црево (дуоденум, јејунум и илеум) Ултраструктура ентероцита. Дебело црево (colon и apendix).	2

17	Жлезде придодате дигестивном систему. Јетра. Убризгани крвни судови јетре. Купферове ћелије. Vesica fellea. Панкреас.	2
18	Развој зуба. Развој потпорног апарата зуба. Ницање и смена зуба.	2
19	Развој и раст зуба. Стадијум иницијације. Стадијум пролиферације. Стадијум Хистодиференцијације и морфодиференцијације	2
20	Жлезде усне дупље. Гландула паротис. Гландула субмандибуларис. Гландула сублингуалис	2
21	Дентин. Зубна пулпа.	2
22	Глеђ.	2
23	Пародонцијум. Целуларни и ацелуларни цемент. Периодонцијум.	2
24	Пародонцијум. Алвеоларна кост. Гингива.	2
25	Орална мукоза. Специјализована мукоза језика. Папиле: цирцумвалате, фолиате, фунгиформес. Густативни корпускули. Негустативне папиле језика: филиформес. Хистолошка организација усне. Мукокутани спој. Мукогинивални спој. Тврдо непце. Меко непце.	2
26	Темпоромандибуларни зглоб. Синус максиларис.	2
27	Ендокрини систем. Хипофиза. Епифиза. Тиреоидеа. Паратиреоидеа. Надбубрежна жлезда.	2
28	Велики мозак. Мали мозак. Кичмена мождина. Ганглион. Нерв.	2
29	ЦНС, чула и кожа. Основне карактеристике коже, чула, ЦНС-а. Кожа. Цорнеа. Ретина. Ductus cochlearis.	2
30	Мушки репродуктивни систем. Тестис. Epididimis. Ductus deferens. Vesica seminalis. Простата. Пенис. Оваријум. Туба утерина. Женски репродуктивни систем. Утерус. Ендометријум. Вагина. Gl. mamma.	2
	Укупно	**60**

* стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Микроскопска анализа хистопатолошких препарата хуманих ткива и препарата

Литература

1. Радујковић-Кубуровић Г. Општа хистологија, Завод за уџбенике, Београд, 2012.
2. Даниловић В., Радујковић-Кубуровић Г. Орална хистологија и ембриологија, Београд, 2012.
3. Радујковић-Кубуровић Г. Хистолошки практикум, Академска мисао, Београд. 2012.
4. Трпинац Д. Ембриологија, Кућа штампе, Београд. 2001.

Допунска литература:

1. Лачковић В., Бумбаширевич В. Хистолошки атлас. Дата статус, Београд,2008.
2. Јунqуеира ЛЦ, Царнеиро Ј. Основи хистологије, Дата статус, Београд, 2005.
3. Николић И. и сар. Ембриологија човека, Дата статус, Београд, 2010.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: /
Предавања: **60**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: **колоквијуми семинари**	Студијски истраживачки рад: /	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	4 (30x0,13)	Елиминациони Тест	10
практична настава	16 (30x0,5)	Интегрисан практични и усмени испит	30
колоквијум-и	36 (6x6)		
семинар-и	4 (2x2)		

Студијски програм: **Интегрисане академске студије стоматологије**	3
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Општа и орална биохемија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Татјана М. Тодоровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 8	**Година студија: I / 1. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13БИОХ**

Циљ предмета: да студент савлада основна знања из разградње и синтезе органских молекула, као и регулаторне механизме ових процеса. Такође стиче знања из биохемије пљувачке, зубних ткива, денталног биофилма.

Исход предмета: После одслушане наставе из предмета Општа и орална биохемија, студент стиче:

- основна знања о принципима метаболичких процеса у организму човека (угљених хидрата, липида, протеина),
- знања о биохемијској организацији и биохемијским процесима појединих ткива и органа, њихову повезаност и међузависност.
- основна знања о клиничко-дијагностичком значају одређивања појединих биохемијских параметара у телесним течностима и секретима човека (крвни серум, пљувачка).
- знања о биохемијском саставу и механизму секреције пљувачке,
- знања о биохемијском саставу зубних ткива,
- знања о биохемији денталног биофилма, знања о биохемијској основи настанка зубног каријеса и пародонтопатије

Садржај предмета

Предавања	Час
1. семестар	
1. ЕНЗИМИ: дефиниција, структура,сличности и разлике са неорганским катализаторима,механизам ензимске катализе,активно место ензима.	4
2. ЕНЗИМИ: фактори који утичу на активност ензима, кинетика ензимске активности,алостерни ензими, активатори и инхибитори ензима, мултипли облици ензима.	4
3. ЕНЗИМИ:регулација активности ензима, мултиензимски системи, класификација и номенклатура ензима, коензими	4
4. БИОЛОШКЕ ОКСИДАЦИЈЕ И РЕСПИРАТОРНИ ЛАНАЦ УГЉЕНИ ХИДРАТИ: разлагање и ресорпција угљених хидрата, гликолиза	4
5. УГЉЕНИ ХИДРАТИ: хексозомонофосфатни пут, уронски пут, оксидативна декарбоксилација пирувата, синтеза оксал ацетата, циклус трикарбонских киселина, метаболизам гликогена, глуконеогенеза.	4
6. ЛИПИДИ: разлагање и ресорпција масти, катаболизам глицерола и масних киселина, бета оксидација масних киселина, метаболизам кетонских тела, синтеза масних киселина	4
7. ЛИПИДИ:синтеза триацилглицерола, метаболичка активност масног ткива, метаболизам холестерола, метаболизам жучних киселина, метаболизам фосфолипида	4
8. ПРОТЕИНИ: разлагање и ресорпција протеина**,** разградња ткивних протеина**,** катаболизам аминокиселина**,** трансаминација, оксидативна дезаминација, синтеза урее**,** декарбоксилација аминокиселина	4
9. ПРОТЕИНИ:катаболизам безазотних остатака аминикиселина, метаболизам креатина и креатинина, метаболизам глутатИиона, метаболизам пурина и пиримидина, метаболизам хемоглобина	4
10. МЕТАБОЛИЗАМ ВОДЕ И БИОЕЛЕМЕНАТА БИОХЕМИЈА ВИТАМИНА: липосолубилни витамини, хидросолубилни витамини	4

11. БИОХЕМИЈА ХОРМОНА: молекуларни механизам деловања хормона, синтеза, транспорт и разградња хормона, метаболички ефекти хормона	4
12. БИОХЕМИЈА ТКИВА: крв, јетра, бубрези, мишићно ткиво, нервно ткиво, везивно ткиво	4
13. БИОХЕМИЈА ПЉУВАЧКЕ: биохемијски састав пљувачке, муцини, пролином-богати гликопротеини, саливарна амилаза, лингвална липаза, лизозим, сијалопероксидаза,лактоферин, хистатини, цистатини, статерин, фибронектин, имуноглобулинИ, липиди, ензими антиоксиданси пљувачке, електролити, улоге и значај пљувачке	4
14. БИОХЕМИЈА ЗУБНИХ ТКИВА:биохемијски састав зубне глеђи,биохемијски састав дентина, биохемијски састав зубног цемента, биохемијски састав зубне пулпе СТЕЧЕНА ЗУБНА ПЕЛИКЛА: биохемијски састав, механизам настанка, значај	4
15. ДЕНТАЛНИ БИОФИЛМ:биохемијски састав, механизам настанка, незрели и зрели биофилм– биохемијске карактеристике, метаболичка активност бактерија биофилма, биохемијски процеси у бактеријама биофилма, промене пХ у биофилму, примене флуорида у превенцији зубног каријеса	4
Укупно	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
1. семестар			
1.	Основни принципи аналитичких метода - фотометрија	2	
2.	Ензими- разлике између ензима и неорганских катализатора	2	
3.	Ензими - оптимални услови за дејство ензима	2	
4.	Ензими крвне плазме	2	
5.	Клинички значајни ензими	2	
6.	Дигестивни ензими	2	
7.	Угљени хидрати - гликемија	2	
8.	Одређивање концентрације триглицерида и холестерола у крви	2	
9.	Липиди – липопротеини крвне плазме	2	
10.	Непротеинска азотна једињења – уреа, креатинин, мокраћна киселина	2	
11.	Метаболизам жучних боја - билирубин	2	
12.	Електролити плазме – Na, K, Cl, Ca, бикарбонати, фосфати	2	
13.	Протеини - протеини крвне плазме	2	
14.	Клиничко - биохемијско испитивање урина	2	
15.	Биохемијски састав пљувачке	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Анализа дијагностичких метода биохемијских маркера у телесним течностима)

Литература

Тодоровић Татјана, Дожић Иван. Општа и орална биохемија. Чигоја штампа, Београд, 2012.
Тодоровић Татјана, Дожић Иван. Пљувачка и орално здравље. Завод за уџбенике, Београд, 2009.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: 60	Вежбе: 30	Други облици наставе: 3 колоквијума, 1 семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	6 (15x0.4)	Тест	
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	5
колоквијум-и	30 (3x10)	Усмени испит	35
семинар-и	9		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	4
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Хумана генетика	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Јелена М. Милашин	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 1. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ГЕНЕ**

Циљ предмета:
Упознати студента са основним принципима молекуларне генетике, цитогенетике, менделског и немендeлског наслеђивања код људи, као и њиховим медицинским значајем.

Исход предмета: Студент влада основним појмовима молекуларне биологије (типови нуклеинских киселина, њихова структура и функција, фазе процеса репликације, транскрипције и транслације, генетички код и регулација генске експресије). Студент познаје механизме настанка мутација и последице по људско здравље, као и механизме поправке грешака у наследном материјалу. Студент је савладао основне појмове цитогенетике и разуме њен медицински значај. Познаје главне нумеричке и структурне аберације хромозома, уме да објасни механизме њиховог настанка и упознат је са најчешћим синдромима. Студент разуме принципе, правила и специфичности наслеђивања моногенских и полигенских нормалних и патолошких својстава, као и распрострањеност наследних каракактеристика на нивоу популација (епидемиолошке студије). Студент повезује промене на нивоу гена и процес туморигенезе и схвата вишестепени механизам малигне трансформације ћелије.

Садржај предмета:

Предавања	Час
1. семестар	
1. Молекуларна генетика-наследна основа: састав, структура и типови нуклеинских киселина као и њихова функција; организација хроматина и хромозома.	2
2. Молекуларна генетика-репликација: фазе у процесу репликације и ензимски системи који их контролишу; транскрипција, генетички код, фазе транскрипције, типови и улога РНК молекула, њихова обрада.	2
3. Молекуларна генетика-синтеза протеина (транслација), фактори који учествују у транслацији и њене фазе; регулација генске експресије.	2
4. Молекуларна генетика- генске мутације: типови и класификација на основу врсте промене у молекулу ДНК, као и на основу њиховог фенотипског ефекта.	2
5. Молекуларна генетика-механизми настанка мутација (физички и хемијски мутагени) и механизми репарације молекула ДНК .	2
6. Цитогенетика- кариотип, нумеричке аберације хромозома, њихова подела и механизми настанка; полиплоидије, анеуплоидије аутозома и полних хромозома.	2
7. Цитогенетика- најчешћи синдроми и њихове клиничке одлике.	2
8. Цитогенетика-структурне аберације хромозома: балансиране аберације (инверзије, транслокације), фенотипски ефекти, значај за човека и његово потомство.	2
9. Цитогенетика- структурне аберације хромозома- небалансиране аберације подела, механизми њиховог настанка и медицински значај (делеција, дупликације, изохромозоми и др).	2
10. Наслеђивање код човека: основна правила менделског наслеђивања и општи појмови (алелни гени, хомозиготност, хетерозиготност; моногенска својства, наслеђивање доминантних и рецесивних особина); анализа родословних стабала.	2
11. Наслеђивање код човека: наслеђивање везано за полне хромозоме са посебним нагласком на рецесивно и доминантно наслеђивање везано за Х-хромозом.	2
12. Наслеђивање код човека: генетички полиморфизам, мултипли алели и наслеђивање крвних група, наслеђивање везаних гена и корелативних особина.	2

13. Наслеђивање код човека: полигенија, адитивна полигенија, мултифакторско наслеђивање; некласични типови моногенског наслеђивања.	2
14. Популациона генетика: дефиниција популације и њене генетичке структуре, генетичка равнотежа популације и фактори који је ремете.	2
15. Онкогенетика: вишестепени механизам малигне трансформације ћелије; основне класе гена укључене у процес канцерогенезе и механизам њиховог деловања: активација протоонкогена и инактивација тумор- супресорских гена у хуманим туморима.	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
1. семестар			
1.	Молекуларна генетика I: грађа ДНК, репликација	2	
2.	Молекуларна генетика II: транскрипција, транслација	2	
3.	Молекуларна генетика III: генске мутације	2	
4.	Прва и друга мејотичка деоба као увод у хромозомске аберације	2	
5.	Цитогенетика I: упознавање са хуманим кариотипом	2	
6.	Цитогенетика II: методе добијања и бојења хромозома, Барово тело	2	
7.	Цитогенетика III: нумеричке аберације хромозома	2	
8.	Цитогенетика IV: структурне аберације хромозома	2	
9.	Наслеђивање код човека I**:**: монохибридно и дихибридно наслеђивање	2	
10.	Наслеђивање код човека II: наслеђивање везано за X	2	
11.	Наслеђивање код човека III: генетички полиморфизам	2	
12.	Наслеђивање код човека IV: Везани гени	2	
13.	Наслеђивање код човека V: Полигенија	2	
14.	Цртање и анализа родословних стабала	2	
15.	Популациона генетика	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Студент је овладао основним принципима наслеђивања код човека, уме да повезује промене на хромозомском и молекулском нивоу са обољењима тј. разуме однос генотип-фенотип

Литература 1. Уџбеник (ауторизована скрипта): Хумана генетика Паповић Р., Луковић Љ., Новаковић И. и сар., Librimedicorum, Београд 2007.

2. Практикум: Милашин Ј., Бабић М., Поповић Б.: Хумана генетика, Чигоја, Београд 2007.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Колоквијуми семинари	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	7.5=0.5x15	Тест	10
практична настава	15=1x15	Практични испит	
колоквијум-и	30= 3x10	Усмени испит	30
семинар-и	7,5		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	5
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Дентална анатомија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Жељко Г. Мартиновић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 1. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ДЕАН**

Циљ предмета:
упознавање студената са основама морфологије сталних и млечних зуба

Исход предмета:
студент је оспособљен за познавање и моделацију зуба млечне и сталне дентиције

Садржај предмета

Предавања	Час
1. семестар	
1. Увод у морфологију. Стоматогнатни систем.Општа знања о зубима. Дефиниција, класификација и функција зуба. Дентална формула. Периоди дентиције. Хронологија ницања зуба.	1
2. Обележавање зуба. Дентална номенклатура.Топографско-анатомски знаци на зубима. Општа орална и дентална анатомија. Анатомски делови и структура зуба.	1
3. Кржично-гребенски комплекс и комплекс депресија на оклузалним површинама зуба.	1
4. Класа сталних секутића. Атрибути класе секутића. Атрибути типа горњих секутића. Варијацијегорњих секутића. Атрибути типа доњих секутића. Варијације доњих секутића. Атрибути денталног лука класе секутића.	1
5. Класа сталних очњака. Атрибути класе очњака. Атрибути типа горњих очњака. Варијације горњих очњака. Атрибути типа доњих очњака. Варијације доњих очњака.Атрибути денталног лука класе очњака.	1
6. Класа премолара. Атрибути класе премолара. Атрибути доњих премолара. Атрибути денталног лука класе премолара.	1
7. Класа сталних молара. Атрибути класе молара. Атрибути типа горњих молара. Варијације горњих молара.	1
8. Атрибути типа доњих молара. Варијације доњих молара. Атрибути денталног лука класе молара.	1
9. Примарна дентиција. Атрибути хумане дентиције. Атрибути класе, типа и денталног лука млечних секутића, очњака и молара.	1
10. Анатомија зубне шупљине	1
11.Потпорна ткива зуба	1
12.Формирање дентиције (одонтогенеза). Развој и раст зуба. Фаза оклузалне адаптације. Карактеристике зуба хумане дентиције. Ресорпција и ексфолијација. Повезаност развоја и раста зуба са хронологијом ницања. Физиолошка инволуција орофацијалног система.	1
13.Организованост зубика. Облик и положај зуба. Облици површина круне зуба, облик и број коренских грана, положај зуба у денталном луку. Уређеност денталних лукова. Контакт између зуба, комплекс маргиналног гребена и интерпроксимални простор.	1
14. Висина контуре круне зуба, конвекситет цервикалне линије. Међусобниоднос денталних лукова. Оклузија зуба. Оклузална јединица. Опис положаја максималне интеркуспације. Оклузални контакти у интеркуспалном положају.	1
15.Компаративна дентална анатомија. Лобуси.Филогенеза дентоосеалне везе.Заменазуба.Теорије о постанку и облицима зуба.	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		вежбе	Сп-ср**
1. семестар			
1.	Класа сталних секутића. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделовање круне горњег централног секутића у воску.	2	
2.	Класа сталних секутића. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделова ње круне доњег централног секутића у воск у.	2	
3.	Класа сталних очњака. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделовање круне горњег очњака у воску.	2	
4.	Класа сталних очњака. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделовање круне доњег очњака у воск у.	2	
5.	Класа премолара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделова ње круне горњег првог премолара у воску.	2	
6.	Класа премолара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба увоску. Студентска вежба: Моделова ње круне горњег другог премолара у воску.	2	
7.	Класа премолара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделова ње круне доњег првог премолара у воску.	2	
8.	Класа ста лних молара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделова ње круне горњег првог молара у воску.	2	
9.	Класа ста лних молара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделова ње круне доњег првог молара у воску.	2	
10.	Класа ста лних молара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделова ње круне доњег другог молара у воску.	2	
11.	Класа млечних очњака. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделовање круне горњег млечног очњака у воску.	2	
12.	Класа млечних молара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделовање круне млечног горњег првог молара у воску.	2	
13.	Класа млечних молара. Уводни час: Демонстрирање моделовања круне зуба у воску. Студентска вежба: Моделовање круне млечног доњег првог молара у воску.	2	
14.	Уводни час: анатомија зубне шупљине-демонстрациони час	2	
15.	Завршни поступци у моделовању свих зуба	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
моделовање у воску 9 различитих зуба сталне дентиције

Литература

1. **Мартиновић Ж.** Основи денталне морфологије. ИИ издање. Колор прес, Лапово, 2000.
2. **Мартиновић Ж. Живковић Р.** Основи денталне морфологије - практикум. Службени гласник,Београд,2001.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијуми, семинар	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	2,5 (15x0,17)		Тест	20
практична настава	присутност 2,5 (15x0,17) теоретска припремљеност 5 (15x0,33) мануелна спретност 5 (15x0,33)		Практични испит	30
колоквијум-и	I колоквијум 10	II колоквијум 20	Усмени испит	-
семинар-и	5			
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	6
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Информатика у стоматологији	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Миличић Р. Биљана	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 2. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ИНФО**

Циљ предмета:
Увод у основне појмове здравствене информатике и упознавање са електронским окружењем, као делом будућег интегрисаног и јединственог здравственог информационог система, међународно препознатљивог. Основе статистичког размишљања, његова улога и ограничења у свакодневној стоматолошкој пракси.

Исход предмета:
Упознавање са процесима генерисања, преноса, чувања и коришћења информација у циљу решавања здравствених проблема. Разумевање основних појмова у информатици и статистици, као и упознавање са теоријским основама информатике и основама кодирања података. Стицање основних вештина неопходних за праћење савремене литературе и знања која су неопходна за доктора опште стоматологије.

Садржај предмета

Предавања	Час
2. семестар	
1. Медицинске информације, подаци, знање	2
2. Информација и неодређеност, информациона ентропија и количина информација	2
3. Одређивање количине информација случајног процеса	2
4. Медицинска статистика-дефиниција, основни појмови, дескрипција података	2
5. Адитивни и позициони бројчани системи	2
6. Бинарни бројчани систем	2
7. Математичке операције у бинарном бројчаном систему	2
8. Октални и хексадецимални бројчани систем	2
9. Класична логика и математика, Булова алгебра	2
10. Електронска логичка кола	2
11. Представљање логичких исказа помоћу логичких кола	2
12. Бит и бајт, бинарни и метрички префикси	2
13. Кодирање података	2
14. Кодирање целих бројева (two complement system)	2
15. Медицинско одлучивање	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
2. семестар			
1.	програми за обраду текста (MS Word) – коришћење ћириличне и латиничне српске тастатуре; попуњавање упитника	1	
2.	програми за обраду текста (MS Word) – обликовање текста по датом узорку	1	
3.	MS EXCELL алат за формирање базе података.	1	
4.	MS EXCELL. Основни појмови и практичне вештине: дескрипција података и основи статистичке анализе	1	
5.	MS EXCELL: табеларно приказивање резултата добијених статистичком дескрипцијом података	1	
6.	MS EXCELL: графичко приказивање резултата добијених статистичком дескрипцијом података	1	
7.	програми за обраду слика (Adobe Photoshop) – системи боја, резолуција, компресија; рад са слојевима	1	

8.	програми за обраду слика (Adobe Photoshop) – окретање и исецање слике	1	
9.	програми за рад са цртежима (Corel Draw) – цртање основних геометријских облика	1	
10.	програми за рад са цртежима (Corel Draw) – унос и графичка обрада текста	1	
11.	програми за прављење презентација (MS Power Point) – прављење презентације	1	
12.	програми за прављење презентација (MS Power Point) – усмена представљање презентације	1	
13.	Претраживање информација на Интернету	1	
14.	Претраживање медицинских база знања	1	
15.	Интегрисање стеченог знања и његова примена у стоматолошкој пракси кроз конкретан радни задатак	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Израда презентација уз помоћ различитих програмских алата

Литература

1. J. Ерић-Маринковић и сарадници: Мали речник информатике у медицини и здравству, http://www.med.bg.ac.rs/dloads/nastavni_sadrz_statistika/mali%20recnik%20informatike.pdf
2. Н. Митић: Увод у организацију рачунара, Математички факултет, Београд, 2009
3. С. Јаношевић, Р. Дотлић, J. Ерић-Маринковић: Медицинска статистика, Медицински факултет, Београд, 2008

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: Семинарски рад
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: колоквијуми семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	10 (15x0.7)	Тест	40
практична настава	15 (присутност)+5 (исправност и квалитет)	Практични испит	
колоквијум-и	Два колоквијума сваки по 10 поена (15x1) + 5	Усмени испит	
семинар-и	20 (2x10)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	7
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Биомеханика у стоматологији	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Ђорђе И. Стратимировић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 2. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13БИОМ**

Циљ предмета:Упознавање и примена принципа биомеханике (статике) и постављање основа за разумевање ужестручних стоматолошких предмета.

Исход предмета: Студент уме: да разложи силу (момент силе) на компоненте, израчуна вредности компонената, одреди збир сила и збир момената, израчуна рад силе при померању, одреди осу ротације и јачину обртног момента, одреди силе које ће уравнотежити круто тело, да моделом полуге представи главу, руку, ногу, торакс, доњу вилицу.

Садржај предмета

Предавања	Час
2. семестар	
1. Репетиторијум: сабирање и одузимање вектора (сила и момената сила); компоненте вектора (компоненте силе и компоненте момента силе); скаларни производ вектора (рад силе); векторски производ вектора (момент силе)	2
2. Основни појмови статике (материјална тачка, круто тело, клизни вектор, момент силе, крак силе, вектор положаја)	2
3. Тело фиксирано у једној тачки - момент силе у односу на тачку	2
4. Тело фиксирано у двема тачкама - момент силе у односу на осу	2
5. Збир момената сила	2
6. Утицај фиксне тачке на збир момената сила	2
7. Услови мировања тела	2
8. Уравнотежавање тела - случај сила које се секу	2
9. Уравнотежавање тела - случај сила које су паралелне	2
10. Уравнотежавање тела - случај сила које су антипаралелне	2
11. Спрег сила	2
12. Полуга	2
13. Делови тела као полуге - глава, рука, нога	2
14. Делови тела као полуге – торакс	2
15. Делови тела као полуге - доња вилица	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
2. семестар			
1.	Углови (радијан, синус, косинус, јединични круг)	1	
2.	Разлагање вектора на компоненте (компонете силе, компоненте момента)	1	
3.	Сабирање и одузимање вектора (сила, момената)	1	
4.	Скаларно множење вектора - израчунавање рада силе	1	
5.	Векторско множење вектора - израчунавање момента силе	1	
6.	Момент силе у зависности од тачке фиксације	1	
7.	Момент силе у односу на тачку у зависности од правца силе	1	
8.	Момент силе у односу на осу у зависности од правца осе	1	
9.	Момент силе у односу на осу у зависности од правца силе	1	

10.	Израчунавање спрега сила	1	
11.	Двокрака полуга - израчунавање силе, крака силе, силе у ослонцу	1	
12.	Једнокрака полуга - израчунавање силе, крака силе, силе у ослонцу	1	
13.	Упоређивање двокраке и једнокраке полуге	1	
14.	Торакс - израчунавање силе мишића и силе у ослонцу при различитим полажајима торакса	1	
15.	Доња вилица - силе мишића и сила у зглобу у зависности од нападне тачке силе загрижаја	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Анализа дејства сила у оквиру орофацијалног система

Литература

1. Поповић Г.: „Биомеханика у стоматологији”, ауторизована скрипта

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: 30	Вежбе: 15	Други облици наставе: Колоквијуми Семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.3)	Тест	40
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	
колоквијум-и	25 (2x12.5)	Усмени испит	
семинар-и	15 (15x1)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	8
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Увод у експеримент и лабораторију	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Ђорђе И. Стратимировић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 2. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ЕКСП**

Циљ предмета:
Научно описмењавање студената. Упознавање са основама рада у лабораторији и спровођења научних експеримената.

Исход предмета:
Студент је: проширио знања о општим принципима експерименталног рада; упознао се са SI системом јединица и са појмом мерне несигурности; научио да исправно прикаже резултате директно и индиректно мерених величина; самосталним мерењем у лабораторији повећао своје самопоуздање и мануелну способност; искусио мерење различитим инструментима, научио да очитава вредности са различитих скала, овладао појединим вештинама мерења, научио да разликује тачност од прецизности, постао свестан важности процењивања интервала поузданости резултата, научио да процени мерну несигурност код инструмената са линеарном скалом; овладао графичким представљањем линеарних зависности.

Садржај предмета

Предавања	Час
2. семестар	
1. Феномен вискозности; равнотежа сила (резултанта силе гравитације, силе потиска и силе вискозности) седиментација.	2
2. Иструменти за мерење дужине различите тачности (обичан лењир, различити нонијуси); грешка мерења дијаметра. Мерења временског интервала.	2
3. Појаве на граници две средине, површински напон течности.	2
4. Метода мерења бројањем; одређивање мерене величине упоређивањем са референтном вредношћу.	2
5. Израчунавање средње вредности, стандардне девијације појединачне вредности и стандардне девијације средње вредности.	2
6. Густина; методе мерења густине; теразије, равнотежа сила и равнотежа момената сила, пригушене осцилације.	2
7. Директно и индиректно мерење; промена физичке величине са температуром; практична нула инструмента; осетљивост и тачност инструмента; опсег инструмента; грешка одмеравања запремине мензуром, пипетом, пикнометром	2
8. Механизам хлађења кондукцијом / конвекцијом	2
9. Термометри различите тачности, грешка очитавања вредности на скали; избор временских интервала при узастопним мерењима временски променљиве величине	2
10. Одлике експоненцијалних и линеарних зависности, линеаризовање експоненцијалне зависности.	2
11. Електричне величине, дигитални инструменти, мерни опсег, мерење електричних величина.	2
12. Коло једносмерне струје, Омов закон, линеаризација реципрочне функције.	2
13. Спектар електромагнетног зрачења; светлост, спектар светлости; закон апсорпције	2
14. Честична природа електромагнетног зрачења, гама зрачење, коефицијент апсорпције и полудебљина апсорбера.	2
15. Баждарење / калибрација инструмента; очитавање са линеарне и нелинеарне скале; подешавање нуле инструмента.	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		вежбе	Сп-ср**
2. семестар			
1.	Упознавање са правилима понашања у лабораторији и мерним инструментима	1	
2.	Мерење густине течности	1	
3.	Мерење густине чврстог тела	1	
4.	Мерење коефицијента вискозности течности Стоксовом методом	1	
5.	Мерење коефицијента вискозности течности капиларним вискозиметром	1	
6.	Мерење коефицијента површинског напона (мерење бројањем)	1	
7.	Мерење коефицијента површинског напона (израчунавање мерене величине упоређивањем)	1	
8.	Провера Њутновог закона хлађења (мерење температуре тела)	1	
9.	Провера Њутновог закона хлађења (графичко представљање)	1	
10.	Омов закон у колу једносмерне струје (мерење јачине струје амперметром)	1	
11.	Омов закон у колу једносмерне струје (графичко одређивање електромоторне силе и унутрашњег отпора)	1	
12.	Апсорпција гама зрачења (мерење интензитета зрачења ГМ бројачем)	1	
13.	Апсорпција гама зрачења (одређивање полудебљине абсорбера и линеарног коефицијента апсорпције олова)	1	
14.	Мерење концентрације раствора колориметром (калибрација инструмента)	1	
15.	Мерење концентрације раствора колориметром (одређивање непознате концентрације раствора)	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Графичко и нумеричко приказивање резултата мерења

Литература

2. Ђокић Р., Стратимировић Ђ. и Поповић Г.: „Експерименталне вежбе из физике за студенте стоматологије”, ауторизована скрипта
3. Вучић В.: „Основна мерења у физици”, Научна књига, Београд; Београд 2000.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: Семинарски рад
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.3)	Тест	40
практична настава	30 (15x0.2)	Практични испит	
колоквијум-и	25 (1x25)	Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	9
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Енглески језик I	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Гордана Б. Тодоровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 2. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ЕНГ1**
Циљ предмета: Циљ предмета је да студентима омогући овладавање енглеским језиком медицинске струке	
Исход предмета: Познавање енглеског језика за посебне намене, односно језика медицине, разумевање структуре речи које су основ медицинске терминологије, познавање множине именица латинског и грчког порекла, као и терминологије анатомских појмова (људско тело, системи органа); најчешћа обољења.	

Садржај предмета

Предавања	Час
2. семестар	
1. English as a world language. English for specific purposes	2
2. Basic word structure	2
3. The human body	2
4. Organization of the human body	2
5. Medical education - general practitioners and specialists	2
6. Diseases and symptoms	2
7. Skeletal system	2
8. Cardiovascular system	2
9. Respiratory system	2
10. Digestive system	2
11. Endocrine system	2
12. Skin and sense organs	2
13. Nervous system	2
14. Life style and prevention	2
15. Medical ethics	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
2. семестар			
1.	Енглески као водећи светски језик и језик за посебне намене	1	
2.	Анализа и грађење речи; суфикси и префикси	1	
3.	Опис делова тела; колоквијални и стручни термини	1	
4.	Телесни системи, органи и њихове функције	1	
5.	Едукација у медицини; лекари опште праксе и специјалисти	1	
6.	Најчешћа обољења и симптоми	1	
7.	Скелетни систем	1	
8.	Срце и крвни судови; фактори ризика; најчешћа обољења	1	
9.	Органи за дисање; опасност од пушења	1	
10.	Органи за варење. Најчешћа обољења дигестивног тракта	1	
11.	Панкреас; дијабетес. Тиреоидеа - функције и поремећаји	1	
12.	Кожа - омотач тела. Чула - вид, слух, мирис и укус	1	
13.	Функција и структура нервног система	1	
14.	Начин живота и превенција	1	
15.	Медицинска етика	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Превод стручног стоматолошког текста: енглеско-српки, српско-енглески

Литература

У настави се користе одабрани референтни текстови које студенти добијају на вежбама

Драговић Р. **Енглески за здравствене раднике**. Београд: Научна књига, 1997.

Мићић С. **Медицински речник: енглеско-српски, српско-енглески**. Београд: Завод за уџбенике, 2007.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: -
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: - колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад: -	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	7,5 (15x0,5)	Тест	40
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	-
колоквијум-и	Писмени колоквијум 20 Усмени колоквијум 10	Усмени испит	-
семинар-и	7,5		
друго	-		

Напомена: вежбе прате методске јединице предавања утврђивањем следећих језичких вештина: разумевање, читање, говор и писање. Део времена биће посвећен студентским семинарским радовима и ревизији опште граматике енглеског језика

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	10
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Орална хигијена	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Оливера М. Јовичић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни предмет	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: I / 2. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОРХИ**

Циљ предмета: је да упозна студенте са значајем одржавања оралне хигијене у очувању оралног здравља и са различим техникама и средствима за одржавање оралне хигијене.

Исход предмета:

Да схвати значај, улогу и могућности оралне хигијене у очувању оралног и општег здравља, да овлада основним условима за извођење оралне хигијене (поседовање комплетног прибора, одговарајућа техника, редовност, учесталост и дужина прања зуба), да правилно користи основна и помоћна средства за изводјење оралне хигијене, да правилно изведе различите технике прања зуба (Клизну, Бассову, Цхартерсову, Фонесову итд.), да дијагностикује присуство наслага и плака на зубима и примењује различите методе за њихово уклањање (употреба колењака и профилактичких пасти), да правилно користи интерденталнi конац и апарат са воденим млазом при чишћењу апроксималних површина зуба и интерденталних простора, да схвати значај и начин одржавања оралне хигијене код пацијената са посебним потребама, да узме анамнезу од пацијента у вези одржавања оралне хигијене (навике пацијената у вези одржавања оралне хигијене, да ли пацијент има комплетан прибор, да ли редовно, правилно и довољно дуго пере зубе),да објасни пацијенту сврху и значај редовног изводјења оралне хигијене и покаже како се она практично изводи (демонстрација технике прања зуба), да препоручи пацијенту одговарајућу пасту за зубе и објасни ефекат пасте за зубе са флуоридима у превенцији каријеса и да мотивише дете, родитеље и пацијенте да редовно и правилно одржавају оралну хигијену.

Садржај предмета

Предавања	Час
2. семестар	
1. Увод у предмет орална хигијена	1
2. Основни услови за одржавање оралне хигијене у превенцији оралних болести	1
3. Наслаге на зубима и дентални плак	1
4. Методе детекције и уклањања денталног плака	1
5. Основна средства за одржавање оралне хигијене	1
6. Помоћна средства за одржавање оралне хигијене	1
7. Хемијска контрола денталног плака	1
8. Технике прања зуба	1
9. Методологија обуке прања зуба	1
10. Остали фактори од којих зависи орална хигијена	1
11. Индекси за процену оралне хигијене	1
12. Улога апарата са воденим млазом у одржавању оралне хигијене	1
13. Орална хигијена код пацијената са посебним потребама	1
14. Специфичности одржавања оралне хигијене (ортодонтски и протетски радови, импланти...)	1
15. Савремени трендови у спровођењу оралне хигијене	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**час**	**Сп-ср****
2. семестар			
1.	Уводна вежба	2	
2.	Упознавање са радним местом	2	
3.	Физиолошки положај пацијента	2	
4.	Радни положај стоматолога при прегледу пацијента	2	

5.	Употреба насадних инструмената у стоматологији	2	
6.	Средства за одржавање оралне хигијене (основна и помоћна)	2	
7.	Наслаге на зубима и дентални плак	2	
8.	Детекција и уклањање денталног плака	2	
9.	Вежбање разних техника прања зуба	2	
10.	Услови за одржавање оралне хигијене	2	
11.	Методе обуке прања зуба	2	
12.	Паста за зубе	2	
13.	Индекси оралне хигијене	2	
14.	Орална хигијена код пацијената са посебним потребама	2	
15.	Савремени трендови у спровођењу оралне хигијене	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Детекција денталног плака (5 пацијената), мерење индекса оралне хигијене (3 пацијента) уклањање меких наслага (5 пацијената), уклањање чврстих наслага (3 пацијента) Давање савета о методама и средствима за одржавање оралне хигијене(5 пацијената)

Литература: Превентивна стоматологија, Друго измењено и допуњено издање. Аутори: Вуловић М, Белоица Д, Гајић М, Стевановић Р, Ивановић М, Царевић М, Вулићевић З, Марковић Д. Драслар партнер, Београд, 2005.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: /
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијум (2), Семинарски рад /	Студијски истраживачки рад: /	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.33)	Тест	50 поена
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	/
колоквијум-и	20 (2x10)	Усмени испит	/
семинар-и	10 (1x10)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	11
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Општа и оралне физиологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Елена С. Кршљак	
Статус предмета (обавезан/изборни): Обавезни	
Број ЕСПБ: 9	**Година студија: II / 3. и 4. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ФИЗЛ**

Циљ предмета: Стицање знања из молекуларне,целуларне, физиологије органа, оралне физиологије и интегративне хумане физиологије са посебним нагласком на механизме, регулацију и повратно-спрежну контролу, коју надзиру и регулишу животне процесе и функционалну равнотежу-хомеостазу.

Исход предмета: Студент стиче знања из Опште и оралне физиологије о механизмима и начинима ћелијских транспорта,структура и физиолошких функција система људског организма са посебним освртом на орофацијалну регију:механизме и контролу секреције пљувачке и њеног састава .физиолошке функције компонената мастикаторног система, као и орофацијалне сензитивне трансмисије,чула и оралне хомеостазе..

Садржај предмета

Предавања	Час
3. семестар	
1. Хомеостаза и контролни механизми, телесне течности	4
2. Транспорт кроз ћелијске мембране	4
3. Физиологија ексцитабилних ткива	4
4. Физиологија мишића	4
5. Општа неурофизиологија	4
6. Сензорна неурофизиологија	4
7. Моторна неурофизиологија	4
8. Аутономни нервни систем	4
9. Лимбични систем	4
10. Физиологија крви (крвна плазма, уобличени елементи),Имунитет.	4
11. Физиологија хемостазе,коагулације	4
12. Физиологија пацемакер ћелија и кардиомиоцита	4
13. Срчани циклус, регулација рада срца, Функционална дијагностика	4
14. Физиологија циркулације, особине крвних , лимфних судова судова.Закони хемодинамике	4
15. Крвни притисак и регулација	4
Предавања	
4. семестар	Час
16. Физиологија респираторног система	3
17. Регулација дисања	3
18. Физиологија нефрона.гломеруларна филтрација	3
19. Реапсорпција и секреција у тубулима, рефлекс микције	3
20. Физиологија Дигестивног система, контрола покрета	3
21. Секреција и реапсорпција у ГИТу	3
22. Физиологија ендокриног система, увод	3
23. Хипоталамо-хипофизно-адренална осовина	3
24. Регулација гликемије, хормони тироидее	3
25. Физиологија чула	3
26. Механизам и контрола секреције пљувачке	3
27. Механизам орофацијалне сензитивности	3
28. Физиологија оралних ткива	3
29. Физиологија орофацијалне сензитивне трансмисије	3
30. Физиологија мастикаторних мишића.мишићни тонус	3
Укупно	**105**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		вежбе	Сп-ср**
3. семестар			
1.	Упознавање студената са облицима наставе.Екепериментална истраживања у физиологији. Експерименталне животиње и међународни прописи за заштиту експерименталних животиња.	2	
2.	Састав ЕЦТ и ИЦТ.Хомеостатски параметри и механизми.Израчунавање осмолалности. Понашање ћелија у растворима различитих концентрација.	2	
3.	Физика у физиологији:Одређивање пречника еритроцита	2	
4.	Видео презентација препаровања нервно-мишићног препарата жабе. Биолошки интегритет нерва.	2	
5.	Видео презентација -Праг Надражаја. Минимална и максимална драж , градиран одговор. Регистровање појединачних и сумације мишићних контракција -.	2	
6.	Видео презентација -Утицај оптерећење на снагу мишићне контракције.Утицај замора на мишић.	2	
7.	Видео презентација –Спинални рефлекси. Рефлекси.Рефлексни лук.	2	
8.	Клинички важни рефлекси.Рефлекс зенице, корнеални рефлекс. пателарни,ахилов рефлекс	2	
9.	Правила узимања крви венепункцијом, издвајање крвне плазме и серума.Хематокритска вредност.	2	
10.	Физика у физиологији-Стоксов закон,брзина седиментације.	2	
11.	Одређивање броја еритроцита.Хемолиза еритроцита.Одређивање вредности концентрације хемоглобина.	2	
12.	Одређивање броја леукоцита. Крви размаз.Релативна и апсолутна леукоцитарна формула.	2	
13.	Хематолошки индекси.Улога калцијума у коагулацији. Време крварења и коагулације.	2	
14.	Одрђување крвних гупа и РХ фактора	2	
15.	Пуфери крви	2	
4. семестар		**вежбе**	**Сп-ср****
16.	Физиологија срца,наставни филм.Аутоматизам срца,спроводни систем срца.	1	
17.	Срчани тонови.Аускултација.Одређивањ е фреквенце и ритмичности срца	1	
18.	Регистровање ЕКГа ,екстрасистола	1	
19.	Физикас у физиологији .Примена хемодинамских закона.Мариотов оглед.	1	
20.	Мерење крвног притиска	1	
21.	Палпација и квалитети пулса.Анализа сфигмограма	1	
22.	Респираторни мишићи.Интерплеурални притисак	1	
23.	Плућни волумени и капацитети.Дондерсов модел	1	
24.	Кардио-пулмонална реанимација	1	
25.	Одређивање клиренса.Израчунавање вредности гломеруларне филтрације	1	
26.	Глатки мишићи дигестивног тракта.Инервација	1	
27.	Пљувачка ,састав,узимање пљувачке за анализу.Одређивање pH пљувачке– стимулисана и не стимулисана секреција пљувачке.	1	
28.	Физика у физиологији-Одређивање густине, површинског напона и вискозности пљувачке	1	
29.	Рефлекс масетера. Електронеуромиографија.	1	
30.	Физика у физиологији .Анализуа сила и момената ТМЗ.	1	
Укупно		**45**	

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом

Студент је компетентан за анализу физиолошких функција телесних течности и њихових параметара, анализу мерних параметара физиолошких система у организму са могућношћу да сагледа међусобне релације физиолошких функција организма као целине и физиолошких функција орофацијалног система

Литература

1. Gajton&Hall . Медицинска физиологија , савремена администрација Београд 2007.11.преведено издање
2. Кршљак Е. Орална физиологија. 1. изд Београд: Завод за уџбенике, 2009.
3. Ђурић Драган,Којић Звездана,Лончар-Стевановић Хелена,Машировић-Драшковић Гордана,Рашић-Марковић Александра, Станојловић Оливера:Физиологија за студенте медицине-Одабрана поглавља 1. Део.Медицински факултет Београд 2012
4. Ђурић Драган,Којић Звездана,Лончар-Стевановић Хелена,Мазић Сања,Машировић-Драшковић Гордана,Нешић Дејан,Петровић Милош,Рашић-Марковић Александра, Станојловић Оливера Физиологија за студенте медицине-Одабрана поглавља 2. Део
   Медицински факултет Београд 2013
5. Johantan D.Kibble/Colby R.Halsey.Медицинска физиологија-основни принципи.Превод.Дата Статус.2013.
6. Е. Кршљак, Г. Стефановић: наставни филм за практичне вежбе из физиологије Стоматолошки факултет Београд ,2006
7. Ђурић Д.,Митровић Д.,Сузић С. Практикум за медицинску физиологију 1. део Медицински факултет Београд 2012
8. Ђурић Д.,Митровић Д.,Сузић С. Практикум за медицинску физиологију 2. део Медицински факултет Београд 2012

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **105**	Вежбе: **45**	Други облици наставе: Колоквијуми семинари	Студијски истраживачки рад: 0	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 (30x0,17)	Тест	15
практична настава	10 (45x0,22)	Практични испит	
колоквијум-и	40 (4x10)	Усмени испит	25
семинар-и	5 (1x5)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	12
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Општа и орална патологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Звездана Б. Тепавчевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 4. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПАТО**

Циљ предмета је да студенти стоматологије стекну знања о морфолошким променама, односно о структурним оштећењима ћелија, ткива и органа, као и способност да их повежу са узроцима и механизмима њиховог развоја и њиховим последицама, што је битан предуслов за разумевање суштине патолошких процеса, а самим тим и хуманих болести.

Исход предмета:
Је да студенти схвате суштину патолошких процеса који стоје у основи хуманих болести, пре свега органа усне дупље, и биће способни да успешно прате и савладају све клиничке предмете.

Садржај предмета

Предавања	Час
4. семестар	
1. Увод у патологију, инфламација, грануломатозна запаљења, репарација	4
2. Васкуларне лезије и хемодинамски поремећаји (едем, хеморагија хипермија, тромбоза, инфаркт)	4
3.Преканцерозне лезије и неоплазме	4
4. Патологија кардиоваскуларног и респираторног система (реуматски кардитис, ендокардитис, миокардитис, РДС, ХОБП, пнеумоније, тумори)	4
5. Патологија дигестивног и хепатобилијарног система (гастритис, улкус, хепатитиси, панкреатитис, тумори)	4
6. Патологија бубрега, ендокриног система и ЦНС-а	4
7. Болести зуба, пулпе, периапикале лезије пародонцијума, дефекти орофацијалне регије (каријес, пулпитис, периапикални апсцес, периапикални гранулом, пародонтопатија, расцепи)	4
8. Бактеријске, вирусне, гљивичне инфекције, орофацијална гранулоатоза, реактивне лезије оралне слузокоже	4
9. Цисте орофацијалног предела	4
10. Патологија пљувачних жлезда (сијалоцисте, сијалоденитиси, имунолошке болести пљувачних жлезда, тумори)	4
11. Патологија одонтогених тумора	4
12. Патологија лимфоидног ткива (реактивне хиперплазије, лимфоми, плазмоцитом и мултипли мијелом)	4
13. Патологија коже (реактивне лезије, бенигни и малигни тумори)	4
14. Патологија кости (остеомијелитис, бенигни и малигни тумори)	4
15. Патологија меких ткива	4
Укупно	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
4. семестар		**час**	
1.	Оштећења ћелије (атрофија, накупљање масти, пигмената, акутно, хронично и грануломатозно запаљење, репарација)	2	
2.	Васкуларне и хемодинамске промене (едем, хиперемија, тромбоза, инфаркт)	2	
3.	Неоплазме	2	

4.	Патологија кардиоваскуларног и респираторног система (реуматски кардитис, ендокардитис, миокардитис, РДС, ХОБП, пнеумоније, тумори)	2	
5.	Патологија дигестивног и хепатобилијарног система (гастритис, улкус, хепатитиси, панкреатитис, тумори)	2	
6.	Патологија бубрега, ендокриног система и ЦНС-а	2	
7.	Болести зуба, пулпе, периапикалне лезије, пародонцијума,	2	
8.	Дефекти орофацијалне регије	2	
9.	Бактеријске, вирусне, гљивичне инфекције, орофацијална гранулатоза, реактивне лезије оралне слузокоже	2	
10.	Цисте орофацијалног предела	2	
11.	Патологија пљувачних жлезда (сијалоцисте, сијалоденитиси, имунолошке болести пљувачних жлезда, тумори)	2	
12.	Патологија одонтогених тумора	2	
13.	Патологија лимфоидног ткива (реактивне хиперплазије, лимфоми, плазмоцитом и мултипли мијелом)	2	
14.	Патологија кости (остеомијелитис, бенигни и малигни тумори)	2	
15.	Патологија меких ткива	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Микроскопска анализа различитих патохистолошких препарата

Литература

<u>Обавезна литература</u>:

1. Патологија, Медицински факултет – група аутора, Београд, 2003. год.
2. Орална патологија, Проф. др Звездана Тепавчевић, Стоматолошки факултет, Београд, 2009. год.

<u>Додатна литература</u>:

1. Cumar, Cortran, Robbins – Pathologic basis of diseases
2. J.V.Soames and J.C.Southam – Oral pathology, Oxford Medical University

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **60**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијум	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 (1 предавање-0,33)	Тест	
практична настава	7 (1 вежба- 0,5)	Практични испит	10
колоквијум-и	40 (2x20)	Усмени испит	30
семинар-и	8		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	13
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Превентивна стоматологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Момир Р. Царевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 3. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПРЕВ**

Циљ предмета: је да студент схвати и разуме принципе превентивне стоматологије и да на основу савремених научних података о етиологији оралних обољења, препоручи и обезбеди примену најефикаснијих превентивних мера и средстава за њихово спречавање.

Исход предмета:
Да схвати и разуме биолошке механизме заштите усне дупље, да схвати и разуме етиопатогенезу најчешћих оралних оболења (каријес, пародонтопатије, орални карцином, ортодонтске аномалије, траума), да познаје комплексне интеракције оралног и општег здравља као и бројне заједничке факторе ризика (исхрана лоше навике - пушење алкохол, дрога, коришћење лекова и сл.), да схвати и разуме и користи методе за дијагностику и искључивање ризика за појаву оралних оболења, да схвати и разуме улогу исхране у општем и оралном здрављу и да је способан да даје компетентне савете о исхрани у циљу обезбедјења оралног и општег здравља, као и применом тестова за процену исхране, да схвати, разуме и правилно користи флуориде у превенцији каријеса, да самостално и правилно користи профилактичке мере (професионално уклањање меких и чврстих наслага, примену висококонцентрованих препарата фкуорида, заливање фисура, превентивно пломбирање зуба, израду штитника за зубе и сл) и да користи методе превентивне и интерцептивне ортопедије

Садржај предмета

Предавања	Час
3. семестар	
1. Увод, дефиниција, задаци и социјалномедицински значај оралних болести, ниво превенције и стратегије	2
2. Етиологија и савремено схватање настанка каријеса	2
3. Пљувачка и орално здравље, микрооганизми усне дупље и микробиологија каријесних лезија	2
4. Исхрана и орално здравље	2
5. Патогенеза ране каријесне лезије глеђи, каријеса дентина, каријеса корена	2
6. Флуориди и орално здравље	2
7. Етиологија и превенција обољења пародонцијума	2
8. Етиопатогенеза обољења меких ткива усне дупље	2
9. Етиологија и превенција повреда орофацијане регије	2
10. Етиологија и превенција ерозије зуба	2
11. Етиологија и превенција ортодонтскх неправилности	2
12. Дијагностика ризика за настанак каријеса	2
13. Дијагностика ризика за настанак обољења меких ткива и ткива пародонцијума	2
14. Профилакса оралних обољења	2
15. Превенција оралних обољења у деце са посебним потребама	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
3. семестар			
1.	Дијагностика понашања у односу на укупно и орално здравље. Анамнеза (медицинска, стоматолошка) са посебним освртом на знање, навике, понашање и мере које се предузимају за обезбедјење сопственог и општег оралног здравља, као и здравља уста и зуба код детета.	3	
2.	Процена стања општег и оралног здравља. Здраво дете. Здрава уста и зуби. Карактеристике здравих ткива усне шупљине.	3	

3.	Профилакса оралних обољења. Ендогена и егзогена(локална) примена флуорида (раствори,желеи,лакови), уклањање меких и чврстих наслага, заливање фисура, превентивно пломбирање зуба, хемиопрофилакса и тд.	3	
4.	Дијагностика и "терапија" ране каријесне лезије гледји, клинички, радиографски. "Терапијске" мере.	3	
5.	Дијагностика обољења гингиве и пародонцијума, клинички и радиографски.”Терапијске“ мере.	3	
6.	Дијагностика навика (понашања) у исхрани. Позитивне навике и понашање у односу на оралне болести. Методологија испитивања утицаја исхране..	3	
7.	Пљувачка и орално здравље. Улога и значај. Пљувачка као дијагностички медијум.	3	
8.	Дијагностика ризика за појаву каријеса. Исхрана. Орална хигијена. Пљувачка и микроорганизми пљувачке.	3	
9.	Дијагностика ризика за појаву пародонталних обољења. Плаке. Општи и локални фактори. Тестови.	3	
10.	Дијагностика ризика за појаву оралног карцинома и других болести меких ткива уста. Лоше навике и обољења меких ткива. Општи и локални фактори.	3	
11.	Превенција ортодонтских аномалија и интерцептивне мере. Лоше навике. Прерани губитак млечних зуба.	3	
12.	Превенција обољења уста и зуба у деце са посебним потребама (физички, ментални, медицински хендикеп и сл.)	3	
13.	Здравствено васпитни рад. Методе и средства.	3	
14.	Здравствено васпитни рад. Практични рад са пацијентима	3	
15.	Здравствено васпитни рад.	3	
	Укупно	**45**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Процена ризика за настанак каријеса (3 пацијента), Анализа упитника исхране (1 пацијент), Процена ризика за настанак обољења пародонцијума (3 пацијента), Локална апликација висококонцентрованих препарата флуорида (5 пацијената), заливање фисура (5 пацијената),

Литература*:*

1. Вуловић М. и сарадници: „ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА“ Драслар партнер, Београд, 2005

ДОДАТНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Вуловић М. и сарадници: „ПРОГРАМ ПРЕВЕНТИВНЕ СТОМАТОЛОШКЕ ЗАШТИТЕ СТАНОВНИШТВА СРБИЈЕ“, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1996
2. Ахелссон П.: „ДИАГНОСИС АНД РИСК ПРЕДИЦТИОН ОФ ДЕНТАЛ ЦАРИЕС“, Qуинтессенце Публисхинг, УК Цаталогуе, 2007.
3. Ахелссон П.: „ДИАГНОСИС АНД РИСК ПРЕДИЦТИОН ОФ ПЕРИОДОНТАЛ ДИСЕАСЕС“, Qуинтессенце Публисхинг, УК Цаталогуе, 2007.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **45**	Други облици наставе: колоквикум(2) И семинарски рад	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.33)	Тест	
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	20
колоквијум-и	20 (2x10)	Усмени испит	30
семинар-и	10		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	14
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Микробиологија и имунологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Душан Б. Павлица	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 3. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13МИКР**

Циљ предмета: Упознати студента са најзначајнијим патогеним микроорганизмима, механизмима њихове активности као и начинима њихове идентификације применом стандардних и савремених метода лабораторијске дијагностике.

Исход предмета: После одслушане наставе студент стиче основна знања из медицинске микробиологије и имунологије као и принципе микроскопске, културалне и серолошке дијагностике различитих врста патогена (вируса , бактерија и гљива) узрочника хуманих инфекција. Поред тога упознаје се са биотопом усне дупље, као и са најважнијим представницима оралне флоре и микробиолошким механизмима настанка и развоја обољења тврдих зубних ткива и пародонцијума.

Садржај предмета

Предавања	Час
3. семестар	
1. Увод у микробиологију; Облици бактерија; Грађа бактеријске ћелије Физиологија бактерија (метаболизам енергије, раст и размножавање, пигменти бактерија, пренос генетског материјала)	4
2. Утицај физичких агенаса на микроорганизме (стерилизација, пастеризација,тиндализација, УВ зраци, ултразвук) Хемијски агенси, антибиотици, хемиотерапеутици	4
3. Однос макро и микроорганизма, Патогеност и вируленција (агресивни ензими и токсини бактерија) Инфекција (врсте, облици и типови); Бактеријемија и сепса (патогенеза и профилакса бактериског ендокардитиса)	4
4. Опште карактеристике вируса; Опште карактеристике рода Chlamidia, Rickettsia и Mycoplasma Увод у имунологију; Врсте имунитета; Антигени и антитела	4
5. Функционална анатомија имунског система; Хуморална имуност и Б лимфоцити Тимус зависни и независни антигени; Комплемент; ХЛА комплекс	4
6. Цитокини, Специфична целуларна имуност и Т лимфоцити Имунотолеранција; Реакције преосетљивости и механизми настанка аутоимуних болести	4
7. Staphylococcus; Neisseriae Streptococcus; Streptococcus pneumoniae; Enterococcus, Bordatella	4
8. Bacillus anthracis; Corynebacterium diphtheriae, Haemophilus influenzae; Legionella sp. Clostridium (Cl. tetani, Cl botulinum, Cl gas gangrenae); Listeria; Brucella	4
9. Mycobacterium Enterobacteriaceae; Vibrio; Helicobacter; Campylobacter	4
10. Traponema pallidum, Borellia burgdorferi, R. prowazeki, Chlamidiae Биотоп усне дупље, Оралне стрептококе	4
11. Lactobacillus, Actinomyces Porphyromonas, Provatella, Fusobacterium, Oralnespirohete	4
12. A. actinomycetemcomitans, Филаментозне бактерије; Оралне протозое; Паразити и гљиве од значаја за оралну медицину Дентални плак	4
13. Етиопатогенеза каријеса и пародонтопатије Herpesviridae, (HSV1, HSV2, VZV, CMV, EBV, HHV6, HHV7, HHV8)	4

14. Hepatotropni virusi, Paramyxoviridae Orthomyxoviridae, Rhabdoviridae, Poxviridae, Togaviridae	4
15. ХИВ; Прионi, Принципи имунопрофилаксе и имунотерапије	4
УКУПНО	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
3. семестар		**час**	
1.	Микроскоп, микроскопирање; Нативни и бојени препарат	2	
2.	Облици и грађа бактерија; Бојење по Граму	2	
3.	Стерилизација, Дезинфицијенси и антисептици	2	
4.	Узимање и слање материјала за микробиолошки преглед, Хранљиве подлоге; Културална идентификација	2	
5.	Антибиограм; Серолошке реакције (аглутинација, преципитација, РВК)	2	
6.	Серолошке реакције уз коришћење обележених антитела, Технике молекуларне биологије	2	
7.	Staphylococcus; Neisseriae,	2	
8.	Streptococcus; Streptococcus pneumonia	2	
9.	Bacillus anthracis; Corynebacterium diphtheriae, Clostridium	2	
10.	Enterobacteriaceae	2	
11.	Mycobacterium, Treponema pallidum	2	
12.	Вируси	2	
13.	Биотоп усне дупље, оралне стрептококе, Lactobacillus, Actinomyces	2	
14.	Porphyromonas, Prevotella, Fusobacterium, Оралне спирохете, A. actinomycetemcomitans, Филаментозне бактерије, Candida, Оралне протозое	2	
15.	Дентални плак, Етиопатогенеза каријеса и пародонтопатије	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Израда препарата, микроскопирање. Анализа антибиограма.

Литература: Јовановић Т. Практикум из микробиологије и имунологије, Медицински факултет 2000.
Јовановић Т. Медицинска вирусологија, Медицински факултет, 2008.
Група аутора, Медицинска бактериологија, Савремена адмнистрација, 2005.
Абул К. Аббас, Основе имунологије, Дата Статус 2006, 2007.
Павлица Д., Чакић С.,Орална микробиологија, Завод за уџбенике, 2008
Арсић Арсенијевић В., Медицинска микологија и паразитологија,Спринт, 2012.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **60**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Колоквијуми семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	10 (15x0,7)	Тест	35
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	5
колоквијум-и	30 (5x6)	Усмени испит	
семинар-и	5		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	15
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Патофизиологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Данијела Б. Вучевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 4. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПАФИ**

Циљ предмета:
Упознавање и изучавање узрочника болести и механизама њиховог дејства на организам човека (етиологија) и разјашњавање механизама настанка поремећаја физиолошких функција (патогенеза). Упознавање са фукцијским поремећајима који су заједнички за многе болести, као и са специфићностима поремећаја испољених у појединим органским системима (специјална патолошка физиологија). Предмет је усмерен на расветљавање узрочно-последичних односа одговорних за покретање и развој патофизиолошких процеса.

Исход предмета: Студенти, пролазећи кроз теоријски и практични вид наставе добијају сазнања о етиопатогенези болести и принципима функцијских испитивања поремећаја различитих органа и органских система. Препознавање принципа и законитости на основу којих се болест појављује и развија представља упоришну тачку лекарског деловања и терапије. На темељима знања о измењеној функцији органа и органских система се у оквиру клиничких грана стоматологије развијају и унапређују методе и поступци којима се поставља дијагноза болести и приступа лечењу пацијента. Поред тога, сазнања из овог предмета допринисе и утврђивању мера којима се настанак болести може предупредити или спречити.

Садржај предмета

Предавања - 2. семестар	Час
1. ОСНОВНИ ПОЈМОВИ: Дефиниције, хомеостаза, етиолошки чиниоци, патогенеза, основе оштећења, обнове или смрти ћелије, болест (испољавање, ток и исход). БИОЛОШКИ АКТИВНИ МОЛЕКУЛИ - цитокини, фактори раста и дифузни неуроендокрини систем као медијатори међућелијске комуникације и њихов значај у патофизиолошким процесима: појмови, класификација, механизам деловања, биолошки активни молекули од посебног интереса за стоматологију, значај у патофизиолошким процесима.	4
2. ПОРЕМЕЋАЈИ НЕСПЕЦИФИЧНЕ ЗАШТИТЕ ОРГАНИЗМА: Адаптација, поремећаји адаптације, компензација, разлика између заштитних и патолошких реакција. Запаљење - патофизиолошки аспекти, етиолошки фактори који изазивају запаљење, васкуларне, ћелијске и метаболичке промене у ткиву код акутног и хроничног запаљења, улога ендогених биолошки активних молекула у запаљењу, однос локалних промена и реакције целокупног организма у току запаљења, патогенеза грознице, фокалоза, реактивно запаљење.	4
3. ПОРЕМЕЋАЈИ СПЕЦИФИЧНЕ ЗАШТИТЕ ОРГАНИЗМА: Имунски механизми у патофизиолошким процесима, имунски одговор у општој реактивности организма, имунски механизми и патофизиолошки процеси, типови реакција имунске преосетљивости, аутоимунски поремећаји, имунодефицијенције, имуномодулација - имуносупресија и имуностимулација, трансплантацијска имунологија.	4
4. ПАТОФИЗИОЛОШКИ АСПЕКТ ГЕНЕТСКИХ ПОРЕМЕЋАЈА: Поремећаји гена, поремећаји изазвани хромозомским аберацијама, мултифакторске болести. ПАТОФИЗИОЛОШКИ АСПЕКТ МАЛИГНИХ ТУМОРА: Етиолошки фактори, молекулске основе малигног преображаја ћелије, туморски антигени (маркери) - антигени који одређују хистогенезу тумора, “тумор специфични” антигени, маркери ћелијске пролиферације, онкогени, фактори раста и рецептори, тумор супресорски гени и генски продукти. ХЕМИЈСКИ ЕТИОЛОШКИ ФАКТОРИ: Неалергијске реакције на лекове и хемикалије примењене локално и системски, алергијске реакције у оралној регији изазване лековима и хемикалијама, оштећење других органа.	4

5. ФИЗИЧКИ ЕТИОЛОШКИ ФАКТОРИ: Зрачење, ласерско зрачење, механички фактори, електрична струја и термички фактори. ПОВРЕДА: Општа и локална реакција организма на повреду, шок, механичке повреде, повреде изазване топлотним дејством (опекотине, смрзотине).	4
6. ПОРЕМЕЋАЈИ МЕТАБОЛИЗМА: Поремећаји метаболизма беланчевина и нуклеинских киселина, поремећаји метаболизма масти, поремећаји метаболизма угљених хидрата, поремећаји метаболизма воде и електролита, са посебним освртом на метаболизам калцијума и фосфора.	4
7. ПАТОФИЗИОЛОГИЈА КРВИ: Поремећаји матичних ћелија хематопоезе, инсуфицијенција костне сржи, мијелопролиферативни поремећаји, мијелодиспластични синдром, поремећаји еритроцита, гранулоцита, моноцита, лимфоцита и тромбоцита, поремећаји хемостазе.	4
8. ПАТОФИЗИОЛОГИЈА РЕСПИРАЦИЈЕ: Поремећаји вентилације плућа, поремећаји преноса гасова између алвеола и крви, поремећаји плућне циркулације, поремећаји контроле дисања и респирацијског ритма, респирацијска инсуфицијенција.	4
9. ПАТОФИЗИОЛОГИЈА БУБРЕГА: Гломерулске болести, тубулски поремећаји, васкуларне болести бубрега, акутна и хронична инсуфицијенција бубрега, нефролитијаза. ПОРЕМЕЋАЈИ АЦИДОБАЗНЕ РАВНОТЕЖЕ: Метаболичка ацидоза и алкалоза, респирацијска ацидоза и алкалоза.	4
10. ПАТОФИЗИОЛОГИЈА ДИГЕСТИВНОГ ТРАКТА: Поремећаји моторике и пасаже, поремећаји секреције, поремећаји варења и апсорпције, инфламацијске болести црева, поремећаји егзокрине функције панкреаса. ПОРЕМЕЋАЈИ ФУНКЦИЈЕ ЈЕТРЕ: Поремећаји метаболичких функција јетре, поремећаји одбрамбене функције јетре, патогенеза цирозе, поремећаји протока крви кроз јетру, поремећаји функције јетре и промет воде и соли, поремећај функције других органа и органских система у обољењима јетре.	4
11. ПАТОФИЗИОЛОГИЈА КАРДИОВАСКУЛАРНОГ СИСТЕМА: Поремећаји у стварању и спровођењу срчаних импулса, срчана инсуфицијенција, исхемијска болест срца, валвуларне болести срца, кардиомиопатије, болести перикарда, хипертензија, болести периферних артерија и вена.	4
12. ПОРЕМЕЋАЈИ НЕРВНОГ СИСТЕМА: Дегенерација и регенерација, поремећаји моторног неурона, поремећаји кранијалних нерава, поремећаји малог мозга, поремећаји базалних ганглија, поремећаји соматоасензорног система (бол), епилепсија, мождани удар, поремећаји свести, когнитивне функције и деменција.	4
13. ПОРЕМЕЋАЈИ ЧУЛА: Поремећаји вида и контроле покрета очију, поремећаји слуха и равнотеже, поремећаји чула мириса, поремећаји чула укуса. ПОРЕМЕЋАЈИ ФУНКЦИЈЕ ЕНДОКРИНОГ СИСТЕМА: Поремећаји хипоталамуса, хипофизе и појединих ендокриних жлезда.	4
14. ПАТОФИЗИОЛОШКЕ ОСНОВЕ ПОЈЕДИНИХ СТОМАТОЛОШКИХ ОБОЉЕЊА: Етиологија каријеса, дентални плак, каријес, каријес глеђи, дентина и цемента, превенција развоја каријесне лезије. Патогенеза обољења пулпе и апексног пародонцијума, са посебним освртом на имунопатогенезу.	4
15. ПОРЕМЕЋАЈИ ЛОКОМОТОРНОГ СИСТЕМА И ВЕЗИВНОГ ТКИВА: Основни поремећаји потпорних ткива. Патофизиолошки поремећаји у појединим болестима зглобова и ванзглобног везивног ткива. Запаљењска, метаболичка и дегенеративна реуматска обољења. ПАТОФИЗИОЛОШКЕ ОСНОВЕ ПРОМЕНА У ОРАЛНОЈ РЕГИЈИ: Имунодефицијенције, реуматске болести, гастроинтестиналне болести, манифестације поремећаја метабозма и неправилне исхране, витамински дефицити, обољења јетре, хематолошки поремећаји, кардиоваскуларни систем,органи за дисање, бубрежне болести, обољења ендокриног система, неуропсихијатријски поремећаји.	4
Укупно	60

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад- 2. семестар**		вежбе	Сп-ср**
1.	ЗАПАЉЕЊЕ: Демонстрација основних знакова запаљења, илустрација кретања фагоцита, деловање фактора дифузије, микроскопски препарати - фагоцитоза, размаз гноја, ензимска активност у запаљењу. Тестови који се користе као параметри за одређивање активности запаљења.	2	

2.	РЕАКЦИЈЕ ИМУНСКЕ ПРЕОСЕТЉИВОСТИ: Демонстрација изазивања и промена у току анафилактичког шока, другог и трећег типа преосетљивости. Тестови који се користе за откривање и праћење одговарајућих клиничких поремећаја.	2	
3.	ГРОЗНИЦА. ТЕРМИЧКИ ЕТИОЛОШКИ ФАКТОРИ: Деловање хипертермије и хипотермије.	2	
4.	ФИЗИЧКИ ЕТИОЛОШКИ ФАКТОРИ: Дејство сниженог барометарског притиска и електричне струје на организам	2	
5.	ХЕМИЈСКИ ЕТИОЛОШКИ ФАКТОРИ: Значај пута улажења хемијских материја у организам. Значај количине и концентрације хемијске материје унете у организам. Демонстрација деловања појединих токсичних материја.	2	
6.	ПОРЕМЕЋАЈИ МЕТАБОЛИЗМА ОРГАНСКИХ МАТЕРИЈА: Тестови који се користе за испитивање поремећаја метаболизма беланчевина, масти, угљених хидрата, појединих минерала од значаја за стоматологију. Процена минерализације костију. Анализа резултата.	2	
7.	ПАТОЛОШКА ФИЗИОЛОГИЈА ЕРИТРОЦИТНЕ ЛОЗЕ: Параметри који се одређују у периферној крви. Упознавање са методама које се користе у откривању појединих поремећаја црвене крвне лозе. Препарати који показују целуларне промене код појединих болести еритроцитне лозе.	2	
8.	ПАТОЛОШКА ФИЗИОЛОГЈА ЛЕУКОЦИТНЕ ЛОЗЕ: Параметри који се одређују у периферној крви. Упознавање са методама које се користе у откривању појединих поремећаја беле крвне лозе. Препарати који показују целуларне промене код појединих болести леукоцитне лозе.	2	
9.	ПОРЕМЕЋАЈИ ХЕМОСТАЗЕ	2	
10.	ПОРЕМЕЋАЈИ ЛОКАЛНЕ ЦИРКУЛАЦИЈЕ	2	
11.	ПАТОЛОШКА ФИЗИОЛОГИЈА СИСТЕМСКЕ ЦИРКУЛАЦИЈЕ: Упознавање са тестовима који се користе за процену срчане функције, анализа EKGa у инфаркту миокарда, поремећајима срчаног ритма, методе које се користе за мерење срчаног притиска и процену периферне циркулације, демонстрације последица промена у артеријској и венској циркулацији.	2	
12.	ПОРЕМЕЋАЈИ ДИГЕСТИВНОГ СИСТЕМА: Тестови за утврђивање поремећаја саливације и секреције у гастроинтестиналном тракту.	2	
13.	ПОРЕМЕЋАЈИ ФУНКЦИЈЕ ЈЕТРЕ: Тестови за процену функције јетре, тестови за диференцијалну дијагнозу иктеруса.	2	
14.	ПОРЕМЕЋАЈИ УРИНАРНОГ СИСТЕМА: Тестови за процену функције бубрега, испитивање мокраће, одређивање протеинурије, хематурије, преглед седимента мокраће.	2	
15.	Патолошка физиологија оралних болести	2	
Укупно		30	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом

Студенти се у оквиру практичне наставе упознају са модерним токовима експерименталне патофизиологије.

Литература

Миленковић П и сар.: Патолошка физиологија. Универзитет у Београду 2003.
Ценић Д.: Практикум из Патолошке физиологије. Универзитет у Београду 1997.

Додатна литература

Белеслин Б, Јовановић Б и сар. Општа патолошка физиологија. Дата статус, Београд, 2007.
Белеслин Б, Протић С, Ђорђевић-Денић Г и сар. Специјална патолошка физиологија. Дата статус, Београд, 2008.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **60**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Семинари, колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	6 (15x0.4)	Тест	35
практична настава	19 (15x1.3)	Практични испит	5
колоквијум-и	30 (2x15)	Усмени испит	
семинар-и	5		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	16
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Стоматолошки материјали	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Косовка Б. Обрадовић - Ђуричић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 4	**Година студија: II / 3. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: CT13CTMA**

Циљ предмета:
Упознавање студената са особинама и основним принципима функционисања градивних и помоћних стоматолошких материјала

Исход предмета:
Студенти ће бити обучени у познавању и одабиру материјала које користи стоматологија. Посебан акценат је на препознавању биокомпатибилних материјала који неће бити штетни за пацијента, као и клинички значајних употребних карактеристика денталних материјала (радно време материјала, време везивања, конзистенција, време мешања материјала, поступак припреме и начин примене)

Садржај предмета

Предавања – 3. семестар	Час
1. Стандарди стоматолошких материјала. Директиве ЕУ, ЦЕ знак, ИСО стандарди, ГЦП;ГМП стандарди. Биокомпатибилност стоматолошких материјала. Дефиниције појмова: биокомпатибилност, медицинска средства, дентални материјал. Тестови за евалуацију биокомпатибилности стоматолошких материјала	2
2. Оптерећивање материјла. Оптерећивање материјла истезањем, притиском, савијањем, смицањем, торзионо. Напон напрезања, деформације. Дијаграм напона и деформације (модуо еластичности, граница еластичности, течење). Карактеристике материјала (кртост, крутост, пластичност, чврстоћа, јачина, резилијентност).	2
3. Замор материјала. Отпор на удар. Тврдоћа (по Бринелу, Викерсу, Кнупу, Роквелу). Вискозност. Типови течности, Њутнов и др. Радно време, време очвршћавања. Вискоеластичност. Еластични, анеластични, вискозни, вискоеластични материјали. “Течење” и релаксација материјала.	2
4. Понашање материјала под дејством топлоте. Промене физичких карактеристика, фазни прелази. Дијаграм фаза.Термичко ширење и скупљање (веза између линеарног и запреминског коефицијента ширења, апсолутна и релативна промена димензија). Боја. Тон, засићеност и светлина. Спектар и осетљивост ока на различите таласне дужине светлости.	2
5. Боја у зависности од спектра светлости, карактеристика предмета и посматрача. Коефицијент рефлексије, апсорпције, трансмисије; транслуцентност, флуоресцентност. Индекс преламања. Промена интезитета светлости дуж правца простирања. Међумолекулске силе. Порекло, зависност привлачних и одбојних сила од растојања, график Ф(р); кретање молекула у зависности од енергије; термичко ширење. Утицај међумолекулских сила на физичка својства.	2
6. Реакција везивања стоматолошких материјала. Неутрализација као основна хемијска реакција у процесу очвршћавања цемената. Хелација као основна хемијска реакција у процесу очвршћавања ZnO еугенол пасте, ЕБА и поли-карбоксилатних цемената. Полимеризација у очвршћавању акрилата, композита и еластичних отисних материјала. Полимеризација, неурализација и хелација у очвршћавању поликарбоксилатног и глас-јономер цемената. Корозија стоматолошких материјала. Електрохемијски аспекти корозије, формирање микрогалванских струја.	2

7. Галванска корозија, тамњење, пропадање и пасивизација метала. Електролиза надокнада. Хемизам отисних материјала. Хемијски састав и процеси очвршћавања термопластичних маса, ZOE паста, хидроколоида и еластомерних материјала.	2
8. Структура керамичких материјала. Кристална и аморфна. Хемизам стоматолошких материјала за испуне	2
9. Хемијски састав и процес очвршћавања амалгама, цемената, композита и компомера. Композити и компомери. Класификација. Хемијски састав. Физичко-механичке карактеристике. Адхезивни системи. Везивање композитних материјала за ткива зуба	2
10. Амалгами. Класификација. Хемијски састав. Физичко-хемијске карактеристике амалгама. Поступак амалгамације. Отисни материјали. Термопластичне масе. ZOE пасте.	2
11. Иреверзибилни и реверзибилни хидроколоиди. Еластомери (силикони, полисулфиди, полиетри). Цементи. Класификација. Карактеристике. Цинк-фосфатни цементи, поликарбоксилатни и глас-јономер цементи.	2
12. Материјали за израду радних модела. Бели, тврди и поболјшани тврди гипс. Остали материјали за израду радних модела (вештачке смоле и цементи). Материјали за израду модела надокнада. Воскови за моделирање и обликовање.	2
13. Вештачке смоле у изради модела надокнаде. Ватросталне масе. Нискотемпературне и високотемпературне ватросталне масе. Везивна, термичка и хигроскопска експанзија ватросталних маса.	2
14. Градивни стоматолошки материјали. Електрохемијска и физичка својства градивних материјала. Метали и легуре: злата, сребра, паладијума и титана. Легуре за метал –керамику. Co, Cr, Mo легуре. Акрилати. Керамичке масе. Поступци топљења, ливења и термичке обраде легура, полимеризација смола и синтеровање керамичких материјала. Материјали за имплантате. Захтеви и подела.	2
15. Метални имплантати. Неметални имплантати. Клинички и биолошки одговор ткива на денталне имплантате. Материјали за обраду и полирање. Брусни инструменти, природни и вештачки абразиви. Материјали за полирање.	2
Укупно	**30**

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Вежбе нису предвиђене планом и програмом интегрисаних академ. студија стоматологије

Литература

Стаменковић Д.(ур), Обрадовић-Ђуричић К, Белоица Д, Лековић В, Ивановић В, Павловић Г, Поповић Г. **Стоматолошки материјали**, Завод за издавање уџбеника и наставна средства, Београд, 2003

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе:	Други облици наставе: 3 колоквијума	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	15 (15x1)	Тест	50
практична настава		Практични испит	
колоквијум-и	10+10+15 = 35	Усмени испит	
семинар-и			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	17
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Гнатологија	
Руководилац предмета: Слободан М. Додић	
Статус предмета обавезни	
Број ЕСПБ: 5	**Година студија: II / 4. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ГНАТ**
Циљ предмета: Да студент научи основне појмове из области оклузије	
Исход предмета:после одслушане наставе и положеног испита студент би требало да савлада основне појмове из области оклузије. Користи артикулаторе, савлада технике регистрованја референтних положаја доње вилице, преношење модела горње и доње вилице у артикулатор	

Садржај предмета

	Предавања – 4. семестар	Час
1.	Увод у гнатологију, појам, дефиниција и предмет изучавања. Краниомандибуларна зглобна веза – анатомске и функцијске специфичности	1
2.	Мишићи ОФС, функцијске специфичности мастикаторних мишића,	1
3.	Физиолошка регулација виличних кретњи	1
4.	Анатомске детерминанте виличних кретњи; задње (зглобно) вођење,	1
5.	Кретње доње вилице	1
6.	Референтни положаји доње вилице	1
7.	Обележја физиолошки оптималне оклузије. Фактори оклузалне стабилности	1
8.	Обележја нефизиолошке оклузије	1
9.	Артикулатори,	1
10.	Могућности симулације шарнирске кретње доње вилице,	1
11.	Преношење модела доње вилице у артикулатор	1
12.	Симулација ексцентричних кретњи доње вилице у подесивим артикулаторима	1
13.	Концепти оклузије – узајамно штићена оклузија	1
14.	Концепти оклузије – билатерално уравнотежена оклузија.	1
15.	Модалитети оклузалне терапије. Реверзибилна оклузална терапија; Иреверзибилна оклузална терапија.	1
	Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **4 семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Краниомандибуларна зглобна веза: кретње доње вилице	2	
2	Артикулатори	2	
3	Артикулатори средњих вредности	2	
4	Преносни образни лук	2	
5	Преносење модела горње вилице у артицулатор	2	
6	Централни положај доње вилице	2	
7	Полуподесиви артикулатори- позициони регистрати I	2	
8	Полуподесавање полуподесивих артикулатора аркон и нон-аркон типа	2	
9.	Анализа оклузије на моделаима у артикулатору у ИКП	2	
10.	Анализа оклузије на моделаима у артикулатору при екцентрицним кретњама	2	
11.	Моделовање оклузалног рељефа по П.К.Томас-у, припрема радних модела	2	

12.	Моделовање оклузалног рељефа по П.К.Томас-у I	2	
13.	Моделовање оклузалног рељефа по П.К.Томас-у II	2	
14	Моделовање оклузалног рељефа по П.К.Томас-у III	2	
15.	Моделовање оклузалног рељефа по П.К.Томас-у IV	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
-студент моделује по Питер Томасу 5 зуба - пренесе горњи модел у артикулатор помоћу образног лука - пренесе доњи модел у артикулатор помоћу регистра централне оклузије

Литература

1.Д.Станишић- Синобад; Основи гнатологије. Београд БМГ 2001.
3.Д.Станишић- Синобад, С.Додић: Основи гнатологије – практикум, Београд 2003

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијум семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15X0.33)	Тест	20
практична настава мануелна спретност	10 (15X0.7)	Практични испит	30
колоквијум-и	30 (10+20)	Усмени испит	
семинар-и	5		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	18
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Биостатистика у стоматологији	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Миличић Р. Биљана	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 3. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13БСТА**

Циљ предмета:
Упознавање студената са статистичким размишљањем, његову улогу и ограничења у свакодневној стоматолошкој пракси и праћењу савремене стоматолошке литературе и научних публикација потребних за модернизацију стоматолошког рада.

Исход предмета:
Стечено знање омогуће ће студенту разумевање биостатистике, тако да може критички да приступу читањu стоматолошке литературе и научних радова из области интересавања. Употреба основних статистичких алата у решавању проблема из свакодневне стоматолошке праксе.

Садржај предмета

Предавања – 3. семестар	Час
1. Увод у биостатистику. Статистички термини и концепти	2
2. Генерисање података у стоматологији – основе мерења	2
3. Генерисање података – Поузданост и ваљаност, тачност и прецизност	2
4. Описивање података (мере централне тенденције, мере варијабилиета, релативни бројеви)	2
5. Вероватноћа и расподеле вероватноће, Bayes-ова теорема и њена примена у медицинским одлучивањима	2
6. Биномна расподела вероватноће (мере облика расподеле)	2
7. Нормална расподела вероватноће (мере облика расподеле)	2
8. Статистичко закључивање – оцењивање параметара Интервали поверења	2
9. Статистичко закључивање у стоматологији – тестирање хипотеза и класификација статистичких тестова	2
10. Тестирање хипотеза са једним узорком	2
11. Тестирање хипотеза са два узорка	2
12. Испитивање повезаности корелација	2
13. Категоријална анализа података	2
14. Статистичко моделовање у стоматолошким истраживањима	2
15. Критичка оцена резултата добијених у научним публикацијама и њихова примена у савременој стоматолошкој пракси. Хијерархија доказа.	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад ' 3. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Формирање базе података у неком од статистичких пакета и могућност њиховог преноса	1	
2.	SPSS статистички пакет: формирање базе података	1	
3.	SPSS статистички пакет: основни појмови и практичне вештине: дескрипција података	1	
4.	SPSS: графичко приказивање резултата добијених статистичком дескрипцијом података	1	
5.	SPSS: израчунавање релативног ризика и унакрсног односа шанси	1	
6.	SPSS: испитивање нормалности расподеле података	1	
7.	SPSS: параметарски статистички тестови-независна мерења	1	

8.	SPSS: параметарски статистички тестови-везани узорци	1	
9.	SPSS: непараметарски статистички тестови-независна мерења	1	
10.	SPSS: непараметарски статистички тестови-везани узорци	1	
11.	SPSS: Испитивање повезаности корелација	1	
12.	SPSS: Категоријална анализа података	1	
13.	SPSS: решавање проблема у стоматологији уз употребу статистичких алата	1	
14.	Интерпретација резултата добијених статистичком анализом	1	
15	Критичка евалуација резултата објављених у савременој стоматолошкој литератури и публикацијама	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Формирање базе података у статистичком пакету SPSS. Вежбање и стицање искуства у реализовању једноставних дескрипција, оцењивања, тестирања хипотеза коришћењем статистичког пакета. Интерпретација резултата добијених употребом статистичких алата у решавању проблема из свакодневне стоматолошке праксе

Литература

4. С. Јаношевић, Р. Дотлић, Ј. Ерић-Маринковић: Медицинска статистика, Медицински факултет, Београд, 2008.
1. Kim JS, Dailey R (2007). Biostatistics for Oral Healthcare. Blackwell Pub Professional, Iowa State University Press, Iowa USA.
2. http://davidmlane.com/hyperstat/ (*HyperStat Online Textbook* © 1993-2003 David M. Lane)

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: Семинарски рад
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: Колоквијуми семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	10 (15x0,7)	Тест	30
практична настава	15 (15x1) +5	Практични испит	10
колоквијум-и	2x10 =20	Усмени испит	
семинар-и	2x5 =10		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	19
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Медицинска екологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Иванка С. Гајић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 3. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: CT13MEEK**
Циљ предмета: Упознавање студената са основама медицинске екологије, као и са утицајем животне и радне средине на опште и орално здравље људи	
Исход предмета: Оспособљавање студената да препознају позитиван и негативан утицај фактора животне и радне средине на опште и орално здравље људи и да у тимском раду учествују у спречавању нежељених утицаја еколошких чинилаца на здравље	

Садржај предмета

Предавања . 3. семестар	Час
1. Увод у медицинску екологију, општи појмови и дефиниције – екологија, хумана екологија, екосистем, животна средина, делови и врсте екосфере, живи организми као део екосистема	2
2. Однос човека и животне средине у екосистему, узајамно позитивно и негативно дејство, улога медицинске екологије у очувању узајамних позитивних односа; загађивање животне средине; биотички и абиотички фактори ризика (физички, хемијски, биолошки)	2
3. Епидемиолошке и хигијенске особине вода, врсте вода, природни хемијски састав вода и утицај на опште и орално здравље	2
4. Загађивање вода, врсте и порекло загађивача, утицај загађивача на опште и орално здравље; начини снабдевања водом, поправка квалитета вода	2
5. Епидемиолошке и хигијенске особине ваздуха и утицај на здравља	2
6. Загађивање ваздуха, врсте и порекло загађивача, утицај загађеног ваздуха на опште и орално здравље; глобални ефекти аерозагађења	2
7. Епидемиолошке и хигијенске особине земљишта, природни састав земљишта и утицај на опште и орално здравље; загађивање земљишта, врсте и порекло загађивача, утицај загађеног земљишта на опште и орално здравље	2
8. Отпадне материје и животна средина, течни и чврсти отпад и здравље, врсте и порекло отпадних материја, медицински отпад, токсичне супстанције и биолошки агенси у отпаду, еколошко уклањање отпадних материја	2
9. Клима и микроклима у животној и радној средини, утицај температуре, влажности и струјања ваздуха на здравље, атмосферки притисак и здравље, мере заштите у животној и радној средини	2
10. Радијације у животној и радној средини, светлост, ултраљубичаста зрачења, јонизујућа зрачења, утицај на здравље и мере заштите од радијације	2
11. Бука и вибрације у животној и радној средини, порекло буке и вибрација, утицај на здравље људи, мере заштите у животној и радној средини	2
12. Утицај загађене екосфере на намирнице, врста и порекло загађивача у храни, утицај загађивача из намирница на опште и орално здравље, алиментарне инфекције и интоксикације	2
13. Порекло намирница, производња и промет намирница, објекти за производњу, прераду и промет намирница, адитиви у храни, мере заштите намирница од контаминације у ланцу исхране људи	2

14. Канцерогени у животној и радној средини, врсте и порекло нокси и њихов утицај на здравље људи, мере заштите од канцерогена у животној и радној средини	2
15. Хигијена становања, хигијена и зонирање насеља, школска хигијена, утицај становања и школске средине на здравље, мере заштите од неповољних еколошких утицаја у условима становања и учења	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 3. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Израда модела природног екосистема	1	
2.	Дефинисање хазарда у деловима екосфере, израда мапе хазарда у биосфери	1	
3.	Дефинисање улоге човека у природном екосистему, израда модела техносфере	1	
4.	Израда мапе потенцијалних загађивача у дефинисаним екосистемима техносфере	1	
5.	Методе испитивања квалитета вода, ваздуха, земљишта и отпадних материја у животној и радној средини	1	
6.	Анализа закона и правилника који се односе на квалитет ваздуха, вода и земљишта	1	
7.	Израда модела глобалних ефеката аерозагађења	1	
8.	Методе мерења климе и микроклиматских услова у радној средини	1	
9.	Мерење буке у животној и радној средини	1	
10.	Стандарди и закони која се односи на микроклиму и буку у животној и радној средини	1	
11.	Испитивање здравствене исправности намирница – методе, закони и правилници који се односе на њихов квалитет	1	
12.	Израда модела заштите намирница од загађивања у ланцу исхране	1	
13.	Фалсификовање намирница; заштита права потрошача	1	
14.	Зонирање насеља – израда модела зона, дефинисање критеријума и израда плана „Здрава школа“	1	
15.	Израда предлога за зонирање руралних средина	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Израда модела екосистема са идентификовањем фактора ризика за опште и орално здравље

И. Гајић **Литература** Довијанић П, Јањанин М, Гајић И, Радоњић В, Ђорђевић С, Борјановић С.Социјална медицина са хигијеном и епидемиологијом. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1995.
Коцијанчић Р: Хигијена, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 2002.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: Колоквијуми, семинарски	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	15 (15x1)	Тест	40
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	-
колоквијуми	20 (2x10)	Усмени испит	-
Семинарски рад	10		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	20
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Енглески језик II	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Гордана Б. Тодоровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): Изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 3. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ЕНГ2**

Циљ предмета: Познавање стручног енглеског језика у стоматологији, што ће студентима омогућити коришћење стране литературе, професионалну комуникацију и даље усавршавање

Исход предмета: Познавање основних израза и речи (стручних и колоквијалних) које се користе у стоматологији, терминологије везане за специјалности и специјалисте, назива опреме и делова стоматолошке ординације, структуре и морфологије зуба и дентиције, као и најчешћих денталних и оралних обољења.

Садржај предмета

Предавања – 3. семестар	Час
1. Introduction to the dental profession (education and organized dentistry)	2
2. General dentistry and specialties	2
3. The dental team - the dentist and auxiliary personnel	2
4. Diet and oral health	2
5. Preventive dentistry	2
6. Fluoride - a decay fighter	2
7. The dental office	2
8. Infection control in the dental office	2
9. Health and illness	2
10. Preparation for patient care - taking a history	2
11. Clinical examination	2
12. Tooth structure and morphology	2
13. Dental charting	2
14. Most common oral/dental diseases	2
15. Restorative dentistry	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад3. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Увод у стоматолошку струку - образовање и звања	1	
2.	Општа стоматологија и специјалности	1	
3.	Стоматолошки тим	1	
4.	Значај правилне исхране у чувању оралног здравља	1	
5.	Превентивна стоматологија	1	
6.	Флуориди - значај у борби против каријеса	1	
7.	Изглед стоматолошке ординације	1	
8.	Контрола инфекције у ординацији	1	
9.	Обољења од значаја за стоматологију	1	
10.	Анамнеза и поступци пре лечења	1	
11.	Преглед пацијента; инструменти који се користе	1	
12.	Структура и морфологија зуба	1	
13.	Системи обележавања зуба	1	
14.	Најчешћа орална/дентална обољења	1	
15.	Рестауративна стоматологиј	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Превод стручног текста (енглески - српски, српски-енглески)

Литература

У настави се користе референтни текстови које студенти добијају као „handouts“

Dofka CM. **Dental Terminology**. Albany NY: Delmar Thompson Learning, 2000. (одабрана поглавља)

Fairpo JEH, Fairpo CG. **Heinemann Modern Dictionary for Dental Students**. London: William Heinemann Medical Books Ltd.

Ilic D. **Englesko-srpski stomatološki rečnik**. Beograd: Stomatološki fakultet, 2007.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: -
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: - колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад: -	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	7,5 (15x0,5)	Тест	40
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	-
колоквијум-и	Писмени колоквијум -20 Усмени колоквијум -10	Усмени испит	-
семинар-и	7,5		
друго	-		

Напомена: вежбе прате методске јединице предавања утврђивањем следећих језичких вештина: разумевање, читање, говор и писање. Део времена биће посвећен студентским семинарским радовима и ревизији опште граматике енглеског језика

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	21
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Менаџмент у стоматологији	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Светлана Б. Јовановић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II / 4. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: CT13MEHA**

Циљ предмета: Да се студенти упознају са менаџментом у здравству и специфичностима руковођења, организације, контроле квалитета и стандардизације здравствене службе/установе.

Исход предмета: Студент би требало да познаје здравствену политику и систем здравствене заштите и опште принципе менаџмента и здравственог менаџмента и да разуме концепт успешног, тј. ефективног менаџера. Студент је овладао основним вештинама комуникације, организовања, вођења и управљања програмима стоматолошке здравствене заштите различитих популационих група, као и доношењем правовремених одлука на основу одговарајућих анализа програма.

Садржај предмета

Предавања – 4. семестар	Час
1. Дефинисање, карактеристике и развој менаџмента: дефиниције менаџмента (администрација, управљање, руковођење), главне карактеристике, врсте, методе и преглед развоја менаџмента (општи и здравствени), карактеристике менаџмента у здравственим установама.	2
2. Систем здравствене заштите: дефиниција, учесници и популационе групе у здравственој заштити, ресурси и финансирање система здравствене заштите.	2
3. Основни модели система здравствене заштите: Систем националне здравствене службе-Беверџов модел, Систем социјалног осигурања-Бизмарков модел, Систем приватног осигурања-модел "независних корисника".	2
4. Начела здравствене заштите: приступачности, правичности, свеобухватности, континуираности, сталног унапређења квалитета, ефикасности.	2
5. Квалитет здравствене заштите и стоматолошке здравствене заштите: дефиниције, безбедност пацијената, индикатори квалитета.	2
6. Функције менаџмента: планирање, организација, комуникација, контрола и координација.	2
7. Вођење/лидерство: теорије и стилови лидерства, разлике између лидерства и менаџмента, ефективан лидер.	2
8. Комуникација: значај и потреба комуникације за менаџмент, основни елементи процеса комуникације (вербална, невербална), интерперсонална, групна и организациона.	2
9. Односи са јавношћу и комуникација: основни елементи екстерне комуникације (финансијски, снабдевачки, институционални, спонзорски, партнерски), социјални маркетинг.	2
10. Успешан/ефективан менаџер: карактеристике успешног менаџера, процена и самопроцена успешности рада, инструменти ефективног менаџера: ауторитет, делегирање одговорности.	2
11.Евалуација: дефиниција, предуслови за успешну евалуацију, евалуација здравственог програма, компарација мониторинга и евалуације.	2
12. Менаџмент и радна мотивација: теорије мотивације, хијерархија људских потреба, професионална оријентација и усмеравање у организацији/здравственој установи, сатисфакција.	2
13. Колаборација и тимски рад: значај колаборације за успешан рад, тим - главне карактеристике тимског рада, принципи формирања тима.	2
14. Доношење одлуке и решавање проблема: принципи управљања према циљевима. принципи евалуације рада и оцена извршења, принципи управљања променом.	2

15. Едукација за успешан менаџмент: успостављање система за обуку и континуирану едукацију, програми едукације, лиценцирање и акредитација.	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 4. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Опис функција менаџмента и њихова потреба у процесу руковођења. Предности/добре стране менаџмента	1	
2.	Методе испитивања квалитета здравствене заштите и стоматолошке здравствене заштите	1	
3.	Задовољство пацијената стоматолошком здравственом заштитом	1	
4.	Израда упитника и демонстрирање његове примене	1	
5.	Задовољство запослених у стоматолошкој здравственој заштити	1	
6.	Израда упитника и демонстрирање његове примене	1	
7.	Безбедност пацијената у стоматологији	1	
8.	План процене ризика приликом пружања стоматолошке неге	1	
9.	Комуникација у стоматолошкој пракси	1	
10.	Планирање и организација рада стоматолошке службе/установе	1	
11.	Идентификација сопственог начина комуникације. Лична презентација	1	
12.	Креирање професионалне биографије (CV)	1	
13.	Групна интеракција. Вештина оралне презентације	1	
14.	Процена рада успешности менаџера. Самопроцена успешности сопственог рада. Израда плана сопственог развоја (каријере)	1	
15.	Израда кампање по избору (сценарио за ТВ спот, сценарио за радио џингл, постер, брошура...)	1	
Укупно		**15**	

*

* стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Студент је оспособљен да постављене циљеве стоматолошке установе, службе, програма, пројекта и тима, постиже на што ефикаснији и ефективнији начин.

Литература

1. Мићовић П. Здравствени менаџмент. Комора здравствених установа Србије, Београд, 2008.
2. Закон о здравственој заштити, Службени гласник РС, бр.107/05, 57/2011.
3. Вуловић М. и сарадници: Програм превентивне стоматолошке заштите становништва Србије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1996.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: Колоквијуми, семинарски	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе:

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	**5 (15x0.33)**	Тест	**40**
практична настава	**15 (15x1)**	Практични испит	
Колоквијум 1 Колоквијум 2	**30 (2x15)**	Усмени испит	
семинар	**10**		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	22
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Основни принципи стоматолошке праксе	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Ивица З. Станчић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: II/ 4. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПРАК**

Циљ предмета:
Упознавање студената са правилима професиналне комуникације са пацијентом и члановима стручног тима, као и основним принципима неопходним за приступ пацијенту у стоматолошкој ординацији.

Исход предмета:
Након положеног испита студент је оспособљен за професионални и етички приступ пацијентима различитих социјалних и медицинских категорија.

Садржај предмета

Предавања – 4. семестар	Час
1. Основни елементи спремности за стоматолошку праксу. Принципи професионалног понашања. Професионални бонтон.	2
2. Принципи професионалне комуникације у свакодневном клиничком раду (стоматолог-пацијент, стоматолог-стоматолог,стоматолог-стоматолошка сестра, стоматолог-зубни техничар). Невербална комуникација и њен значај у комуникацији стоматолог-пацијент.	2
3. Основни принципи етичког одлучивања. Пристанак пацијента на интревенције у стоматологији. Грешке у професионалној комуниникацији. Јатрогенија.	2
4. Квалитет живота. Идекси за испитивање квалитета живота.	2
5. Приступ у клиничком раду са пацијентима различитог животног доба и различитог степена образовања.	2
6. Специфичности приступа у клиничком раду са хроничним болесницима, психијатријским пацијентима, инвалидима и особама оштећеног слуха и вида.	2
7. Приступ у клиничком раду са пацијентима припадницима националних мањина и пацијентима из иностранства. Комуникација са пацијентима укљученим у клиничке студије.	2
8. Основи пропедевтике у стоматологији. Процена психофизичког статуса пацијента. Значај медицинске документације у свакодневном клиничком раду.	2
9. Значај тимског рада у стоматолошкој пракси. Безбедност пацијента и стоматолошког тима у клиничком раду.	2
10. Управљање медицинским отпадом у стоматологији.	2
11. Основни принципи приступа пацијенту у стоматолошкој протетици.	2
12. Основни принципи приступа пацијенту у рестауративној одонтологији и ендодонцији.	2
13. Основни принципи приступа пацијенту у педодонцији.	2
14. Основни принципи приступа пацијенту у пародонтологији и оралној медицини.	2
15. Основни принципи приступа пацијенту у оралној хирургији .	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **4. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Упознавање са клиничким ментором. Посматрање његовог понашања, уз вођење белешки у дневник клиничке праксе.	1	

2.	Учење принципа професионалног бонтона у комуникацији стоматолог-пацијент, стоматолог-стоматолог,стоматолог-стоматолошка сестра, стоматолог-зубни техничар.	1	
3.	Клинички рад са пацијентима различитог животног доба и различитог степена образовања.	1	
4.	Клинички рад са хроничним болесницима, психијатријским пацијентима, инвалидима и особама оштећеног слуха и вида.	1	
5.	Упознавање пацијента са будућим терапијским процедурама и могућим нежељеним ефектима. Добијање сагласности пацијента за различите стоматолошке интервенције.	1	
6.	Упознавање са грешкама у професионалној комуникацији.	1	
7.	Упознавање са медицинском документацијом у свакодневном клиничком раду	1	
8.	Клинички приступ са пацијентима у мобилној стоматолошкој протетици.	1	
9.	Клинички приступ са пацијентима у фиксној стоматолошкој протетици.	1	
10.	Клинички приступ са пацијентима у рестауративној одонтологији.	1	
11.	Клинички приступ са пацијентима у ендодонцији.	1	
12.	Клинички приступ са пацијентима у педодонцији.	1	
13.	Клинички приступ са пацијентима у пародонтологији.	1	
14.	Клинички приступ са пацијентима у оралној медицини	1	
15.	Клинички приступ са пацијентима у оралној хирургији.	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
приказ случаја

Литература

1. Lloyd M and Bor R: Communication Skills for Medicine. New York, Churchil Livingston, 1996
2. Тихачек-Шојић Љ., Станчић И.: Стоматолошка геронтопротетика, Кораци, Крагујевац 2009

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: семинари, колоквијум	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.3)	Тест	50
практична настава	20 (15x1.3)	Практични испит	-
колоквијум-и	20 (2x10)	Усмени испит	-
семинар-и	5 (1x5)		
друго	-		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	23
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Стоматолошка протетика претклиника	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Тодоровић Б. Александар	
Статус предмета (обавезан/изборни): Обавезан	
Број ЕСПБ: 7	**Година студија: III / 5. и 6. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: CT13CTПП**

Циљ предмета:
Стицање теоријских и практичних знања о техници и технологији израде парцијалних акрилатних, тоталних, парцијалних скелетираних протеза и фиксних зубних надокнада (ливене круне, фасетиране круне, металокерамичке круне, безметалне круне и одговарајућих мостова).

Исход предмета:
Након одлушане наставе студент је упознат са свим лабораторијским процедурама које су присутне у изради мобилних и фиксних зубних надокнада.
У оквиру лабораторијске израде мобилних зубних надокнада студент је оспособљен да ализује и излије отисак, изради анатомски и дијагностички модел, изради индивидуалну кашику и загрижајну шаблону. Студент самостално поставља предње и бочне зубе за парцијалну и тоталну зубну протезу.
У оквиру лабораторијских фаза за парцијалне зубне протезе студент самостално израђује жичане кукице, анализира моделе за студије у паралелометру и артикулатору, планира парцијалну скелетирану протезу за различите класе крезубости. Студент је упознат са лабораториским фазама израде скелета парцијалне скелетиране протезе и процедурама киветирања мобилних протеза.
У оквиру фиксне протетике студент је оспособљен за препарацију зуба за ливену, фасетирани и керамичку круну. Оспособљен је са моделовање воштаних модела различитих фиксних надокнада)надоградњи, круница и мостова. Студент је упознат са лабораторијским процедурама улагања, ливења и обраде фиксних зубних надокнада, као и процедурама израде

Садржај предмета

	Предавања	Час
	5. семестар	
1.	Општи појмови о тоталним протезама (дефиниција;површине тоталних протеза).Клиничке и лабораторијске фазе у формирањима тоталне протезе.	1
2.	Анатомски отисак: дефиниција,избор кашика,материјала и отискивање. Припрема анатомског отиска за изливање. Изливање прелиминарног-анатомског модела.	1
3.	Функционални отисак и добијање радног модела: Индивидуалне кашике:врсте и формирања кашика. Дефиниција и подела функционалних отисака. Израда радног модела.	1
4.	Загризајне шаблоне: материјали и начини израде. Одређивање међувиличних односа безубих вилица. Грешке при преношењу модела у простор у артикулатору и грешке при одређивању МВО.	1
5.	Одређивање положаја зуба код особа са еугнатим односом вилица: Функционални и физиогномски значај предњих зуба. Избор величине, облика и боје предњих зуба за безубе пацијенте. Поступак постављања предњих зуба.	1
6.	Одређивање положаја бочних зуба код особа са еугнатим односом вилица. Функционални значај бочних зуба, принципи статике. Избор бочних зуба. Поступак постављања бочних зуба.	1
7.	Дефинитивна постава зуба. Принципи оклузије код носиоца тоталних протеза.	1
8.	Имедијатна тотална протеза. Тотална протеза са базом ојачаном металним скелетом.супраденталне протезе.	1
9.	Завршни поступци у изради тоталних протеза. Моделовање спољашње површине протезе, киветирање И полимеризација. Обрада протезе, предаја и реартикулација.	1
10.	Коректуре, репаратуре и подлагања тоталних протеза	1
11.	Општи појмови о крезубим вилицама: Крезубост – етиологија и терапија. Топографска класификација крезубих вилица и међусобни односи зуба и вилица. Потпорна ткива ПП	1

12. Облици и врсте парцијалних протеза.. Оптерећење потпорних ткива парцијалним протезама и класификација парцијалних протеза. Делови парцијалне плочасте и скелетиране протезе и њихове основне разлике.	1
13. Примена паралелометра у планирању и изради парцијалних протеза: Дефиниција и подела паралометра. Положај модела у паралометру. Појмови: правац уношења протезе, правац померања протезе, екватори (из правца уношења и померања протезе), дубина подминираности и њено мерење, ретенција и стабилизација.	1
14. Парцијална плочаста протеза: дефиниција, планирање парцијалне плочасте протезе, ретенција, стабилизација, преношење оклузалних оптерећења и вођење парцијалне плочасте протезе.	1
15. Парцијална скелетирана протеза: Дефиниција. Врсте парцијалних скелетираних протеза. Упоредне вредности плочасте и скелетиране протезе. Делови парцијалне скелетиране протезе.	1
6. семестар	
16. Ретенција, стабилизација, преношење оклузалних оптерећења и вођење парцијалне скелетиране протезе.	1
17. Везни елементи парцијалне скелетиране протезе: Ливене кукице. Атечмени. Двоструке круне.Упоредне вредности жичане и ливене кукице.	1
18. Лабораторијске фазе у изради парцијалне скелетиране протезе: отисак, модел за студије анализа модела за студије у паралелометру и артикулатору, дефинитивно отискивање, радни модел, дефинитивни план протезе, цртање дизајна.	1
19. Лабораторијске фазе у изради парцијалне скелетиране протезе: Припрема радног модела за дублирање. Поступак дублирања и израде дублер модела. Моделовање скелета ПСП. Улагање.	1
20. Лабораторијске фазе израде парцијалних скелетираних протеза: Ливење. Завршни поступци у изради пацијалних скелетираних протеза. Специфичности моделовања спољашње површине протезе, киветирање и полимеризација. Обрада протезе, предаја, реартикулација, репаратуре и подлагање парцијалне скелетиране протезе.	1
21. Дефиниција, циљеви и задаци фиксне протетике. Општи појмови о фиксним зубним надокнадама и њихова подела. Дефиниција и подела фиксних надокнада: привремене и сталне надокнаде. Модели за студије и индивидуална кашика.	1
22. Основни принципи препарације зуба. Услови који дефинишу рационалну препарацију. Препарација зуба за ливену круницу. Ретенција и стабилизација фиксних надокнада. Структурална трајност. Маргинални интегритет. Заштита потпорних ткива зуба.	1
23. Специфичности препарације зуба за делимичну, фасетирану, металокерамичку и керамичку надокнаду. Демаркација препарације.	
24. Израда радног модела за фиксну надокнаду. Отисак (једнофазни и двофазни). Припрема отисака. Израда радног модела са покретним радним патрљцима.	1
25. Израда воштаног модела ливене крунице, делеимичне круне и металних субструктура фасетиране и металокерамичке крунице.	1
26. Израда фиксних надокнада ливењем. Припрема модела фиксне надокнаде за улагање у ватросталну масу. Специфичности у улагању, елиминацији воска и ливењу фиксних надокнада. Топљење легуре. Обрада и полирање.	1
27. Израда керамичких надокнада: Израда керамичких надокнада поступцима: ливења, пресовања и CAD-CAM методом. Израда естетског дела метало-керамичких и композитних надокнада.	1
28. Израда предњих и бочних мостова. Мостови са инлејом као котвом. Висећи мост-апендикс	1
29. Препарација канала корена. Израда модела ливене надоградње дирекном и индирекном методом.	1
30. Примена паралелометра у изради фиксних надокнада. Паралелометар-инструмент за израду фиксних надокнада. Наменске надокнаде. Мостови који се скидају. Полуфиксни мостови.	1
Укупно	30

	Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**	вежбе	Сп-ср**
	5. семестар		
	ОБЛАСТ: ТОТАЛНЕ ПРОТЕЗЕ		
1.	Анатомски отисак: Уводни час - Анатомски отисак и изливање прелиминарног модела. Демонстрација-Узимање отисака на фантому-пацијенту, израда прелиминарног модела. Студентска вежба-Узимање отисака на фантом главама, израда прелиминарнног модела. Индивидуална кашика: Уводни час- индивидуална кашика:дефиниција, врсте, израда. Демонстрација- Израда горње и доње индивидуалне кашике. Студентска вежба- Израда горње и доње индивидуалне кашике.	3	
2.	Функционални отисак: Уводни час-Функционални отисак и изливање радног модела. Демонстрација-Узимање функционалног отиска, заштита рубова отиска (постављање Келер-ове траке), изливање функционалног отиска. Студентска вежба-заштита рубова отиска (постављање Келер-ове траке). Загрижајне шаблоне: Уводни час-Загрижајне шаблоне, матерјали и начини израде. Демонстрација-Формирање загрижајних шаблона на радним моделима. Студентска вежба: Формирања горње загрижајне шаблоне.	3	
3.	Функционални отисак: Уводни час-Функционални отисак и изливање радног модела. Демонстрација-Узимање функционалног отиска, заштита рубова отиска (постављање Келер-ове траке), изливање функционалног отиска. Студентска вежба-заштита рубова отиска (постављање Келер-ове траке). .	3	
3	Загрижајне шаблоне: Уводни час-Загрижајне шаблоне, матерјали и начини израде. Демонстрација-Формирање загрижајних шаблона на радним моделима. Студентска вежба: Формирања доње загрижајне шаблоне	3	
4.	Међувилични односи: Уводни час-Међувилични односи. Демонстрација-Одређивање међувиличних односа на фантому. Студентска вежба-Обележавања орјентационих линија по загрижајним бедемима. Постављање образног лука на фантому. Преношење модела вилица у артикулатор. .	3	
5	Уводни час:Преношење модела вилица у артикулатор без образног лука. Преношење модела вилица у артикулатор помоћу образног лука. Учвршћивање модела вилица у артикулатору на основу одређених међувиличних односа. Могуће грешке при учвршћивању модела у артикулатору. Демонстрација-Постављање образног лука на фантому	3	

6.	Постава предњих зуба: Уводни час-Избор величине, облика и боје предњих зуба. Смернице при одређивању положаја предњих зуба, положај у односу на гребене, у односу на суседне зубе и антагонисте. Поступак постављања предњих зуба. Демонстрација-Постављање предњих зуба. Студентска вежба-Постављање предњих зуба.	3		
7.	Постава бочних зуба: Уводни час-Избор бочних зуба. Принципи статике. Смернице при одређивању положаја бочних зуба. Поступак постављања бочних зуба. Демонстрација-Постављање бочних зуба обострано. Студентска вежба-Постављање бочних зуба обострано.	3		
8.	Завршна фаза поставе зуба	3		
9.	Моделирање спољњих површина протеза. Завршна обрада воштаних модела протеза. Киветирање и полимеризација.	3		
10.	Обрада готових протеза и предаја пацијенту или фантому. Реоклудација и реартикулација готових протеза Колоквијум (тест)	3		
	ОБЛАСТ: ПАРЦИЈАЛНЕ ПЛОЧАСТЕ ПРОТЕЗЕ			
11.	*Уводни час* – Делови парцијалне плочасте протезе. Отисак доње крезубе вилице (Kennedy I) и изреда радног модела. *Демонстрирање* - Узимање отиска на пацјенту, израда радног модела. *Студентска вежба* – Узимање отисака на фантому, израда радног модела и израда индивидуалне кашике.	3		
12.	Израда загрижајних шаблона: *Уводни час* – Загризајне шаблоне *Демонстрирање* – Израда загризајних шаблона на моделу Kennedy I *Студентска вежба* – Израда загризајних шаблона на моделу Кеннеду I	3		
13.	Израда жичаних кукица: *Уводни час* – Жичане кукице. Постављање модела у артикулатор. *Демонстрирање* – Израда жичаних кукица (екваторијална и бонихард) *Студентска вежба* – Израда екваторијална и бонихард жичане кукице.	3		
14.	Постава зуба: *Уводни час* – Специфичности поставе зуба код пацијалне протезе. Моделирање протезе у воску. Киветирање , обрада и полирање. *Демонстрирање* – Постава зуба, киветирање, полимеризација,обрада и полирање. *Студентска вежба* – Постава зуба на моделу Kennedy I	3		
	ОБЛАСТ: ПАРЦИЈАЛНЕ СКЕЛЕТИРАНЕ ПРОТЕЗЕ,			
15.	Уводни час – Модел за студије. Паралеломатар. Механизам рада денталних паралелометра. Положај модела у паралеломатру.Општи И специјални план парцијалне скелетиране протезе. Демонстрирање – Узимање отисака. Израда модела за студије. Рад са паралелометром. Студентска вежба – Анализа модела за студије у паралелометру. Избор праваца уношења протезе. Одређивање екватора зуба. Мерење дубине подминираности зуба.	3		

	6. семестар		
16.	Уводни час – Преношење плана парцијалне скелетиране протезе са модела за судије на основни модел. Демонстрирање – Преношење плана парцијалне скелетиране протезе крезубости класе Kennedy I ,II, III и IV са модела за студије на основни модел. Студентска вежба – Преношење плана парцијалне скелетиране протезе крезубости класе Kennedy I ,II, III и IV са модела за студије на основни модел.	3	
17.	Уводни час – Припрема основног модела, дублирање и израда ватросталног модела. Демонстрирање – Припрема основног модела, дублирање и израда ватросталног модела. Студентска вежба – Припрема основних модела за дублирање (сва четри типа крезубости по Kennedy).	3	
18.	Уводни час – Овоштавање ватросталног модела. Израда воштаних модела скелетал парцијалне протезе типа крезубости Kennedy I и Kennedy II . Демонстрирање – Овоштавање ватросталног модела. Израда воштаних модела скелетал парцијалне протезе типа крезубости Kennedy I и Kennedy II . Студентска вежба – Израда воштаних модела скелетал парцијалне протезе типа крезубости Kennedy I и Kennedy II.	3	
19.	Уводни час – Израда воштаних модела скелетал парцијалне протезе типа крезубости Kennedy III и Kennedy IV . Постављање ливних канала. Демонстрирање – Израда воштаних модела скелетал парцијалне протезе типа крезубости Kennedy III и Kennedy IV . Постављање ливних канала. Студентска вежба – Израда воштаних модела скелетал парцијалне протезе типа крезубости Kennedy III и Kennedy IV . Постављање ливних канала. Колоквијум- парцијална скелеирана протеза	3	
	ОБЛАСТ: ФИКСНЕ НАДОКНАДЕ		
20.	Уводни час: Основни принципи препарације. Демонстрирање и рад студената: препарација зуба за ливену круну (демаркација препарације облика полужлеба)	3	
21.	Уводни час: Демонстрирање и рад студената: препарација зуба за фасетирану круну (демаркација препарације облика полужлеба и степеника).	3	
22.	Уводни час: Демонстрирање и рад студената: препарација зуба за керамичке надокнаде (демаркација препарације облика степеника са заобљеним унутрашњим углом, наглашеним полужлебом и степеником.	3	
23.	Рад студената: корекција сва три облика препарације.	3	
24.	Уводни час: Демонстрирање и рад студената: израда воштаног модела ливене надоградње од акрилата.	3	
25.	Уводни час: Демонстрирање: узимање отиска брушених зуба. Изливање модела. Припрема радних патрљака.	3	
26.	Уводни час: Демонстрирање: моделовање ливене круне на молару. Рад студената Моделовање ливене круне на премолару.	3	
27.	Уводни час: Демонстрирање: моделовање фасетиране круне на молару. Рад студената Моделовање фасетиране круне на премолару.	3	
28.	Уводни час: Демонстрирање:. Моделовање фасетираног тела моста. Рад студената: Моделовање фасетираног тела моста	3	

29.	Уводни час: Демонстрирање: моделовање капице за металокерамичку круну и металокерамичку круну са рубом круне у керамици.	3	
30.	Уводни час: Демонстрирање: моделовање скелета предњег металокерамичког моста у воску. Колоквијум (тест).	3	
Укупно		**90**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Студент је обавезан да уради модел тоталне протезе, савије жичане кукице, уради поставу зуба, измоделује у воску модел ливене круне, фасетиране круне, тела фасетираног моста и ливене надоградње, изради воштани модел скелета псп различитих крезубости.

Литература

1. Трифуновић Д., Радловић С., Кандић М., Настић М., Петровић А., Крстић М., Станишић-Синобад Д., Стоматолошка протетика – претклиника**, *Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1995.***

2. Стаменковић Д. (ур), Обрадовић-Ђуричић К, Ивановић В, Вулићевић З, Марковић Д, Тодоровић А, Раић К, Павловић Г, Поповић Г, Величковић С. Стоматолошки материјали. Књ. 1.1.. изд. Београд: Универзитет у Београду, Стоматолошки факултет, 2009. 582 стр ИСБН 978-86-80953-27-4

3. Тихачек Шојич Љ.: Наменски испуни**, Наука, Београд, 2000. год.**

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **30**	Вежбе: **90**	Други облици наставе: колоквијуми семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	1,5 (0,1x15)	1,5 (0,1x15)	Тест	20
практична настава	- присутност 1,5 (0,1x15) - теоретска припремљеност 2,5 - мануелна спретност 3	- присутност 1,5 (0,1x15) - теоретска припремљеност 2,5 - мануелна спретност 3	Практични испит	30
колоквијум-и	10	20 (2x10)	Усмени испит	/
семинар-и	1,5	1,5		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	24
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Болести зуба претклиника	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Мирјана Г. Вујашковић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 7	**Година студија: III / 5. и 6. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13БОЗП**

Циљ предмета: је савладавање технике препарације кавитета и поставке материјала за привремене и дефинитивне испуне на моделима.

Исход предмета:

После одслушаних предавања и завршених практичних вежби студент треба да поседује знање везано за:

- Обољења тврдих зубних ткива;каријес (дефиниција,етиологија, дијагностика, патогенеза и класификација).
- Радно место,преглед пацијента,обележавање зуба, фиксација и индиректни рад
- Употреба насадних, ручних и ротирајућих инструмената
- Примену Блекових принципа у препарацији кавитета и одступања од Блекових принципа код адхезивних препарација
- Препарације кавитета I, II, III, IV и V класе
- Састав, основне особине, индикације и начин постављања материјала за привремено затварање кавитета,заштитних подлога и материјала за испуне (уз примену матрица)

По одслушаној настави студент је припремљен за извођење препарација и примену материјала за привремене испуне, подлагање кавитета и дефинитивне испуне у клиничким условима

Садржај предмета

Предавања	Час
5. семестар	
1. Увод у денталну патологију и терапију. Каријес, дефиниција: етиопатогенеза, клиничка слика, каријес предилекциона места	1
2. Дијагностичке методе за установиљавање каријеса. Преглед зуба, инструменти и помоћна дијагностичка средства. Обележавање зуба.	1
3. Класификација каријеса: начин ширења кроз зубна ткива. Секундарни и рецидивни каријес.	1
4. Терапија каријеса зуба. Анализа основних принципа обраде кавитета по Блеку и критички осврт.	1
5. Инструменти за обраду каријесне лезије. Ротирајући инструменти и ручни инструменти. Радно место.	1
6. Препарација кавитета I класе. Препарација кавитета I класе на гризној површини, форамен цекум и форамен моларе. Приступ, тачка ослонца, коришћење адекватних инструмената. Номенклатура зидова и углова кавитета.	1
7. Препарација кавитета II класе. Препарација кавитета II класе на премоларима и моларима. Рестриктивна препарација кавитета II класе: слот и тунел препарација.	1
8. Препарација кавитета МОД на премоларима и моларима. МОД кавитет на зубу са виталном пулпом. МОД кавитет на депулписаном зубу.	1
9. Препарација кавитета III класе и сепарација зуба. Варијанта „А” кавитета III класе. Подваријанта варијанте „А” кавитета III класе; Варијанта „Б” кавитета III класе. Сепарација зуба.	1

10.Препарација кавитета IV класе. Варијанте кавитета IV класе: са инцизалним степеником.	1
11.Препарација кавитета V класе каријесне и некаријесне етиологије	1
12.Препарација кавитета за адхезивне материјале. Одступање од Блацк-ових принципа.	1
13.Препарација кавитета за INLAY, ONLAY од племенитих легура и препарација кавитета за инлау од композита и порцелана.	1
14.Основни принципи рестаурације крунице зуба	1
15.Лезије тврдих зубних ткива некаријесне етиологије	1

Предавања	Час
6. семестар	
16. Материјали у рестауративној стоматологији –основне карактеристике материјала	1
17. Материјали за привремено затварање кавитета	1
18. Заштитне подлоге у рестауративној стоматологији	1
19. Глас-јономер цементи као материјали за подлоге и цементирање фиксних надокнада	1
20. Глас-јономер цементи као материјали за рестауративне испуне	1
21. Композитни материјали у рестауративној стоматологији - особине	1
22. Композитни материјали у рестауративној стоматологији - класификација	1
23. Композитни материјали - основни принципи примене код зуба фронталне и бочне регије	1
24. Адхезивна средства у рестауративној стоматологији -хемијски и микромеханички аспект адхезивне везе	1
25. Адхезивна средства у рестауративној стоматологији – класификација адхезивних средстава	1
26. Примена амалгама у рестауративној стоматологији – основне особине и карактеристике	1
27. Примена амалгама у рестауративној стоматологији	1
28. Материјали за ливене испуне од метала	1
29. Материјали за естетске индиректне испуне	1
30. Индикације и избор материјала за дефинитивне испуне	1
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
5. семестар			
1.	Упознавање са основним принципима рада, са опремом и инструментима. Упознавање са организацијом и начином извођења практичне наставе. Радно место и стоматолошке машине. Ручни инструменти и њихова намена.	2	
2.	Машински инструменти и њихова употреба. Положај терапеута при раду (у односу на пацијента). Директни и индиректни рад у устима. Ослањање (фиксирање) руке при раду у устима.	2	
3.	Препарација кавитета I класе: Теоретски увод у вежбу. Принципи препарације кавитета I класе на гризној површини молара.	2	
4.	Препарација кавитета I класе: на гризној површини молара (наставак). Принципи препарације кавитета I класе на гризној површини премолара.	2	
5.	Препарација кавитета I класе на гризној површини премолара (наставак). Принципи препарације кавитета I класе (Foramen coecum).	2	
6.	Препарација кавитета II класе Принципи препарације на моларима.	2	
7.	Препарација кавитета II класе. Принципи препарације кавитета II класе на премолару.	2	
8.	Препарација кавитета II класе. „Tunel“ i „slot“ preparacija.	2	

9.	Препарација кавитета II класе типа МОД. Принципи препарације кавитета МОД на виталном зубу.	2	
10.	Принципи препарације кавитета II класе типа МОД на авиталном зубу.	2	
11.	Препарација кавитета III класе. Принципи препарације кавитета III класе (“А” варијанта), подваријанта „А“.	2	
12.	Препарација кавитета IV класе. Принципи препарације различитих варијанти.	2	
13.	Препарација кавитета V класе. Принципи препарације кавитета V класе каријесне и некаријесне етиологије	2	
14.	Препарација за ливене испуне, Принципи препарације за INLAY.	2	
15.	Основни гнатолошки принципи у рестаурацији молара и премолара.	2	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
6. семестар			
16.	Основни принципи у раду са материјалима за привремено затварање кавитета – постављање материјала у кавитет	2	
17.	Принципи рада и постављање заштитних подлога – припрема материјала– постављање материјала у кавитет	2	
18.	Принципи рада са Глас-јономер цементима (хемијска и светлосна полимеризација) за рестауративне испуне – постављање материјала у кавитет	2	
19.	Принципи рада са амалгамима – рестаурација по основним гнатолошким захтевима, контактна тачка, оклузална морфологија – постављање материјала у кавитет	2	
20.	Принципи рада са амалгамима у рестауративној стоматологији – припрема и заштита – постављање материјала у кавитет	2	
21.	Принципи рада са амалгамским испунима – матрице и интердентални кочићи – постављање материјала у кавитет	2	
22.	Дефинитивна обрада амалгамских испуна	2	
23.	Композитни материјали – техника апликације и техника полимеризације – постављање матрица, интердентални кочићи – вежбе на екстрахованим зубима – постављање материјала у кавитет	2	
24.	Композитни материјали – основни гнатолошки захтеви при рестаурацији молара и премолара – контактна тачка, оклузална морфологија – вежбе на екстрахованим зубима– постављање материјала у кавитет	2	
25.	Композитни материјали – фактори који утичу на квалитет испуна	2	
26.	Адхезивна средства у стоматологији – кондиционирање глеђи и дентина – вежба на екстрахованим зубима	2	
27.	Адхезивна средства у стоматологији – техника тоталног нагризања глеђи и дентина и техника са самонагризајућим прајмерима – вежба на екстрахованим зубима	2	
28.	Дефинитивна обрада композитних испуна– вежба на екстрахованим зубима – вежба на екстрахованим зубима	2	
29.	Принципи и технике рада са материјалима за индиректне (ливене) испуне – вежба на екстрахованим зубима	2	
30.	Контрола успеха рестауративне терапије и дуготрајност испуна	2	
Укупно		**60**	

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
4 препарације I класе (молар,премолар, foramen molare, foramen coecum); 2 препарације II класе (молар,премолар), 2 препарације МОД (виталан зуб, авиталан зуб), 1 слот препарација, 1 тунел препарација, 2 препарације III класе (са оралним приступом и са директним приступом), 1 препарација IV класе, 3 препарације V класе,постављање привремених испуна на препарисаним кавитетима (2-3 испуна), уклањање везаних привремених испуна, постављање заштитних подлога на свим препарисаним зубима, постављање и завршна обрада амалгамских испуна на зубима са кавитетима препарисаним на класичан начин (6 испуна), постављање и завршна обрада композитних испуна на зубима са препарацијама адхезивног типа (7 испуна), постављање глас-јономер испуна (3 испуна). Процедуре се изводе на акрилатним зубима.

Литература

1. Живковић Славољуб (уредник) Основи рестауративне стоматологије, Дата Статус, Београд, 2009

2. Караџов О, Kezele D, Кубуровић Д, Марковић Д: Препарација кавитета, Универзитет у Београду, Издање ВИ, Издавач: Грифон, Београд, 1999

3. Караџов О и сар:Материјали за зубне испуне, Универзитет у Београду, Београд, 1997

Број часова активне наставе				
Предавања: **30**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: 4 колоквијума, семинарски рад	Студијски истраживачки рад:	Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**			**Завршни испит**	**50 поена**
	укупно	**5. семестар**	**6. семестар**		
активност у току предавања	6	0,2x15 недеља=3	0,2x15 недеља=3	Тест	25
практична настава	30	1x15 недеља=15 (1 по вежби)	1x15 недеља=15 (1 по вежби)	Практични испит	25
колоквијум-и	12	3x2 колок.=6	3x2 колок.=6	Усмени испит	
семинар-и	2	/	2		
друго					

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	25
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Општа хирургија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Бранислав С. Донфрид	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 6. семестар**
Услов (положени предмети из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОПХИ**

Циљ предмета:упознати студента са основама хирургије који су му неопходни за успешно савладавање наставе која следи из стоматолошких хируршких предмета.

Исход предмета: познавање анамнезе и метода физикалног прегледа хируршких болесника; познавање дијагностичких процедура (вредности основних лабораторијсих анализа, могућности које пружа ЕХО, рендген, компјутеризована томографија, магнетна резонанција); познавање ендоскопских процедура; познавање основа асепсе и антисепсе (дезинфекција руку и оперативног поља болесника и операционе сале, начини стерилизације и контрола стерилности); пружаање прве помоћи повређеним и оболелим лицима и кардиопулмонална реанимација; препознавање и примена основних хируршких инструмената и материјала; постављање завоја и имобилизационих средстава; давање ињекција и инфузија; основе трансфузије крви и деривата; хируршка обрада ране, зарастање ране и скиданје конаца; инцизија и дренажа апсцеса и флегмона; познавање основних оперативних захвата; основе трансплантације ткива и органа; препознавање основних обољења коже, главе и врата, грудног коша, абдомена, екстремитета и урогениталних органа; основни принципи лечења малигних болести.

Садржај предмета

Предавања – 6. семестар	Час
1. Анамнеза и физикални преглед хируршких болесника.	3
2. Дијагностичке методе (лабораторијске анализе, ултразвук, рендген, ЦТ и МРИ, ендоскопске методе.	3
3. Асепса и антисепса. Хируршке инфекције, Профилакса и терапија инфекција.	3
4. Шок – превенција и лечење. Кардиопулмонална реанимација и мониторинг виталних функција.	3
5. Основе трансфузиологије. Крварење и хемостаза.	3
6. Принципи операција. Основне операције по регијама организма. Постоперативне компликације.	3
7. Повреде меких ткива и органа. Коштано-зглобна обољења и повреде.	3
8. Обољења коже. Обољења дојке. Херније трбушног зида.	3
9. Обољења ендокриних жлезда. Трансплантација ткива и органа.	3
10. Обољења периферног васкуларног система. Хируршка обољења срца.	3
11. Обољења и повреде грудног коша. Хируршка обољења респираторног тракта.	3
12. Обољења дигестивног тракта (једњак, желудац, танко и дебело црево, анална регија).	3
13. Обољења и повреде паренхимских органа трбуха (јетра и жучни путеви, панкреас, слезина).	3
14. Уролошка и гинеколошка обољења. Принципи хемодијализе и перитонеумске дијализе бубрежних болесника).	3
15. Основни принципи онкологије. Минимално инвазивне методе хируршког лечења.	3
Укупно	**45**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **6. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Анамнеза и физикални преглед хируршких болесника.	3	
2.	Допунске дијагностичке методе.	3	

3.	Методе дезинфекције и стерилизације.	3	
4.	Вештачко дисање и спољашња масажа срца.	3	
5.	Одређивање крвних група и локална хемостаза.	3	
6.	Упознавање са хируршким инструментима.	3	
7.	Обрада ране, завоји и имобилизација.	3	
8.	Локална и регионална анестезија.	3	
9.	Организација рада у хируршкој амбуланти.	3	
10.	Организација рада у интензивној нези.	3	
11.	Организација рада у операционој сали.	3	
12.	Ендоскопија дигестивног тракта.	3	
13.	Пункција и дренажа плеуралног простора.	3	
14.	Перитонеумска и хемодијализа.	3	
15.	Лапароскопске операције.	3	
Укупно		**45**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
вештачко дисање, спољашња масажа срца, давање инјекција, обрада ране и скидање конаца, завоји и имобилизација

Литература

1. Бранислав Донфрид, Марко Контић и сарадници: Општа хирургија за стоматологе – дијагностика, издавач: Стоматолошки факултет у Београду, MD Style, Београд, 2010.
2. Живан Максимовић и сарадници: Хирургија за студенте медицине, Медицински факултет, Београд, 2011., треће издање.(одабрана поглавља)

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **45**	Вежбе: **45**	Други облици наставе: колоквијум	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	15 (15x1)	Тест	30
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	10
колоквијум-и	30 (15x2)	Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	26
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Интерна медицина	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Његица Ж. Јојић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 5. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ИНМЕ**
Циљ предмета:Упознавање студената са општим медицинским принципима у интерној медицини	
Исход предмета: Способност студента да узме анамнезу, прегледа пацијента , упозна се са основама у препознавању, дијагностици и лечењу болести унутрашњих органа и система са посебним аспектом на значај у стоматолошкој пракси.	

Садржај предмета

	Предавања – 5. семестар	Час
1.	**Увод, пропедеватика у интерној медицини:** Хипократова заклетва, увод у интерну медицину, Узимање анамнезе **и физички преглед:** Теоријско упознавање са основним техникама физичког прегледа – инспекција, палпација, перкусија, аускултација; Техника прегледа главе и врата мање анамнезе **и физички преглед:** Теоријско упознавање са основним техникама физичког прегледа – инспекција, палпација, перкусија, аускултација; Техника прегледа главе и врата, грудног коса, срца и плуца, абдомена и екстремитета.	3
2.	**Пулмологија** :Методе прегледа респираторног система и испитивања плућне функције; Респираторна ацидоза и алкалоза; Акутни и хронични бронхитис, Хронична опструктивна болест плућа, Фиброза и ателектаза плућа; Пнеумоније; Туберкулоза плућа; Саркоидоза	3
3.	**Пулмологија :** Ургентна стања у пулмологији (акутна респираторна инсуфицијенција, респираторни дистрес синдром, акутна астма и астматични статус, пнеумоторакс, крвављења, плућна емболија, страна тела);Стоматолошки аспекти респираторне патологије. Обољења плеуре и медијастинума; Т Реуматска грозница, , Миокардитиси умори респираторног система;	3
4.	**Кардиологија :** Техника прегледа, Реуматска грозница, , Миокардитиси, Ендокардитиси, Уродјене и стечене срчане мане. Исхемијска болест срца(ангина пецторис и инфаркт миокарда), Миокардиопатије. Срчана инсуфицијенција - клиничке манифестације и терапија	3
5.	**Кардиологија :**Обољења артеријског и венског крвног система**.** Стоматолошки аспекти оболејња кардиоваскуларног систем Ургентна стања у кардиологији (акутна инсуфицијенција, кардиогени шок, срчани застој, тампонада, малигне аритмије, хипертензивн а криза, дисекантне анеуризме).	3
6.	**Гастроентерологија :**Преглед абдомена, Обољења једњака и желуца**.** Улкусна болест и компликације. Тумори једњака и желуца. Обољења танког и дебелог црева; Малапсорпциони синдром; инфламаторне болести црева;Тумори танког и дебелог црева	3
7.	**Гастроентерологија :** Обољења јетре - хепатитиси, цироза, тумори јетре; Обољења жучне кесе. Акутни и хронични панкреатитис; тумори панкреаса. Упознавање са интеракцијом оралног здравља, исхране, општег здравља, лекова и обољења која могу имати утицај на стоматолошку заштиту и обољења. Стоматолошки аспекти гастроинтестиналне патологије.	3
8.	**Ендокринологија и поремећаји метаболизма :** Методологија ендокринолошког прегледа; Обољења (акромегалија, хипопитуитаризам) и тумори хипофизе Обољења тиреоидне жлезде (хипотиреоза, хипертиреоза, тиреоидитиси, тумори). Обољења паратиреоидних жлезда (хипопаратиреоидизам и хиперпаратиреоидизам)	3

9.	**Ендокринологија и поремећаји метаболизма :** Диабетес меллитус и компликације дијабетеса (акутне и хртоничне) . Ургентна стања у ендокринологији (кетоацидоза и кома,. хиперосмоларна кома, хипогликемија, тиреотоксична криза, акутна инсуфицијенција надбубрега);Обољења (хипо и хиперфункција) и тумори коре надбубрежне жлезде. Обољења сржи надбубрежних жлезда(феохромоцитом); Гојазност и потхрањеност (поремећаји у исхрани) Стоматолошки аспекти ендокринолошке патологије.	3
10.	**Хематологија :**Методологија хематолошког прегледа; Дијагностичке методе у хематологији**.** Неутропеније, панцитопеније, леукемије, болести слезине; Мијелопролиферативни и мијелодиспластични синдроми; Лимфопролиферативне болести Анемије - клиника, дијагностика и терапија; Основни принципи трансфузиологије**.**	3
11.	**Хематологија:** Поремећаји хемостазе, хеморагијски синдром;Ургентна стања у хематологији (акутне хеморагијске дијатезе;Тромботичка тромбоцитопенијска пурпура, хемолизне кризе). Значај хематолошких поремећаја у стоматолошкој пракси	3
12.	**Имунологија са алергологијом :** Методологија прегледа и лабораторијске дијагностике у имунологији и алергологији; Типови алергијских реакција, урођени и стечени поремећаји имунитета, васкулитиси, медикаментозна алергија; ургентна стања у алергологији - анафилактички шок, ангиоедем; Значај алерголошких и имунолошких болести у стоматолошкој пракси	3
13.	**Реуматологија** Класификација, клиничка слика, дијагностика и терапија најчешћих реуматолошких обољења; Серопозитивне и серонегативне артропатије, дегенеративна и метаболичка реуматска обољења, ванзглобни реуматизам, системске болести везивног ткива	3
14.	**Нефрологија :** Методологија нефролошког прегледа, лабораторијска и функционална дијагностика бубрежних поремећаја; Акутни, субакутни и хронични гломерулонефритис и пијелонефритис; туберкулоза и тумори бубрега **Нефрологија :** Нефротски синдром; Нефролитијаза, Поремећаји равнотежтечности и електролита; Ургентна стања у нефрологији (акутна бубрежна инсуфицијенција поремећаји електролита): Стоматолошки аспекти нефролошке патологије.	3
15.	**Ургентна стања у интерној медицини**	3
Укупно		45

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 5. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	**Увод и пропедевтика Интерне медицине :** Анамнеза и историја болести,комуникација са пацијентом, члановима породице и другим здравственим радницима; Статус праесенс Опста инспекција Преглед главе и врата; грудног коша; кардиоваскулног система, респираторног ситема, абдомена и екстремитета.	4	
2.	**Пулмологија :**Обрада болесника са доминантно респираторном патологијом; Инспекција; Палпација и перкусија; Аускултација, тип дисања, дисајни шумови. Дијагностички значај микроскопског прегледа и физичке особине спутума, култура; Рентгенолошка дијагностика у пулмологији; Плеурална пункција – техника и индикације, особине плеуралног пунктата	4	
3.	**Пулмологија : :** Обрада болесника са доминантно респираторном патологијом;Функционална дијагностика, спирометрија и гасне анализе; Бронхоскопија – индикације, техника и дијагностички значај; Упоознавање са техникама реанимације и ургентним интервенцијама код опструкције дисајних путева, удисања или гутања страних тела	4	
4.	**Кардиологија :** Обрада болесника са доминантно кардиоваскуларном патологијом; Инспекција и палпација прекордијума; Пројекције срчаних ушћа; Аускултација срца. Дијагностички значај рентгенолошког прегледа срца , ехотомографског ,коронарографије; Тест оптерећења Обрада болесника са доминантно кардиоваскуларном патологијом;	4	

5.	**Кардиологија:** Аускултација болесника са поремећајем срчан Обрада болесника са доминантно кардиоваскуларном патологијом;Аускултација болесника са поремећајем срчаног ритма, срчаним шумовима и срчаном декомпензацијом ог ритма, срчаним шумовима и срчаном декомпензацијом. Преглед крвних судова и пулса, Допплер крвних судова, техника мерења артеријске тензије; Реанимационе технике и ургентне интервенције код инфаркта, колапса, вазовагалних поремећаја **Колоквијум пулмологија и кардиологија**	4	
6.	**Гастроентерологија и хепатологија:** Обрада болесника са доминантно гастроентеролошком патологијом; Перкусија абдомена и аускултација перисталтике; Методологија дијагностике асцитеса; Абдоминална пункција и особине пунктата. Обрада болесника са доминантно гастроентеролошком патологијом; Техника и значај ехотомографије абдомена, рентгенске дијагностике, методе прегледа јетре, жучне кесе и панкреаса	4	
7.	**Гастроентерологија и хепатологија:** Обрада болесника са доминантно гастроентеролошком патологијом; Техника и значај ендоскопских метода – езофагогастродуоденоскопије, ректоскопије, колоно скопије	4	
8.	**Ендокринологија и метаболизам:** Обрада болесника са доминантно ендокринолошком патологијом; Основне лабораторијске дијагностичке методе у ендокринологији; Функционално испитивање хипофизе. Обрада болесника са доминантно ендокринолошком патологијом; Функционално испитивање тиреоидее и ендокрино Обрада болесника са доминантно ендокринолошком патологијом;	4	
9.	**Ендокринологија и метаболизам** Функцион Обрада болесника са доминантно ендокринолошком патологијом; Лабораторијска дијагностика метаболичких поремећаја ацидо - базног статуса и метаболизма липида ално испитивање надбубрега и панкреаса, ОГТТ. Дијагностика и санација компликација Диабетес меллитуса; хигијенско – дијететски режим, реанимационе технике и ургентне интервенције код дијабетичне коме	4	
10.	**Хематологија :** Обрада болесника са доминантно хематолошком патологијом; Периферна крвна слика, седиментација, лабораторијске методе у диференцијалној дијагностици анемија; Мијелограм, техника извођења и дијагностички значај.	4	
11.	**Хематологија :**Обрада болесника са доминантно хематолошком патологијом;Лимфаденограм – техника извођења и дијагностички значај; Индикације за трансфузију крви и крвних деривата, техника извођења и могуће компликације.	4	
12.	**Реуматологија** :Обрада болесника са доминантно реуматолошком патологијом**;** Основне лабораторијске анализе, методе за дијагностику системских болести, рентгенолошке методе	4	
13.	**Имунологија са елргологијом:**Обрада болесника са доминантно имунолоско- алерголоском патологијом**;** Основне лабораторијске анализе, методе за дијагностику системских болести, рентгенолошке методе. Тестови за испитивање хуморалног и целуларног имунског одговора; Извођење реанимационих техника и ургентних интервенција код анафилактичког шока	4	
14.	**Нефрологија** Обрада болесника са доминантно нефролошком патологијом**;** Функционално испитивање бубрега; Доказивање ацетонурије, гликозурије и протеинурије; Значај ехотомографије, рентгенске дијагностике и биопсије бубрега у дијагностици нефролошких обољења; Лабораторијска дијагностикс поремећаја метаболизма воде и електролита; значај хемодијализе Седимент урина и уринокултура са антибиограмом.	4	
15.	Клиничко и лабораторијско испитивање болесника са полиморфним клиничким манифестацијама	4	
	Укупно	**60**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу
Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
клинички преглед, анализа ЕКГ-а, тумачење медицинске документације

Литература : 1. Интерна медицина за студенте стоматологије . Уредници група аутора : Дапчевић, Пудар, Рајић, Јојић, Брајовић). Издавац савремена администарција Београд, 2012.

2 Пропедевтика за студенте стоматологије. Уредник : Десанка Мијалковић и аутори.

3 Лабораториска дијагностика за студенте стоматологије Уредник. Десанка Мијалковић и аутори

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: Семинарски радови.
Предавања: **45**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: Колоквијуми - укупно 3 . Колоквијум изпропедевтика услов за потпис семинари	Студијски истраживачки рад	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	10 (15x0,7)	Тест	10
практична настава	25 (15x1,7)	Практични испит	
колоквијум-и	3x7 = 21	Усмени испит	30
семинар-и	2x2 = 4		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	27
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Основи клиничке радиологије	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Зоран Б. Ракочевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 5	**Година студија: III / 5. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13РЕНД**

Циљ предмета:

Циљ наставе из предмета Основи клиничке радиологије јесте се студент упозна са основним радиолошким принципима из домена настанка рендгенске слике, њене геометрије, врсте рендген апарата који се користе у дијагностици болести максилофацијалне регије (дентал апарат, ортопантомограф, телерендген, СТ, ултразвучни апарат, итд.), принципе заштите пацијента током извођења ових радиолошких метода, као и принципе добијања коначног радиограма.

Током наставе, студент се упознаје и са свим радиолошким процедурама које му стоје на располагању за дијагностиковање болести из домена орофацијалне регије. Он се оспособљава да такве радиограме анализира, и да након клиничког прегледа захтева извођење одговарајуће дијагностичке процедуре коју изводи радиолог или радиолошки техничар (сва екстраорална радиографисања осим ортопантомографског метода).

У делу наставе који се односи на Општу радиологију, студент се упознаје са радиологијом система и органа тела човека, али у аспекту који се односе на стоматолога. Студент се учи да препозна основна стања која угрожавају живот пацијента и на тај начин може да пацијенту пружи основну медицинску помоћ.

Исход предмета:

Савладавањем основних вештина у извођењу интраоралних метода радиографисања стоматолог је у стању да изводи, али и контролише исправност извођења свих интраоралних радиографских процедура, на шта га обавезује Закон о заштити од јонизујућег зрачења.

Такође, студент је у стању да препознаје патолошка стања зуба, вилица, параназалних шупљина, темпоромандибуларних зглобова, а познајући остале дијагностичке процедуре да од радиолога захтева њихово извођење, наравно преко упутне дијагнозе.

Садржај предмета

	Предавања 5. семестар	Час
1.	**Основи радиолошке физике** (Основни појмови о грађи материје. Природа радиоактивности. Интеракција х-зрака и материје.) **Основи радиобиологије** (Механизам дејства јонизујућег зрачења. Промене молекула биолошког система)	3
2.	**Основи радиобиологије** (Дејство јонизујућег зрачења на ћелију. Осетљивост организма на јонизујуће зрачење.) **Настанак и геометријске законитости у стварању слике** (Апсорпција х-зрака. Физичко-хемијске последице апсорпције х-зрака. Анализа оптичких квалитета радиограма. Пројекциони ефекти.)	3
3.	**Радиолошки кабинет. Принципи радиолошке заштите**. **Рендгенски апарати који се користе за дијагностиковање лезија денто-максилофацијалне регије** (Дентал рендгенски апарат. Апарати посебне намене. Стандардни рендген-дијагностички апарат. Додатни уређаји и прибор. Стандардни екстраорални методи.)	3
4.	**Други апарати који се користе за дијагностиковање лезија денто-максилофацијалне регије** (Специјални методи. Контрастни методи Компјутеризована томографија. Магнетна резонанца. Ултразвук. Сканографија. Дигитална радиографија.) Заштита од инфекције у току извођења радиографских метода.	3

5.	**Радиологија остеоартикуларног система** (Дијагностички методи. Основи грађе кости) **Рендген анатомија** (Анатомски детаљи видљиви на интраоралним радиограмима)	3
6.	**Рендген анатомија (**Анатомски детаљи видљиви на екстраоралним радиограмима) **Принципи анализе радиограма** (Анализа интраоралних радиограма. Анализа екстраоралних радиограма. Локализација, облик, величина, број, ограниченост, садржај, симетричност, утицај на суседне структуре, успутни налази.)	3
7.	**Развојне аномалије зуба. Каријес зуба. Ризализа.**	3
8.	**Анкилоза. Пародонтопатије. Периодонтитиси.**	3
9.	**Запаљења костију денто-максилофацијалне регије.**	3
10.	**Одонтогени тумори.** **Бенигни коштани тумори денто-максилофацијалне регије.**	3
11.	**Малигни тумори денто-максилофацијалне регије** (Коштани и некоштани малигни тумори.) **Радиотерапија малигнома денто-максилофацијалне регије** (Основни принципи: апарати и прибор. Терапија малигнома дентомаксилофацијалне регије.)	3
12.	**Трауме костију, зуба и меких ткива денто-максилофацијалне регије.** **Темпоромандибуларни зглоб** (Дијагностички методи и обољења.)	3
13.	**Носна дупља и параназалне** (Дијагностички методи и обољења.) **Пљувачне жлезде** (Дијагностички методи и обољења.)	3
14.	**Радиологија кардиоваскуларног система** (Дијагностички методи. Рендген анатомија. Радиолошке слике најчешћих болести и акутна стања.) **Радиологија респираторног система** (Дијагностички методи. Рендген анатомија. Радиолошке слике најчешћих болести и акутна стања.)	3
15.	**Радиологија гастроинтестиналног система** (Дијагностички методи. Рендген анатомија. Радиолошке слике најчешћих болести и акутна стања.) **Радиологија хепатобилијарног и уринарног система** (Дијагностички методи. Рендген анатомија. Радиолошке слике најчешћих болести и акутна стања.)	3
	Укупно	**45**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **5. семестар**		Број часова	**Спср****
1.	Упознавање са програмом вежби. Обилазак просторија радиолошког кабинета. Принципи радиолошке заштите. Демонстрација извођења појединих радиолошких метода.	3	
2.	Основни појмови о рендгенској слици. Артефакти настали у току извођења метода, хемијске обраде и руковања с рендгенским филмом. Орјентација интраоралних радиограма.	3	
3.	Основни принципи анализе интраоралних радиограма. Рендген-анатомски детаљи. Принцип анализе кости на интраоралним радиограмима.	3	
4.	Орјентација интраоралних радиограма. Принцип анализе зуба на интраоралним радиограмима.	3	
5.	Орјентација и анализа интраоралних радиограма. Анализа радиограма каријеса зуба, раизализа, фрактура зуба, пародонтопатија.	3	
6.	Орјентација и анализа интраоралних радиограма. Анализа радиограма периодонтитиса.	3	
7.	Орјентација и основни принципи анализе ортопан томограма. Рендген-анатомски детаљи.	3	

8.	Орјентација и анализа ортопан томограма. Анализа радиограма аномалија зуба.	3	
9.	Орјентација и анализа ортопан томограма. Анализа радиограма циста вилица.	3	
10.	Орјентација и анализа ортопан томограма. Анализа радиограма одонтогених тумора.	3	
11.	Орјентација и анализа ортопан томограма. Анализа радиограма коштаних и некоштаних тумора денто-максилофацијалне регије.	3	
12.	Орјентација и анализа ортопан томограма. Анализа радиограма запаљења костију денто-максилофацијалне регије.	3	
13.	Орјентација и основни принципи анализе екстраоралних радиограма. Рендген-анатомија и анализа радиограма параназалних шупљина.	3	
14.	Орјентација и основни принципи анализе екстраоралних радиограма. Рендген-анатомија и анализа радиограма костију лица. Рендген-анатомија и анализа радиограма темпоромандибуларних зглобова.	3	
15.	Демонстрација рада ЦТ и ултразвучног апарата Орјентација и основни принципи анализе екстраоралних радиограма. Радиолошке слике најчешћих болести кардиоваскуларног, респираторног и гастроинтестиналног система.	3	
Укупно		**45**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом)
У оквиру практичне наставе, неопходно је да студент самостално обави анализу: 17 интраоралних радиограма, 18 ортопан томограма, као и 5 екстраоралних радиограма који обухватају следеће: радиограм фацијалног масива, параназалних шупљина, ТМ зглобова и доње вилице у фронталној пројекцији.

Литература

1. **Ракочевић З.** Основи радиологије денто-максилофацијалне регије – Принципи и технике, Београд, 1998.
2. **Ракочевић З, Мратинковић Д**. Основи радиологије денто-максилофацијалне регије – Практикум, Београд, 2009.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: -
Предавања: **45**	Вежбе: **45**	Други облици наставе: Два колоквијума	Студијски истраживачки рад: -	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	10 поена (1 предавање – 0,66 поена)	Тест	-
практична настава	10 поена (1 вежба – 0,66 поена)	Практични испит	5
колоквијум-и	Колоквијум 1 – 20 поена (1 питање носи 1 поен) Колоквијум 2 – 20 поена (1 питање носи 1 поен)	Усмени испит	35
семинар-и	-		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	28
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Стоматолошка фармакологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Драгица Д. Стојић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 5. и 6. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ФАРМ**

Циљ предмета:
Оспособити студента да рационалном анализом фармакодинамских и фармакокинетичих својстава и нежељених ефеката лека направи правилан и безбедан избор за прописивање лека за лечење стоматолошких обољења и ургентна стања која могу да задесе пацијента у стоматолошкој ординацији. Циљ је, такође, да не направи нежељене интеракције лека који прописује са лековима које пацијент прима из медицинских разлога.

Исход предмета:
Поседује знање и разумевање о механизмима дејств а лекова, судбине лека у организму и ефектима лекова који се примењују у стоматологији као и лекова од значаја за стоматологију (које стоматолошки пацијенти добијају из медицинских разлога). Исто тако, студент је спреман да ово знање примени у решавању фармакотерапијских проблема у клиничкој пракси. Има знање и компетентност да по научним основама клиничке фармакологије направи рационалан избор лека , одреди његову дозу, прати његову терапијску ефикасност и препозна његове могуће нежељене ефекте. Компетентан је да спроводи фармакотерапију свих оралних обољења и ургентних стања која могу да задесе пацијента у ординацији, фармаколошки припреми пацијенте ризичних група (кардиоваскуларних, особе са посебним потребама, психијатријске болеснике и децу) за стоматолошке интервенције. При томе, има знање да не изазове нежељене интеракције између лекова које даје и лекова које пацијент прима из медицинских разлога. Има знање да компетентно прописује лекове.

Садржај предмета

	Предавања – 5. семестар	Час
1.	Увод: Предмет и метод фармакологије. Лек, отров и дентални материјали. Фармакодинамија: Механизам дејства лекова	3
2.	Фармакодинамија: Рецептори. Узајамна дејства лекова. Фармакокинетика: Начини примене лекова	3
3.	Фармакокинетика: Биолошке мембране и лекови. Ресорпција и расподела. Биотрансформација и излучивање. Фармакокинетички параметри.	3
4.	Фармакокинетички принципи интраоралне локалне примене лекова. Општи анестетици: механизам дејства, стадијуми аналгезије	3
5.	Општи анестетици: фармакокинетика, избор и лекови за преанестетичку примену. Анксиолитички, хипнотички и седативни лекови.	3
6.	Локални анестетици	3
7.	Опијати (Наркоаналгетици) Аналгоантипиретици: класификација и механизам дејства	3
8.	Аналгоантипиретици: дејства, избор и нежељени ефекти. Антиинфламаторни и имуносупресивни лекови: Нестероиди са антиинфламаторним дејством	3
9.	Антиинфламаторни и имуносупресивни лекови: Антихистаминици. Имуносупресиви. Антиинфективни лекови: пеницилини, цефалоспорини	3
10.	Антиинфективни лекови: монобактами, карбапенеми, ванкомицин и бацитрацин. Аминогликозиди. Тетрациклини, макролиди, пиранозиди. Метронидазол, хинолони, антагонисти фолата	3
11.	Антиинфективни лекови: Вирустатици и антимикотици. Антисептици и дезинфицијенси Цитостатици.	3

12.	Респираторни систем: Лекови у терапији бронхијалне астме Гастроинтестинални тракт: Лекови за лечење улкусне болести. Хормони и витамини.	3
13.	Кардиоваскуларни систем: Антихипертензивни лекови. Лекови против исхемијског обољења срца. Кардиотоници	3
14.	Кардиоваскуларни систем: Антиаритмици. Диуретици. Крв и ткива: Антитромботици. Лекови против анемија. Антилипемијски лекови.	3
15.	Централни нервни систем: Неуролептици и антидепресиви. Лекови за лечење епилепсије и Паркинсонове болести	3
Предавања – 6. семестар		
16.	Клиничка фармакологија: предмет и принципи индивидуализоване терапије. Фактори који утичу на дејство лека: лек	1
17.	Фактори који утичу на дејство лека: пацијент и терапијски режим	1
18.	Фазе испитивања нових лекова	1
19.	Фармакотерапија орофацијалних болова: акутни бол	1
20.	Фармакотерапија орофацијалних болова: хронични бол	1
21.	Фармакотерапијски аспекти интраоралне локалне анестезије	1
22.	Фармаколошка седација у стоматологији	1
23.	Фармакотерапија орофацијалних инфекција: принципи антибиотске терапије.	1
24.	Фармакотерапија орофацијалних инфекција: Терапија оралних и максилофацијалних инфекција	1
25.	Фармакотерапија орофацијалних инфекција: пародонтопатије и ендодонтских инфекција	1
26.	Профилактичка примена антибиотика	1
27.	Фармакотерапија оралних улцерација	1
28.	Фармаколошка контрола крварења	1
29.	Превенција каријеса	1
30.	Нежељене интеракције лекова у стоматолошкој пракси	1
Укупно		**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
5. семестар			
1.	Начини примене лекова- орална примена, *in vivo* експеримент	1	
2.	Начини примене лекова- инхалациона и интраперитонеална примена, *in vivo* експеримент	1	
3.	Однос дозе и ефекта- појмови, законитост, крива односа дозе и ефекта	1	
4.	Однос дозе и ефекта- *in vitro* експеримент	1	
5.	Компетитивни антагонизам- реверзибилни , *in vitro* експеримент	1	
6.	Компетитивни антагонизам- иреверзибилни, *in vitro* експеримент	1	
7.	Некомпетитивни антагонизам, *in vitro* експеримент	1	
8.	Вегетативна фармакологија- холинергички рецептори и трансдукциони сигнали, семинарски рад	1	
9.	Вегетативна фармакологија -холинергички агонисти, *in vivo* експеримент и семинарски рад	1	
10.	Вегетативна фармакологија -холинергички антагонисти, *in vivo* експеримент и семинарски рад	1	
11.	Вегетативна фармакологија- адренергички рецептори и трансдукциони сигнали, семинарски рад	1	
12.	Вегетативна фармакологија- адренергички агонисти, *in vivo* експеримент и семинарски рад	1	
13.	Вегетативна фармакологија- адренергички антагонисти, *in vivo* експеримент и семинарски рад	1	
14.	Терапијска ширина лекова	1	

15.	Одређивање средње леталне дозе лидокаина, *in vivo* експеримент	1	
	6. семестар		
16.	Лек и рецепт	1	
17.	Облици лекова за локалну примену	1	
18.	Облици лекова за системну примену	1	
19.	Принципи прописивања рецепата- магистрални и официнални лекови	1	
20.	Принципи прописивања рецепата- готови лекови	1	
21.	Фармакотерапијска припрема пацијената за стоматолошку интервенцију, семинарски рад	1	
22.	Фармакотерапија ургентних стања у стоматологији, семинарски рад	1	
23.	Прописивање лекова: локални анестетици и лекови у општој анестезији	1	
24.	Прописивање: Лекови у дубокој седацији. Лекови против крварења	1	
25.	Прописивање: Лекови за ублажавање болова. Лекови за умирење	1	
26.	Прописивање: Кортикостероиди. Вегетативни лекови	1	
27.	Прописивање: Лекови против инфекција.	1	
28.	Прописивање: Антисептици. Средства за превенцију и лечење зубног каријеса	1	
29.	Нежељени ефекти лекова, семинарски рад	1	
30.	Стоматолошка фармакотерапија код пацијената ризика, семинарски рад	1	
	Укупно	**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Прописивање рецепата за различите лекове

Литература

1. Стојић Д, Терзић М, Рогановић Ј. Основи рецептуре за студенте стоматологије. 7. измењено и допуњено издање. Зрењанин: „Београд“, 2009.
2. Терзић М, Стојић Д: Фармакологија у стоматологији. 1.издање. Зрењанин: „Београд“. 2009.
3. Yagiela JA, Neidle EA, Dowd FJ. Pharmacology and Therapeutics for Dentistry. 5th ed. St Louis: Mosby; 2004.
4. Seymour RA, Meechan JG, Yates MS. Pharmacology and dental therapeutics. 3rd ed. Oxford: Oxford University Press; 1999.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **60**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 (30x0,17)	Тест	
практична настава	9 (30x0,3)	Практични испит	5
колоквијум-и	28 (4x7)	Усмени испит	35
семинар-и	18 (6x3)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	29
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Орална хирургија са основама стоматолошке анестезије	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Радојица В. Дражић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 5. и 6. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: CT13АНЕС**

Циљ предмета: У току наставе из предемета Стоматолошка анестезиологија и основи оралне хирургије студент треба да се упозна са могућностима сузбијања бола у стоматолошкој пракси, односно могућностима које пружају изолована примена локалне анестезије, комбинована примена локалне анестезије и фармакоседације, као и примена опште анестезије. Поред овога студент треба да да узме анамнезу, изврши клинички преглед и постави дијагнозу најчешћих обољења зуба, као и да се упозна са начешћим индикацијама за вађење зуба. Студент је обавезана да научи и усвоји примену употребе појединих инструмената за вађење зуба, да научи фазе основне орално хируршке интервенције -вађења зуба, и да овлада техникама вађења појединих зуба у горњој и доњој вилици. Студент је обавезан да научи и овлада поступцима асепсе и антисепсе у оралној хирургији, као и да да научи фазе нормалног зарастања ране после вађења зуба

Исход предмета:

После одслушане наставе и положеног испита, студент треба да:

- у потпуности познаје могућности сузбијања бола у стоматолошкој пракси, односно погодности које пружају изолована примена локалне анестезије, комбинована примена локалне анестезије и фармакоседације, као и примена опште анестезије.
- зна особине појединих локалних анестетичких раствора
- самостално примењује инфилтрационе анестезије у горњој и доњој вилици, мандибуларну анестезију, и остале терминалне и спроводне анестезије вилица.
- у потоуности да буде фамилијаран са избором локалног анестетицког раствора и избором најпогодније технике локалне анестезије код пацијената ризика.
- овлада практицном применом одговарајуће технике локалне анестезије у свакој од стоматолоских дисциплина и да познаје индикације, али и предности и недостатке примене појединих метода локалне анестезије.
- препозна и лечи локалне и опште компликације локалне анестезије.
- самостално узима анамнезу, изврши клинички преглед и постави дијагнозу најчешћих обољења зуба
- да препозна и постави дијагнозу начешћим обољења зуба која се лече вађењем зуба
- да уме да изабере одговарајући инструмент за вађење зуба
- да самостално изводи вађења појединих зуба у горњој и доњој вилици
- да препозна фазе нормалног зарастања ране после вађења зуба

Садржај предмета

Предавања 5. семестар	Час
1. Неурофизиологија бола. Методи сузбијања бола. Индикације и контраиндикације за примену локалне анестезије. Локални анестетички раствори	1
2. Неурофизиологија бола. Методи сузбијања бола. Индикације и контраиндикације за примену локалне анестезије. Локални анестетички раствори	1
3. Анатомска разматрања. Релевантна остеологија и инервација. Инервационе зоне	1
4. Анатомска разматрања. Васкуларизација, Мастикаторни мишићи, функција, мишићни припоји	1
5. Технике локалне анестезије. Површинска анестезија. Терминалне анестезије	1
6. Технике локалне анестезије. Површинска анестезија. Терминалне анестезије	1
7. Спроводне анестезије у горњој вилици	1
8. Спроводне анестезије у горњој вилици	
9. Спроводне анестезије у доњој вилици	1
10. Спроводне анестезије у доњој вилици	1

11.	Инструменти за вађење зуба	1
12.	Индикације за вађење зуба. Фазе вађења зуба	1
13.	Вађење зуба у горњој и доњој вилици	1
14.	Вађење појединих зуба. Збрињавање ране после вађења зуба.	1
15.	Клинички преглед пацијента, дијагноза и диференцијална дијагноза орално-хируршких обољења зуба и пародонцијума	1
	Предавања 6. семестар	
16.	Клинички преглед пацијента, дијагноза и диференцијална дијагноза орално-хируршких обољења зуба и пародонцијума	1
17.	Фазе нормалног зарастања ране после вађења зуба	1
18.	Асепса и антисепса у оралној хирургији	1
19.	Асепса и антисепса у оралној хирургији	1
20.	Локалне компликације локалне анестезије	1
21.	Опште компликације локалне анестезије	1
22.	Примена локалне анестезије у појединим стоматолошким дисциплинама	1
23.	Примена локалне анестезије у појединим стоматолошким дисциплинама	1
24.	Примена локалне анестезије код пацијената ризика	1
25.	Примена седације у стоматолошкој пракси .Технике седације (орална, интрамускуларна, интравенска, инхалациона). избор	1
26.	Технике седације (орална, интрамускуларна, интравенска, инхалациона). избор	1
27.	Општа анестезија., појам., припрема, технике, мониторинг	1
28.	Специфичности рада у орофацијалној регији, аналгоседација	1
29.	Компликације опште анестезије – КПЦ реанимација	1
30.	Избор оптималног метода сузбијања бола и фактори који на њега утичу	1
Укупно		30

	Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад **5. семестар**	вежбе	Сп-ср**
1.	Радно место. Пријем пацијента. Анамнеза. Клинички преглед.	2	
2.	Технике терминалних анестезија	2	
3.	Технике спроводних анестезија	2	
4.	Инструменти за вађење зуба	2	
5.	Техника вађења појединих зуба	2	
6.	Уводни колоквијум(услов за рад са пацијентима)	2	
7.	Практични рад са пацијентима (терминална локална анестезија,вађење зуба)	2	
8.	Практични рад са пацијентима (спроводна анестезија, вађење зуба)	2	
9.	Практични рад са пацијентима (спроводна анестезија, некомпликовано вађење зуба)	2	
10.	Практични рад са пацијентима (дијагностика обољења зуба, локална анестезија, некомпликовано вађење зуба)	2	
11.	Практични рад са пацијентима (дијагностика обољења пародонцијума, локална анестезија, некомпликовано вађење зуба)	2	
12.	Практични рад са пацијентима (диференцијална дијагноза обољења пулпе и пародонцијума, локална анестезија, некомпликовано вађење зуба)	2	
13.	Практични рад са пацијентима (локална анестезија, употреба појединих инструмената за некомпликовано вађење зуба)	2	
14.	Практични рад са пацијентима (локална анестезија, некомпликовано вађење зуба код дентогених инфекција)	2	
15.	Практични рад са пацијентима (локална анестезија, некомпликовано вађење зуба узрочника инфекција)	2	
	6. семестар		
16.	Практичне вежбе опште анестезије, демонстрација на моделу, демонстрација на пацијентима	2	

17.	Практичне вежбе опште анестезије, демонстрација на моделу, демонстрација на пацијентима	2	
18.	Практичне вежбе опште анестезије, демонстрација на моделу, демонстрација на пацијентима	2	
19.	Практични рад са пацијентима (периапикалне лезије дијагностика, локална анестезија, вађење зуба)	2	
20.	Практични рад са пацијентима (периапикалне лезије, терапија, локална анестезија, некомпликовано вађење зуба)	2	
21	Практични рад са пацијентима (пефрикоронитис, дијагностика и терапија, локална анестезија, некомпликовано вађење зуба)	2	
.22	Практични рад са пацијентима (локална анестезија, некомпликовано вађење зуба из ортодонтских разлога)	2	
.23.	Практични рад са пацијентима (локална анестезија, некомпликовано вађење зуба из протетских разлога)	2	
24.	Практични рад са пацијентима (локална анестезија, некомпликовано вађење зуба због пародонтопатије)	2	
25.	Практични рад са пацијентима (компликације у току вађења зуба)	2	
26.	Практични рад са пацијентима (компликације после вађења зуба)	2	
27.	Практични рад са пацијентима (фазе зарастања ране после вађењазуба)	2	
28.	Практични рад са пацијентима (компликације у зарастању ране после вађења зуба)	2	
29.	Практични рад са пацијентима (локалне компликације локалне анестезије)	2	
30.	Практични рад са пацијентима (опште компликације локалне анестезије)	2	
Укупно		**60**	

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Обавезно је да студент у току првог семестра положи уводни колоквијум (садржај првих шест вежби) да би стекао право рада са пацијентима, и да у првом семестру извади 1 зуб. У другом семестру студент полаже колоквијум у виду теста, и обавезан је да у овом семестру извади 9 зуба.

Литература 1. Стоматолошка анестезиологија. Брковић Б, Дражић Р, Милосављевић Р, Тодоровић Љ. Стоматолошки Факултет Београд 2012
2. Практикум из оралне хирургије. Марковић А, Чолић С, Стојчев-Стајчић, Дражић Р, Гачић Б. Стоматолошки факултеБеоград 2011
3. Орална хирургија Тодоровић Љ, Јуришић М, Кафеџиска В, Петровић В, Стоматолошки факултет, 2004
4. Mallamed SF. Handbook of local anesthesia, Fifth ed., St Louis , Mosby 2004

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **30**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе :

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	7.5 (15x0.5)	Тест	
практична настава	7.5 (15x0.5)	Практични испит	20
колоквијум-и	35(уводни колоквијум 10, други колоквијум-тест25)	Усмени испит	30
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	30
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Јавно здравље	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Иванка С. Гајић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 4	**Година студија: III / 5. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ЈАЗД**

Циљ предмета: Да студенти стекну основна теоретска знања из стоматолошког јавног здравља и овладају вештинама њихове примене у будућој свакодневној стоматолошкој пракси.

Исход предмета: После одслушане наставе студент би требало да зна:

- да идентификује јавноздравствене факторе ризика за обољења уста и зуба, да учествује у истраживању оралног здравља становништва и да учествује у програмима здравственог васпитања у стоматолошкој здравственој заштити
- да учествује у интегрисаним јавноздравственим програмима, кампањама и другим акцијама у заједници у превенције оралних и хроничних незаразних обољења и трауматизма
- да учествује у спровођењу мера за спречавање интрахоспиталних инфекција и епидемија заразних обољења
- да зна да испита и процени исхрану и ухрањеност појединаца и група становништва, да препозна болести неправилне исхране и њихов утицај на орално здравље и да даје савете о правилној исхрани у свакодневној стоматолошкој пракси
- да учествује у организацији рада и руковођењу стоматолошке службе
- да учествује у специфичним програмима заштите уста и зуба трудница, деце, старих особа и особа са посебним потребама

Садржај предмета

Предавања 5. семестар	Час
1. Увод у јавно здравље, стоматолошко јавно здравље, дефиниције, здравље и болести, историјат и развој јавног здравља, достигнућа јавног здравља, основни хигијенскоеколошки и социјалномедицински појмови	2
2. Основи епидемиологије, природна историја болести, епидемиологија заразних и незаразних обољења, експозициони и диспозициони чиниоци који доприносе обољевању	2
3. Епидемиологија оралних обољења, епидемиолошка истраживања оралних обољења и методе епидемиолошког закључивања	2
4. Орална обољења као социјалномедицински проблем, особине и карактеристике социјалномедицинских обољења, јавноздравствене мере превенције оралних обољења	2
5. Јавноздравствене мере заштите од аерозагађења и превенција оралних обољења.	2
6. Јавноздравствене мере заштите вода и земљишта од загађивања и превенција оралних обољења.	2
7. Исхрана и здравље, исхрана и орално здравље, болести неправилне исхране, препоруке за исхрану деце, жена и старих особа, јавноздравствене мере превенције нутритивних обољења и јавноздравствене мере очувања и унапређења квалитета намирница	2
8. Навике, ставови и понашање, њихов утицај на опште и орално здравље, јавноздравствене мере превенције пушења, алкохолизма, наркоманије и сексуално ризичног понашања	2
9. Економске и демографске карактеристике становништва и њихов утицај на опште и орално здравље	2
10. Трауматизам, трауматизам главе и врата, јавноздравствене мере превенције трауматизма	2
11. Малигна обољења, канцерогени у животној и радној средини, фактори ризика и јавноздравствене мере превенције малигних обољења	2

12. Кардиоваскуларна обољења, социјаномедицински и хигијенскоеколошки фактори ризика, гојазност, дијабетес, хипертензија и дислипидемије, јавноздравствене мере превенције кардиоваскуларних обољења	2
13. Опште и специфичне јавноздравствене мере очувања и унапређења оралног здравља: програми, кампање, акције у заједници, технолошка решења, закони и др.	2
14. Здравствено васпитање становништва и појединих популационих група, методе рада, мотивисање и укључивање друштвене заједнице	2
15. Здравствена заштита становништва, заштита оралног здравља популационих група, деце, жена, старих, радника и особа са посебним потребама, здравствено осигурање, здравствене установе	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 5. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Дефинисање индекса здравља, израчунавање индекса и процена здравља одређених популационих група	1	
2.	Израчунавање индекса оралног здравља у популацији и доношење оцене о стању оралног здравља одређене популационе групе	1	
3.	Методе испитивања здравља становништва и фактора ризика за обољевање	1	
4.	Израда упитника и демонстрирање његове примене	1	
5.	Извори података за процену здравственог стања	1	
6.	Демонстрирање епидемиолошког истраживања и закључивања заразних обољења, планирање противепидемијских мера	1	
7.	Демонстрирање епидемиолошког истраживања и закљичивања незаразних обољења, планирање противепидемијских мера	1	
8.	Епидемиолошки ланац оралних обољења	1	
9.	Процена исхране појединаца и становништва помоћу анкете исхране	1	
10.	Испитивање нутритивног статуса, израчунавање индекса ухрањености	1	
11.	Израда препорука за исхрану појединаца и група становника са аспекта општег и оралног здравља	1	
12.	Израда предлога јавноздравствених програма заштите здравља различитих популационих група, са циљевима, учесницима, партнерима, финансирањем и евалуацијом	1	
13.	Израда предлога јавноздравствених програма заштите оралног здравља	1	
14.	Демонстрирање метода здравственоваспитног рада	1	
15.	Примена здравственоваспитних средстава у стоматолошкој пракси	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Израда модела јавноздравственог програма очувања и унапређења оралног здравља и превенције оралних обољења и трауматизма.

Литература Довијанић П, Јањанин М, Гајић И, Радоњић В, Ђорђевић С, Борјановић С.Социјална медицина са хигијеном и епидемиологијом. Завод за уџбенике и наставна средства, Београд 1995.
Нови уџбеник у изради

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: Колоквијуми и семинарски	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.3)	Тест	40
практична настава	10 (15x0.7)	Практични испит	-
Колоквијум 1 Колоквијум 2 Колоквијум 3	10 12 13	Усмени испит	-
Семинар	10		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	31
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Неуропсихијатрија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Јагода Б. Потић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 5. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13НЕУР**
Циљ предмета: постизање основног знања из неурологије и психијатрије	
Исход предмета: Познавање основних неуролошких обољења, психијатријских стања и болести као и утицаја ових болести на орофацијални систем	

Садржај предмета

Предавања – 5. семестар	Час
1. Периферни нервни систем, рефлекси,тонус, мишићне болести	1
2. Централни нервни сустем, поремећај хода, вртсе одузетости	1
3. Болести базалних ганглија, кичмене мождине, малог мозга	1
4. Сензибилитет, аутономни нервни систем, мождано стабло	1
5. Епилепсија, бихевиорална неурологија	1
6. Главобоље, AIDS, запаљенски процеси	1
7. Мултипла склероза, краниоцеребралне повреде	1
8. Цереброваскуларне болести, тумори мозга	1
9. Психичке функције, здраво и болесно у психијатрији	1
10. Непсихотични поремећаји, поремећаји личности	1
11. Схизофренија	1
12. Суманути поремећаји	1
13. Токсикоманије	1
14. Психосоматске болести, стоматологија и психијатрија	1
15. Форензичка психијатрија, терапија психичких поремећаја	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 5. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Анамнеза у неурологији, приказ болесника,	2	
2.	Преглед кранијалних нерава, приказ болесника	2	
3.	Испитивање рефлекса, приказ болесника	2	
4.	Преглед сензибилитета, приказ болесника	2	
5.	Преглед церебеларних функција, приказ болесника	2	
6.	Преглед менингелани знакова, приказ болесника	2	
7.	Перглед мишићног тонус и хода, приказ болесника	2	
8.	Дијагностичке процедуре у неурологији, приказ болесника	2	
9.	Анамнеза у психијатрији, приказ болесника	2	
10.	Испитивање свести, пажње, приказ болесника	2	
11.	Испитивање воље И нагона, приказ болесника	2	
12.	Испитивање афекта И расположења, приказ болесника	2	
13.	Испитивање перцепције, приказ болесника	2	
14.	Испитивање памћења, приказ боелсника	2	
15.	Психолошки тестови, приказ болесника	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Приказ случаја

Литература: 1 Неуропсихијатријски практикум за студенте стоматологије, ур. Потић и Врањеш 2 Неурологија за студенте стоматологије, ур. Потић 3 Основи психијатрије за студенте стоматологије, ур Потић				
Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Колоквијум (2), семинари (1)	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**60 поена**		**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	15 (15x1)		Тест	
практична настава	20 (15x1,3)		Практични испит	
колоквијум-и	20		Усмени испит	
семинар-и	**5**			
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	32
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Офталмологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Љубиша Б. Николић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 5. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОФТА**

Циљ предмета:Стицање знања из области која је са биолошког и медицинског становишта умногоме блиска са стоматологијом

Исход предмета:Стоматолог који је у стању да збрине нека од хитних стања у којима је захваћено (и) око; да разуме свеобухватност инфекција, имуних процеса и системских болести као што су дијабетес, артеријска хипертензија итд који могу да захватају и око и усну дупљу или да са једног органа прелазе на други.

Садржај предмета

Предавања 5. семестар	Час
1. Функционална анатомија, хистологија и физиологија ока и вида	2
2. Офталмопатологија: дистрофије, дегенерације, едем, инфилтрат, процес репарације	2
3. Болести рожњаче	2
4. Болести капака, сузних путева, конјунктиве и склере	2
5. Болести сочива	2
6. Болести увеалне опне и концепт“ фокалозе“	2
7. Болести ретине	2
8. Глауком	2
9. Најчешћи „превентабилни“ узроци слепила	2
10. Неурооофталмологија	2
11. Болести орбите	2
12. Тумори ока	2
13. Рефракција, страбизам и амблиопија	2
14. Повреде ока	2
15. Операције ока	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 5. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Анамнеза и клинички преглед	1	
2.	Дијагноза и диференцијална дијагноза боелсти ока	1	
3.	Симптоми и знаци боелсти ока	1	
4.	Дијагностичка средства у офталмологији	1	
5.	Прва помоћ код повреде ока	1	
6.	Еверзија капка и испирање ока	1	
7.	Пример из клиничке праксе - катаракте	1	
8.	Пример из клиничке праксе – псеудофакција, црвени рефлукс	1	
9.	Пример из клиничке праксе – глауком и мерење тензије дигитално	1	
10.	Пример из клиничке праксе – болести ретине	1	
11.	Пример из клиничке праксе – офталмолошке компликације дијабетес мелитуса	1	
12.	Пример из клиничке праксе – болести рожњаче	1	
13.	Инсталација лекова	1	
14.	Одређивање оштрине вида – пројекција светла	1	

15.	Одређивање оштрине вида – бројање прстију оптотип	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Приказ случаја

Литература

1. Дергенц С, Дринчић В, Благојевић М, Куљача З, Николић Љ. Очне болести за студенте стоматологије. Стоматолопки факултет и издавачко предузеће „Култура“, Београд
2. Куљача З, Николић Љ. Офталмолошки практикум. Издавач као под 1.
3. Голубовић С (уредник). Офталмологија за студенте медицине. медицински факултет, Београд (делови текста)
4. Необавезна помоћа литература:
   Николић Љ. Ласери у лечењу очних болести, Научна књига, Београд
   Николић Љ, Данџо Ш. Дијабетичка ретинопатија, Завод за уџбенике, Београд
   Николић Љ (уредник). Хирургија катаракте, Завод за уџбенике, Београд
5. James B, Chew C, Bron A. Lecture Notes on Ophthalmology. Blacwell Publishing, Oxford, 9th Edition, 2003

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе:семинар колоквијум	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	20 (30x1,3)	Тест	30
практична настава	25 (15x1,7)	Практични испит	10
колоквијум-и	1x10	Усмени испит	
семинар-и	1x5		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	33
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Инфективне болести	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Мијомир Р. Пелемиш	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 6. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ИНФЕ**

Циљ предмета: упознавање са основама инфективних болести, променама у усној дупљи и епидемиолошким ризицим које носи рад са болесницима оболелим од инфективних болести, сагледавање значаја вакциналног статуса болесника

Исход предмета: студнет треба да зна:

- да узме анамнезу са одговарајућим епид.подацима о инфективним болестима, с посебним акцентом на HIV, HBV, HCV инфекцију
- да зна методологију истраживања података о болести у усној дупњи
- да савлада технике прегледа, посебно главе, врата и усне дупље
- да савлада основне податке о имунолошком статусу из здравствене књижице, посебно о вакцинацији против тетануса
- да зна да повеже епидемиолошке и анамнестичке податке са објективним налазом у циљу постављања радне или коначне дијагнозе
- да зна мере превенције инфективних болести: како се користи маска, поступак са инструменитима пре и после употребе, како се одржава хигијена руку у циљу превенције болничких инфекција, основне путеве којима се у условима стоматолошке праксе преносе HIV, HBV, HCV инфекција
- који су поступци код сумње или доказане инфекције
- технику узимања бриса из жаришта инфекције и даљи поступак са узетим брисевима
- да на основу анамнестичких података, објективног статуса, основних лабор.налаза и консултативних активности постави радну дигајнозу инфективне болести
- поступак пријављивања инфективних болести и обавезу повратне информације
- да о свим налазима, запажањима и анамнестичким подацима води медицинску документацију хронолошки, читљиво и у најмање два примерка
- нормалне вредности основних биохемијских налаза
- тумачење бактериолошких и вирусолошких налаза

Садржај предмета

Предавања 6. семестар	Час
1. Општа инфектологија: дијагноза, значај и клиничке карактеристике 2	2
2. Општа инфектологија: терапија, мере заштите, спречавање	2
3. Осипне грознице (Morbilli, Varicela, Rubeolla, Scarlatina)	2
4. Стрептококне инфекције	2
5. Стафилококне инфекције	2
6. Синдром ангине (инфективна мононуклеозsa, заушке)	2
7. Дијареални синдром (тровање храном, дијзетерија, салмонелозе)	2
8. Вирусни хепатитиси (клиничка слика, заштита)	2
9. Анаеробне инфекције (тетанус, ботулизам)	2
10. HIV инфекција, AIDS	2
11. Менинегеални синдром (знаци, симпотми, лумбална пункција)	2
12. Вирусни и бактеријски менингитиси	2
13. Зоонозе и тропске болести	2
14. Гљивичне инфекције, инфекције у трудноћи	2
15. Болничке инфекције	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** 6. семестар		вежбе	Сп-ср**
1.	Специфичности анамнезе код болесника са инфективним болестима	1	
2.	Физикални преглед болесника са инфективним болестима	1	
3.	Специфичности амбулантног и клиничког рада са болесницима оболелим од инфективних болести, поступак пријема болесника и епидемиолошка обрада	1	
4.	Вирусне осипне грознице	1	
5.	Инфекције изазване херпес вирусима	1	
6.	Интоксикације и инфекције дигестивног система	1	
7.	Респираторне инфекције (вирусне и бактеријске)	1	
8.	HIV и AIDS:опортунистичке инфекције и тумори	1	
9.	Импортоване тропске болести и мере изолације	1	
10.	Специфичности антимикробне терапије у инфективним болестима	1	
11.	Интрахоспиталне инфекције	1	
12.	Респираторна реанимација и ургентна стања у инфективним болестима	1	
13.	Акутни вирусни хепатитис	1	
14.	Инфекције централног нервног система	1	
15.	Принципи микробиолошке дијагностике у инфективним болестима	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Обавезно је редовно присуство и рад са асистентом према предвиђеном програму на различитик клиничким одељењима.

Литература

АКУТНЕ ИНФЕКТИВНЕ БОЛЕСТИ За студенте стоматологије, Уредник професор Др Божидар Антонијевић, Београд 2012.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: -2 колоквијума -1 семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	10 (15x0,7)	Тест	40
практична настава	10 (15x0,7)	Практични испит	
колоквијум-и	15 и 15	Усмени испит	
семинар-и	10		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	34
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Основи научноистраживачког рада	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Александра М. Милић Лемић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: III / 6. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13НАУК**

Циљ предмета:
Обучити студента да критички испитује и проверава научне информације, да примењује поступке и методе које се заснивају на научним чињеницама чиме се омогућава смањивање грешака у дијагнози и осигурава избор оптималног терпијског модалитета.

Исход предмета:
Обучити будућег стоматолога да претражује постојећу научну литературу преко доступних база података (PubMed, Medline и сли). Створити вештину да разуме примењене методологије научно истраживачког рада, да се критички односи према презентираним резултатима и да процењује њихову валидност као и да барата терминологијом научно-истраживачког рада. Упознати студенте са дизајном студије научно-истраживачког рада, начином статистичке обраде података и могућностима презентирања и публиковања резултата..

Садржај предмета

Предавања- 6. семестар	Час
1. Претраживање научне литературе, доступне базе података научних и стручних публикација, избор кључних речи. Дефинисање научне основе проблема	2
2. Лабораторијске студије, истраживања на анималним моделима. Клиничке студије. Дизајн научно-истраживачке студије.	2
3. Прикази случаја. Проспективне студије, ретроспективне студије, рандомизиране контролисане студије, опсервационе студије, студије пресека, кохортне студије. Мета анализе	2
4. Нулта хипотеза, радна хипотеза. Формулисање циљева, и оперативних задатака. Избор методологије	2
5. Креирање и дефинисање експерименталних и контролних група, формирање узорка, валидност студије. Добијање дозволе од надлежног Етичког одбора.	2
6. Статистичка обрада података.	2
7. Приказивање, тумачење и евалуација добијених резултата	2
8. Објављивање резултата научно-истраживачког рада. Публиковање у научним и стручним часописима. Избор одговарајућег часописа, припрема рукописа за објављивање.	2
9. Врсте публикација, оригинални рад, ревијски чланак, информациони рад, приказ случаја	2
10. Излагање на научним и стручним скуповима. Припрема постера и усмених презентација	2
11. Други извори научних и сручних информација. Програми континуиране едукације, стручни састанци, симпозијуми, секције и слично. Лично клиничко искуство. Презентације денталних компанија.	2
12. Стоматологија заснована на чињеницама. Дефиниција, стандарди. Интеграција научних чињеница, и клиничког искуства у одабиру најбољег терапијског модалитета	2
13. Клиничка стоматологија заснована на чињеницама. Поставити питање из клиничке праксе: проблем/пацијент, терапијски модалитет, алтернативни терапијски модалитет, терапијски исход.	2
14. Хијерархија извора научних чињеница. Како одабрати исправан извор информација: релевантност, валидност и корисност	2

15. Сакупљање научних чињеница и доказа. Критичко испитативање и анализирање. Примена добијених резултата и евалуација.	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 6. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Претраживање база података.	1	
2.	Избор кључних речи	1	
3.	Сакупљање научних чињеница и доказа	1	
4.	Критичко испитивање и анализирање	1	
5.	Статистичка обрада података	1	
6.	Приказивање и тумачење добијених резултата	1	
7.	Избор извора информација, провера валидности и рецензија	1	
8.	Припрема рукописа за публиковање у научном часопису	1	
9.	Припрема рукописа за публиковање у стручном часопису	1	
10.	Правилно писање апстракта/сажетка	1	
11.	Припрема постера за излагање на научном и стручном скупу	1	
12.	Припрема усмене презентација за излагање на научном и стручном скупу	1	
13	Излагање научног рада постер презентацијом	1	
14	Излагање научног рада усменом презентацијом	1	
15	Округли сто и дебата на задату тему	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Студенти су обавезни да сакупе научне радове на основу кључних речи и детаљно их анализирају. Такође је потребно да на задату тему ураде једну постер презентацију или усмену презентацију и учествују у дискусији исте.

Литература

Савић Ј. Како написати, објавити и вредновати научно дело у биомедицини. КИЗ Култура, Београд, 1996: 8-47.

Бркић С., Вучковић-Декић Љ., Богдановић Г (уредници). Публиковање у биомедицини, Научноистраживачки рад презентовање резултата истраживања. Зборник радова. Медицински факултет у Новом Саду, 2004: 49-78.

F. Chiappelli, P. Prolo, M. Newman, M. Cruz, E. Sunga, E. Concepcion and M. Edgerton Evidence-based Practice in Dentistry: Benefit or Hindrance. *J DENT RES* 2003 82: 6

Dental Practice-Based Research Networks http://www.dentalpbrn.org

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: Колоквијум, семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	15 (15x1)	Тест	50
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	
колоквијум-и	10	Усмени испит	
семинар-и	10		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	35
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Орална хирургија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Сњежана Б. Чолић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 10	**Година студија: IV/ 7. и 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОРАЛ**

Циљ предмета: У току наставе из предемета Орална хирургија студент треба да научи да узме анамнезу, изврши клинички преглед и постави дијагнозу оралнохируршких обољења, самостално врши једноставна и компликованија вађења зуба, дијагностикује и третира интра и постекстракционе компликације, дијагностикује и лечи дентогене инфекције, препише одговарајуће лекове за терапију оралнохируршких пацијената, препозна пацијенте ризика и изврши њихову припрему за оралнохируршке интервенције, дијагностикује патолошке лезије на зубима и у вилицама и постави индикације за њихову терапију.Такође, студент треба да се упозна са основним принципима оралнохируршког рада, направи план терапије као и да асистира у току мањих оралнохируршких захвата. Сваки студент треба да се упозна са основним принципима лечења орофацијалног бола, да дијагностикује трауме зуба и ороантралне комуникације и спроведе њихову адекватну терапију, као и да научи да превенира и врши терапију већине ургентних стања у стоматологији.

Исход предмета:

После одслушане наставе и положеног испита из предмета Орална хирургија студент мора бити оспособљен да:

- узме стоматолошку анамнезу као и одговарајућу општу анамнезу, да обави клинички преглед и спроведе неопходне дијагностичке процедуре и у циљу постављања дијагнозе оралнохируршких обољења
- врши апликовање терминалнихих и спроводних анестезија у усној дупљи у циљу дијагностике, спровођена хируршких интервенција и лечења орофацијалног бола, као и да третира компликације локалне анестезије
- изврши једноставна вађења изниклих зуба, заосталих коренова и компликована вађења зуба
- збрињава постекстракционе компликације
- успостави локалну хемостазу у току, као и после хируршких интервенција
- да дијагностикује пацијенте ризика и изврши њихову адекватну припрему за вађење зуба,
- лечи акутне и хроничне дентогене инфекције као и да ординира одговарајуће лекове
- направи план терапије и упозна пацијента са предстојећом интервенцијом и могућим компликацијама
- да добро познаје основне принципе хируршког рада у устима
- самостално изврши мање хируршке интервенције на меким и коштаним оралним ткивима
- спроведе лечење једноставних интра и постоперативних компликација
- препише лекове за преоперативни, оперативни и постоперативни третман оралнохируршких пацијената
- је у стању да применом одговарајућих поступака дијагностикује патолошке лезије (виличне цисте, бенигни тумори вилица, нетуморске лезије)
- поставља индикације за хируршке методе лечења обољења пулпе и периапикалних лезија, као и лечење истих
- буде упознат са основним принципима лечења трауме зуба
- дијагностикује ороантралне комуникације и спроведе конзервативно збрињавање истих
- превенира и врши терапију већине ургентних стања у стоматологији

Садржај предмета

Предавања - 7. семестар	Час
1. Појам , циљеви и обим оралне хирургије.	2
2. Основни принципи хируршког рада у орофацијалној регији	2

3. Компликовано вађење зуба.	2
4. Компликације у току и после вађења зуба. Успорено и компликовано зарастање рана после вађења зуба.	2
5. Хируршко вађење неимпактираних зуба	2
6. Оралнохируршки аспекти пацијената ризика 1	2
7. Оралнохируршки аспекти пацијената ризика 2	2
8. Импактирани и прекобројни зуби – етиопатогенеза, клиничка слика и дијагностика	2
9. Импактирани и прекобројни зуби – терапија	2
10. Хируршки поступци у склопу ортодонтског лечења	2
11. Хируршки поступци у склопу ендодонтског лечења- етиологија, патогенеза и дијагностика хроничних периапикалних лезија	2
12. Хируршки поступци у склопу ендодонтског лечења - хируршка терапија хроничних периапикалнеих лезија	2
13. Виличне цисте – етиологија, патогенеза, дијагностика и класификација	2
14. Виличне цисте - терапија	2
15. Оралнохируршки аспекти фацијалног бола	2
8. семестар	
16. Крварење и хемостаза у оралној хирургији	2
17. Третман оралнохируршких пацијената са хемоаргијским обољењима	2
18. Акутне и хроничне дентогене инфекције – етиопатогенеза, клиничка слика и дијагностика	2
19. Акутне и хроничне дентогене инфекције - терапија	2
20. Антибиотици у оралној хирургији – избор, дозирање, прескрипција и основни принципи терапијске примене.	2
21. Дентогени синузитиси – клиничка слика и дијагностика	2
22. Ороантралне комуникације и фистуле	2
23. Траума зуба и алвеоларног наставка. Реплантација и трансплантација	2
24. Препротетичка хирургија на меким ткивима	2
25. Препротетичка хирургија на коштаним ткивима	2
26. Интраоперативне компликације	2
27. Постоперативне компликације	2
28. Бенигни тумори меких и коштаних ткива орофацијалног предела	2
29. Радиографисање у оралној хирургији	2
30. Превенција и лечење ургентних стања у орофацијалној регији	2
Укупно	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
7. семестер			
1.	Упознавање са основним принципима рада у оралној хирургији	3	
2.	Анамнеза и клинички преглед оралнохируршких пацијената.	3	
3.	Пријем оралнохируршких пацијента	3	
4.	Дијагностика обољења пулпе и пародонцијума	3	
5.	Диференцијална дијагностика обољења пулпе и пародонцијума	3	
6.	Вађење појединих група зуба клештима и полугама	3	
7.	Збрињавање ране после вађења зуба	3	
8.	Компликовано вађење зуба	3	
9.	Компликовано вађење појединих зуба	3	
10.	Сепарација коренова код компликованох вађења зуба	3	
11.	Третман компликација вађења зуба	3	
12.	Планирање оралнохируршких интервенција код пацијената ризика	3	
13.	Припрема пацијената ризика и превенција компликација	3	
14.	Вађење зуба код пацијената ризика	3	
15.	Збрињавање ране после вађења зуба	3	

8. семестар			
16.	Контролни прегледи после оралнохируршких интервенција.	3	
17.	Заустављање постекстракционог крварења и избор метода хемостазе	3	
18.	Примена механичких, биолошких, физичких и хемијских метода хемостазе.	3	
19.	Постављање индикација и контраиндикација за вађење неизниклих (импактираних) зуба	3	
20.	Третман посекстракционог бола и болова друге генезе.	3	
21.	Анализа радиограма	3	
22.	Анализа лабораторијских налаза.		
23.	Дијагностика и лечење акутних дентогених инфекција.	3	
24.	Дијагностика и лечење хроничних дентогених инфекција.	3	
25.	Асистирање у току мањих амбулантних оралнохируршких захвата	3	
26.	Извођење мањих оралнохируршких захвата уз контролу и нпомоћ клиничког лекара.	3	
27.	Асиситирање у хируршкој сали	3	
28.	Асиситирање у хируршкој сали	3	
29.	Дијагностика патолошких лезија - виличне цисте,	3	
30.	Дијагностика патолошких лезија - бенигни тумори вилица, нетуморске лезије	3	
Укупно		**90**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Обавезно је да студент у току два семестра извади минимално 15 зуба, проведе 3 вежбе у хируршкој сали и има бар једну асистенцију

Литература

1. Тодоровић Љ, Петровић В, Кафеџиска В, Јуришић М.: „Орална хирургија“ – 2002
2. Марковић А, Чолић С, Стојчев-Стајчић Љ, Дражић Р, Гачић Б.: „Практикум оралне хирургије“ – 2011
3. James R Hupp, Edward Ellis III, Myron R Tucker : „ Contemporary Oral and Maxillofacial Surgery", Mosby, Inc.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **60**	Вежбе: **90**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	0,5 x 30 15	Тест	
практична настава	0,5 x 30 15	Практични испит	20
колоквијум-и	2 колоквијума x 10 20	Усмени испит	30
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	36
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Рестауративна одонтологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Владимир М. Ивановић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 10	**Година студија: IV / 7. и 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13РЕОД**

Циљ предмета: Оспособљавање студента да стекне сва потребна знања и вештине неопходне да самостално дијагностикује и надокнади оштећења крунице зуба адекватним методима, материјалима и инструментаријумом модерне рестауративне одонтологије.

Исход предмета:
- Комплетно знање о пулподентинском комплексу и његовим одбрамбеним реакцијама.
- Познавање и руковање опремом, апаратима и инструментима у стоматолошкој ординацији.
- Узимање комплетне анамнезе, извођење клиничког прегледа, доношење дијагнозе и плана терапије.
- Теоријско познавање и практично извођење свих типова препарације, начина ретенције и рестаурације кавитета по гнатолошким принципима, применом савремених материјала, инструмената и опреме за постављање дефинтивних испуна.
- Детаљно теоријско знање и савладано практично извођење свих начина очувања виталитета пулподентинског комплекса код дубоког каријеса и задесних повреда пулпе.
- Теоријско знање о методима препарације и узимања отисака, израде и постављања индиректних испуна - металних и естетских, и познавање предности над директним испунима.
- Теоријско знање о биофизичким променама на депулписаним зубима и о основним принципима рестаурације ендодонтски лечених зуба.
- Теоријско знање о начинима и средствима за избељивање виталних и депулписаних зуба; познавање естетских ефеката, могућих компликација и ограничења примене

Садржај предмета

Предавања **7. семестар**	Час
1. Увод у клиничку праксу, основни принципи професионалног тимског рада у стоматолошкој ординацији	1
2. Припрема за клинички рад у ординацији: опрема, распоред, организација простора и процеса рада	1
3. Основне фазе рада у рестауративној одонтологији	1
4. Радно поље: средства и технике обезбеђивања апсолитно сувог радног поља у рестауративној одонтологији	1
5. Основни гнатолошки принципи у рестауративној одонтологији	1
6. Реакција пулподентинског комплекса на фазе препарације и рестаурације кавитета	1
7. Реакција пулподентинског комплекса на акутни, хронични и дубоки каријес – одбрамбени механизми	1
8. Дубоки квар зуба /Caries profunda/: клиничка слика, дијагноза, план терапије.Индиректно прекривање пулпе: једно и вишесеансно - начин извођења и средства	1
9. Директно прекривање пулпе и витална ампутација (биопулпотомија): индикације, начин извођења, зарастање пулпне ране, контрола успеха терапије; медикаменти	1
10. Фармакодинамички принципи деловања средстава за стимулацију дентиногенезе; регенерација пулпе – нови аспекти и методи; будуће терапијске могућности	1
11. Минимално инвазивни захвати у рестауративној одонтологији током препарације и постављања материјала за трајне испуне	1
12. Примена матрица у рестауративној одонтологији: индикације, врсте, начини постављања и фиксирања; успостављање контакта код различитих материјала	1
13. Принципи и начини ретенције код комплексних вишеповршинских кавитета за различите рестауративне технике и материјале	1

14. Трауматска оштећења зуба. Типови повреда зуба, етиологија, симптоматологија, дијагноза и диференцијална дијагноза	1
15. Бол пулподентинског комплекса: механизми настајања, клиничке манифестације, дијагноза и диференцијална дијагноза	1

Предавања	Час
8. семестар	
1. Материјали за дефинитивну рестаурацију кавитета: примена принципа у клиничком раду у зависности од врсте материјала.	1
2. Клиничка примена амалгама у рестауративној одонтологији – примена, ток и фазе рестаурације	1
3. Клиничка примена амалгама - проблеми и пропусти	1
4. Клиничка примена композитних испуна – примена, ток и фазе рестаурације код фронталних зуба	1
5. Клиничка примена композитних испуна – примена и ток рестаурације код бочних зуба.	1
6. Атхезивна средства у стоматологији – подела и техника примене	1
7. Атхезивна средства у стоматологији - фактори који утичу на квалитет везе испуна и тврдих зубних ткива	1
8. Клиничка примена глас-јономер цемента – подлоге и лајнери испод дефинитивних испуна	1
9. Клиничка примена глас-јономер цемента за дефинитивне испуне	1
10. Клинички поступак примене ливених испуна	1
11. Основни клинички принципи рестаурације ендодонтски лечених зуба	1
12. Дисколорација зуба, етиологија и могућност отклањања	1
13. Избељивање виталних зуба	1
14. Естетски моменти и праћење успеха рестаурација на фронталним и бочним зубима: критеријуми, методи и средства	1
15. Упоредна анализа примене различитих материјала за деифнитивне испуне у зависности од услова за рестауративну процедуру	1
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
7. семестар			
1.	Увод у клиничку рестауративну процедуру – радно место, организација простора, распоред апаратуре и инструмената	3	
2.	Основи професионалног тимског рада и етички однос према пацијенту	3	
3.	Припрема за рестауративну процедуру – суво радно поље	3	
4.	Препарација и рестаурација кавитета I класе на букалним и оралним површинама амалгамским испунима	3	
5.	Препарација и рестаурација кавитета I класе на оклузалним површинама амалгамским испунима	3	
6.	Препарација и рестаурација кавитета II класе на амалгамским испунима	3	
7.	Додатни видови ретенције у препарацији кавитета за амалгамске испуне	3	
8.	Комбинације основних и додатних видова ретенције у рестаурацији кавитета амалгамским испунима	3	
9.	Рестаурација вишеповршинских кавитета амалгамским испунима	3	
10.	Препарација и рестаурација кавитета МОД амалгамским испунима	3	
11.	Препарација и рестаурација кавитета композитним испунима на фронталним зубима	3	
12.	Препарација и рестаурација кавитета III класе композитним материјалом и атхезивним системом без примене подлоге од глас-јономер цемента	3	

13.	Препарација и рестаурација кавитета III класе композитним материјалом са применом подлоге од глас-јономер цемента и атхезивног система	3	
14.	Препарација и рестаурација комплексних кавитета IV класе композитним испуном	3	
15.	Рестаурација кавитета V класе композитним испунима на предњим зубима	3	
16.	Примена композита на бочним зубима – индикације и контраиндикације	3	
17.	Препарација и рестаурација кавитета I класе на оклузалним површинама применом атхезивних система и композитних испуна	3	
18.	Припрема и рестаурација кавитета у врату зуба (клинасте ерозије) применом атхезивних система и композитних испуна		
19.	Препарација и рестаурација кавитета I класе на оклузалним површинама применом атхезивних система, подлоге од ГЈЦ и композитних испуна	3	
20.	Препарација и рестаурација вишеповршинских кавитета на бочним зубима применом атхезивних система, подлоге од ГЈЦ (отворена и затворена „сендвич техника“) и композитних испуна	3	
21.	Рестаурација комплексних кавитета на бочним зубима применом атхезивних композитних система и додатних видова ретенције (жљебови и ретенционе тачке)	3	
22.	Рестауративна процедура применом глас-јономер цемента на фронталним зубима	3	
23.	Рестаурација кавитета III класе применом ГЈЦ	3	
24.	Рестаурација кавитета у гингивалној трећини крунице зуба глас-јономер цементима (клинасте ерозије)	3	
25.	Рестауративне процедуре очувања виталитета пулпе	3	
26.	Једносеансно лечење дубоког каријеса: индиректно прекривање пулпе и рестаурација зуба дефинтивним испуном	3	
27.	Вишесеансно лечење дубоког каријеса: медикамент, заштитна подлога (ГЈЦ) са привременом рестаурацијом кавитета	3	
28.	Рестаурација дубоких кавитета у зависности од начина терапије и врсте – локализације кавитета	3	
29.	Контрола успеха терапије дубоког каријеса после једно и вишесеасног метода лечења	3	
30.	Рестауративна интервенција – препарација и рестаурација зуба индиректним испунима	3	
Укупно		**90**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
8. семестар			
31.	Препарација и рестаурација једноповршинских кавитета амалгамским испунима	3	
32.	Препарација и рестаурација вишеповршинских кавитета алгамским испунима	3	
33.	Препарација и рестаурација кавитета III класе атхезивним системима и композитним испунима	3	
34.	Препарација и рестаурација кавитета III класе композитним материјалом са применом подлоге од глас-јономер цемента и атхезивног система	3	
35.	Препарација и рестаурација комплексних кавитета IV класе композитним испуном	3	

36.	Рестаурација кавитета V класе композитним испунима на предњим и бочним зубима	3	
37.	Препарација и рестаурација једноповршинских кавитета на бочним зубима композитним испунима	3	
38.	Препарација и рестаурација вишеповршинских кавитета применом атхезивних система, подлоге од ГЈЦ (отворена и затворена „сендвич техника“) и композитних испуна	3	
39.	Рестаурација комплексних кавитета применом атхезивних композитних система и додатних видова ретенције (жљебови и ретенционе тачке)	3	
40.	Рестауративна процедура применом глас-јономер цемента	3	
41.	Рестауративна процедура код дубоких каријеса и очувања виталитета индиректним прекривањем пулпе	3	
42.	Рестауративна процедура код очувања виталитета директним прекривањем пулпе	3	
43.	Праћење успеха терапије и рестаурације дубоких кавитета третираних индиректним и директним прекривањем пулпе	3	
44.	Рестауративна интервенција – препарација и рестаурација зуба индиректним испунима	3	
45.	Рестауративна процедура комплексних кавитета са додатним видовима ретенције применом амалгама и композита	3	
Укупно		**45**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Амалгамски испуни: 6; Естетски испуни: 12; МОД испуни: 2; Индиректна и директна прекривања пулпе: 5

Литература

1. Основи рестауративне стоматологије. Уредник Живковић С, Дата Статус, Београд, 2009.
2. Биологија пулпе и дентина у рестауративној стоматологији (превод). Мјор И, ДатаСтатус, Београд, 2008.
3. Витална пулпа. У уџбенику: Ендодонтологија (превод). Уредници: Бергенхолц Г, Хорстед-Биндслев П, Реит К. ОрионАрт, Београд, 2011.
4. Основе зубног каријеса (превод). Кид Е, ДатаСтатус, Београд, 2010.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **30**	Вежбе: **135**	Други облици наставе: колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**укупно**	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
		VII семестар	**VIII семестар**		
активност у току предавања	6	0,2x15 недеља=3	0,2x15 недеља=3	Тест	20
практична настава	30	1x 15 недеља = 15 0,5 поена по вежби	1x 15 недеља = 15 1 поен по вежби	Практични испит	30
колоквијум-и	12	6x1колок.=6	6x1колок.=6	Усмени испит	
семинар-и	2		2		
друго					

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	37
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Мобилна стоматолошка протетика	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Војкан М. Лазић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 14	**Година студија: IV / 7. и 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13МОБИ**

Циљ предмета: Да оспособи студента да самостално изводи клиничке фазе израде различитих мобилних зубних надокнада.

Исход предмета:

Након одслушаних предавања и положеног испита, студент стиче теоријска знања о клиничким фазама израде: тоталне зубне протезе, имедијатне зубне протезе, парцијалне плочасте протезе и парцијалне скелетиране протезе.

Резултат практичне наставе је да студент самостално изводи следеће клиничке фазе: анатомски отисак горње и доње безубе и крезубе вилице, функционални отисак, одређивање међувиличних односа, пробу поставе зуба у воску и предају протеза, као и контролне прегледе након предаје тоталних и парцијалних зубних протеза.

Студент је оспособљен за индиковање и планирање парцијалних скелетираних протеза, и за све клиничке фазе израде парцијалних протеза.Студент се упознаје са клиничким фазама израде комплексних протеза, протеза са двоструким крунама и атечменима.

Садржај предмета

Предавања 7. семестар	час
1. ТОТАЛНА ПРО ТЕЗА (дефиниција, врсте, индикације, контраиндикације, значај стоматопротетске рехабилитације безубих пацијената, методе израде тоталних протеза)	1
2. ФУНКЦИОН АЛНА АНАТОМИЈА И ФИЗИОЛОГИЈА ОРОФАЦИЈАЛНОГ СИСТЕМА СА АСПЕКТА БЕЗУБОСТИ (анатомија и хистологија безубих уста, покрети доње безубе вилице)	1
3. ПРЕПРО ТЕТСКА ПРИПРЕМА БЕЗУБИХ УСТА	1
4. ПРИНЦИПИ И БИОЛОШКИ АСПЕКТИ ОТИСКА БЕЗУБИХ ВИЛИЦА (дефиниција и подела отисака,екстензија рубова отиска горње и доње вилице, начин и степен оптерећења ткива лежишта протезе)	1
5. ПОСТУПАК УЗИМАЊА ОТИСАКА БЕЗУБИХ ВИЛИЦА (индивидуална кашика и њена адаптација у устима пацијента, функционални отисак	1
6. ОДРЕ ЂИВАЊЕ МЕЂУВИЛИЧНИХ ОДНОСА (дефиниција, појам, методе одређивања оријентационе оклузионе равни, методе одређивања висине загрижаја	1
7. ОДРЕ ЂИВАЊЕ МЕЂУВИЛИЧНИХ ОДНОСА (методе изналажења централног положаја мандибуле према максили и његова регистрација, фиксирање загрижајних шаблона у устима пацијента и обележавање оријентационих линија, грешке у одређивању МВО)	1
8. АРТИКУЛАТОРИ У ИЗРАДИ ТОТАЛНИХ ПРОТЕЗА (артикулатори, клиничке функције, општи принципи конструкције, регистровање ексцентричних положаја мандибуле и добијање позиционих регистрата, преношење модела у артикулатор помоћу образноглука)	1
9. ИЗБОР И ОДРЕЂИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА ПРЕДЊИХ ЗУБА КОД ПАЦИЈЕНАТА СА ЕУГНАТИМ ОДНОСОМ (СК.КЛАСА I) (функционални и физиогномски значај надокнада предњих зуба, избор облика, величине и боје предњих зуба, смернице одређивања положаја предњих зуба)	1
10. ИЗБОР И ОДРЕЂИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА БОЧНИХ ЗУБА КОД ПАЦИЈЕНАТА СА ЕУГНАТИМ ОДНОСОМ (СК.КЛАСА И) (основни принципи планирања бочног зубног низа, избор облика и величине бочних зуба, смернице при одређивању положаја бочних зуба)	1
11. ПРОБА МОДЕЛА ПРОТЕЗЕ (специфичности скелетног односа вилица код разних типова природне оклузије, функционални значај реконструкције изворног облика оклузије код безубих пацијената, проба модела протеза)	1
12. ПРИНЦИПИ УРАВНОТЕЖЕНЕ ОКЛУЗИЈЕ СА ТОТАЛНИМ ПРОТЕЗАМА (значај	1

уравнотежене оклузије за стабилност и функционалну вредност тоталних протеза, концепт уравнотежене оклузије код ТП, основни принципи уравнотежене оклузије са ТП, подешавање положаја вештачких зуба према детерминантама уравнотежене оклузије у подешљивим артикулаторима)	
13. РЕТЕНЦИЈА И СТАБИЛИЗАЦИЈА ТОТАЛНИХ ПРОТЕЗА	1
14. ПРЕДАЈА ТОТАЛНИХ ПРОТЕЗА И ОДРЖАВАЊЕ ТЕРАПИЈСКИХ ЕФЕКАТА 1 ИМЕДИЈАТНЕ И СУПРА ДЕНТАЛНЕ ТОТАЛНЕ ПРОТЕЗЕ , ТП ОЈАЧАНЕ МЕТАЛНОМ БАЗОМ	1
15. ТОТАЛНА ПРОТЕЗА НА ИМПЛАНТАТИМА	1
Предавања 8. семестар	
16. БИОЛОШКЕ ОСНОВЕ ПАРЦИЈАЛНЕ ПРОТЕЗЕ	1
17. ГУБИТАК ЗУБА И ПОСЛЕДИЦЕ НА СТОМАТОГНАТНИ СИСТЕМ	1
18. КЛАСИФИКАЦИЈА КРЕЗУБОСТИ	1
19. ПАРЦИЈАЛНА ПЛОЧАСТА ПРОТЕЗА , I део	1
20. ПАРЦИЈАЛНА ПЛОЧАСТА ПРОТЕЗА , II део	1
21. ПРИМЕНА ПАРАЛЕЛОМЕТРА У ПЛАНИРАЊУ И ИЗРАДИ ПАРЦИЈАЛНИХ СКЕЛЕТИРАНИХ ПРОТЕЗА	1
22. ЕЛЕМЕНТИ ПАРЦИЈАЛНЕ СКЕЛЕТИРАНЕ ПРОТЕЗЕ	1
23. ПЛАНИРАЊЕ ПАРЦИЈАЛНЕ СКЕЛЕТИРАНЕ ПРОТЕЗЕ	1
24. БИОСТАТИКА ПАРЦИЈАЛНЕ СКЕЛЕТИРАНЕ ПРОТЕЗЕ	1
25. ПАРЦИЈАЛНЕ ПРОТЕЗЕ СА АТЕЧМЕНИМА	1
26. ПАРЦИЈАЛНЕ ПРОТЕЗЕ СА ДВОСТРУКИМ КРУНАМА	1
27. ДРУГИ ОБЛИЦИ ПАРЦИЈАЛНИХ ПРОТЕЗА	1
28. КЛИНИЧКИ ПОСТУПЦИ У ТЕРАПИЈИ КРЕЗУБОСТИ ПАРЦИЈАЛНИ М СКЕЛЕТИРАНИМ ПРОТЕЗАМА, I део	1
29. КЛИНИЧКИ ПОСТУПЦИ У ТЕРАПИЈИ КРЕЗУБОСТИ ПАРЦИЈАЛНИМ СКЕЛЕТИРАНИМ ПРОТЕЗАМА, II део	1
30. КОНТРОЛНИ ПРЕГЛЕДИ, КОРЕКТУРЕ, РЕПАРАТУРЕ И ПОДЛАГАЊА ПАРЦИЈАЛНИХ ПРОТЕЗА	1
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице – 7. семестар		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Прогноза и план терапије безубих пацијената. Методе израде тоталних протеза.	6	
2.	Анамнеза у стоматолошкој мобилној протетици.	6	
3.	Принципи и технике отисака безубих вилица. Принципи и технике прелиминарних (анатомских) отисака. Принципи и технике функционалних отисака.	6	
4.	Одређивање МВО. Одређивање оријенатционе оклузионе равни.	6	
5.	Одређивање вертикалне димензије оклузије. Одређивање централног положаја мандибуле према максили.	6	
6.	Фиксирање загрижајних шаблона у устима.	6	
7.	Артикулатори у изради тоталних протеза. Постављање образног лука на лице пацијента.	6	
8.	Регистрација ексцентричних положаја мандибуле и добијање позиционих регистрата.	6	
9.	Преношење модела у артикулатор помоћу образног лука.	6	
10.	Проба модела протезе. Провера и кориговање МВО. Анализа положаја зуба.	6	
11.	Предаја тоталних протеза. Контролни прегледи, коректуре, репаратуре и подлагања	6	
12.	Прогноза и план терапије крезубих пацијената. Методе израде парцијалних протеза.	6	

13.	Принципи и технике отисака крезубих вилица. Принципи и технике прелиминарних отисака крезубих вилица. Принципи и технике дефинитивних отисака крезубих вилица.	6	
14.	Анализа модела за студије. Анализа модела за студије у артикулатору. Анализа модела за студије у паралелометру.	6	
15.	Одређивање МВО код парцијалних плочастих протеза. Одређивање оријенатционе оклузионе равни. Одређивање вертикалне димензије оклузије.	6	
	Вежбе/методске јединице – 8. семестар	**вежбе**	**Сп-ср****
16.	Одређивање централног положаја мандибуле према максили. Фиксирање загрижајних шаблона у устима.	6	
17.	Одређивање МВО код парцијалних скелетираних протеза. Проба металног скелета протезе. Одређивање вертикалне димензије оклузије.	6	
18.	Одређивање централног положаја мандибуле према максили. Фиксирање загрижајних шаблона у устима.	6	
19.	Артикулатори у изради парцијалних протеза. Постављање образног лука на лице пацијента.	6	
20.	Регистрација ексцентричних положаја мандибуле и добијање позиционих регистрата.	6	
21.	Преношење модела у артикулатор помоћу образног лука.	6	
22.	Проба модела парцијалне протезе. Провера и кориговање МВО. Анализа положаја зуба.	6	
23.	Предаја парцијалних протеза.	6	
24.	Контролни прегледи, коректуре, репаратуре и подлагања.	6	
25.	Терапија крезубости парцијалним протезама са атечменима. Избор атечмена.Смернице за уградњу атечмена.	6	
26.	Терапија крезубости телескоп протезама. Избор двоструких круна. Смернице за лабораторијску и клиничку примену двоструких круна.	6	
27.	Терапија крезубости комплексним парцијалним протезама.	6	
28.	Фиксне надокнаде намењене прихватању елемената парцијалне протезе.Смернице за лабораторијску и клиничку израду фиксних наменских надокнада.	6	
29.	Терапија субтоталне крезубости. Избор ретенционих и стабилизационих елемената.	6	
30.	Смернице за клиничке и лабораторијске фазе.	6	
	Укупно	**180**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
6 мобилних надокнада (тотална протеза, парцијална плочаста протеза, парцијална скелетирана протеза)

Литература

1. **Крстић М.,Петровић А.,Станишић Синобад Д.,Стошић З.**: КЛИНИЧКА ПРОТЕТИКА – ТОТАЛНА ПРОТЕЗА, “Веларта”, Београд, 1998.
2. **Стаменковић Д**.: СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА – ПАРЦИЈАЛНЕ ПРОТЕЗЕ, “Интерпринт”, Београд, 2006.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **180**	Други облици наставе: колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад:	**45**

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**50 поена**		Завршни испит	**50 поена**
активност у току предавања	2,5 (15x0,17)	2,5(15x0,17)	Тест	
практична настава	- присутност 2,5 (15x0,17) - теоретска припремљеност 2,5(15x0,17) -практичан рад 5 (15x0.30)	- присутност 2,5 (15x0,17) - теоретска припремљеност 2,5(15x0,17) -практичан рад 5 (15x0.30)	Практични испит	20
колоквијум-и	10	10	Усмени испит	30
семинар-и	2,5	2,5		
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	38
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Орална медицина	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Љиљана Б. Јанковић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 9	**Година студија: IV / 7. и 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОРМЕ**

Циљ предмета:
оспособљавање за самосталну дијагностику, израду терапиијског плана и спровођење терапијског поступка код пацијената са патолошким променама на оралној слузокожи

Исход предмета:
- Узимање стоматолошке анамнезе као и релевантне опште анамнезе
- Спроведе стоматолошки клинички преглед
  препозна симптоме и знаке оралних болести
  препозна оралне манифестације системских болести
  препозна симтоме и знаке премалигних и малигних обољења
- Спроведе дијагностичке процедуре
- Анализу и интерпретацију медицинске документације
- Планирање терапије
- Објашњавање пацијентима процене њихових проблема и плана даљих испитивања и третмана
- Извођење клиничких процедура (стоматолошких-превенција и лечење)
- Дијагностику хитних медицинских стања и администрацију одговарајућих лекова
- Извођење ургентних интервенција

Садржај предмета

Предавања	Час
7. семестар	
1. Уводно предавање Фактори одбране усне дупље: неспецифична и специфична заштита(нормална анатомска баријера и компоненте специфичне одбране)	1
2. Анатомске карактеристике нормалне слузокоже Микроскопска слика, функционалне карактеристике, физиолошки процес оралне слузокоже	1
3. Патогенеза обољења меких оралних ткива: етиолошки фактори, патолошке промене, хистолошке промене и клиничке манифестације	1
4. Патогенеза обољења меких оралних ткива: етиолошки фактори, патолошке промене, хистолошке промене и клиничке манифестације	
5. Класификација оралних болести Превенција обољења оралне слузокоже: опште превентивне мере, функционалне и локалне мере	1
6. Наследне и развојне аномалије оралне слузокоже	1
7. Дијагностичке методе у оралној медицини: а) клиничке методе, б) дијагностички тестови, ц) лабораторијске дијагностичке методе	1
8. Принципи терапије у оралној медицини: израда терапијског плана, терапијске методе Медикаменти у оралној медицини: најчешћи медикаменти који се користе у оралној медицини, индикације, контраиндикације, нежељена дејства, дозе	1
9. Неспецифичне бактеријске инфекције: клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1

10.	Гингивити: етиологија, патогенеза, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1
11.	Оралне манифестације специфичних инфекција : клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1
12.	Оралне болести као последица сексуалног контакта : клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1
13.	Оралне манифестације гљивичних инфекција: клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1
14.	Оралне манифестације вирусних инфекција: Херпес вирус I и II, VZV, EBV, CoA, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1
15.	Оралне манифестација HIV/AIDS: клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	1
	8. семестар	
1.	Обољења усана : етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Обољења језика: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
2.	Пљувачка и поремећаји секреције пљувачних жлезда Болести пљувачних жлезда: клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
3.	Лимфни чворови главе и врата: обољења лимфних чворова, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Отицање лица: основне карактеристике, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
4.	Озледе оралне слузокоже изазване физичким, хемијским, термичким, радиационим агенсима као и лошим навикама: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Оралне манифестације изазване нежељеним дејством медикамената етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
5.	Класификација оралних имунолошких поремећаја Оралне манифестације алергијских реакција Оралне манифестације имунодефицијенција Оралне манифестације системских аутоимуних болести РОУ	2
6.	Мукокутане булозне дерматозе: Pemphigus, Pemphigoid, Epidermolizis buloza: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Мукокутане булозне дерматозе: Erythema exudativum multiforme, Perioralni dermatitis, Lupus erythematodes, Sclerodermia, Dermatitis herpetiformis, Linearni IgA dermatitis: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Lichen planus: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
7.	Мукокутане булозне дерматозе: Pemphigus, Pemphigoid, Epidermolizis buloza: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Мукокутане булозне дерматозе: Erythema exudativum multiforme, Perioralni dermatitis, Lupus erythematodes, Sclerodermia, Dermatitis herpetiformis, Linearni IgA dermatitis: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Lichen planus: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
8.	Пацијенти ризика у оралној медицини: најчешћи пацијенти ризика, мере заштите пацијената и здравственог особља, специфичност терапије	2
9.	Манифестације крвних болести на оралној слузокожи Поремећаји у функцији еритроцита, тромбоцита и леукоцита Оралне манифестације кардиоваскуларних и респираторних болести	2
10.	Оралне манифестације ендокриних и метаболичких поремећаја	2

	Оралне манифестације неуролошких и психијатријских поремећаја	
11.	Оралне манифестације гастроинтестиналних болести, болести јетре и недостатка витамина Оралне манифестације бубрежних болести	2
12.	Геростоматологија: оралне манифестације, субјективне тегобе, превенција и терапија Орална медицина у болничкој пракси и трансплантацијска медицина	2
13.	Беле и црвене лезије оралне слузокоже: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Инфламаторне хиперплазије, неспецифични грануломи и бенигни тумори: етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Преканцерозна стања и неоплазме: етиологија, клиничка слика,дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
14.	Орофацијални бол, неуралгије и темпоромандибуларни зглоб: глосодинија и глосопироза, синдром печења уста, субјективна ксеростомија и идиопатска дисгеузија, етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија Орофацијални бол, неуралгије и темпоромандибуларни зглоб: глосодинија и глосопироза, синдром печења уста, субјективна ксеростомија и идиопатска дисгеузија, етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
15.	Ургентна стања у оралној медицини: најчешћа ургентна стања, етиологија, клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, терапија	2
	Укупно	**45**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
7. семестар			
1.	Примена заштитних мера у спречавању ширења инфекције (Хепатитис, АИДС и др.) Приказ случаја	2	
2.	Основне карактеристике здраве оралне слузокоже Критеријуми за класификацију оралних болести	2	
3.	Знаци и симптоми болести у оралној медицини Приказ случаја	2	
4.	Дијагностичке методе у оралној медицини Анамнеза Анамнеза оралне болести (садашња болест) Приказ случаја	2	
5.	Лична анамнеза - орална слузокожа и системске болести Приказ случаја	2	
6.	Клинички преглед: екстра и интра орални Клинички преглед оралне слузокоже и осталих околних структура • преглед слузокоже усана • преглед слузокоже образа • преглед слузокоже тврдог и меког непца • преглед слузокоже језика • преглед слузокоже подјезичне регије • преглед гингиве • преглед пародонцијума • преглед зуба, протетских и ортодонтских надокнада • преглед фарингеалне и тонзиларне регије Приказ случаја	2	
7.	Породична анамнеза Лимфне жлезде главе и врата и отицање лица Приказ случаја	2	

8.	Орални тестови: Клинички орални тестови: • тест едема функционалне слузокоже • тестирање фрагилности капилара • колометријско тестирање инфламиране оралне слузокоже • тест витропресије • тестирање интензитета саливације • тестирање ксеростомије • тестирање пХ пљувачке • одређивање антитела на ХИВ у пљувачки • квалитативно испитивање пљувачке • тестирање галванских струја у усној дупљи • тест Николског (тест акантолизе) Приказ случаја	2		
9.	Орални тестови: Клиничко лабораторијски тестови: • микробиолошка анализа (узимање бриса) • вирусолошка испитивања (узимање бриса) Приказ случаја	2		
10.	Узимање биоптичког узорка са оралне слузокоже • ексфолијативно-цитолошки тестови • Тзанков тест • тест индиректне и директне имунофлуоросценције Приказ случаја	2		
11.	Лабораторијске дијагностичке методе: • анализа крви, СЕ • биохемијске анализе крви • време крварења и коагулације • анализа урина • имунолошка испитивања Приказ случаја	2		
12.	Постављање оралне дијагнозе: анализа, селекција и евалуација података формулација оралне дијагнозе Приказ случаја	2		
13.	Израда терапијског плана Контролни преглед и процена успеха терапије Вођење медицинске документације Приказ случаја	2		
14.	Терапијски поступак: амбулантна терапија (стоматолошка) кућна терапија терапија системских болести Приказ случаја	2		
15.	Терапијски захвати: • елиминација иритација оралне слузокоже • киретажа оралне слузокоже • уклањање круста, покрова була или некротичних наслага на оралној слузокожи • интралезијска и перилезијска апликација лекова • каутеризација ткива • примена ласера Приказ случаја	2		
	8. семестар			
1.	РОУ Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија	2		

	Приказ случаја Бактеријских инфекција оралне слузокоже Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја		
2.	Гингивити Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
3.	Вирусне инфекције и усна дупља Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
4.	Гљивичне инфекције оралне слузокоже Дијагноза и диференцијална дијагноза , терапија Приказ случаја	2	
5.	Пљувачка и пљувачне жлезде, обољења пљувачних жлезда Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
6.	Оралне манифестације кожних болести Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
7.	Стања и болести слузокоже језика Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
8.	Стања и болести усана Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
9.	Беле и црвене лезије оралне слузокоже, ендогене и егзогене пигментације оралне слузокоже Дијагноза и диференцијална дијагноза , терапија Приказ случаја	2	
10.	Оралне манифестације имунолошких болести Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
11.	Оралне манифестације изазване физичким, хемијским, дрогом, термичким и радиационим агенсима Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
12.	Старење и орални симптоми без пратећих оралних промена Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
13.	Преканцерозна стања и неоплазме усне дупље Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
14.	Орофацијални бол, неуралгије, темпоромандибуларни зглоб Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
15.	Пацијенти ризика и ургентна стања у оралној медицини Дијагноза и диференцијална дијагноза, терапија Приказ случаја	2	
	Укупно	**60**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Попуњавање дијагностичког картона- 2 пацијента **Анамнеза и клинички преглед пацијента - 4 пацијента** **Узимање бриса-анализа медицинске документације – 2 пацијента** **Елиминација локалних иритација – 4 пацијента**

Литература

1. Јанковић Љ: Орална медицина, ИВиздање, Завод за оцбенике и наставна средства, Београд, 2011
2. Јанковић Љ. уредник: Орална медицина-практикум, I издање, Завод за уцбенике и наставна средства, Београд, 2007

ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА

1. Field A, Logman L, Tyldesley W.: Tyldesley's oral medicine, 5th edition, Oxford University Press, 2003.
2. Laskaris G.: Color Atlas of Oral Diseases, 3rd edition, Thieme Stuttgard – New York, 2003.
3. Laskaris G, Scully C.: Periodontal Manifestations of Local and Systemic Diseases, Springer, 2003.
4. Scully C, Porter S.: Orofacial disease-Update for dental clinical team, Churchill Livingsttone, 2003.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **30**
Предавања: **45**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: семинари и колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (30x 0,17)	Тест	/
практична настава	30 (присуство на вежбама 0,2; теоретско знање 0,4; практични рад 6)	Практични испит	20
колоквијум-и	12 (2x6)	Усмени испит	30
семинар-и	3		
друго	/		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	39
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Претклиничка ендодонција	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Невенка С. Теодоровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 5	**Година студија: IV / 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПРЕН**

Циљ предмета: Да савлада основне принципе и фазе рада у ендодонтској терапији зуба са оболелом пулпом и апексним пародонцијумом

Исход предмета:

После одслушаних теоријских предавања и завршених практичних вежби студент треба да буде обучен и припремљен за рад у клиничким условима:

•Да је обучен у техници постављања кофердама
•Да је научио основне принципе и методе ендодонтске терапије
•Да познаје анатомоморфолошке карактеристике каналског система свих група зуба
•Да схвати значај правилне препарације приступног кавитета, и да је обучен да примени основне принципе за формирање приступа на моделима
•Да научи и савлада технике извођења различитих метода одонтометрије у лабораторијским условима
•Да познаје основне групе ендодонтских инструмената и да савлада технику рада са њима у каналном систему акрилатних зуба свих морфолошких група
•Да савлада технике и да се упозна са медикаментима који се користе у иригацији и медикацији канала корена зуба и да је обучен у техници њихове примене на акрилатним зубима
•Да се упозна са различитим техникама дефинитивног пуњења канала корена зуба и да је савладао монокону технику, технику латералне компакције на моделима акрилатних зуба
•Да научи да правилно изведе све фазе ендодонтске процедуре и да схвати њихов значај и директну повезаност са крајњим исходом лечења оболелог зуба
•Да све научене поступке и фазе рада у ендодонтској терапији може правилно и у потпуности применити у клиничким условима

Садржај предмета

Предавања - 8. семестар	Час
1.Терминологија, циљеви, основни принципи и фазе рада у ендодонтској терапији зуба са оболелом пулпом и апексним пародонцијумом	1
2.Ендодонтски инструменти:подела према месту и начину примене и материјалима од којих су израђени; основни типови и конструкциона решења ручних ендодонтских инструмената	1
3. Анатомија cavum–a dentis и препарација приступног кавитета	1
4. Испитивање иницијалне проходности – експлорација канала; екстирпација; одонтометрија	1
5. Ручне технике препарације канала корена зуба (I)	1
6. Ручне технике препарације канала корена зуба (II)	1
7. Иригација канала корена: принципи, начин и технике извођења, средства за иригацију канала	1
8. Медикација канала корена: индикације, начин рада и средства	1
9. Оптурација канала: технике извођења оптурације канала	1
10. Значај анатомије и морфолошких варијетета апексне трећине каналног система корена за ток и исход ендодонтске терапије	1
11. Асепса и антисепса у ендодонцији: чишћење и стерилизација ендодонтских инструмената; суво и асептично радно поље	1
12. Обољења пулпе и апексног пародонцијума: етиологија, патогенеза и симптоматологија	1
13. Класификација обољења пулпе и апексног пародонцијума	1

14. Бол у ендодонцији: диференцијална дијагноза бола пулпног и периапексног порекла од бола у максилофацијалној регији	1
15. Примена савремених принципа, нових методологија и материјала у ендодонтској терапији	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 8. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	-Увод у ендодонтску процедуру -Упознавање са принципима рада ендодонтског лечења зуба -Радно место -Ендодонтски инструменти (ручни и машински) и њихова примена у ендодонтском поступку	2	
2.	-План ендодонтске терапије -Основне фазе рада у ендодонтској процедури - Анализа морфологије канала корена зуба (по морфолошким групама)	2	
3.	-Принципи препарације приступног кавитета -Формирање приступног кавитета по морфолошким групама зуба (секутићи, премолари)	2	
4.	-Формирање приступног кавитета код молара (горњи, доњи)	2	
5.	- Упознавање са дизајном и динамиком рада ручних ендодонтских инструментата (проширивачи, турпије)	2	
6.	-Одонтометрија -Технике одредивања радне дужине препарације канала -Рендгенграфија зуба са инструментом у каналу -Електроодонтометрија	2	
7.	-Технике и методе препарације канала корена ручним инструментима (STEP-BACK, CROWN-DOWN) на акрилатним моделима (једнокорени и вишекорени зуби)	2	
8.	-Технике и методе препарације канала корена машинским ротирајућим инструментима (акрилатни модели) - Демонстрација препарације машинским ротирајућим инструментима	2	
9.	-Средства за иригацију и лубрикацију канала корена зуба (NaOCl, EDTA), технике иригације -Значај иригације у ендодонтској процедури	2	
10.	-Средства за медикацију канала корена зуба -Начин апликације у каналу	2	
11.	-Оптурација канала корена - циљ и задаци - Монокона техника оптурације (на моделима и акрилатним зубима) - Технике латералне компакције гутаперке (на моделила и акрилатним зубима)	2	
12.	- Техника латералне компакције гутаперке(на моделима и акрилатним зубима)	2	
13.	-Биопулпектомија, техника и начин рада -Индикације и средства	2	
14.	-Некропулпектомија, техника и начин рада -Индикације и средства	2	
15.	- Примена нових методологија и материјала у ендодонтској терапији	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Препарација приступног кавитета на по једном фронталном зубу, премолару и молару; извођење електроодонтометрије и радиографисања зуба са инструментом у каналу, препарација канала STEP-BACK техником (1 канал), препарација канала техником двоструког конуса(2 канала), оптурација препарисаних канала моноконом техником и методом латералне компакције гутаперке. Процедуре се изводе на моделима и акрилатним зубима.

Литература
1. Bergenholz i Sar, Ендодонтологија, Орион арт, Београд 2011 2. Leif Tronstad Клиничка ендодонција, Дата Статус, Београд, 2007, (превод књиге) 3. Практикум ендодонтске терапије, Дата Статус, Београд 2011

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **30**
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: 4 колоквијума, 1 семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
	VIII семестар	**Укупно**		
активност у току предавања	0,4x15 недеља	6	Тест	25
практична настава	2x15 недеља	30	Практични испит	25
колоквијум-и	3x4 колоквијума	12	Усмени испит	
семинар-и	2	2		
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	40
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Геростоматологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Љиљана Ђ. Тихачек Шојић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: IV/ 7. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ГЕРО**

Циљ предмета:
Упознавање са о процесима старења, као и правовременом стоматолошком заштитом пацијената старије доби, кроз превентивне и клиничке методе рада у циљу пружања максималне неге стоматогнатног система уз адекватну протететску санацију старих и оболелих особа.

Исход предмета:
Након положеног испита студент је оспособљен да диференцијално дијагностички препозна патолошке промене и ургентна стања у усној дупљи, као и да пружи адекватну стоматолошку интервенцију у зависности од психофизичког стања пацијената старије доби. Поред тога, студент је оспособљен да спроведе и одговарајућу протетску терапију у зависности од степена старости, кооперативности пацијента и општег здравственог статуса.

Садржај предмета

Предавања -7. семестар	Час
1. Биолошки аспекти старења. Општи појмови о здрављу и старењу. Демографија и епидемиологија старења. Дужина људског века. Теорије старења. Биолошке основе старења. Физиологија старења; Имунологија и старење.	2
2. Психолошки и бихевиорални аспекти старења. Психолошке перспективе старења; Утицај околине и друштва. Комуникација лекара са пацијентом старије доби. Савремена организација опште и стоматолошке здравствене заштите пацијената старије доби; Специјализоване геријатријске службе.	2
3. Национална стратегија о старењу: Основни принципи и стратешки правци. Медицински аспекти старења. Клиничка процена општег стања здравља пацијента старије доби. Опште болести у старих. Превенција и очување здравља у старости.	2
4. Улога стоматолога, оралног хигијеничара и стоматолошке сестре у интердисциплинарном тиму Мастикаторна функција и исхрана особа старије доби. Нутритивни статус пацијената старије доби; Значај протетског третмана на нутритивни статус и мастикаторну функцију старих лица.	2
5. Ментални поремећаји код особа старије доби: Процена и значај когнитивног статуса у стоматопротетској рехабилитацији. Квалитет живота пацијената старије доби: Утврђивање утицаја оралног здравља на квалитет живота пацијената старије доби; Индекси за утврђивање квалитета живота.	2
6. Медикаментозна терапија и њен значај у геријатрији Веза између општег и оралног стања здравља код пацијената старије доби;	2
7. Промене на зубима током старења. Патологија и превенција обољења зуба код особа старије доби. Каријес у старијој животној доби. Терапија обољења зуба код особа старије доби. Ендодонтски третман код особа старије доби.	2
8. Промене на оралној слузокожи старих. Оралне манифестације системских болести и нежељеног дејства медикамената. Превенција и терапија оралних промена у старих. Промене на пародонцијуму старих: Корелација између системских болести и обољења пародонцијума; Превенција и терапија оболелог пародонцијума код старих. Промене на пљувачним жлездама код старих. Ксеростомија. Промене на осеомускулатурним структурама стоматогнатог система током старења. Остеопороза.	2

9. Могућности прихватања и адаптације старих на зубне надокнаде. Планирање протетског третмана у пацијената старије доби	2
10. Протетска терапија безубих пацијената старије доби Супраденталне протезе у пацијената старије доби	2
11. Протетска терапија крезубих пацијента старије доби Протетски третман пацијената старије доби фиксним надокнадама	2
12. Израда комплексних надокнада код пацијената старије доби Планирање протетског третмана код фукционално зависних пацијента	2
13. Протетска рехабилитација фукционално зависних пацијента. Специфичности стоматопротетског третмана код институционализованих пацијената.	2
14. Орална хирургија код геронтолошких пацијената. Могућности имплантологије код геронтолошких пацијената.	2
15. Максилофацијална хирургија и стари	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 7. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Процена општег и оралног стања здравља пацијената старије доби у стоматолошкој ординацији	1	
2.	Процена нутритивног статуса пацијената старије доби	1	
3.	Процена когнитивног статуса пацијената старије доби	1	
4.	Оцењивање квалитета живота пацијената старије доби	1	
5.	Специфичности дијагностичких поступака у рестауративној одонтологији код пацијената старије доби	1	
6.	Специфичности рестауративних процедура код пацијената старије доби	1	
7.	Специфичности одабира анестетика код пацијената старије доби	1	
8.	Примена специфичних терапијских процедура у оралној хирургији код пацијената старије доби	1	
9.	Специфичности дијагностичких поступака у пародонтологији и оралној медицини код пацијената старије доби	1	
10.	Специфичности терапијских процедура у пародонтологији и оралној медицини код пацијента старије доби	1	
11.	Специфичности дијагностичких поступака у стоматолошкој протетици код пацијената старије доби	1	
12.	Специфичности терапијских процедура у стоматолошкој протетици код пацијената старије доби	1	
13.	Мотивација пацијента и одржавање постугнутих терапијских резултата	1	
14.	Анамнеза, преглед, процена општег и оралног стања здравља пацијента у специјализованој геријатријској установи	1	
15.	Избор оптималног терапијског модалитета код пацијента у специјализованој геријатријској установи	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Стоматопротетска рехабилитација 3 пацијента старије доби, са комплетном документацијом.

Литература
1. Тихачек-Шојић Љ., Станчић И.: Стоматолошка геронтопротетика, Кораци, Крагујевац 2009 2. Poul Holm-Pedersen, Harald Löe: Textbook of Geriatric Dentistry

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **15**
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: семинари, колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.3)	Тест	-
практична настава	20 (15x1.3)	Практични испит	20
колоквијум-и	20 (2x10)	Усмени испит	30
семинар-и	5 (1x5)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	41
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Пацијенти ризика	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Љиљана Б. Јанковић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија:IV / 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПАРИ**

Циљ предмета: Да студенти свеобухватно сагледају проблеме пацијената ризика, њихову идентификацију, сложеност њихове терапије и начине њеног спровођења, као и значај сарадње са лекарима дригих специјалности (тимски рад).
Циљ наставе је да студенти истовремено овладају методама и техникама које се користе при планирању и реализацији терапије ових болесника

Исход предмета:

- Познавање главних медицинских обољења који могу имати оралне манифестације и њихов утицај на стоматолошку терапију
- Познавање комплексне интеракције оралног здравља, исхране, општег здравља, лекова и обољења који могу имати утицај на стоматолошку заштиту и болести
- Узимање детаљне стоматолошке анамнезе као и релевантне опште анамнезе
- Спровођење стоматолошког клиничког прегледа
- Коришћење лабораторијских и радиолошких метода и интерпретацијом резултата
- Познавање стања здравља и лекова које пацијент користи у терапији других обољења (познавањем фармаколошких особине лекова, њиховог нежељеног дејства и интеракција са другим лековима) као и особине лекова који се често користе у оралној медицини
- Знање о томе када, упутити пацијента одговарајућем специјалисти
- Објашњавање пацијенту процене његовог проблема и плана даљих испитивања и третмана
- Планирање модуфиковане стоматолошке терапије
- Извођење клиничких процедура (стоматолошкиха-превенција и лечење)
- Дијагностиковање хитних медицинских стања и администрацијом одговарајућих лекова
- Извођење ургентних стоматолошких интервенција интервенција

Садржај предмета

Предавања 8. семестар	Час
1. Значај идентификације пацијента ризика у стоматолошкој ординацији: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација, потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
2. Кардиологија и пулмологија: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1
3. Кардиологија и пулмологи ја: потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
4. Гастроентерологија и хепатологија: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1
5. Гастроентерологија и хепатологија: потенцијални проблеми везани за стоматоло шку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
6. Хематологија: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1
7. Хематологија: потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
8. Ендокринологија: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1

9. Ендокринологија: потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
10. Нефрологија, имунологија и реуматологија: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1
11. Нефрологија, имунологија и реуматологија: потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
12. Вирусни хепатитиси, HIV/AIDS: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1
13. Вирусни хепатитиси, HIV/AIDS: потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
14. Неурологија и психијатрија: дефиниција медицинског проблема, превенција медицинских компликација	1
15. Неурологија и психијатрија: потенцијални проблеми везани за стоматолшку терапију, оралне компликације, модификовани план терапије, ургентна стоматолошка терапија	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
8. семестар			
1.	Идентификација пацијената ризика у стоматолошкој ординацији: анамнеза, медицинска документација, клинички преглед	2	
2.	Кардиологија и пулмологија: приказ случаја	2	
3.	Кардиологија и пулмологија: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
4.	Гастроентерологија и хепатологија: приказ случаја	2	
5.	Гастроентерологија и хепатологија: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
6.	Хематологија: приказ случаја	2	
7.	Хематологија: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
8.	Ендокринологија: приказ случаја	2	
9.	Ендокринологија: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
10.	Нефрологија, имунологија и реуматологија: приказ случаја	2	
11.	Нефрологија, имунологија и реуматологија: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
12.	Вирусни хепатитиси, HIV/AIDS: приказ случаја	2	
13.	Вирусни хепатитиси, HIV/AIDS: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
14.	Неурологија и неуропсихијатрија: приказ случаја	2	
15.	Неурологија и психијатрија: приказ случаја, оралне манифестације, израда модификованог плана терапије, ургентна стоматолошка терапија	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
један пацијент комплетно обрађен - анамнеза, клинички преглед, лабораторијска испитивања, клиничко лабораторијски тестови и орални тестови и израда модификованог плана терапије, контролни прегледи и процена успеха терапије.

Литература

1.Јанковић Љ: Орална медицина, ИВ издање, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2011.

2.Јанковић Љ. уредник: Орална медицина-практикум, И издање, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2007.

ПОМОЋНА ЛИТЕРАТУРА

1.Scully C. and Cawson, R.A. Medical Problems in Dentistry**.** 5th edition (2005) ; Elsevier Churchill Livingstone (Edinburgh and London) Reprinted 2005, 2006.

2. Kanchan M. Ganda: Dentist's guide to medical conditions and complications. Wiley-Blackwell 2008.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **15**
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	15(15x1)	Тест	50
практична настава	30 (присуство на вежбама 0,4; теоретско знање 0,8; практични рад 0,8)	Практични испит	/
колоквијум-и	/	Усмени испит	/
семинар-и	5		
друго	/		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	42
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Стоматолошка заштита	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Мирјана Д. Ивановић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: IV / 7. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): Превентивна стоматологија	**Шифра предмета: СТ13ЗАЈЕ**

Циљ предмета: је да студент унапрди своја знања о јавноздравственим аспектима оралних болести, да овлада методама за процену оралног здравља и на основу тога, планира потребе за очување и унапређење оралног здравља у свих припадника одређене заједнице и прдложи превентивни прорам.

Исход предмета: је да студент разуме и прихвати принципе промоције оралног здравља kао основног опредељења свих сегмената друштва у унапређењу оралног здравља. Да на основу индикатора оралног здравља процени стање оралног здравља, направи план превентивних, профилактичких и терапијских мера и предложи превентивни програм погодан за појединца, одређени део популације или за целу заједницу. Да се упозна се са Програмом превентивне стоматолошке здравствене заштите републике Србије. Организује и спроводи програм превенције оралних болести у локалној заједници.

Садржај предмета

Предавања - 7. семестар	Час
1. Увод у предмет, дефиниција и значај предмета	1
2. Социомедицински значај оралног здравља	1
3. Планирање потреба за очувањем оралног здравља	1
4. Методе епидемиолошких истраживања	1
5. Индикатори оралног здравља	1
6. Улога околине у очувању оралног здравља	1
7. Програмска пренатална превенција оралних болести	1
8. Програмска постнатална превенција оралних болести	1
9. Школска стоматолошка нега	1
10. Превентивни програм – улога заједнице	1
11. Промоција оралног здравља	1
12. Здравствено васпитање – методе и средства	1
13. Стоматолошка заштита одређених категорија становништва (посебне потребе, стара лица)	1
14. Организација стоматолошке аштите у заједници, квалитет, евалуција	1
15. Стратегије у очувању оралног здравља	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 7. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Индикатори оралног здравља. Методе епидемиолошких истраживања и праћења оралних болести. Утврђивање потреба за оралним здрављем. Социјомедицински аспекти оралних болести. *Додела ментора за израду завршног рада*	2	
2.	Стратегије у превенцији оралних болести (конвенционалне, савремене, специфичне). Програмска заштита у стоматолошкој делатности. *Одабир теме за завршни семинарски рад*	2	
3.	Промоција оралног здравља; Здравствено васпитање; Мотивација појединца и друштва. *Преглед литературе за завршни семинарски рад*	2	
4.	Организација и спровођење стоматолошке здравствене заштите у локалној заједници. Програмска заштита. Евалуација програмске заштите. Национални програм превентивне стоматолошке здравствене заштите.	2	

5.	Припрема одласка на терен (писано обавештње, дозвола за улазак у установу и сагласност учесника у истраживању) за потребе израде завршног семинарског рада.	2	
6.	Израда плана и програма одласка на терен	2	
7.	Формирање истраживачких картона, упитника, анкета	2	
8.	Комуникација са припадницима заједнице за потребе израде плана и програма одласка на терен	2	
9.	Одлазак на терен и прикупљање података за израду завршног семинарског рада	2	
10.	Одлазак на терен и прикупљање података за израду завршног семинарског рада	2	
11.	Одлазак на терен и прикупљање података за израду завршног семинарског рада	2	
12.	Одлазак на терен и прикупљање података за израду завршног семинарског рада	2	
13.	Обрада података добијених истраживањем на терену за израду завршног семинарског рада.	2	
14.	Обрада података добијених истраживањем на терену за израду завршног семинарског рада	2	
15.	Презентовање добијених података и одбрана завршног рада	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Области из којих се може узети тема семинарског рада: Истраживање оралне патологије, Промоција оралног здравља на локалном нивоу, Здравствено васпитање у стоматологији, Индикатори оралног здравља, Улога фактора окружења у очувању оралног здравља ,Флуорисање воде за пиће, Програмска стоматолошка заштита, Финансирање стомаолошке заштите, Евалуација стоматолошке заштите, Организација стоматолошке здравствене заштите и Слободан избор тема у договору са ментором. Рад може радити појединац или група студената (максимум четири). Посебно се оцењује рад на изради рада а посебно одбрана. Оцена не мора да буде иста за све учеснике на изради завршног рада

Литература:

1. Вуловић М. и сарадници: „ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА“ Драслар партнер, Београд, 2005 стране 13-34, 381-407, 343-369

ДОДАТНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Вуловић М. и сарадници: „ПРОГРАМ ПРЕВЕНТИВНЕ СТОМАТОЛОШКЕ ЗАШТИТЕ СТАНОВНИШТВА СРБИЈЕ“, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1996,
2. Pine C., Harris R.: „COMMUNITY ORAL HEALTH“, Quintessence Publishing, UK Catalogue, 2007
3. Murray J.J.: „PREVENTION OF ORAL DISEASES“, 3th Edition, Oxford University Press, Oxford, 1996.
4. Ивановић.М. и сарадници: „ПРОТОКОЛИ У СТОМАТОЛОГИЈИ“ Београд 2009.Пројекат Министарства здравља Републике Србије „Имплементација и реализација програма превентивне стоматолошке заштите“

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **15**
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијуми (2)	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	15 X 0,33 5	Тест	
практична настава	15 X 1 15	Практични испит	
колоквијум-и	2 X 15 30	Усмени испит	
семинар-и			
друго	Израда завршног рада 20 Одбрана завршног рада 30	*Израда и Одбрана завршног семинарског рада*	50

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	43
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Клиничка гнатологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Слободан М. Додић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V / 8. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13КЛГН**

Циљ предмета
Да студент научи и савлада дијагностику и могућности лечења темпоромандибуларних дисфункција,

Исход предмета: После одслушане наставе и положеног испита студент би требало да: савлада основне принципе планирања реконструктивне интервенције у складу са важећим концептима оклузије, савлада дијагностику и могућности лечења темпоромандибуларних дисфункција, савлада методологију реверзибилне оклузалне терапије и основне принципе оклузалног уравнотежења селективним брушењем.

Садржај предмета

Предавања - 8. семестар	Час
1. Функцијска анализа О.Ф. комплекса	1
2. Евалуација стања оклузионог комплекса	1
3. Евалуација стања оклузионог комплекса: Оклузални индикатори	1
4. Анализа међувиличних односа I	1
5. Анализа међувиличних односа II	1
6. Симптоми и знаци нефизиолошке активности ОФС	1
7. Темпоромандибуларне дисфункције	1
8. Оклузална терапија	1
9. Иреверзибилна оклузална терапија	1
10. Избор модела оклузије у току иреверзибилне оклузалене терапије Модел билатерално уравнотежене оклузије	1
11. Избор модела оклузије у току иреверзибилне оклузалене терапије Модел узајамно штићене оклузије	1
12. Иреверзибилна оклузална терапија - селективно брушење	1
13. Етиологија,патологија и терапија абразије зуба.	1
14. Иреверзибилна оклузална терапија, рестаурација оклузије испунима, рестаурација оклузије фиксним и мобилним надокнадама.	1
15. Примена компјутера у гнатологији.	1
Укупно	15

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 8. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Функцијска анализа ОФ комплекса	2	
2.	Евалуација стања оклузионог комплекса I	2	
3.	Евалуација стања оклузионог комплекса II	2	
4.	Анализа контактног односа зуба	2	
5.	Анализа контактног односа зуба у ИКП	2	
6.	Анализа контактног односа зуба при екцентрицним кретњама	2	
7.	Израда стабилизационог (Мичиген) сплинта код пацијената са ТМД	2	
8.	Припрема радног модела и моделовање (Мичиген) сплинта	2	
9.	Предаја стабилизационог (Мичиген) сплинта код пацијената са ТМД	2	
10	Селективно брушење I	2	
11	Селективно брушење II	2	
12	Селективно брушење III	2	
13	План иреверзибилне оклузалне терапије I	2	

14	План иреверзибилне оклузалне терапије II	2	
15	План иреверзибилне оклузалне терапије- протетска терапија	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Израда стабилизационог (Мичиген) сплинта, уравнотежење оклузије селективним брушењем

Литература

1.Д.Станишић- Синобад; Основи гнатологије. Београд БМГ 2001.

2.Д.Станишић- Синобад, С.Додић: Основи гнатологије – практикум, Београд 2003

3. Д. Станишић- Синобад и сарадници: Зглобна веза мандибуле са кранијумом, нормална функција и поремећаји. Београд БМГ 2001

4. Мартиновић Ж., Абразија зуба – етиологија, клиничка слика терапије, ауторско издање, Београд, 2005

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **15**
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Колоквијуми семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе:

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0,33)	Тест	20
практична настава	10 (15x0,7)	Практични испит	30
колоквијум-и	30 (10+20)	Усмени испит	
семинар-и	5		
Друго мануелна спретност			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	44
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Дечја стоматологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Зоран Р. Вулићевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): Обавезан	
Број ЕСПБ: 8	**Година студија:V / 9. и 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ДЕСТ**

Циљ предмета: упознавање са специфичностима стоматолошког рада код пацијентата дечијег и адолесцентог доба као и особеностима третмана у време млечне, мешовите и младе сталне дентиције.

Исход предмета: Сваки студент након одслушане наставе, похађања вежби и положеног испита требало би да: Познаје основне циљеве дечје стоматологије, значај очувања здравља уста и зуба у деце као и да познаје специфичности рада са децом, влада техникама рада и познаје психолошких типова деце. Такође мора да познаје карактеристика млечне и сталне дентиције, као и особености каријеса различитих дентиција и влада специфичностима препарација кавитета на млечним и сталним зубима и познаје принципе минимално инвазивних стоматолошких третмана. Влада контролом бола у дечјем узрасту. Познаје стоматолошке материјале који се користе у дечјој стоматологији. Упознат са специфичностима ендодонтске терапије млечних и младих сталних зуба. Познаје основе орохируршких интервенција у дечјем узрасту. Примењују основне принципе у лечењу повреда зуба. Познаје основне принципе лечења пулпита млечних и младих сталних зуба. Познаје принципе лечења дентогених инфекција у дечјем узрасту. Дијагностикује обољења пародонцијума у деце. Дијагностикује бактеријска и друга обољења у устима деце. Познаје принципе збрињавања ургентних стања у дечјој стоматологији. Познаје принципе протезирања у дечјој стоматологији. Познаје принципе збрињавања деце ометене у психофизичком развоју.

Садржај предмета

Предавања	Час
9. СЕМЕСТАР	
1. Увод у дечју стоматологију	2
2. Стоматолошки рад са децом	2
3. Дијагностичке методе у дечјој стоматологији	2
4. Стоматолошки преглед деце	2
5. Планирање стоматолошког рада са децом	2
6. Специфичности препарације кавитета на млечним зубима	2
7. Раст и развитак орофацијалног система. Ницање зуба, теорије, ресорпција.	2
8. Неправилности развитка	2
9. Терапија структурних аномалија	2
10. Минимално инвазивна терапија	2
11. Контрола бола у дечјој стоматологији	2
12. Терапија циркуларног каријеса	2
13. Болести тврдих зубних ткива у деце и омладине	2
14. Болести меких ткива усне дупље у деце	2
15. Вирусне манифестације оралних обољења у деце	2
10. СЕМЕСТАР	
16. Дијагностика обољења пулпе млечних и сталних зуба	2
17. Терапија обољења младих млечних зуба	2
18. Терапија обољења сталних зуба	2
19. Оралне манифестације системских обољења у деце	2
20. Повреде потпорног апарата зуба	2
21. Повреде тврдих зубних ткива у деце	2
22. Компликације повреда зуба	2

23. Орално хируршке интервенције у деце	2
24. Тумори и цисте у деце	2
25. Обољења пародонцијума у деце	2
26. Збрињавање деце са медицинским ризиком	2
27. Антибиотици у дечјој стоматологији	2
28. Ургентна стања у дечјој стоматологији	2
29. Протетско збрињавање деце и омладине	2
30. Савремени трендови у дечјој стоматологији	2
Укупно	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
	9. семестар		
1.	Уводна вежба. Упознавање Клинике. Упознавање студената са специфичностима рада, пријема и понашања са децом. Уклањање меких наслага. Картон и остала документација. Практични рад са пацијентима.	3	
2.	Стоматолошки преглед детета. Морфолошке и анатомске разлике млечних и сталних зуба. Дијагностика каријеса, гингивитиса и ортодонтских неправилности.	3	
3.	Основе препарације кавитета: одступање од принципа препарације код млечних и сталних зуба. Минималне препарације.	3	
4.	Стоматолошки материјали и средства у дечјој стоматологији	3	
5.	Терапија дубоког каријеса млечних зуба. Индиректно прекривање пулпе	3	
6.	Терапија обољења пулпе млечних зуба. Методе рада, контрола бола, технике, средства, медикаменти	3	
7.	Терапија обољења пулпе сталних зуба. Индиректни и директно прекривање	3	
8.	Терапија обољења пулпе сталних зуба у деце. Витална и мортална екстирпација. Апексогенеза и апексификација	3	
9.	Терапија обољења пулпе сталних зуба са незавршеним растом корена у деце	3	
10.	Терапија компликација обољења пулпе млечних зуба. Пародонтитис	3	
11.	Терапија компликација обољења пулпе сталних зуба у деце. Пародонтитис	3	
12.	Орално хируршке интервенције у деце. Екстракције млечних зуба	3	
13.	Орално хируршке интервенције у деце. Специфичности	3	
14.	Терапија обољења меких оралних ткува , усана и језика у деце	3	
15.	Терапија вирусних инфекција у устима деце	3	
	10. семестар		
16.	Терапија повреда зуба у деце	3	
17.	Повреде млечних зуба	3	
18.	Повреде сталних зуба. Терапија некомпликованих прелома глеђи и дентина.	3	
19.	Повреде сталних зуба. Терапија компликованих прелома глеђи и дентина са отвореном пулпом са и без завршеног раста корена сталних зуба	3	
20.	Естетско збрињавање прелома крунице зуба	3	
21.	Терапија прелома корена млечних и сталних зуба	3	
22.	Терапија луксације сталних зуба	3	
23.	Терапија избијених сталних зуба у деце	3	
24.	Протетско збрињавање деце	3	
25.	Естетско збрињавање структурних аномалија сталних зуба	3	
26.	Терапија обољења меких ткива у деце	3	
27.	Терапија пародонталних оболења у деце	3	
28.	Поступак код ургентних стања у деце	3	

29.	Рад са непогодном децом	3	
30.	Рад са децом ометеном у психофизичком развоју	3	
Укупно		**90**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Пријем и прилагођавање деце за стоматолошки рад (5 пацијената),Систематски преглед са планом терапије (5 пацијената), Препарација кавитета на млечним зубима са поставком привременог или дефинитивног испуна (3 зуба); Препарација кавитета на сталним зубима у деце са поставком привременог или дефинитивног испуна (2 зуба); Минимална препарација кавитета на млечним и сталним зубима (5 зуба)

Литература :

Белоица Д. и сар. Дечја стоматологија,Elit-Medica, Београд,2006.

Белоица Д. и сар. Дечја стоматологија –Практикум, Кућа штампе.Београд 2010.

Допунска литература:

Вулићевић ЗР. и сарадници: Клиничка примена материјала у дечјој стоматологији., Beobook, Нови Београд, 2010

Кобашлија С. и сар.: Мнималноинвазивна терапија, Добра Књига, Сарајево 2012.

Марковић и сар.: Повреде зуба – водич за свакодневну клиничку праксу, Стоматолошки факултет Универзитета у Београду, Београд 2012.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **60**	Вежбе: **90**	Други облици наставе: Колоквијум (2) Семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
	9. семестар	**10. семестар**		
активност у току предавања	2.5 (0.17x30)	2.5 (0.17x30)	Тест	
практична настава	7.5 (30x0.5)	7.5 (30x0.5)	Практични испит	20
колоквијум-и	1x10	1x10	Усмени испит	30
семинар-и	1x10			
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	45
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Ортопедија вилица	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Предраг В. Николић	
Статус предмета (обавезан/изборни): Обавезан	
Број ЕСПБ: 9	**Година студија: V / 9. и 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОРТО**

Циљ предмета:
Циљ предмета Ортопедија вилица је да се студенти упознају са етиологијом, превенцијом, дијагностиком и терапијом ортодонтских аномалија.

Исход предмета:
После одслушане наставе и положеног испита, студент би требао да зна:
Дефинисати ортопедију вилица као стоматолошку дисциплину, задатак,значај и циљеве;
Да објасни појам нормгнатије, еугнатије и дисгнатије;
Да познаје пренатални и поснатални раст и развој орофацијалног система;
Карактеристике нормооклузије млечне, мешовите и сталне дентиције;
Функције орофацијалног система;
Етиолошке факторе који доводе до настанка малоклузија;
Да узме анамнезу и налаз;
Узимање отисака, израду студиског модела и оклузалну дијагностику;
Начине ортодонтске анализе интраоралне радиографије и ортопантомографије;
Телерендгенографску анализу, тачке и равни. Генералне принципе и тумачење основних параметара;
Методе и начине за процену биолошког узраста детета. Осеално и дентално доба;
Преванцију ортодонтских аномалија у пренаталном и поснаталном периоду
Дијагностиковање и планирање терапије неправилности положаја,облика, броја и величине зуба;
Дијагностиковање и планирање терапије неправилности величине и облика зубних лукова;
Дијагностиковање и планирање терапије неправилности загрижаја у сагитали трансверзали и вертикали;
Биолошке принципе померања зуба и биомеханику;
Индикације за примену, планирање и израду активних покретних апарата;
Индикације за примену, планирање и израду функционалних апарата;
Индикације за примену и фазе терапије фиксним апаратима;
Ретенцију;

Садржај предмета

Предавања	
9. семестар	Час
1. Дефиниција и назив предмета, задаци, значај и циљеви, психолошки и социјално-екомомски значај ортодонције, историјат	2
2. Ортодонтска дијагностика Анамнеза процена сарадње пацијента медицинска анамнеза процена физичког развитка Клиничка процена пацијента процена фацијалне естетике процена оралног здравља	2

испитивање оклузије испитивање орофацијалних функција	
3. Анализа студијских модела процена трансверзалног и сагиталног развитка горње и доње вилице анализе расположивог простора у зубним низовима у мешовитој и сталној дентицији	2
4. Анализа студијских модела процена симетричности зубних лукова анализа оклузије у сагиталном, вертикалном и трансверзалном правцу	2
5. Рендгенска дијагностика у ортодонцији Интраорална радиографија Екстраорална радиографија Компјутеризована томографија	2
6. Кефалометрија кефалометријске тачке и равни процена сагиталног положаја вилица процена вертикалног положаја вилица процена положаја секутића	2
7. Кефалометрија процена раста вилица процена развијености горње и доње вилице анализа мекоткивног профила општи принципи и тумачење добијених налаза	2
8. Раст и развој краниофацијалног комплекса Раст: обрасци, варијабилност, Методе проучавања физичког раста приступ мерењем експериментални приступ Природа скелетног раста	2
9. Место и типови раста краниофацијалног комплекса кранијални свод кранијална база назомаксиларни комплекс мандибула	2
10. Теорије коштаног раста места и центри раста	2

еквиваленти раста теорија функционалног матрикса фактори контроле раста	
11. Пренатални раст краниофацијалног комплекса пренатални утицаји на фацијални развој ембрионални развитак	2
12. Развој краниофацијалног комплекса у периоду детињства (године млечне дентиције) сазревање оралних функција ницање млечних зуба	2
13. Развој краниофацијалног комплекса у периоду смене зуба ницање сталних зуба смена секутиће смена бочних зуба процена денталног узраста	2
14. Развој краниофацијалног система у доба адолесценције и касније методе за процену биолошког узраста пацијента време отпочињања и варијације пубертетског скока раста ротација вилица током раста промене на зубима и потпорним ткивима терцијарна тескоба фацијални раст одраслих	2
15. Листа проблема и план терапије	2
10. семестар	
16. Класификација малоклузија: неправилности положаја зуба неправилности величине, броја, облика и структуре зуба неправилности вилица и зубних низова	2
17. Класификација малоклузија: неправилности загрижаја сагиталног правца неправилности загрижаја вертикалног правца неправилности загрижаја трансверзалног правца	2
18. Расцепи лица, усана и непца **-Синдроми краниофацијалне регије**	2
19. Етиологија малоклузија: специфични узроци малоклузија поремећаји у ембрионалном развитку поремећаји скелетног раста мишићне дисфункције	2

хормони и поремећаји у току исхране поремећаји денталног развитка траума зуба **Етиологија малоклузија** генетски фактори негенетски фактори теорија равнотеже притисака и развој оклузије финкционални утицаји	
20. Биолошке основе ортодонтске терапије одговор периодонцијума и кости на нормалну функцију одговор периодонталног лигамента и кости на примену ортодонтске силе штетни ефекти ортодонтске силе скелетни ефекти ортодонтске силе	2
21. Биомеханика: полуга, сила, момент, типови ортодонтских сила еластичност материјала и стварање силе упориште инклинација, ротација, екструзија, интрузија, бодили, торквирање	2
22. Принципи планирања терапије могућности терапије фактори избора специфичног плана терапије избор механизма лечења презентација плана лечења и добијање сагласности пацијената Ортодонтска тријажа	2
23. Поктерни ортодонтски апарати: плоча, ретенциони елементи опруга, завртањ, нагризни гребен	2
24. Функционални ортодонтски апарати: активатор бионатор по Балтерс-у ортопедски коректор регулатори функције по Франкел-у Twин- блоцк Хербст	2
25. Фиксни апарати: основни елементи , принципи и фазе терапије -Екстраорални апарати:	2

хеадгеар Делаир-ова маска	
26. Превентивне и интерцептивне методе у ортодонцији **Терапија неправилности у доба млечне дентиције** принудни загрижаји рани губитак млечних зуба спречавање лоших навика укрштен загрижај сагиталне неправилности отворен загрижај	2
27. Терапија неправилности у доба мешовите дентиције чувари простора терапија гибитка простора до 3мм умерено изражена тескоба неправилности секутића (дијастема, обрнут преклоп) укрштен загрижај анкилотични млечни молари ектопично ницање терапијски поступци код тешких неправилности (скелетни проблеми, бимаксиларна протрузија, недостатак простора већи од 5мм, серијска екстракција)	2
28. Терапија неправилности у доба сталне дентицује проблеми нивелације зуба (тескоба, протрузија) модификација раста и камуфлажа скелетне неправилности импакције зуба, траума, анкилоза ортодонтска терапија код одраслих пацијената ограничен према свеобухватном третману периодонтална разматрања ортодонтског померања зуба препротетска ортодонтска терапија прехирушка ортодонтска терапија	2
29. Терапија пацијената са расцепима усне и непца и краниофацијалним синдромима	2
30. Ретенција постигнутих резултата	2
Укупно	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **9. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Развитак правилне оклузије млечних и сталних зуба, одступања. Анамнеза, лична и породична. Клинички налаз на пацијенту, анализа лица, анализа фотогтафије. Испитивање функција орофацијалне регије и ТМЗ	3	

2.	Анализа студијских модела: Шварцова анализа, утврђивање стрдине горње и доње вилице, симетричност зубних низова. Анализа студијских модела: анализе простора у мешовитој и сталној дентицији. Анализа модела: анализа оклузије у сагиталном, вертикалном и трансверзалном правцу	3	
3.	Рендген дијагностика у ортодонцији: интраорални снимци, ортопантомографски снимци, снимак шаке. Процена биолошког узраста пацијента	3	
4.	Рендген дијагностика у ортодонцији: кефалометријске тачке и равни, ангуларни и линеарни параметри, тумачење добијених резултата.	3	
5.	Обрада пацијента	3	
6.	Анализа студијског модела пацијента	3	
7.	Рендген дијагностика пацијента	3	
8.	Листа проблема и план терапије. Принципи планирања ортодонтске терапије. Превентивне мере у ортопедији вилица, одвикавање од лоших навика.	3	
9.	Превентивне мере у ортопедији вилица, одвикавање од лоших навика.Интерцептивне мере у ортодонцији: индикације и дизајн држача простора, индикације и дизајн вестибуларне плоче.	3	
10.	Терапија обрнутог преклопа секутића (вежба шпатулом, коса раван подбрадак капа), терапија принудних загрижаја (принудних прогених и укрштених загрижаја)	3	
11.	Покретни ортодонтски апарати: основни елементи (плоча, лабијални лук, ретенциони елементи), ортодонтски завртањ, опруге, различите конструкције апарата	3	
12.	Функционални ортодонтски апарати: активатор, бионатор, рефулатори функција, twin block, herbst (конструкциони загрижај, дизајн апарата),	3	
13.	Принципи екстракционе терапије.	3	
14.	Фиксни ортодонтски апарати (дизајн апарата, основни елементи, постављање апарата, фазе лечења, ретенција).	3	
15.	Екстраорални апарати (дизајн апарата, принципи деловања)	3	
	10. семестар		
16.	Развитак органа за жвакање при нормалним условима	4	
17.	Трауме и поремећене функције као етиолошки фактор малоклузија	4	
18.	Клинички приказ пацијената са неправилностима појединих зуба	4	
19.	Клинички приказ пацијената са неправилностима зубних низова	4	
20.	Клинички приказ пацијената са малоклузијом II класе 1 оделења	4	
21.	Клинички приказ пацијената са малоклузијом III класе 2 оделења	4	
22.	Клинички приказ пацијената са малоклузијом III класе	4	
23.	Клинички приказ пацијената са укрштеним загрижајима	4	
24.	Клинички приказ пацијената са отвореним загрижајима	4	
25.	Клинички приказ пацијената са дубоким загрижајем	4	
26.	Клинички приказ пацијената са расцепима усне и непца	4	
27.	Клинички приказ пацијената са препротетском ортодонтском терапијом	4	
28.	Клинички приказ пацијената са прехирушком ортодонтском терапијом	4	
29.	Клинички приказ пацијената са расцепима усне и непца	4	
30.	Израда активних елемената покретних ортодонтских апарата: показна вежба	4	
Укупно		**105**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
5 мобилних апарата 1 фиксни апарат (показно)

Литература:

1. Јакшић Н, Шћепан И, Глишић Б: Ортодонтска дијагностика – практикум за основне студије, II издање, Београд 2004.
2. Марковић М (уредник): Ортодонција, Медицинска књига, Београд-Загреб, 1989.

Помоћна литература:

3. Озеровић Б:Рендгенкраниометрија и ребдгенкефалометрија, Београд, 1984.
4. Priffit WR, Fields HW: Ортодонција. Наклада Слап, Загреб, 2010

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **60**	Вежбе: **105**	Други облици наставе: колоквијум	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе:

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	10 (30x0,3)	Тест	
практична настава	22 (30x0,7)	Практични испит	20
колоквијум-и	18 (6x3)	Усмени испит	30
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	46
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Фиксна стоматолошка протетика	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Војкан М.Лазић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 10	**Година студија: V / 9. и 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ФИСП**

Циљ предмета:Да оспособи студента да самостално изводи клиничке фазе израде различитих фиксних зубних надокнада.

Исход предмета: Након одслушаних предавања студент стиче теоријска знања о клиничким фазама израде: фиксних надокнада (ливена надоградња, фасетирана круна, металокерамичка круна).Студент савлада реализацију основних принципа препарације зуба, реализације отиска при изради фиксних надокнада (једнофазног, двофазног и шприц метода), проби металног и керамичког дела фиксне надокнаде (крунице и моста) у устима пацијента као и цементирање фиксних надокнада за зубе носаче.Студент се упознаје са клиничким фазама израде комплексних протеза, протеза са двоструким крунама и атечменима.

Садржај предмета

Предавања **9. семестар**	Час
1. **Дефиниција фиксних надокнада**. Индикације и контраиндикације за израду фиксних надокнада (апсолутне и релативне). Терапијске вредности фиксних надокнада.	2
2. **Дијагноза, препротетска припрема и план терапије**. Анамнеза. Клинички преглед. Модели за студије. Хирушка, пародонтолошка, конзервативна и ортодонтска припрема у изради фиксних надокнада.	2
3. **Концепти оклузије у изради фиксних надокнада**. Избор артикулатора. Значај примене полуподесивих и подесивих артикулатора.	2
4. **Биолошки принципи препарације зуба**. Контрола рада. Заштита здравља пацијената и стоматолога. Рационална препарација. Ретенција и стабилизација фиксних надокнада.Структурна трајност. Маргинални интегритет фиксних надокнада.	2
5. **Привремене фиксне надокнаде**. Улога и начини израде привремених фиксних надокнада. Цементирање привремених фиксних надокнада.	2
6. **Ливена и фасетиране крунице**. Дефиниција и индикације за израду. Препарација зуба за прихватање ливених и фасетираних круница. Клинички поступци у њиховој изради.	2
7. **Делимичне крунице.** Дефиниција, подела, индикације. Специфичности препарације зуба за прихватање делимичних круна. Демаркација препарације и локализација жлебова.	2
8. **Отисак за фиксне надокнаде**. Припрема региона гингивалног сулкуса. Одабир материјала и технике отискивања. Једнофазни отисак уз примену индивидуалне кашике и шприца. Двоструки отисак еластомерима. Отисак хидроколоидима. Појединачни отисци термопластичним масама и еластомерима у прстену.	2
9. **Надокнаде на депулпираним зубима.** Узроци депулпирања, наменско депулпирање. Особености ендодонтског третмана. Класични и савремени начини збрињавања депулпираних зуба. Ливене надоградње и различити системи кочића.	2
10. **Металокерамичке надокнаде.** Индикације и контраиндикације за израду металокерамичких надокнада. Предности и недостаци. Металокерамичке надокнаде са рубом у керамици. Феномени боје значајни за постизање оптималних естетских ефеката фиксних надокнада.	2
11. **Керамичке надокнаде.** Савремени керамички системи. Предности и недостаци. Индикативна област. Контраиндикације за израду керамичких надокнада.	2
12. **Мостови I.** Дефиниција и опште карактристике моста. Делови моста и принципи планирања. Индикације и контраиндикације за израду моста. Функцијска оптерећења носача моста. Подела мостова.	2

13.	**Мостови II.** Планирање мостова великог распона. Приказ и тумачења појединих решења у терапији крезубости мостним конструкцијама. Клинички поступци у изради мостова.	2
14.	**Фиксне надокнаде на непаралелним носачима моста**. Ортодонтско позиционирање, депулпирање, полуфиксни мостови.	2
15.	**Наменске фиксне надокнаде**. Значај дидактичке поделе наменских фиксних надокнада. Индикације. Израда наменских фиксних надокнада у склопу већих фиксних надокнада. Комбинације наменских фиксних и мобилних надокнада.	2
	Укупно	**30**

	Вежбе 9. семестар	**вежбе**	**Сп-ср**
1.	Прогноза и план терапије крезубих пацијената. Индикације и контраиндикације за израду фиксних надокнада. Анализа модела за студије у артикулатору и паралелометру.	6	
2.	Пробно моделовање у воску.	6	
3.	Основни принципи препарације зуба.	6	
4.	Препарација предњих зуба	6	
5.	Препарација бочних зуба	6	
6.	Привремене фиксне надокнаде. Израда привремених круница. Израда привремених мостова. Везивање привремених фиксних надокнада за зубе носаче.	6	
7.	Израда фиксних надокнада на депулпираним зубима. Израда ливене надоградње на једнокоренским и вишекоренским зубима. Припрема депулпираних зуба применом фабричких пулпалних кочића.	6	
8.	Принципи и технике отисака крезубих вилица за фиксне надокнаде.	6	
9.	Двоструки отисак.	6	
10.	Једнофазни отисак уз примену индивидуалне кашике.	6	
11.	Одређивање МВО, вертикалне димензије оклузије и централног положаја мандибуле.	6	
12.	Регистрација ексцентричних положаја мандибуле и добијање позиционих регистрата.	6	
13.	Преношење модела у артикулатор помоћу образног лука, значај артикулатора у пракси.	6	
14.	Проба металне конструкције у изради металокерамичких надокнада.	6	
15.	Проба завршене фиксне надокнаде. Везивање дефинитивних фиксних надокнада за зубе носаче.	6	

	Вежбе 10. семестар	**вежбе**	**Сп-ср**
16.	Анамнеза, клинички преглед и план терапије	6	
17.	Препарација зуба са металокерамичку круницу	6	
18.	Препарацијазуба за металокерамички мост	6	
19.	Препарација канала корена зуба за ливену надоградњу	6	
20.	Моделовање ливене надоградње аутопилимеризујућим акрилатом	6	
21.	Цементирање ливене надоградње	6	
22.	Отисак за фиксну надокнаду применом кондезационог силикона	6	
23.	Отисак за фиксну надокнаду применом адиционог силикона	6	
24.	Израда привремених круна од композитног материјала	6	
25.	Одређивање међувиличних односа Регистровање положаја централне оклузије	6	
26.	Проба металне структуре и металокерамичке надокнаде. Одређивање боје надокнаде	6	
27.	Проба керамике - металокерамичке надокнаде	6	

28.	Реоклудација, формирање оклузалних контаката	6	
29.	Цементирање фиксних надокнада	6	
30.	Прикази случаја	6	
Укупно		**180**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
2 ливене надоградње 6 металокерамичких круница

Литература

1. **Трифуновић Д, Вујошевић Љ**: Стоматолошка протетика - фиксне надокнаде, I део,ЕЦПД, Београд, 1998.
2. **Радловић-Пантелић С**: Стоматолошка протетика - фиксне надокнаде, II део, Универзитет у Београду, Београд, 1998.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **30**	Вежбе: **180**	Други облици наставе: колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0,33)		Тест	
практична настава	-присутност 2,5 (15x0,17) -теоретска припремљеност 2,5 (15x0,17) -практичан рад 5	- присутност 2,5 (15x0,17) - теоретска припремљеност 2,5(15x0,17) - практичан рад 5	Практични испит	**20**
колоквијум-и	10	10	Усмени испит	**30**
семинар-и	2,5	2,5		
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	47
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Основи пародонтологије	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Божидар С. Димитријевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V/ 9. и 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПАР1**

Циљ предмета: да обучи студента дијагнози, прогнози, изради плана терапије оболелог пародонцијума као и основним захватима у превенцији и иницијалној терапији оболелог пародонцијума

Исход предмета:

- влада дијагностичким поступцима у пародонтологији
- узме потпуну анамнезу болеснику, верификује ниво оралне хигијене, процени стање пародонцијума одговарајућим индексима
- постави дефинитивну дијагнозу обољења пародонцијума (анамнеза, клинички преглед и анализа рендгенограма)
- предвиди прогнозу болести за поједине зубе као и целокупну дентицију и израде план терапије оболелог пародонцијума
- савлада познавање инструмената и технику инструментације и фиксације инструментима који се користе у оквиру каузалне терапије пародонтопатије (српасти инструмент, длето, специјалне кирете)
- савлада технику оштрења пародонталних инструмената и употребу ултразвучног апарата за уклањање чврстих наслага
- спроведе све терапијске поступке предвиђене каузалном фазом терапије пародонтопатије

Садржај предмета

Предавања	Час
9. семестар	
1. ОСНОВИ ПАРОДОНТОЛОГИЈЕ Пародонтологија као грана стоматологије. Значај очувања интегритета пародонцијума за орално и опште здравље. Основни појмови о инциденцији и преваленцији гингивита пародонтопатија. Основни појмови о превентиви и могућностима лечења гингивита пародонтопатија.	1
2. КЛАСИФИКАЦИЈА ОБОЉЕЊА ПАРОДОНЦИЈУМА Критеријуми за класификацију патолошких стања у потпорном апарату зуба. Класификација гингивита. Класификација пародонтопатија.	1
3. ГРАЂА ПАРОДОНЦИЈУМА – КЛИНИЧКИ АСПЕКТИ Анатомотопографске карактеристике пародонталних ткива од значаја за очување здравља пародонцијума. Анатомске карактеристике које представљају фактор ризика за настанак обољења пародонцијума. Клиничке карактеристике здравих пародонталних ткива.	1
4. КЛИНИЧКА СЛИКА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Интензитет испољавања клиничких симптома у односу на тип и развојни стадијум пародонтопатије. Клинички симптоми (стадијум пуне клиничке слике). Инфламација гингиве (клиничке манифестације и симптоми у односу на тип запаљења који доминира). Рецесија гингиве (клинички типови, подела, етиопатогенетски значај). Пародонтални џеп (класификације, дијагностика и дијагностички поступци).	1
5. КЛИНИЧКА СЛИКА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Садржај у пародонталном џепу(типови, међузависност типа у односу на патогенетска збивања у меком зиду ПЏ.,дијагностички поступци). Субгингивални конкременти (етиопатогенетски аспекти, локализација, формирање и састав, дијагностички поступци). Лабављење зуба (узрок, међузависност других фактора И интензитета лабављења зуба, дијагностички поступци). Патолошка миграција зуба (етиопатогенетски аспекти, дијагноза)	1
6. ЕТИОЛОГИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Дентални плак (биофилм) – дефиниција, опште карактеристике, формирање и састав; Фактори који фаворизују формирање и акумулацију денталног плака; Фактори вируленције	1

микро-организама денталног плака.	
7. ЕТИОЛОГИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Пародонтопатогени	1
8. ЕТИОЛОГИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Друге наслаге на зубима – материја алба, остаци хране на зубима, зубни каменац, субгингивални конкременти зубне пигментације; Импакција хране. Лоше навике – дисање на уста,унилатерално жвакање,исхрана,парафункције; Морфолошка одступања у развоју меких и чврстих ткива-мукогингивалне аномалије,ортодонтске аномалије,дехисценције и фенестрације;Јатрогени фактори	1
9. ЕТИОЛОГИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Остали локални акцесорни етиолошки фактори-хемијска,механичка и радиациона оштећења, естрахован а ненадокнађен зуб; Општи етиолошки фактори-нутритивни, ендокрини поремећаји, крвне болести, имунодефицијенције, медикаменти, старење, наслеђе и психосоматски фактори;	1
10. ПРЕВЕНТИВА ПАРОДОНТОПАТИЈА	1
11. ЕПИДЕМИОЛОГИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈА Инциденција и преваленција обољења пародонцијума. Процена нивоа оралне хигијене индексима оралне хигијене(Плак индекс, Индекс зубног каменца, Индекс меких наслага). Процена стања гингиве Гингивалним индексима. Процена стања дубљих пародонталних ткива индексима(Ниво припојног епитела, Дубина пародонталног џепа, PDI-Рамфјорд, Индекс Лабављења зуба, CPITN). Процена стања пародонцијума у пределу фуркације молара.	1
12. ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ДИЈАГНОЗА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Развојни стадијуми пародонтопатије (споронапредујућа пародонтопатија одраслих). Диференцијална дијагноза гингивита и пародонтопатије (клинички аспекти). Класификација увећања гингиве;Инфламаторна увећања ткива гингиве; Хиперплазија гингиве изазвана лековима и идиопатска; Комбиновано увећање гингиве	1
13. ДИФЕРЕНЦИЈАЛНА ДИЈАГНОЗА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Увећање гингиве удружено са системским болестима-леукемија, грануломатозне болести; Увећање гингиве удружено са одређеним системским стањима; Тумори гингиве; Лажно увећање гингиве; Херпетични стоматитис; Остеомијелитис;	1
14. ЈУВЕНИЛНА ПАРОДОНТОПАТИЈА Етиологија, клиничка слика,дијагноза, диференцијална дијагноза и терапија;	1
15. КЛИНИЧКИ АСПЕКТИ РЕНДГЕНОГРАФИЈЕ У ПАРОДОНТОЛОГИЈИ Методе рендгенографске анализе у пародонтологији - индикације за поједине методе; Рендгенографија оболелог пародонцијума-промене у густини и облику очуване алве-оларне кости и процена количине изгубљене односно очуване кости; Рендгенографија у дијагнози, диференцијалној дијагнози, прогнози, изради плана терапије и процени успеха терапије пародонтопатије;	1
10. семестар	
16. ПАТОГЕНЕЗА ПАРОДОНТОПАТИЈА Инфламација и имунитет, компоненте имуног система укључених у патогенезу пародонтопатија, кочење имуног одговора домаћина; Одбранбени механизми гингиве, интеракција микроорганизама и одговора домаћина, локални и системски имуни одговор;	1
17. ПАТОГЕНЕЗА ПАРОДОНТОПАТИЈА Патолошке промене на гингиви током патогенетских процеса (одговор епитела, васкуларних и везивно ткивних компоненти), формирање пародонталног џепа	1
18. ПАТОГЕНЕЗА ПАРОДОНТОПАТИЈА Патолошке промене на периодонцијуму, цементу и алвеоларној кости током патогенетских процеса, генетски фактори удружени са обољењима пародонцијума	1
19. СТАРЕЊЕ И ПАРОДОНТОПАТИЈА Ефекти старења на пародонцијум; Утицај старења на прогресију пародонталних обољења; План терапије оболелог пародонцијума старих; Значај старења на одговор домаћина на терапију пародонтопатија;	1
20. ПРОГНОЗА ОБОЉЕЊА ПАРОДОНЦИЈУМА Прогноза пародонтопатије за целу дентицију за поједине зубе; Фактори који утичу на доношење прогнозе: општи клинички фактори (старост пацијента ,тежина обољења пародонцијума, ниво оралне хигијене и сарадња пацијента), општи и фактори околине (пушење, системске болести и стања, генетски фактори, стрес), локални фактори (плак,	1

калкулуси, анатомски фактори, лабављење, миграција и екструзија зуба, јатрогени фактори, функционални захтеви који се постављају пред поједине зубе, виталитет зуба) .	
21. ПЛАН ТЕРАПИЈЕ ОБОЛЕЛИХ ОД ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Значај постављања плана терапије пародонтопатија; Значај упознавања пацијената са планом терапије пародонтопатија; Фазе терапије пародонтопатија (прелиминарна, каузална, евалуација постигнутих резултата , хируршка фаза, оклузо-артикулационо уравнотежење, одржавање терапијских резултата); Модификација плана терапије пародонтопатија;	1
22. ПРЕЛИМИНАРНА ТЕРАПИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Циљ прелиминарне терапије: терапија ургентних стања у прародонцијуму - компликација пародонтопатије (акутни пародонтални апсцес, ретроградни пулпитис, пародонтопатије компликоване анаеробном инфекцијом); Јувенилна пародонтопатија. Екстракција зуба са лошом прогнозом; Уклањање грубих поремећаја оклузије	1
23. КАУЗАЛНА ТЕРАПИЈА ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Циљ терапије. Терапијски поступци којима се постиже смиривање инфламације у пародонцијуму. Редослед примене терапијских поступака и мера(антисептици антибиотици). Процена успеха спроведене терапије.	1
24. МЕДИКАМЕНТИ У ТЕРАПИЈИ ОБОЉЕЊА ПАРОДОНЦИЈУМА Локална и системска примена медикамената; избор медикамената, дозе, индикације и контраиндикације	1
25. ИЗБОР МЕТОДЕ ЗА ЕЛИМИНАЦИЈУ ПАРОДОНТАЛНИХ ЏЕПОВА Фактори који одређују избор методе за елиминацију пародонталних џепова (тип инфламације, типови пародонталних џепова, однос дна џепа према мукогингивалној линији, локализација џепа, џепови у пределу фуркација молара). Субгингивална киретажа, ресективне и регенеративне методе, индикације и контраиндикације, резултат терапије.	1
26. ИЗБОР МЕТОДЕ ЗА ЕЛИМИНАЦИЈУ ПАРОДОНТАЛНИХ ЏЕПОВА Фактори који одређују избор методе за елиминацију пародонталних џепова (тип инфламације, типови пародонталних џепова, однос дна џепа према мукогингивалној линији, локализација џепа, џепови у пределу фуркација молара). Субгингивална киретажа, ресективне и регенеративне методе, индикације и контраиндикације, резултат терапије.	1
27. ОБРАДА ПАРОДОНТАЛНИХ ЏЕПОВА Циљ. Индикације и контраиндикације. Релативне индикације. Инструменти. Анестезија хируршког поља. Техника извођења терапијског поступка. Процес репарације. Очекивани терапијски ефекти.	1
28. ГИНГИВЕКТОМИЈА СА ГИНГИВОПЛАСТИКОМ Циљ. Индикације и контраиндикације. Инструменти. Анестезија хируршког поља. Техника извођења терапијског поступка. Хируршки завоји. Процес зарастања ране. Очекивани терапијски ефекти.	1
29. РЕЖАЊ ОПЕРАЦИЈЕ Циљ. Ресективне методе у терапији пародонталних џепова. Врсте режњева у пародонталној хирургији. Индикације и контраиндикације. Инструменти. Техника изводјења терапијског поступка. Хируршки шавови И завој. Процес зарастања хируршке ране. Очекивани терапијски ефекти.	1
30. РЕЖАЊ ОПЕРАЦИЈЕ Циљ. Ресективне методе у терапији пародонталних џепова(остеоктомија и остеопластика). Индикације и контраиндикације. Инструменти. Техника изводјења терапијског поступка. Хируршки шавови и завој. Процес зарастања хируршке ране. Очекивани терапијски ефекти.	1
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
9. семестар			
1.	Основне карактеристике здравог пародонцијума.Клиничка слика обољења пародонцијума. Дијагноза обољења пародонцијума: анамнеза (главне тегобе)	2	
2.	Дијагноза обољења пародонцијума (садашња болест, лична и породична анамнеза, лоше навике и подаци о одржавању оралне хигијене) Клинички преглед (инспекција и сондирање у дијагнози и диференцијалној дијагнози обољења пародонцијума)	2	
3.	Клинички преглед - процена нивоа оралне хигијене – ПИ и ИЗК - процена стања гингиве (ГИ)	2	

	4.	Клинички преглед – процена стања гингиве (индекс крварења гингиве ИКГ) – процена стања дубљих пародонталних ткива (НПЕ; ДЏ; НИГ) – процена стања дубљих пародонталних ткива (лабављење зуба – ИЛЗ)	2	
	5.	План терапије	2	
	6.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	7.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	8.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	9.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	10.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	11.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	12.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	13.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	14.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	

15.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
	10. семестар		
16.	Дијагноза обољења пародонцијума – анамнеза, клинички преглед (анализа рендгенограма - процена стања кости)	2	
17.	Дијагноза обољења пародонцијума – прогноза и план терапије	2	
18.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
19.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
20.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
21.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
22.	Процена успеха каузалне фазе терапије пародонтопатије (ПИ, ГИ, ИКГ, НИГ, ДЏ) – на пацијенту	2	
23.	Дијагноза обољења пародонцијума – анамнеза, клинички преглед (анализа рендгенограма - процена стања кости) – на пацијенту	2	
24.	Дијагноза обољења пародонцијума – прогноза и план терапије	2	
25.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
26.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
27.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	

28.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
29.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене, уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа) – на пацијенту	2	
30.	Процена успеха каузалне фазе терапије пародонтопатије (ГИ, ИКГ, НИГ, ДЦ) – на пацијенту	2	
	Укупно	**60**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Дијагноза и диференцијална дијагноза обољења пародонцијума. Процена нивоа оралне хигијене и стања пародонцијума. Дијагноза и план терапије. Каузална фаза терапије пародонтопатије. 2-4 пацијента

Литература

Клиничка пародоонтологија,, уредник Проф.Др Б.Димитријевић, група аутора, Завод за уџбенике, 2010

Болести уста - Практикум, Дечје новине, Горњи Милановац, 1988. Лековић В., Димитријевић Б., Јанковић Љ.:

Помоћна литература: Линде Ј. Клиничка пародонтологија и имплантологија, Глобус, Загреб 2009

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **30**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (1 предавање 0,16)	Тест	/
практична настава	30 (присуство на вежбама 0,2x30; теоретско знање 1,2x10; практични рад 3x4)	Практични испит	20
колоквијум-и	15(2x7,5)	Усмени испит	30
семинар-и	/		
друго	/		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	48
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Ендодонција	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Бранислав В. Караџић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 9	**Година студија: V / 9. и 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ЕНДО**

Циљ предмета:Стицање потребних знања и вештина за самостално постављање дијагнозе и спровођење терапије зуба са оболелом пулпом и апексним пародонцијумом.

Исход предмета:

- Самостално успостављање дијагнозе и диференцијалне дијагнозе оболења пулпе и апексног периодонцијума ,
-Савладавање и примена метода терапије оболеле виталне пулпе (биопулпектомија , некропулпектомија) на зубима са једноставним каналним системима , уз примену асептичног рада,
-Савладавање и примена метода терапије авиталне пулпе (некрозе ,гангрене) и оболења апексног пародонцијума , на зубима са једноставним каналним системима
-Познавање индикација и примена интерсеансних медикамената, њихових ефеката и недостатака
-Познавање и примена материјала и метода дефинитивне оптурације канала корена
-Препознавање грешака и компликација у току ендодонтске терапије, као и индикација за за поновну ендодонтску терапију
-Познавање и примена различитих система каналне ретенције за рестаурацију ендодонтски лечених зуба
-Познавање етилошких фактора дисколорације крунице зуба, метода и техника белења депулписаних зуба.
-Препознавање фрактура корена зуба и могућности терапије зуба у зависности од локације фрактуре и патофизиолошког стања пулпе и периодонцијума.
-Познавање хитних стања у ендодонцији и начине њиховог збрињавања.

Садржај предмета

Предавања 9. семестар	Час
1. Дијагноза и диференцијална дијагноза оболења пулпе и апексног пародонцијуна	1
2. Асепса и антисепса у ендодонцији .чишћење и стерилизација инструмената ; суво и асептично радно поље ; чишћење и хигијена апарата и радног места	1
3. Бол у Ендодонцији ; Дијагноза и диференцијална дијагноза бола пулпног и периапексног порекла од бола у максило-фацијалној регији	1
4. Симптоматска оболења зубне пулпе (акутни и хронични пулпитиси) – етиологија ,патогенеза и дијагностика , диференцијална дијагноза	1
5. Асимптоматска оболења зубне пулпе (некроза ,некробиоза , гангрена пулпе) – етиологија ,патогенеза и дијагностика , диференцијална дијагноза	1
6. Симптоматска оболења апексног периодонцијума (акутни периодонтитиси) – етиологија , патогенеза и дијагностика , диференцијална дијагноза	1
7. Асимптоматска оболења апексног периодонцијума (хронични периодонтитиси) – етиологија ,патогенеза и дијагностика , диференцијална дијагноза	1
8. Рендгенографија оболења апексног периодонцијума –диференцијана дијагностика са другим оболењима вилица и анатомских структура	1
9. Ендопародонталне лезије –етиологија , патогенеза, класификација , дијагностика , диференцијална дијагноза	1

10. Ендодонтска терапија оболења виталне пулпе - био и некропулпектомија	1
11. Ендодонтска терапија симптоматских оболења апексног периодонцијума (акутни периодонтитиси)	1
12. Ендодонтска терапија асимптоматских оболења апексног периодонцијума (хронични периодонтитиси)	1
13. Ендодонтска терапија ендопародонталних лезија	1
14. Фармакотерапија у Ендодонцији – примена антибиотика кортикостероида , антисептика , МТА ...	1
15. Специфичности анестезије и аналгезије у ендодонцији	1

Предавања 10. семестар	Час
16. Хитан ендодонтски третман	1
17. Оптурација канала: услови; циљеви оптурације	1
18. Оптурација каналног система – материјали и технике	1
19. Ендодонтски аспекти унутрашњих и спољашњих ресорпција корена	1
20. Ендодонтски аспекти лечења зуба са незавршеним растом и фрактуром корена	1
21. Грешке и компликације у току ендодонтског лечења	1
22. Поновљено ендодонтско лечење – ретретман: индикаације; начин рада и инструменти	1
23. Динамика и ток репарације после ендодонтске терапије обољења пулпе и периапексних лезија	1
24. Ендодонтско –хируршка терапија периапексних лезија: индикације, начин извођења, ретроградна препарација и оптурација – начина рада и средства	1
25. Одонтогени тумори	1
26. Нове технологије и техничка достигнућа у ендодонцији: операциони микроскоп, апарати, инструменти; машинске технике	1
27. Бељење авиталних и ендодонтски лечених зуба	1
28. Биофизичких принципи, начини и материјали за рестаурацију ендодонтски лечених зуба	1
29. Реконструкција ендодонтски лечених зуба: системи каналне ретенције и радиксно-коронране рестаурације	1
30. Ендодонтско лечење код пацијената ризика и хроничних болесника	1
УКУПНО	**30**

Вежбе 9. семестар		**вежбе**
1.	Увод у клиничку процедуру – припрема радног места за ендодонтски захват; информисање пацијента о дијагнози оболелог зуба, индикацији за ендодонтски захват, као и о току и могућим исходима ове терапије	3
2.	Увод у клиничку процедуру –медицинска документација у ендодонцији	3
3.	Дијагноза и диференцијална дијагноза Иреверзибилних обољења пулпе зуба- клиничка слика симптоматских обољења пулпе (анамнеза, клинички преглед,анализа индикација и тип терапије) Припрема за ендодонтску процедуру-анамнеза	3
4.	Дијагноза и диференцијална дијагноза иреверзибилних обољења пулпе зуба- клиничка слика асимптоматских обољења пулпе (анамнеза, клинички преглед,анализа индикација и план терапије) Припрема за ендодонтску процедуру-клинички преглед	3
5.	Дијагноза и диференцијална дијагноза симптоматских оболења апексног пародонцијума- клиничка слика (анамнеза, клинички преглед,анализа индикација и план терапије) Припрема за ендодонтску процедуру-помоћни дијагностички поступци; радиографија у ендодонцији	3
6.	Дијагноза и диференцијална дијагноза асимптоматских апексног пародонцијума - клиничка слика (анамнеза, клинички преглед,анализа	3

	индикација и план терапије)	
7.	Припрема за ендодонтску процедуру-суво радно поље и услови за асептичан рад	3
8.	Припрема за ендодонтску процедуру -реконструкција крунице зуба пре ендодонтске интервенције	3
9.	Ендодонтска интервенција-апликација средстава за трајну десензибилизацију пулпе. Принципи постизања анестезије у ендодонцији	3
10.	Ендодонтска интервенција код оболеле виталне пулпе (фазе рада,ендодонтски приступ,уклањање садржаја)	3
11.	Ендодонтска интервенција код оболеле виталне пулпе (фазе рада,испитивање иницијалне проходности и одонтометрија)	3
12.	Ендодонтска интервенција код инфицираног канала корена и оболења апексног пародонцијума (фазе рада,ендодонтски приступ,уклањање садржаја канала корена)	3
13.	Ендодонтска интервенција код инфицираног канала корена и оболења апексног пародонцијума (фазе рада,испитивање иницијалне проходности и одонтометрија)	3
14.	Ендодонтска интервенција-препарација приступног кавитета на фронталним зубима	3
15.	Ендодонтска интервенција-препарација приступног кавитета на премоларима	3
16.	Ендодонтска интервенција-принципи препарације приступног кавитета на моларима	3
17.	Ендодонтска интервенција-упознавање морфологије каналних система фронталних зуба	3
18.	Ендодонтска интервенција-идентификација улаза у канале корена и упознавање морфологије каналних система премолара	3
19.	Ендодонтска интервенција- идентификација улаза у канале корена и упознавање морфологије каналних система молара(основни појмови)	3
20.	Ендодонтска интервенција-испитивање иницијалне проходности; упознавање са основним поступцима током ове фазе код калцификованих каналних система	3
21.	Ендодонтска интервенција-одређивање радне дужине:радиографска метода	3
22.	Ендодонтска интервенција-одређивање радне дужине:електроодонтометрија	3
23.	Ендодонтска интервенција-класификација и употреба ендодонтских инструмената за препарацију каналних система	3
24.	Ендодонтска интервенција – инструментација и инструменти за механичку обраду каналског система. (апексно.круничне- Step Back техника)	3
25.	Ендодонтска интервенција -технике инструментације и инструменти за механичку обраду каналског система. (крунично апексне - Crown – Down техника и препарација са двоструким конусом).	3
26.	Ендодонтска интервенција-принципи и поступци иригације	3
27.	Ендодонтска интервенција-медикација канала	3
28.	Ендодонтска интервенција-оптурација препарисаних каналних система моноконом техником	3
29.	Ендодонтска интервенција-оптурација препарисаних каналних система техником латералне компакције гутаперке	3
30.	Рендгенографска контрола завршене ендодонтске терапије оболења пулпе и апексног пародонцијума	3
Укупно		**90**

Вежбе 10. семестар		**вежбе**
31.	Ургентна ендододонтска интервенција-прва помоћ код симптоматских	3

	пулпитиса	
32.	Ургентна ендододонтска интервенција-прва помоћ код симптоматских апексних периодонтитиса	3
33.	Ургентна ендододонтска интервенција-индикације за системску фармакотерапију (антибиотици, аналгетици)	3
34.	Ургентна ендододонтска интервенција-специфичности и тешкоће у постизању адекватне анестезије	3
35.	Ендодонтска интервенција-постављање индикације за поновни ендодонтски третман	3
36.	Ендодонтска интервенција-упознавање са методама дезоптурације каналних система	3
37.	Компликације ендодонтске интервенције-перфорације у нивоу cavum-a dentis: идентификација и упознавање са могућностима лечења	3
38.	Компликације ендодонтске интервенције-„степеник“ у каналу, блокада канала: идентификација и упознавање са могућностима лечења	3
39.	Компликације ендодонтске интервенције-перфорације и оштећења апексне регије: идентификација и упознавање са могућностима лечења	3
40.	Компликације ендодонтске интервенције-вађење ендодонтских инструмената из канала - идентификација и упознавање са могућностима лечења	3
41.	Компликације ендодонтске интервенције-грешке при оптурацији: рана идентификација и кориговање оптурације	3
42.	Реконструкција ендодонтски лечених зуба - индикације и примена композитних и фиберглас влакнима ојачаних каналних кочића	3
43.	Реконструкција ендодонтски лечених зуба - индикације и примена других система каналне ретренције.	3
44.	Ендодонтска терапија код повреда и траума зуба	3
45.	Поступци избељивања авиталних зуба	3
		45
	Укупно	**135**

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
лечења канала корена зуба (10 канала) 3 надоградње ендодонски лечених зуба 2 директна или индиректна прекривања пулпе Интервенције се изводе током клиничког рада на пацијенту.

Литература

1. Bergenholz i Sar, Ендодонтологија (превод), Орион арт, Београд 2011
2. Leif Tronstad Клиничка ендодонција, Дата Статус, Београд, 2007, (превод књиге)
3. Практикум ендодонтске терапије, Дата Статус, Београд 2011

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **30**	Вежбе: **135**	Други облици наставе: 3 колоквијума ,1 семинарски рад	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	**50 поена**			**Завршни испит**	**50 поена**
	укупно	**IX семестар**	**X семестар**		
активност у току предавања	6	0,2x15 недеља=3	0,2x15 недеља=3	Тест	20
практична настава	30	1x 15 недеља = 15 0,5 поена по вежби	1x 15 недеља = 15 1 поен по вежби	Практични испит	30
колоквијум-и	12	4x2колок.=8	4x1колок.=4	Усмени испит	
семинар-и	2	/	2		
друго					

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	49
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Повреде зуба у деце	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Ивана С. Радовић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V / 10.семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПОВР**

Циљ предмета: је упознавање са карактеристикама, етиологијом и епидемиологијом повреда зуба и уста у дечјем узрасту и овладавање дијагностиком и терапијом повреда зуба у деце.

Исход предмета: Познавање карактеристика, учесталости, значаја повреда орофацијалног подручја, познавање класификације повреда, познавање епидемиологије повреда уста и зуба, познавање етиологије повреда орофацијалне регије, познавање Протокола за збрињавање повреда, познавање дијагностичких метода, познавање терапије повреда меких ткива, познавање терапије повреда тврдих зубних ткива, познавање терапије потпорног апарата зуба и познавање компликација повреда зуба

Садржај предмета

Предавања - 10.семестар	Час
1. Повреде орофацијалног подручја, уста и зуба у дечјем узрасту. Карактеристике, значај.	1
2. Класификација повреда уста и зуба у деце	1
3. Протокол за збрињавање повреда	1
4. Етиологија повреда уста и зуба	1
5. Епидемиологија повреда уста и зуба	1
6. Дијагностичке методе повреда уста и зуба у деце	1
7. Повреде меких ткива уста и терапија	1
8. Повреде тврдих зубних ткива	1
9. Терапија повреда тврдих зубних ткива	1
10. Повреде пародонталних ткива зуба	1
11. Терапија повреда пародонталних ткива зуба	1
12. Компликације повреда зуба	1
13. Реконструција повређених зуба у дечјем узрасту	1
14. Ургентна стања у трауматологији орофацијалне регије	1
15. Савремени трендови у збрињавању повреда зуба	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 10.семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Уводна вежба: важност изучавања повреда зуба у дечјем узрасту. Кратак преглед етиологије и епидемиологије повреда зуба у дечјем узрасту	2	
2.	Упознавање са медицинском документацијом везаном за повреде зуба	2	
3.	Класификација повреда зуба у деце	2	
4.	Поступак у првој посети. Преглед, анамнеза	2	
5.	Материјали и средства у терапији повреда уста и зуба	2	
6.	Упознавање са могућностима рендген дијагностике у повредама уста и зуба	2	
7.	Терапија повреда меких ткива. Обука рада са хируршким инструментима	2	
8.	Терапија повреда чврстих зубних ткива: фрактуре класе 1 и 2	2	
9.	Терапија повреда чврстих зубних ткива: фрактуре класе 3 и 4. Надоградња ендодонтски третираних зуба.	2	
10.	Терапија повреда пародонталних ткива: контузија, сублуксација. Израда сплинтова на моделу	2	

11.	Терапија повреда пародонталних ткива: латерална луксација, интрузија, екструзија, авулзија. Израда сплинтова на моделу	2	
12.	Условно трајна решења: адхезивни мостови	2	
13.	Условно трајна решења: плочасте парцијалне протезе	2	
14.	Терапија компликација повреда зуба у деце.	2	
15.	Представљање IADT (International Association of Dental Traumatology) Интернет водича за збрињавање повреда	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом)
Пријем и преглед деце са повредама зуба (3 пацијента); Дијагностика у деце са повредама зуба ,тумачење рендген снимка (3 пацијента); План терапије (3 пацијента)

Литература

Белоица Д, Вуловић М, Дугал М. Повреде зуба, Београд 2007

Повреде зуба – водич за свакодневну клиничку праксу, Д. Марковић и сарадници, 2012

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **30**
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: Колоквијум, семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5 (15x0.33)	Тест	50
практична настава	15 (15x1)	Практични испит	
колоквијум-и	20 (2x10)	Усмени испит	
семинар-и	10		
друго:			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	50
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Стоматолошка заштита особа за посебним потребама	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Марковић Љ. Дејан	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V / 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија):	**Шифра предмета: СТ13ПОТР**

Циљ предмета: је да студент стекне компетентност у приступу и првој стоматолошкој помоћи особама са хендикепом, смањењу стигматизације ових пацијената, обученост у пружању адекватног превентивног, профилактичког и терапијског стоматолошког третмана и способност тријаже за бихевиорални или рад у седацији или општој анестезији.

Исход предмета: Да познаје епидемиолошке и социо-економске карактеристике ове категорије пацијената у нашој популацији, да познаје најчешће врсте инвалидитета; да упозна најчешће технике и вештине за успостављање комуникације са особама са хендикепом и познаје медицинске аспекте стоматолошке заштите особа са посебним потребама; да познаје специфичност оралне патологије најчешћих стања и обољења особа са посебним потребама; Да познаје профилактичке мере које се могу примењивати код ових пацијената (према категоријама) и да се упозна се са специфичностима амбулантног рада и могућностима рада у и.в. и инхалационој анестезији; Да упозна се са специфичностима рада у општој анестезији; Да познаје законску регулативу из домена стоматолошке заштите хендикепираних особа и обавеза здрвствених радника (стоматолога) према њима и да буде оспособљен да уради преглед и направи план терапије.

Садржај предмета

	Предавања - 10.семестар	Час
1	Циљ и значај предмета, карактеристике оралне патологије особа са посебним потребама	2
2	Психосоцијални аспекти стоматолошке заштите особа са посебним потребама, врсте ометености, могућности стоматолошког третмана	2
3	Методе и технике комуникације пре и током стоматолошког третмана са пацијентима са хендикепом	2
4	Бихевиорални приступ у лечењу обољења уста и зуба код особа са посебним потребама	2
5	Превенција оралних болести особа са посебним потребама-орална хигијена	2
6	Превенција оралних болести особа са посебним потребама-профилакса оралних болести	2
7	Индивидуални програм за превенцију оралних болести	2
8	Особе са високим медицинским ризицима у стоматолошкој амбуланти	2
9	Ортодонтски третман особа са расцепима вилице и непца у склопу различитих врста хендикепа	2
10	Ортодонтски третман особа са тешким краниофацијалним деформитетима	2
11	Премедикација и седација особа са посебним потребама	2
12	Општа анестезија у стоматолошкој санацији особа са посебним потребама	2
13	Стоматолошко збрињавање деце у општој анестезији	2
14	Стоматолошко збрињавање особа у општој анестезији	2
15	Социјално медицински значај оралне патологије. Законска регулатива	2
	Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** 10.семестар		вежбе	Сп-ср**
	ВЕЖБЕ СУ ЗБОГ СПЕЦИФИЧНОСТИ РАДА ПРЕДВИЂЕНЕ ДА СЕ ИЗВОДЕ У БЛОКОВИМА		
1.	Амбулантни стоматолошки рад	3	
2.	Амбулантни рад на терену (школе или стационарне установе за особе са посебним потребама)	3	
3.	Стоматолошко збрињавање о општој анестрезији	3	
4.	Мултидисциплинарно планирање терапије и стоматолошка нега	3	
5.	Методе комуникације са специфичним групама пацијената	3	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Преглед особа са посебним потребама (3 пацијента); Даванје савета за правилну исхрану и одржавање оралне хигијене код особа са посебним потребама (3 пацијента) Присуство амбулантном збрињавању пацијената са посебним потребама(3 пацијента), Присуство збрињавању пацијента у општој анестезији (2 пацијента)

Литература

1. Dental Care of the Medically Complex Patient, By Peter B. Lockhart, June H. Nunn, John G. Meechan. Published 2004 Elsevier Health Sciences.
2. Special Care Dentistry Author(s)/Editor(s): Fiske, Janet / Dickinson, Chris / Boyle, Carole / Rafique, Sobia / Burke, Mary. Quintessence Publishing.
3. Хендикепирано дете у стоматолошкој ординацији. Михајло Гајић, Радоје Стевановић; 2002, Универзитет у Београду, Стоматолошки факултет.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**Поена 50**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	10 (15x0.7)	Тест	30
практична настава	20 (15x1.3)	Практични испит	
колоквијум-и	10 (1x10)	Усмени испит	20
семинар-и	10 (1x10)		
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	51
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Епидемиологија обољења пародонцијума	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Божидар С. Димитријевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V / 9. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ЕПИД**

Циљ предмета:
да обучи студента основним техникама епидемиолошких студија у пародонтологији, изради наменског картона и водјења документације, познавање и примена индекса о стању пародонцијума као и тумачењу резултата епидемиолошких истраживања у пародоонтологији

Исход предмета:
- Овладавање основним техникама епидемиолошких студија у пародонтологији
- Израда наменског епидемиолошког картона у пародонтологији
- Вођење адекватне индивидуалне документације о нивоу оралне хигијене и стању пародонцијума пацијента у дугом временском периоду
- Познавање и примена индекса за процену нивоа оралне хигијене
- Познавање и примена параметара и индекса за процену стања дубљих пародонталних ткива
- Познавање и примена CPITN индекса за обимна епидемиолошка истраживања у стоматологији
- Егзактно тумачење резултата добијених епидемиолошким истраживањима у пародонтологији

Садржај предмета

Предавања	
9. семестар	час
1.Епидемиологија обољења пародонцијума Евиденција епидемиолошких података, картон Значај анамнестичких података	1
2.Утврђивање нивоа оралне хигијене у епидемиолошким истраживањима Методе утврђивања нивоа оралне хигијене	1
3.Плак индекс Silness-Lou, апроксимално просторни плак индекс, индекс чврстих зубних наслага	1
4.Утврђивање стања гингиве у епидемиолошким истраживањима Методе утврђивања интензитета инфламације Гингивални индекс и индекс крварења гингиве	1
5.Утврђивање стања пародонцијума у епидемиолошким истраживањима Дубина пародонталног џепа, ниво припојног епитела и ниво ивице гингиве	1
6.Утврђивање нивоа оралне хигијене, стања гингиве и пародонцијума у праћењу резултата каузалне терапије	1
7.Утврђивање стања пародонцијума и откривање етиолошких фактора обољења пародонцијума	1
8.Мукогингивалне аномалије,каријес, јатрогени фактори, ортодонтске аномалије, лоше навике, импакција хране и општи фактори Утврђивање ширине припојне гингиве и дубине вестибулума	1
9.Избор статистичких модела за обраду епидемиолошкиих података	1
10.Едукација испитивача и калибрисање испитивача за епидемиолошку студију	1
11.Утврђивање стања пародонцијума, стања алвеоларне кости Одређивање степена разарања кости у пределу фуркација вишекорених зуба ILZ	1
12.Утврђивање стања пародонцијума у једној популацији помоћу PDI	1
13.Примена CPITN у епидемиолошким студијама	1
14.Планирање епидемиолошке студије	1
15.Узорак и методе обраде података	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		вежбе	Сп-ср**
9. семестар			
1.	Дијагноза пародонтопатија Анамнеза и клинички преглед (инспекција,палпација,сондирање) Пародонталне сонде (врсте и начин мерења) Инструкције о попуњавању и попуњавање картона (анамнеза)	1	
2.	Утврђивање нивоа оралне хигијене Плак индекс (Silness –Loe), апроксимално просторни плак индекс, одређивање ПИ особе и уношење података у картон Утврђивање нивоа оралне хигијене и утврђивање стања гингиве Индекс чврстих наслага Гингивални индекс Индекс крварења гингиве Уношење података у картон	1	
3.	Одређивање стања пародонцијума Мерење дубине пародонталних џепова, нивоа припојног епитела и атрофије гингиве Уношење података у картон	1	
4.	Дијагноза пародонтопатија (анамнеза,клинички преглед) Утврђивање нивоа оралне хигијене,стања гингиве и стања пародонцијума ПИ, просторни ПИ, индекс чврстих наслага,ГИ,ИКГ,Дџ,Аг пре мотивације и уклањања наслага са зуба (I пацијент)	1	
5.	Контрола нивоа оралне хигијене, стања гингиве и пародонцијума Након мотивације и обучавања у одржавања оралне хигијене као и након уклањања свих наслага са зуба Уношење у картон свих претходних индекса (I пацијент)	1	
6.	Дијагноза пародонтопатија (анамнеза,клинички преглед) Утврђивање нивоа оралне хигијене,стања гингиве и стања пародонцијума ПИ, просторни ПИ, индекс чврстих наслага,ГИ,ИКГ,Дџ,Аг пре мотивације и уклањања наслага са зуба (II пацијент)	1	
7.	Контрола нивоа оралне хигијене, стања гингиве и пародонцијума Након каузалне терапије уношење у картон свих претходних индекса (II пацијент)	1	
8.	Контрола нивоа оралне хигијене, стања гингиве и пародонцијума Након каузалне терапије уношење у картон свих претходних индекса (II пацијент)	1	
9.	Контрола нивоа оралне хигијене, стања гингиве и пародонцијума Након каузалне терапије уношење у картон свих претходних индекса (II пацијент)	1	
10.	Утврђивање стања пародонцијума ИЛЗ, одређивање степена ресорпције кости и степена разарања кости у пределу фуркације корена зуба Уношење података у картон	1	
11.	Утврђивање ширине припојне гингиве и уношење у картон присутних локалних и акцесорних етиолошких фактора	1	
12.	Израда епидемиолошке студије помоћу CPITN	1	
13.	Израда епидемиолошке студије помоћу CPITN	1	
14.	Израда епидемиолошке студије помоћу CPITN	1	
15.	Епидемиолошка студија	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Епидемиолошка студија

Литература

1. КЛІНІЧКА ПАРОДОНТОЛОГІЈА,, уредник Проф.Др Б.Димитријевић, група аутора, Завод за уџбенике, 2010 (поглавља: 3;9;10;11;14;15;)
2. Лековић В., Димитријевић Б., Јанковић Љ.: Болести уста - Практикум, Дечје новине, Горњи Милановац, 1988.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	15 (1 предавање 0,5)	Тест	/
практична настава	30 (присуство на вежбама 0,4; теоретско знање 0,8; практични рад 12)	Практични испит	50
колоквијум-и	5	Усмени испит	/
семинар-и	/		
друго	/		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	52
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Прехируршка ортодонтска терапија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Ивана В. Шћепан	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V / 10. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПРОР**

Циљ предмета: компетентност у ортогнато-хирушкој дијагностици, постављању адекватних индикација за прехирушки ортодонтски третман, правилном и правовременом упућивању пацијената специјалисти за ортопедију вилица

Исход предмета:
Разумевање и познавање: индикација за лечење и могућности разумљивог објашњавања пацијенту и родитељима плана лечења, циља лечења и евентуалних компликација током лечења; ограничења и могућности ортодонтске терапије; могућности савремене ортодонтско-хирушке терапије; принципа ортодонтске прехирушке терапије код различитих деформитета лица и вилица
Способност у препознавању тежих случајева који су ван компетентности просечног општег стоматолога. Познавање кефалометријског планирања ортодонтско-хирушке терапије, планирање терапије на студиским моделима, планирање терапије на фотографији лица пацијента, стоматолошке компликације код пацијената са расцепима усне и непца, стоматолошке компликације код пацијената са синдромима орофацијалне регије

Садржај предмета

Предавања- 10. семестар	Час
1. Потреба за ортодонтско-хирушком терапијом; етиолошки фактори развитка дентофацијалних деформитета	1
2. Психосоцијална разматрања у ортодонцији и хирургији	1
3. Медицинска документација за прехирушку ортодонтску терапију	1
4. Ортодонтска камуфлажа наспрам ортодонтско-хирушке терапије дентофацијалних деформитета	1
5. Планирање прехирушке ортодонтске терапије на студијаком моделима вилица	1
6. Планирање прехирушке ортодонтске терапије на кефалометријским снимцима и фотографијама пацијената	1
7. Специфичности плана лечења у прехирушкој ортодонтској терапији: ко, шта, када?	1
8. Хирушки аспекти корекције дентофацијалних деформитет	1
9. . Прехирушка ортодонтска терапија пацијената са скелетном III класом	1
10. Прехирушка ортодонтска терапија пацијената са скелетном II класом	1
11. Прехирушка ортодонтска терапија пацијената са асиметријама лица	1
12. Прехирушка ортодонтска терапија пацијената са скелетним отвореним и дубоким загрижајем	1
13. Прехирушка ортодонтска терапија пацијената са расцепима усне и непца	1
14. Прехирушка ортодонтска терапија пацијената са синдромима главе и врата	1
15. Специфичности ретенције постигнутих резултата после ортодонтско-хирушког лечења дентофацијалних деформитета	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 10. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Диференцијална дијагноза дентоалвеолатних и скелетних ортодонтских аномалија	2	

2.	Израда сет-уп-а на студијским моделима	2	
3.	Планирање хирушке интервенције на студијским моделима 1	2	
4.	Планирање хирушке интервенције на студијским моделима 2	2	
5.	Планирање хирушке интервенције на кефалометријском снимку	2	
6.	Компјутерско планирење хирушког захвата - преносење фотографије и снимка у компјутерски прогам Nemotec	2	
7.	Компјутерско планирање хирушког захвата – обележавање тачака и равни	2	
8.	Компјутерско планирање хирушког захвата – симулације резултата хирушке интервенције	2	
9.	Планирање исхода хирушке интервенције на фотографији	2	
10.	Терапија пацијената са скелетним аномалијама антеропостериорног правца	2	
11.	Терапија пацијената са скелетнним аномалијама вертикалног правца	2	
12.	Терапија пацијената са аномалијама трансверзалног правца	2	
13.	Терапија пацијената са синдромима главе и врата	2	
14.	Реконструкција радних модела пацијената са расцепима усне и непца	2	
15.	Ретенција резултата постигнутих ортогнатом хирургијом	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Анализа студијских модела код 5 пацијената са различитим краниофацијалним деформитетима

Литература

Proffit WR, WHITE JR, Sarver DM. Contemporary Treatment of Dentofacial Deformity. 2002, Mosby, St.Louis

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијум	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	4 (15x0.7)	Тест	50
практична настава	28 (15x1.87)	Практични испит	
колоквијум-и	18 (1x18)	Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	53
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Компјутеризована стоматологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме):Александар Б. Тодоровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): Изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: V / 9. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): nema uslova	**Шифра предмета: СТ13КОМП**

Циљ предмета: Стицање теоријских и практичних знања о примени рачунарских технологија у стоматологији

Исход предмета:
Након одслушане теоријске и практичне наставе студент стиче теоријска знања о примени рачунарски технологија из следећих области: менаџмент у стоматологији, рачунарима подржана едукација, експертни системи, базе података, симулације, дијагностици и терапији, рачунарима водјеној инспекцији, рачунарима вођеном дизајнирању стоматолошких надокнада, рачунарима вођеној изради зубних надокнада, примени компјутера у дијагностици и терапији темпоромандибуларних поремећаја, дигиталној фотографији, дигиталној радиологији, навигационој имплантологији, анализи модела и слика током дијагностике малоклузија.

Практична знања о дигиталном одређивању боје зуба, анализи оклузије, основама примене рачунара у планирању уградње имплантата, основама функционисања CAD/CAM система, компјутерској симулацији плана ортодонтске терапије, принципима дигиталног интра и - екстра оралног фотографисања пацијента и обради дигиталне фотографије.

Садржај предмета

Предавања - 9. семестар	Час
1. Увод, примена рачунара у стоматологији, рачунари у менаџменту, базе података, експертни сиистеми, симулације	1
2. Примена рачунарске технологије у дијагностичким и терапијским процедурама у стоматологији. Инструментално одређивање боје зуба	1
3. CAD/CAM системи, функционисање, примена	1
4. CAD/CAM системи, компјутерски вођена инспекција, дизајнирање и израда зубних надокнада, машински обрадиви материјали	1
5. Једносеансна израда зубних надокнада	1
6. Специфичност појединих CAD/CAM система	1
7. Примена рачунара у гнатологији, компјутерска анализа оклузалних контаката, компјутерска анализа кретњи доње вилице	1
8. Примена компјутера у имплантологији, компјутерско вођење и уградња имплантата, компјутерско вођење израде зубних надокнада на имплантатима	1
9. Примена рачунара у ендодонцији. Дигитална радиографија.	1
10. Обрада пацијента и стварање базе података	1
11. Интраорално и екстраорално фотографисање пацијената	1
12. Дијагноза малоклузија – анализа модела и фотографија, Дијагноза – рендген анализе: стандардни методи	1
13. Компјутеризована обрада фотографија и телерендген снимака	1
14. Компјутерска симулација плана ортодонтске терапије, Компјутерска симулација плана ортодонтско-хируршке терапије	1
15. Компјутерска анализа раста	1
Укупно	15

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 9. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Примена рачунара у менаџменту у стоматологији	1	
2.	Инструментално одређивање боје зуба	1	

3.	Софтвери за дигитални дизајн осмеха	1	
4.	Навигациона имплантологија	1	
5.	Компјутером вођена инспекција зуба	1	
6.	Компјутером вођено дизајнирање зубних надокнада	1	
7.	Компјутером вођена израда зубних надокнада	1	
8.	Анализа рендген снимака	1	
9.	Анализа рендген снимака	1	
10.	Компјутеризовани план терапије	1	
11.	Компјутеризовани план терапије	1	
12.	Фотографисање пацијената	1	
13.	Фотографисање пацијената	1	
14.	Обрада дигиталне фотографије	1	
15.	Обрада дигиталне фотографије	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Одређује боју зуба зубних надокнада помоћу одговарајућих инструмената, израђује дигиталне фотографије пацијената и анализира их.

Литература

Mastering Digital Dental Photography, Wolfgang Bengel

Nemotec Dental Studio NH 2005, User Manual

Тодоровић А. Примена CAD/CAM технологије у стоматолошкој протетици, ауторско издање, штампа ГИП ,, Спринт, Београд, 2005

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 Поена**
активност у току предавања	30 (15x2)	Тест	50
практична настава	10 (15x0,7)	Практични испит	
колоквијум-и	10	Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	54
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Максилофацијална хирургија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Миодраг М. Гаврић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: VI / 11. и 12. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13МАКС**

Циљ предмета:да се студент упозна са основама дијагностике и лечења обољења максилофацијалне регије.

Исход предмета: да студент буде оспособљен да анаменстички и клиничким прегледом обради пацијента, да постави радну и диференцијалну дијагнозу као и да буде упознат са могућностима конзервативног и хируршког лечења обољења максилофацијалне регије.

Садржај предмета

Предавања- 11. семестар	Час
1. Обољења максиларног синуса одонтогеног порекла	2
2. Одонтогене инфекције меких ткива: путеви ширења, инфекције појединих ложа	2
3. Флегмоне лица, хронични абсцеси и фистуле дентогеног порекла	2
4. Инфекције коштаних ткива: акутни и хронични остеомијелитиси	2
5. Цисте коштаних и меких ткива лица и вилица	2
6. Обољења темпоромандибуларног зглоба	2
7. Препротетска хирургија	2
8. Обољења пљувачних жлезда: аномалије, акутна и хронична запаљења, сиалолитијаза	2
9. Цисте, Сјогренов синдром, саливарне фистуле, сиалоаденозе	2
10. Бенигн ии малигни тумори великих и малих пљувачних жлезда	2
11. Деформитети вилица: етиологија, класификација, планирање хируршког лечења	2
12. Изоловани деформитети: Мандибуларни прогнатизам, мандибулрни ретрогнатизам, микрогенија	2
13. Максиларни прогнатизам, хипоплазија максиле, алв.протрузија максиле, мандибуларна асиметрија: латерогнатија, једностр. хиперплазија/хипоплазија	2
14. Бимаксиларни деформитети: бимаксиларни прогнатизам, отворени загрижај, синдром издуженог и скраћеног лица,	2
15. Преоперативна припрема, оперативно лечење, постоперативни третман пацијената са деформитетима вилица	2
Предавања 12. семестар	
16. Трауматологија максилофацијалне регије: етиологија повреда, дијагностика, класификација повреда меких и коштаних ткива	2
17. Преломи мандибуле: карактеристике прелома појединих локација, дијагностика, клиничка слика, конзервативна и хируршка терапија	2
18. Преломи горње вилице: сагитални и трансверзални преломи, клиничка слика, лечење	2
19. Преломи јагодичне кости, преломи пода орбите, прелом носних костију	2
20. Прелом вилица код деце, Прелом атрофичних безубих вилица, Прелом алвеоларног наставка вилице, повреде зуба	2

21. Основи пластичне и реконструктивне хирургије: слободни кожни трансплантати, коштани транасплантати, трансплантати слузокоже, хрскавице, фасција, нерава, сложени трансплантати	2
22. Режњеви: петељкасти, слободни, локални, регионални, удаљени, фасциокутани, слободни (микроваскуларни)	2
23. Тумори максилофац. подручја: Номенклатура, класификација, дијагностика: клиничка и помоћна (биопсија, рентген, ултразвук, ЦТ, НМР, ПЕТ скен)	2
24. Бенигни тумори мезенимног порекла: фиброми, липоми, остеоми, хондорми, неуриноми, одонтогени тумори	2
25. Карциноми слузокоже усне дупље: клиничке карактеристике, диференцијална дијагностика, принципи хируршког лечења	2
26. Малигни тумори коже лица: карциноми, Меланом	2
27. Саркоми меких и коштаних ткива максилофацијалног подручја	2
28. Болести нерава максилофацијалног подручја	2
29. Протетичка реконструкција лица и вилица	2
30. Расцепи усана, непца и лица	2
Укупно	**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		**вежбе**	**Сп-ср****
	11. семестар		
	Амбуланта: 1. Анамнеза болести: специфичности 2. Клинички преглед болесника (интраорални, екстраорални) 3. Читање и тумачење налаза помоћних дијагностичких поступака (биопсија, брис, антибиограм, класични ртг снимак, ортопантомограм, ЦТ сцан) 4. Постављање радне дијагнозе, диференцијална дијагноза 5. Постављање индикације за амбулантно или стационарно хируршко лечење	3 3 3 3 3	
	Трауматологија и максилофацијална протетика: 6. Клиничка дијагностика прелома костију скелета лица 7. Интерпретација рентгенских снимака, постављање радне дијагнозе 8. Привремена имобилизација (завој, жичана имобилизација, сплинт) 9. Контрола амбулантно и хоспитално лечених болесника, уклањање имобилизације 10. Принципи планирања и израде постресекционих протеза и протеза лица	3 3 3 3 3	
	12. семестар		
.	Болесничко оделење: 1. Анамнеза болести, специфичности у зависности од врсте патологије 2. Методе клиничког прегледа, специфични дијагностички поступци 3. Радна дијагноза, диференцијална дијагноза и план хируршког лечења 4. Постоперативни третман: превијање ране, сукција, замена дрена, уклањање конаца	4 4 4 3	
	Операциона сала: 5. Пресвлачење уз облачење салске гардаробе, капе и маске; хируршко прање руку; облачење стерилног мантила и хируршких рукавица 6. Посматрање извођења хируршких захвата (уз објашњења и	5	

	коментаре оператора) 7. Асистирање (као други асистент) током извођења стандардних хируршких интервенција	5 5	
Укупно		**60**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
приказ случаја

Литература

1. Гаврић М, Пишчевић А, Сјеробабин И. Максилофацијална хирургија Драганић, Београд, 1995.
2. Димитријевић Б, Стефановић П. Трауматологија и максилофацијална хирургија – практикум, Ники, Београд, 1992.
3. Петровић В, Тодоровић Љ, Гаврић М, Стајчић З. Максиларни синус у хирургији орофацијалне регије, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1992.
4. Димитријевић Б. Максилофацијалне протезе и говор, Дечје новине, Горњи Милановац, 1984.
5. Петровић В, Гаврић М. Цисте вилица, лица и врата, Наука, Београд, 1994.
6. Петровић В, Гаврић М. Ургентна стања у стоматолошкој пракси, Драганић, Београд, 1996.
7. Вукадиновић М, Константиновић В. Поглавља 12, 17, 18, 20 и 26, У - Зглобна веза мандибуле са кранијумом, нормална функција и поремећаји. Уредник - Станишић-Сибобад Д. Библиотека Уџбеници, Београд, 2001.
8. Констатиновић, В., Пузовић, Д.: Клинички и форензички аспекти повреда максилофацијалне регије. Завод за уџбенике, Београд, 2011.
9. Констатиновић, В. (уредник): Ургентна стања у стоматологији. У штампи.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: нема
Предавања: **60**	Вежбе: **60**	Други облици наставе: два колоквијума	Студијски истраживачки рад: нема	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	15 (30 x 0.5)	Тест	нема
практична настава	30 (30 x 1.0)	Практични испит	20
колоквијум-и	5 (2 x 2.5)	Усмени испит	30
семинар-и	нема		
друго	-	-	-

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	55
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Оториноларингологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Зоран Д. Иванковић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 3	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОРЛА**

Циљ предмета: је да обучи студенте Стоматологије да се снађу у дијагностици обољења ува, носа и грла у циљу адекватне диференцијално-дијагностичке процене болести и патолошких стања која се често преплићу са пољем рада стоматолога како би могли да пацијента адекватно лече или упуте специјалисти оториноларингологу.

Исход предмета: је овладавање дијагностичким поступцима и техником прегледа из болести ува, носа и грла.

Садржај предмета

Предавања **11. семестар**	Час
1. Уво: ембриологија, анатомија, физиологија Запаљенска обољења спољашњег ува, запаљење аурикуле, еризипелас, херпес зостер, туберкулоза и луес	1
2. Запаљења спољашњег ушног канала (otitis externa circumscripta i diffusa, o.e.eczematosa, mucotica i bullosa). Псеудотуморске формације, бенигни и малигни тумори Обољења средњег ува: аномалије у развоју, повреде, запаљенска обољења средњег ува - акутна (ottitis media acuta serosa, o.м.a.catharalis, o.м.a.suppurativa, o.м.a.haemorrhagica bullosa)	1
3. Хронична запаљења (супуративна и несупуративна, туберкулоза и луес средњег ува Отогене компликације:екстракранијалне (mastoiditis, petrozitis, osteomijelitis ossis temporalis, paralysis n.facialis)	1
4. Ендокранијалне (abscessus extra et subduralis, leptomeningitis purulenta otogenes, abscessus cereri et cerebella otogenes, thrombophlebitis sinus sigmoidei) Бенигни и малигни тумори средњег ува.	1
5. Аудиологија. Otosclerosis. Morbus Meniere.	1
6. Нос и параназалне шупљине: ембриологија, анатомија и физиологија Обољења носа: конгениталне аномалије спољашњег носа и носне шупљине.	1
7. Повреде лица, носа и параназалних шупљина, страна тела носа и параназалних шупљина Запаљенска обољења носа (фурункул и еризипел) и носне шупљине: акутни и хронични ринитиси, ozena nasi, tuberculosa и луес носа	1
8. Неинфективна запаљења слузокоже носа: rhinitis allergica i vasomotoria, полипоза носа и параназалних шупљина. Epistaxis. Обољења параназалних шупљина: конгениталне аномалије, акутна и хронична запаљења параназалних шупљина.	1
9. Компликације запаљења параназалних шупљина. Цисте параназалних шупљина. Тумори носа и параназалних шупљина. Фаринкс: ембриологија, анатомија и физиологија. Конгениталне малформације, повреде и страна тела. Неспецифична и специфична запаљења.	1
10. Запаљења лимфног прстена фаринкса: акутна (ангине) и хронична запаљења (специфична и неспецифична) Компликације запаљења Waлдеуеровог прстена: перитонзиларни апсцес, парафарингеални апсцес, ретрофарингеални апсцес, тонзилогена сепса.	1
11. Бенигни и малигни тумори фаринкса. Цисте и фистуле врата. Ларинкс: ембриологија, анатомија и физиологија. Конгениталне малформације.	1

12. Акутни ларингитиси. Хронични, неспецифични и специфични ларингитиси. Компликације запаљенских обољења ларинкса (флегмона, апсцес и перихондритис ларинкса).	1
13. Псеудотумори, бенигни и малигни тумори ларинкса. Фонијатрија.	1
14. Трахеобронхологија: ембриологија, анатомија и физиологија трахеје и бронха. Конгениталне аномалије. Повреде и страна тела. Запаљења акутна и хронична. Бенигни и малигни тумори. Трахеотомија	1
15. Езофагологија: ембриологија, анатомија и физиологија езофагуса. Конгениталне малформације. Повреде и страна тела. Запаљења, спазми, дивертикулуми и варикси једњака.Тумори једњака.	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 11. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Преглед ува (отоскопија). Испитивање слуха звучним виљушкама. Испитивање вестибуларног апарата. Аудиометрија.	2	
2.	Преглед носа. Предња и задња риноскопија	2	
3.	Преглед уста, фаринкса и ларинкса (индиректна ларингоскопија).	2	
4.	Директна ларингоскопија (микроларингоскопија), езофагоскопија и бронхоскопија	2	
5.	Визита по одељењима клинике.	2	
6.	Рад са отолошким пацијентима.	2	
7.	Рад са пацијентима оболелим од носносинусне патологије.	2	
8.	Патологија ларинкса. Рад са болесницима.	2	
9.	Обољења фаринкса и врата	2	
10.	Патологија трахеје, бронха и једњака.	2	
11.	Приказ оперативних техника у лечењу обољења ува, грла и носа	2	
12.	Приказ оперативних техника у лечењу обољења ува, грла и носа	2	
13.	Приказ оперативних техника у лечењу обољења ува, грла и носа	2	
14.	Приказ оперативних техника у лечењу обољења ува, грла и носа	2	
15.	Приказ оперативних техника у лечењу обољења ува, грла и носа	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
приказ случаја

Литература

1. Дергенц Р.: Оториноларингологија (уџбеник за редовну наставу), Савремена администрација, Београд, 2001.
2. Иванковић З. и Косановић Р.: Практикум из Оториноларингологије, Југословенска књига, Београд, 2005.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	15 (15x1)	Тест	40
практична настава	35 (15x2,3)	Практични испит	
колоквијум-и	10	Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	56
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Форензичка медицина и медицинско право	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Драгана Ж Пузовић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 3	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ФОРЕ**

Циљ предмета:
Упознавање са начелима судскомедицинског вештачења телесних повреда повреда максилофацијалне регије, значајем одонтостоматолошких података у процесу идентификације, као и деонтолошким аспектима рада доктора стоматологије.

Исход предмета:
Студент би требало да се упозна са експертизном дијагностиком, принципима вештачења повреда максилофацијалне регије на основу утврђеног налаза и/или стоматолошке документације, као и експертизом несавесног лечења и несавесног поступања са пацијентима из оквира стоматолошке праксе. Такође, студент би требало да се упозна са улогом одонтостоматолошких података у циљу интравиталне и постмортална идентификација и значајем адекватног сачињавања и вођења стоматолошке документације. Посебно се упознаје са аспектима кривичне одговорности доктора стоматологије.

Садржај предмета

Предавања - 11. семестар	Час
1. Судска медицина-стоматологија, Судско медицинско вештачење и судско медицински вештак	2
2. Судскомедицинско вештачење телесних повреда	2
3. Механичке повреде: настајање, динамички однос оруђа и тела, повредни делови механичких оруђа, неспецифичне механичке повреде	2
4. Механичке повреде: специфичне механичке повреде, краниоцеребралне повреде	2
5. Асфиктичне повреде: насилна механичка угушења стезањем дисајних путева	2
6. Асфиктичне повреде: насилна механичка угушења запушењем дисајних путева	2
7. Хемијске повреде: услови и дијагностика тровања	2
8. Хемијске повреде: тровања одређеним хемијским супстанцама	2
9. Физичке повреде: повреде високом и ниском темепартуром	2
10. Физичке повреде: повреде атмосферским и техничким електрицитетом, јонизујућим зрачењем,ниским и високим атмосферским притиском. Психичке, бактеријске, нутритивне повреде	2
11.Оштећење здравља	2
12. Задес, самоубиство, убиство	2
13. Идентификација непознатих живих и непознатих лешева	2
14. Кривична одговорност лекара, Информисаност пацијента и његов пристанак на медицинску интервенцију.	2
15. Умирање и смрт	2
Укупно	**30**

	Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 11. семестар**	**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Судскомедицинско вештачење телесних повреда у кривичном поступку (вештачење, вештак, класификација, квалификација). Извештај о обављеном судскомедицинском вештачењу	1	
2.	Судскомедицинско вештачење телесних повреда у кривичном поступку (вештачење, вештак, класификација и квалификација телесних повреда). Извештај о обављеном судскомедицнском вештачењу	1	
3.	Механичке повреде максилофацијалне регије. Сачињавање извештаја о	1	

	обављеном вештачењу телесних повреда максилофацијалне регије		
4.	Механичке повреде максилофацијалне регије. Сачињавање извештаја о обављеном вештачењу телесних повреда максилофацијалне регије	1	
5.	Утврђивање налаза код вештачења механичких повреда максилофацијалне регије у кривичном поступку	1	
6.	Утврђивање налаза код вештачења механичких повреда максилофацијалне регије у кривичном поступку	1	
7.	Судскомедицинско вештачење повреда зуба, класификација и квалификација повреда зуба	1	
8.	Судскомедицинско вештачење повреда зуба, класификација и квалификација повреда зуба	1	
9.	Извештај (саопштење) о обављеном вештачењу повреда зуба	1	
10.	Извештај (саопштење) о обављеном вештачењу повреда зуба	1	
11.	Сачињавање закључка и мишљења код вештачења повреда максилофацијалне регије на основу утврђених налаза	1	
12.	Сачињавање закључка и мишљења код вештачења повреда максилофацијалне регије на основу утврђених налаза	1	
13.	Разматрање извештаја о вештачењу повреда максилофацијалне регије	1	
14.	Разматрање извештаја о вештачењу повреда максилофацијалне регије	1	
15.	Разматрање извештаја о вештачењу повреда максилофацијалне регије	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Сачињавање и анализа извештаја о обављеном судскомедицинском вештачењу телесних повреда максилофацијалне регије.

Литература

1. Тасић М. и сар. Судска медицина, Змај, Нови Сад, 2006.
2.Миловановић М., Судска медицина, Медицинска књига,Београд, 2003.
3.Пејаковић С., Начела судскомедицинског вештачења, Научна књига, Београд, 2002.
4.Константиновић В., Пузовић Д., Клинички и форензички аспект повреда максилофацијалне регије, Завод за уџбенике, Београд, 2011.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: 3 колоквијума; 1 семинар	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 15x0,33	Тест	35
практична настава	21 15x1,4	Практични испит	5
колоквијум-и	30 3x10	Усмени испит	/
Семинар-и	4 1x4		
Друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	57
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Блок: Рестауративна стоматологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме):	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 7	**Година студија: VI/ 12. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): положени сви клинички предмети IV и V године	**Шифра предмета: СТ13БЛО1**

Циљ предмета:
Да студент сагледа повезаност и међузависност стоматолошких области у рестауративном збрињавању пацијента, као и да систематизује раније стечено знање и вештине из ових области

Исход предмета:
По одслушаној настави и положеном испиту студент је оспособљен да:
- сагледа укупне потребе пацијента за стоматолошким збрињавањем
- сачини план стоматолошког збрињавања
- спроведе стоматолошке терапијске поступке из области оралне хирургије, пародонтологије, рестауративне одонтологије, ендодонције, и стоматолошке протетике за које је оспособљен на ранијим годинама студија у оквиру одговарајућих предмета
- идентификује потребе за специјалистистичким стоматолошким интервенцијама и упути пацијента на адекватан специјалистички преглед и третман

Клинички рад на пацијенту у оквиру наставе из овог блока основа су за израду завршног рада.

Садржај предмета

	Предавања - 12. семестар	Час
1.	Анамнеза и клинички преглед оралнохируршких пацијената	1
2.	Дијагностички поступци код оралнохируршких пацијената	1
3.	Контрола бола у току оралнохируршких интервенција и примена одговарајућих техника локалне анестезије	1
4.	Планирање оралнохируршких интервенција у склопу мултидисциплинарне терапије стоматолошких пацијената	1
5.	Вађење зуба, индикације, план терапије, специфичности вађење појединих зуба	1
6.	Компликације вађења зуба и њихово збрињавање	1
7.	Припрема пацијената ризика за оралнохируршке интервенције и њихово збрињавање у случају појаве компликација	1
8.	Збрињавање дентогених инфекција – избор оптималног приступа	1
9.	Планирање оралнохируршких интервенција код пацијената са хроничним периапикалним лезијама	1
10.	Планирање оралнохируршких интервенција код пацијената са цистичним и другим бенигним лезијама	1
11.	Планирање оралнохируршких захвата у склопу припреме за протетску рехабилитацију пацијената	1
12.	Планирање оралнохируршких захвата у склопу ортодонтског лечења пацијената	1
13.	Дијагностика синузитиса дентогеног порекла, ороантралних комуникација и фистула, и план терапије	1
14.	Импактирани зуби, план терапије, превенција компликација и њихово збрињавање	1
15.	Збрињавање ургентних стања код оралнохируршких пацијената	1
16.	ОПШТИ ПРИНЦИПИ И ЗНАЧАЈ ТЕРАПИЈЕ ОБОЛЕЛОГ ПАРОДОНЦИЈУМА ПРЕ РЕКОНСТРУКТИВНЕ ТЕРАПИЈЕ ЗУБА	1
17.	ПРИМАРНА, СЕКУНДАРНА И ТЕРЦИЈАЛНА ПРЕВЕНТИВА ПАРОДОНТОПАТИЈА У ПРЕ РЕКОНСТРУКТИВНОЈ ТЕРАПИЈИ ЗУБА	1

18.	ЕЛИМИНАЦИЈА ЗАПАЉЕЊА У ПАРОДОНЦИЈУМУ (УСПОСТАВЉАЊЕ ЗДРАВЉА ПАРОДОНЦИЈУМА) У ПРЕ РЕКОНСТРУКТИВНОЈ ТЕРАПИЈИ ЗУБА Значај за будућу реконструктивну фазу терапије зуба. Терапијске методе.	1
19.	КОРЕКЦИЈА УРОДЈЕНИХ ИЛИ СТЕЧЕНИХ МУКОГИНГИВАЛНИХ АНОМАЛИЈА У ПРЕРЕКОНСТРУКТИВНОЈ ТЕРАПИЈИ ЗУБА Типови и подела (развојне, урођене, стечене). Фаворизујући и предиспонирајући фактори. Етиопатогенетски аспекти. Значај за будућу реконструктивну фазу терапије зуба	1
20.	ЕЛИМИНАЦИЈА КОРОНАРНО ИНСЕРИРАНИХ ФРЕНУЛУМА И ЛАТЕРАЛНИХ ПЛИКА Етиопатогенетски аспекти и значај за будућу реконструктивну фазу терапије зуба. Терапијске методе.	1
21.	КОРЕКЦИЈА ШИРИНЕ НЕ ФУНКЦИОНАЛНЕ ПРИПОЈНЕ ГИНГИВЕ И ПРОДУБЉИВАЊЕ ВЕСИБУЛУМА УСТА Етиопатогенетски аспекти и значај за будућу реконструктивну фазу терапије зуба. Терапијске методе.	1
22.	ТЕРАПИЈА ИЗОЛОВАНИХ И МУЛТИПЛИХ РЕЦЕСИЈА ГИНГИВЕ Етиопатогенетски аспекти и значај за будућу реконструктивну фазу терапије зуба. Терапијске методе.	1
23.	БИОТИП ГИНГИВЕ И БИОЛОШКА ШИРИНА Основни појмови и значај са аспекта успеха будуће реконструктивне фазе терапије зуба. Терапијске методе за успостављање повољног биотипа гингиве.	1
23.	СПЕЦИФИЧНОСТИ ПРЕПРОТЕТСКЕ ПРИПРЕМЕ ПАРОДОНЦИЈУМА Терапијски ефекти значајни за егзактно спровођење протетских терапијских процедура. Специфични хируршки поступци у препротетској припреми пацијената (продужење клиничке крунице зуба – сви аспекти, ампутација корена, бисекција и хемисекција зуба)	1
24.	ПРИМЕНА ОРАЛНИХ ИМПЛАНТАТА У ПРЕПРОТЕТСКОЈ ПРИПРЕМИ ПАЦИЈЕНТА Комплексна терапија болесника оболелих од пародонтопатије са израженом крезубошћу, потребом за екстракцијом зуба И презервацијом ресорпције алвеоларног гребена – ГБР. Примена оралних ендоосеалних имплантата у оквиру хируршке терапије (и имедијантни ендоосеални имплантати са ГБР процедуром)	1
25.	ЗНАЧАЈ И УЛОГА ЈАТРОГЕНИХ ФАКТОРА У ЕТИОПАТОГЕНЕЗИ ПАРОДОНТОПАТИЈА Етиопатогенетски аспекти и значај за будућу реконструктивну фазу терапије зуба. Терапијске методе.	1
26.	ЗНАЧАЈ И УЛОГА ТРАУМАТСКЕ ОКЛУЗИЈЕ У ЕТИОПАТОГЕНЕЗИ ПАРОДОНТОПАТИЈА Етиопатогенетски аспекти и значај за будућу реконструктивну фазу. Терапијске методе за корекцију или елиминацију.	1
28.	ДИЈАГНОЗА И МЕТОДЕ УСПОСТАВЉАЊА ПОВОЉНИХ ОКЛУЗАЛНИХ ОДНОСА Методе откривања трауматске оклузије, избор терапијске методе за елиминацију трауматске оклузије и успостављање повољних оклузалних односа	1
29.	ПАЦИЈЕНТИ РИЗИКА И КОМПЛЕКСНА СТОМАТОЛОШКА ТЕРАПИЈА Препознавање; Клиничка слика, медицинска документација; Израда специфичног плана терапије оболелог пародонцијума као и реконструктивне фазе терапије	1
30.	ОДРЖАВАЊЕ ТЕРАПИЈСКИХ РЕЗУЛТАТА КОМПЛЕКСНЕ СТОМАТОЛОШКЕ ТЕРАПИЈЕ У ДУГОМ ВРЕМЕНСКОМ ПЕРИОДУ Циљ. Контролни прегледи. Процена нивоа оралне хигијене и стања пародонцијума у дугом временском периоду. Ремотивација и давање додатних упутстава за одржавање оралне хигијене. Рано откривање рецидива болести И терапија рецидива (флексибилни план терапије пародонтопатије).	1
31.	Дијагностичке методе (Анамнеза, клинички преглед, помоћни дијагностични тестови) ; медицинска документација	1
32.	Обезбеђивање сувог радног поља (релативно и апсолутно) ; Асептичан рад	1

33.	Етиопатогенеза каријеса , дијагностика каријеса. Класификација каријеса ; Препарације кавитета : Блекови принципи и Адхезивни тип препарације .	1
34.	Индиректни испуни : препарације , методе узимања отисака, материјали за индиректне испуне	1
35.	Материјали за привремено затварање кавитета ; Заштитне и медикаментне подлоге	1
36.	Глас јономер цемент,састав, особине, припрема и клиничка примена.	1
37.	Композити; састав, особине, припрема и клиничка припрема.	1
38.	Амалгам; особине, припрема и клиничка припрема.	1
39.	Дијагностика оболења пулпе зуба и апексног пародонцијума (етиологија, патогенеза , класификација и симптоматологија)	1
40.	Ендодонтски инструменти, технике препарације канала корена	1
41.	Терапија оболења пулпе и апексног пародонцијума (виталне пулпе и инфицираног канала).	1
42.	Медикаменти у ендодонцији током механичке обраде канала и интерсеансне медикација	1
43.	Материјали за оптурацију каналног система и технике оптурације.	1
44.	Реконструкција ендодонтски лечених зуба	1
45.	Грешке и компликације ендодонтске терапије	1
46.	Анамнеза клинички преглед. Анализа радиограма. Индикација и план терапије. прикази случајева из клиничке праксе.	1
47.	Узимање анатомског отиска. Адаптација индивидуалне кашике, формиранје рубова функционалног отиска. избор материјала за узимање функционалног отиска	1
48.	Одређивање међувиличних односа и боје зуба. Проба поставе зуба. грешке у одређивањеу МВО.	1
49.	Предаја готових тоталних протеза, реоклудација. Начин одржавања мобилних надокнада. Подлагање мобилних зубних надокнада, директно и индиректно.	1
50.	Анализа модела за студије у артикулатору и паралелометру. Избор ретенционих зуба, одлучивање о начину припреме ретенционих зуба за прихватање елемената парцијалних протеза	1
51.	Начини отискивања крезубих вилица за израду парцијалне скелетиране протезе и комплексне ПСП. Избор кашике и отисног материјала. Отисак крезубе вилице за израду парцијалне протезе са слободним седлима.	1
52.	Проба скелета конвенционалне и комплексне ПСП, формирање загрижајних бедема, одређивање МВО. Проба поставе зуба.	1
53.	Предаја конвенционалне ПСП. Предаја комплексне ПСП, цементирање наменских фиксних надокнада (фрезованих круна, круна са атечменима, двоструких круна)	1
54.	Препарација канала корена ендодонтски збринутог зуба. Израда модела ливене надоградње. Надокнада депулписаног зуба готовим металним/композитним кочићима.	1
55.	Принципи препарације зуба. Препарације зуба за различите фиксне надокнаде.	1
56.	Технике отискивање прапарисаних зуба. Врсте отисних материјала и кашике.	1
57.	Привремене круне. Начини израде привремених круна, директне методе, лабораторијска метода. Везивање фиксних надокнада.	1
58.	Проба металне конструкције у изради металокерамичке надокнаде. Одређивање боје зуба.	1
59.	Проба керамике, реоклудација. Анализа естетике, оклузалних контаката у централном и ексцентричним положајима мандибуле. Глазирање.	1
60.	Везивање фиксних надокнада за зубе носаче. Избор денталних цемената.	1
Укупно		**60**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад - 12. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	**Пријем пацијента**. Анамнеза, клинички преглед (примена одговарајућих метода клиничког прегледа у циљу дијагностиковања	1	

	потребе за оралнохируршким интервенцијама)		
2.	**Дијагностика у оралној хирургији**. Примена специфичних дијагностичких поступака (анализа радиографских и лабораторијских налаза) у циљу постављања адекватне дијагнозе оралнохируршких обољења	1	
3.	**Планирање оралнохируршких интервенција.** Израда плана за спровођење оралнохируршких поступака у оквиру свеукупног стоматолошког збрињавања пацијената на основу конзилијарног прегледа од стране пародонтолога, протетичара, оралног хирурга и специјалисте ендодонције.	1	
4.	**Планирање оралнохируршких интервенција.** Планирање редоследа терапијских поступака код пацијената који захтевају мултидисциплинарни приступ. Детаљна анализа предложених терапијских приступа (редослед, трајање процедуре, ризици, компликације, економска приступачност, алтернативна решења).	1	
5.	**Вађење зуба.** Постављење индикација за амбулантно вађење зуба, избор инструмената и планирање приступа. Редослед поступака код мултиплих екстракција. Анализа могућих компликација и план за њихово решавање.	1	
6.	**Вађење зуба.** Компликована вађења зуба, планирање, избор одговарајућег приступ, процена ризика и редоследа поступака.	1	
7.	**Вађење зуба код пацијената ризика.** Идентификација пацијената ризика, планирање интервенција, припрема за вађење зуба, спровођење одговарајућих поступака у циљу избегавања могућих компликација код пацијената ризика.	1	
8.	**Компликације вађења зуба**. Идентификација и превенција могућих компликација у току и после вађења зуба. Терапија интра и постекстракционих компликација. Примена одговарајућих посптупака у циљу успостављања хемостазе после вађење зуба.	1	
9.	**Хируршка терапија обољења пулпе и пародонцијума**. Планирање оралнохируршких интервенција. Дијагностиковање обољења зуба која захтевају оралнохируршки третман. Израда плана за терапију, преоперативна припрема. Идентификација фактора ризика и могућих интраоперативних и постоперативних компликација, њихова превенција.	1	
10.	**Дентогене инфекције.** Дијагностиковање дентогених инфекција, акутних и хроничних. План терапије. Медикаментозно лечење акутних дентогених инфекција, избор антибиотика, начин примене, дужина трајања терапије. Хируршко лечење дентогених инфекција, акутних и хроничних, избор поступака, редослед њиховог спровођења. Превенција компликација дентогених инфекција и њихова терапија.	1	
11.	**Препротетске хируршке интервенције.** Оралнохируршки поступци у склопу препротетске припреме пацијената. Дијагностика, израда плана у сарадњи са протетичарем у оквиру свеукупне протетске терапије, избор оптималног приступа, редослед поступака.	1	
12.	**Оралнохируршка терапија ортодонтских пацијената.** Постављење индикација за хируршку терапију ортодонтских пацијената, анализа радиограма, израда плана терапије, процена ризика и могућих компликација.	1	
13.	**Хируршка терапија виличних циста.** Планирање оралнохируршких интервенција. Дијагностиковање виличних циста и других патолошких лезија које захтевају оралнохируршки третман. Израда плана терапије и усклађивање са другим поступцима у склопу свеобухватне стоматолошке терапије. Идентификација фактора ризика и могућих интраоперативних и постоперативних компликација, њихова превенција.	1	
14.	**Дијагностика ороантралних комуникација и фистула.** Преоперативна процена ризика за њихов настанак. Хируршка и	1	

	конзервативна терапија ОАК и ОАФ. Медикаментозна терапија.		
15.	**Импактирани зуби.** Дијагностика, план терапије у склопу ортодонтског и протетског збрињавања пацијента. Процена могућности настанка компликација, њихова превенција и терапија.	1	
16.	Комплексни план терапије оболелих од пародонтопатија као део плана реконструктивне терапије у стоматологији	1	
17.	Комплексни план терапије оболелих од пародонтопатија као део плана реконструктивне терапије у стоматологији	1	
18.	Комплексни план терапије оболелих од пародонтопатија као део плана реконструктивне терапије у стоматологији	1	
19.	Препознавање пацијената ризика у стоматолошкој ординацији Клиничка слика, медицинска документација; Израда специфичног плана терапије оболелог пародонцијума као и реконструктивне фазе терапије	1	
20.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(идентификација денталног плака, мотивација и обучавање у правилном одржавању оралне хигијене)	1	
21.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа)	1	
22.	Каузална фаза терапије пародонтопатије(уклањање свих супра и субгингивалних наслага са зуба – зубни каменац, супрагингивални дентални плак, субгингивални конкременти, некротични цемент, глачање површине корена зуба, уклањање слободног садржаја из пародонталног џепа)	1	
23.	Хируршка фаза терапије пародонтопатије – корекција уродјених или стечених мукогингивалних аномалија – CMAT, френецтомиа (индикације и контраиндикације, инструменти, хируршка техника)	1	
24.	Елиминација пародонталних џепова хируршким путем; ресективне методе; продужење клиничке круне зуба, MWRO, остеоктомија, гингивектомија, ампутација корена, бисекција, хемисекција	1	
25.	Елиминација пародонталних џепова хируршким путем; ресективне методе; продужење клиничке круне зуба, MWRO, остеоктомија, гингивектомија, ампутација корена, бисекција, хемисекција	1	
26.	Елиминација пародонталних џепова хируршким путем; регенеративне методе	1	
27.	Процена успеха каузалне фазе терапије пародонтопатије (ПИ, ГИ, ИКГ, НИГ, ДЦ) – на пацијенту	1	
28.	Дијагноза трауматске оклузије и уклањање раних контакта брушењем зуба	1	
29.	Препознавање и план елиминације јатрогених фактора битних у етиопатогенези пародонтопатија	1	
30.	Контролни прегледи. Процена нивоа оралне хигијене и стања пародонцијума у дугом временском периоду. Ремотивација и давање додатних упутстава за одржавање оралне хигијене. Рано откривање рецидива болести И терапија рецидива (флексибилни план терапије пародонтопатије).	1	
31.	Преглед пацијента,анамнеза,план терапије ; примена дијагностичких тестова ; Вођење медицинске документације	1	
32.	Успостављање сувог радног поља , Поставка кофердама Припрема и стерилизација инструмената , дезинфекција радног поља	1	
33.	Терапија каријеса : Препарације по Блеку Терапија каријеса : препарације Адхезивног типа	1	

34.	Препарације кавитета за INLAY, методе узимања отисака (индиректно, директно-индиректно, директно) , израда и цементирање .	1	
35.	Припрема и постављање материјала за привремено затварање кавитета Припрема и постављање медикаментних подлога	1	
36.	Припрема и постављање ГЈЦ за подлоге Припрема и постављање ГЈЦ као рестауративног материјала	1	
37.	Припрема и постављање композита Припрема и постављање матрица за композитне испуне, полирање композитних испуна	1	
38.	Припрема и постављање амалгама Припрема и постављање матрица за амалгамске испуне , полирање амалгамских испуна	1	
39.	Дијагностика оболење пулпе Дијагностика оболење апексног пародонцијума	1	
40.	Технике препарације канала корена: Крунично-апексне , Апексно круничне , Машинске технике	1	
41.	Витална и мортална екстирпација пулпе Терапија инфицираног канала корена зуба	1	
42.	Индикације за примену медикамента у ендодонцији (ириганси и интраканални медикаменти) , примена медикамената у клиничким условима	1	
43.	Клиничка процедура пуњења канала корена Примена техника пуњења канала корена (Монокона, компакција хладне и топле гутаперке	1	
44.	Реконструкција тешко оштећених круница зуба Примена различитих система каналних кочића	1	
45.	Превенција грешака током ендодонтске терапије Терапија компликација ендодонтске терапије	1	
46.	Анамнеза, клинички преглед и план терапије. Узимање анатомског отиска.	1	
47.	Узимање функционалног отиска за израду мобилне зубне надокнаде.	1	
48.	Одређивање међувиличних односа и боје зуба	1	
49.	Проба поставе зуба.	1	
50.	Предаја готове мобилне зубне надокнаде. Реоклудација..	1	
51.	Подлагање мобилне зубне надокнаде. Репаратура мобилне зубне надокнаде	1	
52.	Препарација канала корена депуплисаног зуба. Израда надокнаде на депулписаном зубу. Цементирање надокнаде на депулписаном зубу.	1	
53.	Препарација зуба за фиксну надокнаде	1	
54.	Препарација зуба за фиксну надокнаде	1	
55.	Препарација зуба за фиксну надокнаде	1	
56.	Препарација зуба за фиксне надокнаде	1	
57.	Узимање отиска за израду фиксне надокнаде. Избор кашике и отисног материјала. Припрема гингивалног сулкуса.	1	
58.	Проба металне конструкције металокерамичке надокнаде. Одређивање боје зуба	1	
59.	Проба керамике металокерамичке надокнаде. Анализа естетике, анализа оклузалних контаката у централном и ексцентричним положајима	1	

	мандибуле		
60.	Везивање фиксних надокнада. Обезбеђивање услова за цементирање, избор денталног цемента, специфичности цементирања различитих зубних надок.нада	1	
Укупно		**60**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу
У оквиру стручне праксе студент самостално обавља дијагностичке, превентивне, профилактичке и терапијске које је савладао кроз активну наставу уз надзор ментора, односно одговорног наставника

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
КОМПЛЕТНО СТОМАТОЛОШКО ЗБРИЊАВАЊЕ ПАЦИЈЕНТА

Литература

-Тодоровић Љ, Петровић В, Кафеџиска В, Јуришић М.: Орална хирургија – 2002
- Марковић А, Чолић С, Стојчев-Стајчић Љ, Дражић Р, Гачић Б.: Практикум оралне хирургије – 2011
-Клиничка пародоонтологија,, уредник Проф.Др Б.Димитријевић, група аутора, Завод за уџбенике, 2010; поглавља: 10,13,14,15,16,18,19,20,21,22,23,24,25,26
-Болести уста - Практикум, Дечје новине, Горњи Милановац, 1988. Лековић В., Димитријевић Б., Јанковић Љ.:
- Живковић Славољуб (уредник) Основи рестауративне стоматологије, Дата Статус, Београд, 2009
- Bergenholz и сар, Ендодонтологија (превод), Орион арт, Београд 2011
- Леиф Тронстад Клиничка ендодонција, Дата Статус, Београд, 2007, (превод књиге)
- Практикум ендодонтске терапије, Дата Статус, Београд 2011
- Крстић М.,Петровић А.,Станишић Синобад Д.,Стошић З.: КЛИНИЧКА ПРОТЕТИКА – ТОТАЛНА ПРОТЕЗА, "Веларта", Београд, 1998.
-. Стаменковић Д.: СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА – ПАРЦИЈАЛНЕ ПРОТЕЗЕ, "Интерпринт", Београд, 2006.
-Трифуновић Д, Вујошевић Љ: Стоматолошка протетика - фиксне надокнаде, И део,ЕЦПД, Београд, 1998.
- Радловић-Пантелић С: Стоматолошка протетика - фиксне надокнаде, ИИ део, Универзитет у Београду, Београд, 1998.

Помоћна литература:
-Линде Ј. Клиничка пародонтологија и имплантологија, Глобус, Загреб 2009

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **180**
Предавања: **60**	Вежбе: **60**	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Практична настава се обавља у 5 блокова:
-у првом блоку се обављају конзилијарни прегледи (уз учешће наставника из свих области заступљених у оквиру овог предмета) и израда плана терапије
- у остала 4 блока (1.орална хирургија, 2. Пародонтологија и орална медицина, 3. Рестауративна одонтологија и ендодонција и 4. Стоматолошка протетика) спроводе се терапијски поступци на тријажираним пацијентима у складу са сачињеним планом терапије

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	10(60 x0,17)	Тест	50
практична настава	40(60x0,7)	Практични испит	
колоквијум-и		Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	58
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Блок: Педодонција	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме):	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 4	**Година студија: VI / 12. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): Превентивна стоматологија, Дечја стоматологија, Ортопедија вилица	**Шифра предмета: СТ13БЛО2**

Циљ предмета: је да студент буде оспособљен за спровођење одређених терапијских мера из домена дечје и превентине стоматологије као и ортопедије вилица а у одређеним случајевима свеобухватно стоматолошко збрињавање деце и да се створи студентима став према деци, тако да се након дипломирања обезбеди висок стандард стоматолошке заштите деце

Исходи учења: После обављеног клиничког блока „Педодонција“ студент ће бити оспособљен да на основу анамнезе, клиничког прегледа и уз коришћење помоћних дијагностичких средстава постави дијагнозу и направи план превентивних, профилактичких и терапијских мера у домену дечје стоматологије и ортопедије вилица, а у односу на узраст, псхолошки тип детета и врсту дентиције и на адекватан начин да збрине пацијента. Да на основу процене ризика за настанак каријеса и гингивитиса, обради пацијента с аспекта првенције оралних обољења и примени све превентиве и профилактичке мере. Да санира каријес на млечним и сталним зубима и постави индикације за упућивање детета ортодонту. Да познаје дијагностику и принцпе терапије компликација каријеса на млечним и сталним зубима као и индикације и контриндикације за екстракцију млечних и сталних зуба у деце. Да на осову намнезе, клиничког прегледа и уз коришћење помоћних дијагностичких средстава постави дијагнозу повреда уста и зуба у деце, укаже прву помоћ и постави план терапије.
Студент ће бити оспособљен да на основу прегледа, анамнезе, клиничког налаза препозна ортодонтске аномалије и неопходност потребе за терапијом. После анализе студијских модела, рендген снимака и фотографија, студент ће поставити дијагнозу и на основу те дијагнозе предложити план терапије. Биће упознати са свим врстама ортодонтских апарата и њиховим могућностима и индикацијама за коришћење.

Садржај предмета

Предавања - 12. семестар	Час
1.Стоматолошки рад са децом	1
2.Дијагностика оралних болести у деце и планирање стоматолошког рада са децом	1
3. Рендген дијагностика у деце	1
4. Контрола бола при стоматолошким интервенцијама и локална анестезија	1
5. Болести млечних зуба, терапија и каријес раног детињства, циркуларни каријес	1
6. Каријес раног детињства, циркуларни каријес	1
7. Болести сталних зуба у деце и омладине, терапија и терапија дубоког каријеса	1
8. Обољења пулпе и пародонталних ткива и терапија на млечним зубима	1
9. Обољења пулпе и терапија на сталним зубима	1
10.Ендодонтско лечење сталних зуба са незавршенм растом корена	1
11. Болести меких тква и ткива пародонцијума и оралне манифестације инфективних системских болести у устима деце	1
12. Оралнохируршке интервенције и специфичне оралнохируршке интервенције у деце	1
13. Збрињавање деце са повредама зуба и компликације повреда	1
14. Ургентна стања у дечјој стоматологији и примена антибиотика у деце	1
15. Напредне технике у збрињавању каријеса и структурних аномалија зуба и протетско збрињавање деце и омладине и	1
16. Ортодонтска дијагностика, анамнеза и клинички налаз	1
17. Анализа студијских модела у све три просторне равни и процена расположивог и потребног простора	1

18. Ро дијагностика, Кефалометрија, одређивање денталне и скелетне зрелости	1
19. Листа проблема и план терапије, одређивање времена за почетак терапије	1
20. Класификација малоклузија (малоклузије зуба, вилица и међусобног односа вилица)	1
21. Биолошке основе ортодонтске терапије, принципи померања зуба, модификација раста	1
22. Биомеханика, силе које се користе у ортодонтској и ортопедској терапији	1
23. Терапија неправилности у доба млечне дентиције, превенција раног губитка млечних зуба, одвикавање од лоших навика, интерцептивне и превентивне мере.	1
24. Терапија неправилности у доба мешовите дентиције, утицај на скелетни раст и стварање простора за смештај сталних зуба.	1
25. Терапија неправилности у доба сталне дентиције, разлика у терапији док траје раст и после завршеног раста.	1
26. Улога ортодонције у терапији траума зуба, ехтрузија трауматски интрудираних зуба, време за почетак терапије у односу на време настанка трауме.	1
27. Орално хируршке интервенције у ортодонтској терапији, ослобађање импактираних зуба, ехтракције прекобројних зуба и мезиоденса, френелектомија.	1
28. Употреба ортодонтских мини импланата у терапији аномалија.Појам упоришта, и импланта као апсолутног упоришта.	1
29. Предпротетска ортодонтска припрема, стверење потребног простора за естетски и функционално оптималне протетске надокнаде.	1
30. Пародонтални проблеми код ортодонтског померања зуба, ортодонтска терапија код пацијената за израженом пародонтопатијом, значај одржавања оралне хигијене код ортодонтских пацијената.	1
укупно	**30**

	Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад - 12. семестар**	**вежбе**	**Сп-ср****
1.	**Први пријем детета.** Разговор са родиељима и Анамнеза. Процена општег стања детета и екстраорални преглед. Интраорални преглед. Процена стања оралног здравља (дијагностика каријеса, гингивитиса и отродонтских неправилности). Процена ризика за настанак каријеса и гингивитиса. Помоћна дијагностичка средства (практичан рад са пацијентима)	1	
2.	**Планирање стоматолошког рада у деце**: у односу на узраст, психолошки тип детета и врсту дентиције. Редоследи и приоритет. Правлљење плана певентивних и профилактичких мера и плана санације. Сагласност родитеља/старатеља на предложени план. (Практични рад са пацијентима).	1	
3.	**Превентивни приступ пацијенту**.Примена превентивних и профилактичких мера. Процена оралне хигијене и начина исхране(посебно код карјеса раног детињства деце са повећаним ризиком за настанак каријеса). Детекција и уклањање свих врста наслага. Примена флуорида и заливање фисура и превентивна препарација. Превенција повреда. (Самостални рад са пацијентом)	1	
4.	**Терапија каријеса и дубоког каријеса млечних и сталних зуба у деце.** Принципи рада, медикаменти,материјали и технике. Индиректно прекривање пулпе. (Практични рад са пацијентима). Хипоминерализација на првим сталним моларима и инцзивима (МИХ), (Упознавање са појавом)	1	

5.	**Терапија обољења пулпе млечних зуба.** Разлике у терапијским поступцима. Методе рада, контрола бола, технике, средства, медикаменти.(Практични рад са пацијентима).**Терапија обољења пулпе сталних зуба у деце.** Витална и мортална екстирпација, ириганси, медјусеансна медикаментозна терапија, средства за пуњење и оптурацију канала корена (Практични рад са пацијентима).	1	
6.	**Терапија обољења пулпе сталних зуба са незавршеним растом корена у деце** Терапија сталних зуба са незавршеним растом канала корена: директно прекривање, витална ампутација, витална екстирпација, техника рада. . Апексогенеза и апексификација. (Упознавање са принципима -посматра).	1	
7.	**Терапија компликација обољења пулпе млечних зуба:** Пародонтитис. Индикације и контраиндикације за лечење. Практични рад са пацијентима. **Терапија компликација обољења пулпе сталних зуба у деце**: Периодонтитис. Индикације и контра индикације за терапију. Технике рада. (Упознавање са принципима - посматра).	1	
8.	**Први пријем пацијента са повредама зуба и поступак у првој посети:** Анамнеза, клинички преглед, помоћна дијагностичка средства, дијагноза и план терапије и попуњавање картона повреда (Практичан рад са пацијентима)	1	
9.	**Поступак код повреда млечних зуба:** Прва помоћ код повреда ***млечних зуба***. Терапија повреда чврстих и ткива пародонцијума млечних зуба (Упознавање са принципима – посматра)	1	
10.	**Поступак код повреда сталних зуба у деце:** Прва помоћ код повреда ***сталних зуба*** у деце. Терапија повреда чврстих ткива и ткива пародонцијума сталних зуба. Врсте сплинтова (Упознавање са принципима – посматра)	1	
11.	**Оралнохируршке интервенције у деце**: Анестезија, инструменти технике рада. Инструкције за пацијента (локална аналгезија, екстракција, понашање у постоперативном току. (Практичан рад са пацијентима) Екстракције млечних зуба. Индикације и контраиндикације . (Практичан рад са пацијентима) Екстракција сталних зуба у деце. Индикације, контраиндикације. (Упознавање са принципима – посматра)	1	
12.	**Протетско збрињавање деце.** Протетско збрињавање у млечној дентицији (готове металне крунице, ливене крунице, парцијалне протезе. Протетско збрињавање деце са сталним зубима (естетске крунице, минималне протетске надокнаде, покретни протетски радови). Материјали и технике рада. (Упознавање са принципима – посматра)	1	
13.	**Естетско збрињавање структурних аномалија сталних зуба и напредне технике.** Методе, техника, средства. (Практични рад са пацијентима). **Бељење зуба у деце.** Методе и средства. Избељивање авиталних зуба. Избељивање виталних зуба. (Практични рад са пацијентима).	1	
14.	**Терапија обољења меких ткива у деце.** Терапија бактеријских, вирусних, гљивичних инфекција. Практични рад са пацијентима. **Терапија оболења пародонцијума у деце.** Терапија гингивитиса. (Практични рад са пацијентима.)	1	
15.	**Комплетно збрињавање пацијента:** комплетирање превентивног збрињавања пацијента (плак индекс упоређен на почетку, током и крајем санације и корекција оралне хигијене; провера коригованих навика пацијента у начину исхране; провера превентивне и профилактичке примене флуорида). Кориговање и ако је неопходно полирање постављених испуна. Савет за посету ортодонту и превенцију повреда. Заказивање контролних прегледа у односу ризика за настанак оралних обољења) (Самосталан рад студента)	1	
16.	Развитак органа за жвакање Развитак правилне оклузије млечних и сталних зуба, одступања.	1	

17.	**Први пријем пацијента** Анамнеза , лична и породична, Клинички налаз на пацијенту, анализа лица. Испитивање функција орофацијалне регије и ТМЗ, узимање отисака за израду студијских модела и Ро снимање (практичан рад са пацијентима).	1	
18.	**Анализа модела**: анализа оклузије у сагиталном, вертикалном и трансверзалном правцу.Процена расположивог и потребног простора, одређивање асиметрија зубних лукова и развијености вилица.	1	
19.	**Анализа Ро снимака** (интраорални снимци, ортопантомографски снимци, снимак шаке, Телерендген) процена денталне и осеалне зрелости, одређивање правца раста лица и вилица. (практичан рад на моделима и снимцима).	1	
20.	Превентивне и интерцептивне мере у ортопедији вилица, одвикавање од лоших навика.Примена миофункционалних вежби, употреба вестибуларне плоче, вежбе шпатулом, значај и употреба чувара простора- фиксних и мобилних.	1	
21.	Трауме и поремећене функције као етиолошки фактор малоклузија, ортодонтска припрема за дефинитивно збрињавање трауматизованих зуба, утицај поремећеног дисања и жвакања на развој ортодонтских аномалија	1	
22.	**Принципи планирања ортодонтске терапије.** могућности терапије, фактори избора специфичног плана терапије, избор механизма лечења, презентација плана лечења и добијање сагласности пацијената. Ортодонтска тријажа	1	
23.	**Покретни ортодонтски апарати:** основни елементи (плоча, лабијални лук, ретенциони елементи), ортодонтски завртањ, опруге, различите конструкције апарата	1	
24.	**Функционални ортодонтски апарати:** активатор, бионатор, рефулатори функција, twин блоцк, М блок, хербст (конструкциони загрижај, дизајн апарата),	1	
25.	**Принципи екстракционе терапије.** Избор зуба за екстракцију, време и узраст за примену екстракција. Серијска екстракција као посебан вид ортодонтске терапије.	1	
26.	**Фиксни ортодонтски апарати** (дизајн апарата, основни елементи, постављање апарата)	1	
27.	Припрема пацијената са тешким деформитетима за ортогнатску хируршку терапију, терапија расцепа, прогеније, отвореног загрижаја и дисталног загрижаја	1	
28.	Специфичности ортодонтске терапије код пацијената са посебним потребама. Избор времена за терапију, врсте апарата у зависности од степена основне болести	1	
29.	**Дијагноза**, листа проблема и план терапије, узимање отисака за израду ортодонтских апарата (практичан рад са пацијентима).	1	
30.	Предаја апарата, упутство за ношење и одржавање апарата. (практичан рад са пацијентима).	1	
	Укупно	**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу
У оквиру стручне праксе студент самостално обавља дијагностичке, превентивне, профилактичке и терапијске поступке које је савладао кроз активну наставу у претходном периоду, уз надзор ментора, односно одговорног наставника.

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом Пријем, преглед, дијагностика, план терапије и комплетно збрињавање пацијента у домену компетентности (3) из области дечје стоматологије и ортопедије вилица
НАЧИН ИЗВОЂЕЊА НАСТАВЕ: - Семестар ће бити подељен на три дела (3 Х 5 недеља, 90 часова (30 часова студијски истраживачки рад; 90 часова стручна пракса, самостални рад) - У првј недељи се обављају конзиијарни прегледи (на Клиници за дечју и

превентивну стоматологију и Клиници за ортопедију вилица)

- Конзилијарне прегледе обављају наставници (могу и тимови са сваке Клинике по један наставник)
- По конзилијарном прегледу студет добија пацијента, на основу прегледа прави план превентивних, профилактичких и терапијски мера у домену дечје и превентивне стоматологије и ортопедије вилица)
- Добијања „дипломског пацијента“ (израда плана санације, санација, фотографисање и приказ пацијента)

Кроз конзилијарни преглед ће се обавити теоријски део. Сваки наставник (тим Дечја и превентивна стоматологија и Ортопедија вилица) ће бити задужен за своју групу студената.

Литература:

1.Белоица Д. И сар. Дечја стоматологија,Елит-Медица, Београд,2006.
2. Белоица Д. И сар. Дечја стоматологија –Практикум, Кућа штампе.Београд 2010.
3.Вулићевић ЗР. И сарадници: Клиничка примена материјала у дечјој стоматологији., Беобоок, Нови Београд, 2010
4.Кобашлија С. И Сар.: Мнималноинвазивна терапија, Добра Књига, Сарајево 2012.
5.Марковић и сар.: Повреде зуба – воодич за свакодневну клиничку праксу, Стоматолошки факултет Универзитета у Београду, Београд 2012.
6.Вуловић М. и сарадници: „ПРЕВЕНТИВНА СТОМАТОЛОГИЈА“ Драслар партнер, Београд, 2005
7.Јакшић Н, Шћепан И, Глишић Б: Ортодонтска дијагностика – практикум за основне студије, II издање, Београд 2004.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **90**
Предавања: **30**	Вежбе: **30**	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 Поена**
активност у току предавања	10 (30x0,3)	Тест	50
практична настава	40(30x1,3)	Практични испит	
колоквијум-и		Усмени испит	
семинар-и			
друго			

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	59
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Клиничка пародонтологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Божидар С. Димитријевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 3	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ПАР2**

Циљ предмета: да обучи студента у изради комплексног плана терапије оболелог пародонцијума као и комплексним захватима у терапији оболелог пародонцијума

Исход предмета:
- Познавање индикације и контраиндикације за примену методе обраде пародонталних џепова
- Спровођење терапије пародонталних џепова применом методе обраде пародонталних џепова
- Дијагностиковање и спровођење терапије ургентних стања у пародонцијуму
- Познавање индикације и контраиндикације за примену основних хируршких терапијских захвата који се користе за елиминацију пародонталних џепова као и корекцију мукогингивалних аномалија
- Асистирање као и извођење сегмената хируршких процедура које им се демонстрирају
- Дијагностиковање трауматске оклузијје и знакова оклузалног трауматизма
- Методом брушења зуба елиминација раног контакта
- Да поставе етиолошку дијагнозу консекутивног обољења и утврде присуство оралних фокуса
- Израда плана терапије за уклањање оралних фокуса као и припрема болесника за уклањање фокуса хируршким методама
- Израда плана терапије за успостављање повољних оклузоартикулационих односа применом други метода(протетске, ресторативне, хируршке, ортодонтске)
- у потпуности спроводе фазу одржавања постигнутих терапијских резултата
- Примењују флексибилни план терапије пародонтопатије у случају дијагностикованог рецидива болести

Садржај предмета

Предавања	час
11. семестар	
1. РЕГЕНЕРАТИВНЕ МЕТОДЕ ЛЕЧЕЊА ОБОЛЕЛИХ ОД ПАРОДОНТОПАТИЈЕ Циљ. Регенеративне методе у терапији пародонталних џепова. Концепт усмерене регенерације пародонцијума. Коштани имплантати и ресорптивне мембране. Индикације И контраиндикације. Инструменти. Техника извођења терапијског поступка. Хируршки шавови и завој. Процес зарастања хируршке ране(регенерација). Очекивани терапијски ефекти.	1
2. МУКОГИНГИВАЛНЕ АНОМАЛИЈЕ И ЊИХОВА ТЕРАПИЈА Типови и подела (развојне, урођене, стечене). Фаворизујући и предиспонирајући фактори. Етиопатогенетски аспекти. Рецесија гингиве (типови и подела, фаворизујући и предиспонирајући фактори, етиопатогенетски аспект).	1
3. МУКОГИНГИВАЛНЕ АНОМАЛИЈЕ И ЊИХОВА ТЕРАПИЈА Конвенционални хируршки поступци за корекцији поремећених односа у мукогингивалном комплексу пародонталних ткива. Избор хируршке методе. Индикације и контраиндикације за примену појединих хируршких захвата у односу на стање пародонталних ткива. Хируршка техника.	1
4. МУКОГИНГИВАЛНЕ АНОМАЛИЈЕ И ЊИХОВА ТЕРАПИЈА Хируршка терапија изолованих и мултиплих рецесија гингиве. Савремени хируршки терапијски концепт (дизајн режња, примена принципа усмерене регенерације пародонцијума: трансплантат везивног ткива и периоста, ресорптивне мембране, плазма обогаћена тромбоцитима). Индикације и контраиндикације за одговарајућу хируршку процедуру. Очекивани успех и процена успеха у дужем временском периоду	1

5. ДЕЛОВАЊЕ СИЛА НА ПАРОДОНЦИЈУМ Дејство сила на пародонцијум, особине сила (квалитативне, квантитативне). Механизми амортизације притиска . Трауматска оклузија – дефиниција. Примарни оклузални трауматизам (клиничке манифестације, дијагноза). Секундарни оклузални труматизам (клиничке манифестације, дијагноза, етиопатогенетски значај) Труматски контакт; узроци трауматског контакта (директни и индиректни).	1
6. ТЕРАПИЈА ПОРЕМЕЋЕНЕ ОКЛУЗИЈЕ Дијагноза трауматске оклузије, принципи брушења, инструменти, редослед брушења зуба, брушење у ретропулзији, централној оклузији, пропулзионом положају и кретњама, латералном положају и кретњама, брушење зуба у циљу уклањања грубих поремећаја оклузије, протетске мере и сплинтови, ортодонтске мере, хируршке мере.	1
7. ОДРЖАВАЊЕ ТЕРАПИЈСКИХ РЕЗУЛТАТА Циљ. Контролни прегледи. Процена нивоа оралне хигијене и стања пародонцијума у дугом временском периоду. Ремотивација и давање додатних упутстава за одржавање оралне хигијене. Рано откривање рецидива болести И терапија рецидива (флексибилни план терапије пародонтопатије).	1
8. ПРЕПРОТЕТСКА ПРИПРЕМА ПАРОДОНЦИЈУМА Циљ И значај терапије оболелог пародонцијума пре почетка протетске терапије. Терапијски ефекти значајни за егзактно спровођење протетских терапијских процедура. Специфични хируршки поступци у препротетској припреми пацијената (продужење клиничке крунице зуба – сви аспекти, проширење припојне гингиве, продубљи-вање вестибулума уста, ампутација корена, бисекција и хемисекција зуба)	1
9. ПРОДУЖЕЊЕ КЛИНИЧКЕ КРУНЕ – биолошки и клинички аспекти	1
10. КОМПЛЕКСНИ ПАРОДОНТОЛОШКО-ИМПЛАНТОЛОШКИ ТРЕТМАН У ПРЕПРОТЕТСКОЈ ПРИПРЕМИ ПАЦИЈЕНТА Комплексна терапија болесника оболелих од пародонтопатије са обимним разарањем пародонцијума израженом крезубошћу, потребом за екстракцијом зуба презервацијом ресорпције гребена – ГБР. Тродимензионална аугментација гребена у преимплантолошкој терапији. Примена оралних ендоосеалних имплантата у оквиру хируршке терапије пародонталних џепова (и имедијантни ендоосеални имплантати са ГБР процедуром)	1
11. ПАРОДОНТАЛНА МЕДИЦИНАманифестације локалних болести и лезија (инфламаторне болести, развојни поремећаји, нежељено дејство лекова, инфекције, РОУ и др) на пародонцијуму: клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, план терапије, едукација болесника	1
12. ПАРОДОНТАЛНА МЕДИЦИНАманифестације системских болести (генетски поремећаји, инфекције, кардиоваскуларне болести, ендокрине болести, имунодефицијенције и аутоимуне болести и др.) на пародонцијуму: клиничка слика, дијагноза, диференцијална дијагноза, план терапије, едукација болесника	1
13. ПАЦИЈЕНТИ РИЗИКА У ПАРОДОНТОЛОГИЈИ Препознавање; Клиничка слика, медицинска документација; Израда специфичног плана терапије оболелог пародонцијума	1
14. ФОКАЛНА ИНФЕКЦИЈА Фокус, дефиниција, подела орална жаришта: (периапикална жаришта, страна тела, заостали коренови, делови зуба, импактирани зуби, пародонтални процеси, тонзилити, синузити). ЕТИОЛОШКА ДИЈАГНОЗА КОНСЕКУТИВНИХ ОБОЉЕЊА Теорије настанка консекутивних оболења: (последица инвазије микроорганизама, алергијиских реакција, поремећаја вегетативних функција); Активирање дентогених жаришта; Консекутивна оболења;Етиолошка дијагноза консекутивних оболења; Тестови у постављању етиолошке дијагнозе консекутивних оболења	1
15. ПЛАН ТЕРАПИЈЕ И ПРИПРЕМА БОЛЕСНИКА ЗА УКЛАЊАЊЕ ОРАЛНИХ ЖАРИШТА Откривање оралних жаришта; План терапије за уклањање оралних жаришта (у односу на консекутивна обољења и врсту оралних жаришта), избор методе за елиминацију оралних жаришта (ендодонтском терапијом, хируршком терапијом, екстракцијом), адекватна припрема болесника за уклањање оралних жаришта, превентивне мере у циљу спречавања формирања оралних жаришта	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад**		вежбе	Сп-ср**
11. семестар			
1.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада	2	
2.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада (рад на пацијенту)	2	
3.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада (рад на пацијенту)	2	
4.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада (рад на пацијенту)	2	
5.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада (рад на пацијенту)	2	
6.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада (рад на пацијенту)	2	
7.	Обрада пародонталних џепова – индикације и контраиндикације; техника рада (рад на пацијенту)	2	
8.	Компликације пародонтопатије(ургентна стања у пародонцијуму) - терапија	2	
9.	Хируршка фаза терапије пародонтопатије – MWRO (индикације и контраиндикације, инструменти, хируршка техника – ресективне методе)	2	
10.	Хируршка фаза терапије пародонтопатије – MWRO (индикације и контраиндикације, инструменти, хируршка техника – ресективне методе)	2	
11.	Хируршка фаза терапије пародонтопатије – регенеративна терапија (индикације и контраиндикације, инструменти, хируршка техника)	2	
12.	Хируршка фаза терапије пародонтопатије – корекција урођених или стечених мукогингивалних аномалија – SMAT, френецтомиа (индикације и контраиндикације, инструменти, хируршка техника)	2	
13.	Дијагноза трауматске оклузије и уклањање раних контакта брушењем зуба	2	
14.	Дијагноза трауматске оклузије и уклањање раних контакта брушењем зуба	2	
15.	Етиолошка дијагноза фокалне инфекције. Откривање оралних жаришта. План терапије и припрема болесника за уклањање оралних жаришта	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом)
Хируршка фаза терапије пародонтопатије – обрада пародонталних џепова(процена успеха терапије); хируршки захвати: MWRO, регенеративни поступци, мукогингивални хируршки захвати(процена успеха терапије) Прогноза и план терапије. Комплексна терапија пародонтопатије. Процена успеха терапије 2-5 пацијената 2 асистирања при пародонталној операцији

Литература Клиничка пародонтологија,, уредник Проф.Др Б.Димитријевић, група аутора, Завод за уџбенике, 2010

Болести уста - Практикум, Дечје новине, Горњи Милановац, 1988. Лековић В., Димитријевић Б., Јанковић Љ.:

Помоћна литература

Линде Ј. Клиничка пародонтологија и имплантологија, Глобус, Загреб 2009

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **45**
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	5(1 предавање 0.33)	Тест	/
практична настава	30 (присуство на вежбама 0,3; теоријско знање 2x5; практични рад 7,5x2)	Практични испит	20
колоквијум-и	15 (2x7,5)	Усмени испит	30
семинар-и			
друго	/		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	60
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Имплантологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Александар Б. Тодоровић	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 4	**Година студија: VI / 12. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ОРИМ**

Циљ предмета: да студента упозна са основним појмовима у имплантологији, анатомским предусловима за имплантацију, врстама и дизајну имплантата, материјалима који се примењују у у имплантологији, индикацијама и контраиндикацијама за уградњу оралних имплантата, планирању и преимплантацијској припреми, основама хируршких техника уградње имплантат и израде различитих зубних надокнада на њима, интраоперативним и постоперативним компликацијама и значају и техникама одржавања оралнехигијене у одржавању здравља периимплататних ткива.

Исход предмета:

После одслушане наставе и положеног испита студент би требалода зна:

-да узме стоматолошу анамнезу, обави клинички преглед и спроведе неопходне дијагностичке процедуре и у циљу преимплантолошке припреме

-да у оквиру преимплантацијске припреме упозна пацијента са предностима и недостацима имплантолошких интервенција

-да познаје материјале који се користе у имплантологији

-да познаје индикације и контраиндикације за уградњу оралних имплантата

-да добро познаје основне принципе имплантолошког рада

-препише лекове за преоперативни и постоперативни третман имплантолошких пацијената

-узме отиске за студијске моделе

-да познаје могуће интраоперативне и постоперативне компликације

-да познаје основне принципе и процедуре израде протетских надокнада на имплантатима

-да познаје протетске компликације

-да контролише и прати стање имплантата

-да обучи пацијента са имплантатима правилном одржавању оралне хигијене

Садржај предмета

Предавања - 12. семестар	Час
1. Увод у оралну имплантологију	2
2. Материјали уимплантологији	2
3. Дизајн, врсте имплантата и зарастање имплантата	2
4. Индикације и контраиндикације	2
5. Планирање и преимплантацијска припрема	2
6. Хируршка техника уградње	2
7. Интраоперативне компликације	2
8. Протетика I – зубне надокнаде на имплантатима	2
9. Протетика II - поступци израде зубних надокнада на имплантатима	2
10. Простоперативне компликације и периимплантат	2
11. ГБР - вођена регенерација ткива	2
12. Посебне хируршке процедуре	2
13. Прим. импл. у максилофацијалној хирургији I	2
14. Прим. импл. у максилофацијалној хирургији II	2
15. Контролни прегледи и одржавање хигијене	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 12. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Увод у оралну имплантологију, компоненте имплантолошких система	2	
2.	Планирање и преимпантацијска припрема i - (2Д)	2	

3.	Планирање и преимпантацијска припрема II – (3Д)	2	
4.	Хируршка техника уградње I	2	
5.	Хируршка техника уградње II	2	
6.	Хируршка техника уградње III	2	
7.	Хируршка техника уградње IV	2	
8.	Хируршке технике вертикалне аугментације алвеоларног гребена	2	
9.	Хируршке технике хоризонталне аугментације алвеоларног гребена	2	
10.	Протетика I – избор абатмента	2	
11.	Протетика II – привремене зубне надокнаде у имплантологији	2	
12.	Протетика III –различите технике отискивања у имплантологији	2	
13.	Протетика IV – специфичности израде зубних надокнада на имплантима	2	
14.	Простоперативне компликације и периимплантит ,контролни прегледи и одржавање хигијене	2	
15.	Прим. импл. у максилофацијалној хирургији	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Уграђује 1 до 2 импланта у модел горње или доње вилице, планира протетску супраструктуру и узима отисак за надокнаду на имплантатима.

Литература:
Јуришић М. и сарадници: Орална имплантологија. Стоматолошки факултет Београд, Београд 2006

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: **30**
Предавања: **30**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијуми	Студијски истраживачки рад: /	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	20 (15x1.33)	Тест	50
практична настава	20 (15x1.33)	Практични испит	/
колоквијум-и	10	Усмени испит	/
семинар-и	/		
Друго	/		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	61
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Одбрана завршног рада	
Статус предмета (обавезан/изборни): обавезан	
Број ЕСПБ: 12	**Година студија: VI / 12. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): Студент мора да положи све испите на интегрисаним академским студијама стоматологије	**Шифра предмета: СТ13ЗАРА**

Циљеви завршног рада:
Оспособљавање студента за самосталну израду приказа спроведених стоматолошких процедура, уз утемељено објашњење потребе и оправданости њиховог извођења и критички осврт на постигнуте резултате

Очекивани исходи:
Након одбране завршног рада студент је оспособљен да активно претражује литературу, критички процењује валидност и клиничку релевантност публикованих студија, процењује значај спроведених клиничких процедура за укупну стоматолошку праксу и оправданост њиховог приказивања стручној јавности, прикупља податке из праксе, идентификује и формулише клинички или истраживачки проблем, систематизује и текстуално формулише постигнуте резултате и изради презентацију свог рада. Од студента се очекује да прихвати етичке принципе у изради и публиковању стручног рада и критички се односи према сопственим резултатима**.**

Општи садржаји:
Завршни рад представља приказ клиничког случаја (случајева) који је студент обрадио током слушања наставе из предмета Блок: Рестауративна стоматологија односно Блок: Педодонција. Студент се самостално, према интересовању опредељује за стручну стоматолошку област и избор ментора. У договору са ментором се врши избор релевантних клиничких случајева и дефинише и прецизира тема завршног рада. Завршни рад треба да задовољи следећу форму:
*наслов рада (кратак, јасан, прецизно дефинисан),
*увод(разматра теоријске поставке спроведених клиничких процедура, посебно садашњи ниво научних и сручних сазнања са датим клиничким проблемом),
*приказ клиничког случаја (случајева) -у овом делу рада је потребно прецизно описати спроведене клиничке поступке (дијагнозу, диференцијалну дијагнозу, план терапије, терапијске методе и поступке, резултате спроведене процедуре); текстуални део по потреби може бити употпуњен и адекватним клиничким фотографијама, радиографијама, статистичком анализом.
*дискусија-приказани случај (случајеве) је потребно коментарисати у оквиру досадашњих научних истраживања, критички се осврнути на евентуалне исходе клиничких поступака и потребу за активну контролу постигнутих резултата.
*литература –литературу цитирану у раду наводити према Ванкуверској декларацији

Методе извођења:
Завршни рад се предаје у писаној форми.Оцену завршног рада даје трочлана комисија, коју чине наставници из одговарајуће стоматолошке области. Комисије за оцену завршног рада именује продекан за наставу на почетку сваке школске године, на предлог одговарајућих катедри.

Оцена од 5 до 10 (максимални број поена за завршни рад је 100)

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	62
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Реконструкција зуба са великим оштећењима	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Славољуб А. Живковић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13РЕКО**

Циљ предмета: Стицање знања и вештина потребних за дијагнозу, планирање и спровођење реконструкције великих дефеката крунице и корена зуба, као и контролу успеха оваквих рестаурација

Исход предмета:
После апсолвиране теоријске и практичне наставе и положеног испита студент ће бити потпуно обучен да:
- самостално препозна, диференцијално дијагностикује и процени: шта је тешко оштећен зуб, трауматску фрактуру корена зуба, да направи план терапије и адекватно рестаурира виталне зубе са великим деструкцијама и ендодонтски лечене зубе без потребе за додатном каналном ретенцијом, да прати успех рестаурације коју је урадио
- поседује потпуну информацију о комплексној рестаурацији тешко оштећених ендодонтски лечених зуба са применом модерних средстава за додатну ретенцију и атхезивних материјала за коренско-круничне надоградње;
- поседују знање о могућностима и методима лечења зуба са фрактурисаним кореновима, праћењу успеха терапије и трансканалној фиксацији и рестаурацији таквих зуба.

Садржај предмета

Предавања - 11. семестар	Час
1.Трауматска оштећења зуба – етиологија и класификација	1
2.Етиологија, дијагноза и план терапије код великих оштећења виталних зуба	1
3.Етиологија, дијагноза и план терапије код великих оштећења авиталних зуба	1
4.Биомеханички и гнатолошки принципи у рестаурацији зуба са великим оштећењима	1
5. Ретенциона решења и материјали у рестаурацији виталних зуба са великим оштећењима	1
6.Биофизичке промене, принципи и начини рестаурације ендодонтски лечених зуба	1
7.Биомеханички принципи – начини и врсте канално-круничних рестаурација ендодонтски лечених зуба	1
8.Материјали и технике за израду круничних надградњи код зуба са великим оштећењима	1
9.Трауматска и патолошка оштећења корена зуба – могућности реконструкције	1
10.Контрола и праћење исхода терапије зуба са великим оштећењима	1
11.Фактори који утичу на ретенцију каналних кочића	1
12.Адхезивне технике и адхезивни цементи за везу са зубним структурама	1
13.Могућности реконструкције тешко оштећених зуба индиректним испунима	1
14.Индикације за каналну ретенцију каналним кочићима	1
15.Фабрички и индивидуално израђени канални кочићи	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** 11. семестар		вежбе	Сп-ср**
1.	Увод у рестаурацију великих оштећења зуба; медицинска документација; информисање пацијента о могућностима и исходима реконструкције	2	
2.	Дијагностика: клинички преглед, анализа радиографија зуба са великим оштећењима, други дијагностички поступци код великих оштећења крунице зуба	2	
3.	Израда плана реконструкције виталних зуба са великим оштећењима крунице	2	
4.	Планирање и уградња парапулпних кочића и препарација допунских форми макромеханичке ретенције: рад на моделима	2	
5.	Реконструкције виталних зуба са великим деструкцијама крунице: клнички рад на пацијенту	2	
6.	Израда плана реконструкције ендодонтски лечених зуба	2	
7.	Конзервативна рестаурација ендодонтски лечених зуба у виду дефинитивног испуна без додатне ретенције употребом једног или више материјала: клнички рад на пацијенту	2	
8.	Упознавање са фабрички израђеним системима за каналну ретенцију: канални кочићи и одговарајући инструменти за препарацију и уградњу	2	
9.	Избор дизајна каналног кочића	2	
10.	Препарација канала за металне кочиће	2	
11.	Препарација канала за влакнима ојачане композитне кочиће	2	
12.	Фиксирање каналних кочића	2	
13.	Избор материјала и израда коронарног дела радиксно-коронарне рестаурације	2	
14.	Дијагностички поступци код оштећења корена зуба различите етиологије	2	
15.	Терапија патолошких и трауматских оштећења корена зуба: трансканална фиксација, индикације и употреба МТА и других материјала за репарације радиксних оштећења	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Уградња парапулпних кочића на моделу фронталног и бочног зуба, уградња металног и влакнима ојачаног композитног кочића и израда коронарног дела радиксно-коронарне рестаурације (на моделу), реконструкција великих десрукција виталних зуба-клинички рад на пацијенту (2 зуба), реконструкција великих десрукција авиталних зуба-клинички рад на пацијенту (2 зуба).

Литература

1. Живковић С: Основи рестауративне стоматологије. Дата Статус, Београд, 2009.
2. Ивановић В: Рестаурација ендодонтски лечених зуба, у: Практикум ендодонтске терапије (Живковић С); Дата Статус, Београд, 2011.
3.Костка Е: Зуб са пуњеним каналом корена у протетичкој реконструкцији, у: Ендодонтологија – превод Textbook of Endodontology (Bergenholtz G, Horsted-Bindslev P, Reit C); Орион Арт, Београд, 2011.
4. Wilson NHF, Roulet J-F, Fuzzi M: Advances in Operatived Dentistry – vol 2. Quintenssence Publishing Co. Inc, Chicago – Berlin, 2002
5. Becciani R: Restoration Of The Endodontically Treated Tooth, u: Endodontics, vol III (Castelucci A); Tridente, Florance, Italy, 2009.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: колоквијуми, семинари	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				

Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
	11. семестар	**Укупно**		
активност у току предавања	0,4x15 недеља=6	6	Тест	20
практична настава	2x15 недеља =30	30	Практични испит	30
колоквијум-и	6x2 колоквијума=12	12	Усмени испит	
семинар-и	2	2		
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	63
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Ургентна стања у стоматологији	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Љиљана Г. Стојчев Стајчић	
Статус предмета (обавезан/изборни): Изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: VI/ 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија):Нема услова	**Шифра предмета: СТ13УРГЕ**

Циљ предмета: У току трајања наставе, студенти би требало да виде и препознају диференцијално дијагностички поједина ургентна стања у стоматологији. На вежбама ће студентима бити демонстриране технике прве помоћи које би они требало да савладају.

Исход предмета: После одслушане наставе и положеног испита, студент би требало да буде способан да препозна и пружи прву помоћ код већине ургентних стања у стоматологији: синкопа, хисторичан напад, епилептички губитак свести, анафилактички шок, као и да учествује у смислу адекватног асистирања, у току пружања прве помоћи коју обавља лекар, односно самостално да пружи прву помоћ код једноставнијих поремећаја свести.

Садржај предмета

Предавања - 11. семестар	Час
1. Повреде максилофацијалне регије – ургентно збрињавање на месту повређивања; Указивање прве помоћи у болничким условима	1
2. Крварење- као последица повреда меких и коштаних ткива лица и вилица	1
3. Инфекције меких и коштаних ткива лица и вилица	1
4. Бесвесна стања	1
5. Бол у орофацијалној регији	1
6. Крварења у току орално-хируршких захвата	1
7. Алергијске реакције-системске и локалне	1
8. Ургентна кардиоваскуларна и респираторна стања, хипогликемијски шок, акутна адреналинска криза – реанимација	1
9. Ургентна стања приликом вађења зуба	1
10. Ургентна стања у пародонтологији и оралној медицини	1
11. Ургентна стања у области стоматолошке протетике	1
12. Повреде зуба и пародонцијума у дечијем узрасту	1
13. Ургентна стања у ендодонцији	1
14. Деонтолошки аспекти рада доктора стоматологије у ургентним стањима	1
15. Ургентна стања у области ортопедије вилица	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **11. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Ургентна стања у стоматологији (општа карактеристике)	2	
2.	Синкопа (знаци, прва помоћ)	2	
3.	Колапс (знаци, прва помоћ)	2	
4.	Епилптични напад (знаци, прва помоћ)	2	
5.	Хистеричан напад (диф. дијагноза, прва помоћ)	2	
6.	Анафилактичка алергијска реакција (клиничка слика)	2	
7.	Терапија анафилактичког шока	2	
8.	Крварење у стоматологији	2	
9.	Прва помоћ код крварења у стоматологији	2	
10.	Обезбеђивање пролазности дисајних путева	2	
11.	Реанимација (општи принципи)	2	
12.	Реанимација(технике)	2	

13.	Практична примена на моделу (реанимације)	2	
14.	Вештачко дисање (технике)	2	
15.	Практична примена на моделу (вештачког дисања)	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Студенти су у обавези да препознају и пруже прву помоћ ког једног случаја крварења и једног случаја губитка свести. Такође су у обавези да на моделу примене све технике реанимације.

Литература

Петровић В, Гаврић М. Ургентна стања у стоматолошкој пракси, Драганић, Београд, 1996

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе: семинари	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	**50 поена**		**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања	0,5 x 15	7,5	Тест	50
практична настава	0,5 x 15	7,5	Практични испит	
колоквијум-и			Усмени испит	
семинар-и	Први 15, други 20	35		
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	64
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Фиксна ортодонција	
Руководилац предмета: Љиљана С. Стојановић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ФИОР**

Циљ предмета: Компетентност у дијагностици фиксне ортодонције, постављању адекватних индикација за третман фиксним апаратима

Исход предмета:

После одслушане наставе и положеног испита, студент би требао да зна:
Дефинисати основе фиксне ортодонције као стоматолошке дисциплине, задатак, значај и циљеве;
Да познаје хистофизиологију померања зуба, реакције периодонталног ткива приликом деловања ортодонтске силе, факторе реакције дентоалвеоларног ткива;
Да познаје модалитете примене ортодонтске силе, како и врсте померања зуба и интезитет силе;
Начине ортодонтске анализе интраоралне радиографије и ортопантомографије;
Да познаје дијагностичке интерпретације кефалометријских анализа;
Дијагностиковање и одређивање плана као и циља терапије у фиксној ортодонцији;
Фазе терапије у фиксној ортодонцији;
Да познаје основу технологије фиксне ортодонције: инструменте, бравице и други прибор за фиксну ортодонцију;
Да познаје основне поступке и опште механике у фиксној ортодонцији;
Да је упознат са различитим техникама: Едгewисе, техника правог лука CWA, сегментна едгewисе техника;
Индикације за примену, фазе и специфичности фиксне терапије у особа са раном сталном дентицијом, одраслих особа, као и особа са посебним потребама;
Ретенција и рецидив.

Садржај предмета

Предавања - 11. семестар	Час
1. Историјат иразвој фиксних ортодонтских апарата	1
2. Биомеханика	1
3. Различите анализерендген снимаказа фиксну ортодонтску терапију	1
4. Екстракциона терапија	1
5. Планирање терапије	1
6. Поставка фиксних апарата	1
7. Врсте фиксних ортодонтских апарата	1
8. Сегментирани лукови	1
9. Комбинације мобилних и фиксних апарата	1
10. Естетска ортодонтска терапија – естетске бравице, лукови, лингвална техника	1
11. Мини импланти у фиксној ортодонцији	1
12. Екстраорални апарати у фиксној ортодонтској терапији	1
13. Фиксна ортодонтска терапија у особа са посебним потребама	1
14. Фиксна ортодонтска терапија код одраслих пацијената	1
15. Ретенција и рецидив	1
Укупно	**15**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 11. семестар**		**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Анализа рендген снимака и фотографија: Рендген снимци Ортопантомографија ОПГ	2	

2.	Анализа рендген снимака и фотографија: Телерендгенографија и кефалометрија Кефалометријске тачке, праве и равни Дијагностичка интерпретација кефалометријских анализа	2	
3.	Анализа рендген снимака и фотографија: Денталне анализе Кефалометријске анализе меких ткива профила Суперпонирање профилних телерадиографија Ретроалвеоларне технике снимања Радиографија шаке Анализа фотографија	2	
4.	План терапије у фиксној ортодонцији: Могућности фиксне ортодонције Избор терапеутске методе Одређивање плана терапије (старост пацијента, фацијална типологија) Планирање терапије фиксним техникама у функцији типа лица	2	
5.	План терапије у фиксној ортодонцији: Приказ основних поступака у фиксној ортодонцији	2	
6.	План терапије у фиксној ортодонцији: Приказ инструмената и другог прибора за фиксну ортодонцију Избор бравица, туба, прстенова Средства за лепљење бравица, туба, прстенова Избор ортодонтских лукова	2	
7.	Основни поступци у фиксној ортодонцији: Постављање бравица, туба, прстенова Постављање интраоралних гумица (интрамаксиларне и интермаксиларне гумице)	2	
8.	Примена и постављање екстраоралних сила (дефиниција, класификација и примена)	2	
9.	Постављање сегментних лукова: Биомеханика сегментне технике Концепт сегментног лука Приказ фаза терапије у сегментној техници	2	
10.	Постављање фиксних елемената у оквиру комбиноване ортодонтске терапије	2	
11.	Постављање фиксних апарата у особа са посебним потребама	2	
12.	Постављање фиксних апарата у особа са посебним потребама	2	
13.	Постављање фиксних апарата у особа са посебним потребама	2	
14.	Приказ метода ретенције и постављање фиксне ретенционе жице	2	
15.	Приказ случајева	2	
Укупно		**30**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Приказ случаја

Литература

1. Ортодонција, Београд Загреб 1989., Милан Марковић
2. Практикум Ортодонтска терапија, Београд 2004., Н. Јакшић, И. Шћепан, Б. Глишић
3. Рендгенкраниометрија и рендгенкефалометрија , Београд 1984. Б Озеровић
4. Ортодонција Наклада Слап Загреб 2010., William R. Proffit, Henry W. Fields,

Помоћна литература:

1. Color Atlas of Dental Medicine Orthodontic Diagnosis, Thomas Rakosi, Irmtrud Jonas, Thomas M. Graber
2. Biomechanics in Orthodontics Principles and Practice, Ram S. Nanda
3. The 20 Principles of the Alexander Discipline, R. G. Alexander
4. Orthodontics Current Principles and Techniques 4e Thomas Graber, Robert Vanarsdall, Katherina Vig
5. Contemporary Orthodontics, 4e, William R. Proffit, Henry W. Fields, David M.Sarver

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **15**	Вежбе: **30**	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		**50 поена**	**Завршни испит**	**50 поена**
активност у току предавања		5 (15x0.3)	Тест	50
практична настава		25 (15x1.7)	Практични испит	
колоквијум-и		20 (2x10)	Усмени испит	
семинар-и				
друго				

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	65
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Радиологија	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Зоран Б. Ракочевић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13РАДИ**

Циљ предмета:
Циљ наставе из Радиологије је да се студент ближе упозна са савременим имагинг методама које се користе у дијагностиковању болести максилофацијалне регије (СТ, ултразвучни апарат, магнетна резонанца, итд.), принципима настанка и анализе слике добијене овим методама, као и принципима заштите пацијента током извођења ових радиолошких метода.
Циљ предмета је и да студент стекне знања о основним принципима радиотерапије, као и о значају оваквог начина лечења малигнома спланхнокранијума.

Исход предмета:
Усвајањем знања о принципима извођења прегледа савременим радиолошким методама које се користе у дијагностици болести максилофацијалне регије, студент је у стању да на основу клиничког налаза одабере и упути пацијента на адекватну дијагностичку процедуру у циљу брзог и поузданог дијагностиковања болести ове регије.

Садржај предмета

Предавања - 11. семестар	Час
1. Принципи дигиталних интраоралних радиографских метода	2
2. Принципи дигиталних екстраоралних радиографских метода	2
3. **Ортопантомографски метод**: могућности стандардне и цоне-беам технике у дијагностиковању патолошких промена у регији лица и вилица	2
4. **Метод компјутеризоване томографије**: Принципи и технике прегледа. Примена у дијагностици обољења регије лица и вилица	2
5. **Метод магнетне резонанце**: Принципи и технике прегледа. Примена у дијагностици обољења регије лица и вилица	2
6. **Ултразвучни метод**: Принципи и технике прегледа. Примена у дијагностици обољења регије лица и вилица	2
7. **Позитронска емисиона томографија**: основни принципи прегледа и индикације за примену методе у дијагностици обољења регије лица и вилица	2
8. Основни принципи нуклеарне медицине и могућности њене примене у дијагностици обољења регије лица и вилица	2
9. Могућности појединих радиолошких метода у дијагностиковању патолошких промена лица и вилица	2
10. Корелација радиолошких и хистопатолошких налаза различитих патологија регије лица и вилица	2
11. Принципи избора и поређења резултата процедура у евалуацији патолошких промена регије лица и вилица.	2
12. Манифестације системских болести у дентомаксилофацијалној регији	2
13. Основни радиолошки принципи детекције малигних тумора и метастатских лезија у регији лица и вилица	2
14. Основни принципи радиотерапије малигнома спланхнокранијума	2
15. Значај конзилијарног прегледа болесника са обољењима лица и вилица	2
Укупно	**30**

Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад** **11. семестар**	Број часова	**Спср****
1. Демонстрација извођења дигиталних интраоралних радиографских метода	1	
2. Демонстрација извођења дигиталних екстраоралних радиографских метода	1	

3. Упоредна анализа ортопантомограма добијених стандардном и цоне-беам техником	1	
4. Демонстрација извођења прегледа максилофацијалне регије методом компјутеризоване томографије. Принципи анализе КТ слике.	1	
5. Демонстрација извођења прегледа максилофацијалне регије методом магнетне резонанце. Принципи анализе МР слике**.**	1	
6. Демонстрација извођења прегледа максилофацијалне регије ултразвучним методом.	1	
7. Приказ налаза различитих патолошких стања добијених методом позитронске емисионе томографије.	1	
8. Приказ радиолошких налаза пацијената са различитим патолошким стањима у регији лица и вилица прегледаних методама нуклеарне медицине	1	
9. Могућности појединих радиолошких метода у дијагностиковању патолошких промена лица и вилица	1	
10. Приказ и упоредна анализа радиолошких и хистопатолошких налаза различитих патологија регије лица и вилица	1	
11. Избор адекватне радиолошке методе за дијагностиковање патолошких промена у регији лица и вилица. Поређење резултата добијених различитим радиолошким методама.	1	
12. Приказ радиолошких налаза пацијената оболелих од системских болести које се манифестују променама у дентомаксилофацијалној регији	1	
13. Приказ радиолошких налаза пацијената са малигним туморима и метастатским лезијама у регији лица и вилица	1	
14. Анализа радиограма начињених пре и после радиотерапије малигнома спланхнокранијума.	1	
15. Значај конзилијарног прегледа болесника са обољењима лица и вилица	1	
Укупно	**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Евалуација радиолошких налаза примењених дијагностичких метода у циљу дијагнозе различитих патолошких стања у регији лица и вилица.

Литература

1. **Ракочевић З.** Основи радиологије денто-максилофацијалне регије – Принципи и технике, Београд, 1998.
2. **Ракочевић З, Мратинковић Д**. Основи радиологије денто-максилофацијалне регије – Практикум, Београд, 2009.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад: -
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: Семинар	Студијски истраживачки рад: -	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	15 (1 предавање – 1 поен)	Тест	35
практична настава	15 (1 вежба – 1 поен)	Практични испит	5
колоквијум-и	-	Усмени испит	-
семинар	30		
друго	-		

Студијски програм: **Интегрисане студије стоматологије**	66
Врста и ниво студија: други	
Назив предмета: Права пацијената и одговорност доктора	
Руководилац предмета: (Име, средње слово, презиме): Драгана Ж. Пузовић	
Статус предмета (обавезан/изборни): изборни	
Број ЕСПБ: 6	**Година студија: VI / 11. семестар**
Услов (положен предмет из претходне године студија): /	**Шифра предмета: СТ13ППОД**

Циљ предмета:Студент се упознаје са дужностима и обавезама професионалног рада доктора стоматологије, кривичним делима везаним за лекарску професију као и правима пацијената.

Исход предмета: После одслушане наставе, студент стиче знања везана за професионалне дужности и обавезе рада доктора стоматологије. Посебно се упознаје са кривичним делима из оквира професионалног рада која су дефинисана одређеним члановима Кривичног закона Републике Србије. Студент се упознаје и са правима пацијента која су обухваћена Законом о здравственој заштити наше земље.

Садржај предмета

	Предавања - 11. семестар	Час
1.	Појам и значај медицинског права,Однос између лекара и пацијента –етички и правни	2
2.	Обавезе лекара и пацијента	2
3.	Права пацијента - право на доступност здравствене заштите, право на информације, право на обавештење, право на слободан избор, право на приватност и поверљивост информација	2
4.	Права пацијента- право на самоодлучивање и пристанак, право на увид у медицинску документацију, право на тајност података, право пацијента над којим се врши медицински оглед, право на приговор, право на накнаду штете	2
5.	Пристанак пацијента на медицинску интервенцију и обавештење, правна квалификација лечења без пуноважног пристанка	2
6.	Кривична одговорност доктора стоматологије - несавесно лечење и несавесно поступање, неуказивање лекарске помоћи	2
7.	Кривични аспекти рада доктора стоматологије - неовлашћено откривање лекарске тајне, издавање неистинитог лекарског уверења, лажно вештачење	2
8.	Трансплантација: правна питања	2
9.	Лекарска грешка- појам, одговорност лекара због лекарске грешке	2
10.	Медицинско вештачење у споровима због лекарских грешака	2
11.	Медицинска документација и њен правни значај	2
12.	Одговорност доктора стоматологије при стоматолошким интервенцијама	2
13.	Традиционална стоматологија, надрилекарство, биомедицинска истраживања или експерименти на човеку	2
14.	Правно медицински проблеми смрти, смрт и време смрти	2
15.	Еутаназија, право на живот и смрт	2
	Укупно	**30**

	Вежбе/методске јединице и стручна пракса-самостални рад 11. семестар**	**вежбе**	**Сп-ср****
1.	Увод у медицинско право	1	
2.	Упитник о здравственом стању пацијента	1	
3.	Значај, сачињавање упитника о здравственом стању пацијента	1	
4.	Писмени пристанак пацијента на предложену стоматолошку интервенцију	1	
5.	Значај, сачињавање писменог пристанка пацијента на предложену стоматолошку интервенцију	1	
6.	Појам еутаназије	1	
7.	Еутаназија- за или против	1	

8.	Значај медицинске документације	1	
9.	Судскомедицинско вештачење у судским поступцима на основу медицинске документације	1	
10.	Медицинско вештачење у кривично-правном поступку	1	
11.	Судскомедицинско вештачење несавесног лечења и несавесног поступања	1	
12.	Судскомедицинско вештачење несавесног лечења –примери из праксе	1	
13.	Медицинско вештачење у судским споровима због несавесног лечења из области оралне хирургије	1	
14.	Судскомедицинско вештачење због несавесног лечења из области стоматолошке протетике	1	
15.	Разматрање извештаја о обављеној медицинској експертизи несавесног лечења за потребе суда	1	
Укупно		**15**	

** стручна пракса: самостални рад студената ван предвиђеног фонда за практичну наставу

Обавезан студентски програм у оквиру практичне наставе (уколико је предвиђено планом и програмом
Разматрање извештаја о обављеном медицинском вештачењу несавесног лечења и несавесног поступања

Литература

Радишић Ј. Медицинско право, Номос, Београд,2008.

Број часова активне наставе				Остали часови-стручна пракса - самостални рад:
Предавања: **30**	Вежбе: **15**	Други облици наставе: 3 колоквијума; 1 семинарски рад	Студијски истраживачки рад:	

Методе извођења наставе

Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	**60 поена**	**Завршни испит**	**40 поена**
активност у току предавања	5 15x0,33	Тест	40
практична настава	21 15x1,4	Практични испит	
колоквијум-и	30 3x10	Усмени испит	
семинар-и	4 1x4		
друго			

Предмети и наставници који учествују у реализацији студијског програма Интегрисане студије стоматологије

Обавезни предмети

Назив	Наставник за предавања
Анатомија	Вујашковић Б. Горан
	Муцић С. Динка
Општа и орална хистологија и ембриологија	Кубуровић Д. Гордана
	Даниловић З. Весна
Општа и орална биохемија	Дожић С. Иван
	Тодоровић М. Татјана
Хумана генетика	Бабић К. Марко
	Милашин М. Јелена
	Поповић М. Бранка
Дентална анатомија	Лазић М. Војкан
	Мартиновић Г. Жељко
	Додић М. Слободан
	Живковић С. Раде
Изборни блок 1	
Општа и орална физиологија	Кршљак С. Елена
	Стефановић Ј. Гордана
	Брајовић Б. Гаврило
Општа и орална патологија	Тепавчевић Б. Звездана
Превентивна стоматологија	Вулићевић Р. Зоран
	Ивановић Д. Мирјана
	Царевић Р. Момир
	Марковић Љ. Дејан
	Петровић В. Вања
	Мандић Ч. Јелена
	Јовичић М. Оливера
	Радовић С. Ивана
Микробиологија и имунологија	Павлица Б. Душан
Патофизиологија	Вучевић Б. Данијела
Стоматолошки материјали	Стаменковић С. Драгослав
	Обрадовић-Ђуричић Б. Косовка
Гнатологија	Мартиновић Г. Жељко
	Лазић М. Војкан
	Додић М. Слободан

	Живковић С. Раде
Изборни блок 2	
Стоматолошка протетика претклиника	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Тодоровић Б. Александар
	Станчић З. Ивица
	Поштић Д. Срђан
	Милић Лемић М. Александра
Болести зуба претклиника	Грга В. Ђурица
	Живковић А. Славољуб
	Вујашковић Г. Мирјана
	Теодоровић З. Невенка
	Караџић В. Бранислав
	Ивановић М. Владимир
Општа хирургија	Донфрид С. Бранислав
	Милошевић Д. Александар
Интерна медицина	Јојић-Вигњевић Ж. Његица
	Рајић Р. Миодраг
	Пудар-Бранковић С. Георгина
	Брајовић Д. Милан
Основи клиничке радиологије	Ракочевић Б. Зоран
Стоматолошка фармакологија	Стојић Д. Драгица
Орална хирургија са основама стоматолошке анестезије	Брковић М. Божидар
	Стојчев-Стајчић Г. Љиљана
	Андрић М. Мирослав
	Дражић В. Радојица
	Марковић Б. Алекса
	Чолић Б. Сњежана
Јавно здравље	Гајић С. Иванка
	Јовановић Б. Светлана
Изборни блок 3	
Орална хирургија	Брковић М. Божидар
	Стојчев-Стајчић Г. Љиљана
	Андрић М. Мирослав
	Дражић В. Радојица
	Марковић Б. Алекса
	Чолић Б. Сњежана

	Гачић М. Бојан
	Јуришић Б. Милан
Рестауративна одонтологија	Грга В. Ђурица
	Живковић А. Славољуб
	Вујашковић Г. Мирјана
	Теодоровић З. Невенка
	Караџић В. Бранислав
	Ивановић М. Владимир
Мобилна стоматолошка протетика	Стаменковић С. Драгослав
	Мартиновић Г. Жељко
	Обрадовић-Ђуричић Б. Косовка
	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Тодоровић Б. Александар
	Лазић М. Војкан
	Станчић З. Ивица
	Додић М. Слободан
	Поштић Д. Срђан
	Живковић С. Раде
	Милић Лемић М. Александра
Орална медицина	Јанковић Б. Љиљана
	Чакић С. Саша
	Пуцар Љ. Ана
	Хаџи-Михаиловић Д. Милош
Претклиничка ендодонција	Грга В. Ђурица
	Живковић А. Славољуб
	Вујашковић Г. Мирјана
	Теодоровић З. Невенка
	Караџић В. Бранислав
	Ивановић М. Владимир
Изборни блок 4	
Дечја стоматологија	Вулићевић Р. Зоран
	Ивановић Д. Мирјана
	Царевић Р. Момир
	Марковић Љ. Дејан
	Петровић В. Вања
	Мандић Ч. Јелена
	Јовичић М. Оливера
	Радовић С. Ивана
Ортопедија вилица	Латиновић-Никодијевић Б. Ангелина
	Глишић Р. Бранислав
	Шћепан В. Ивана
	Шашић Ђ. Мирјана

	Ђурић-Стојановић С. Љиљана
	Милосављевић Б. Жељко
	Недељковић Љ. Ненад
	Николић В. Предраг
Фиксна стоматолошка протетика	Стаменковић С. Драгослав
	Мартиновић Г. Жељко
	Обрадовић-Ђуричић Б. Косовка
	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Тодоровић Б. Александар
	Лазић М. Војкан
	Станчић З. Ивица
	Додић М. Слободан
	Поштић Д. Срђан
	Живковић С. Раде
	Милић Лемић М. Александра
Основи пародонтологије	Димитријевић С. Божидар
	Лековић М. Војислав
	Јанковић М. Саша
	Алексић М. Зоран
	Чакић С. Саша
	Јанковић Б. Љиљана
Ендодонција	Грга В. Ђурица
	Живковић А. Славољуб
	Вујашковић Г. Мирјана
	Теодоровић З. Невенка
	Караџић В. Бранислав
	Ивановић М. Владимир
Изборни блок 5	
Максилофацијална хирургија	Вукадиновић Б. Мирослав
	Гаврић М. Миодраг
	Константиновић С. Витомир
	Николић С. Живорад
Оториноларингологија	Косановић М. Раде
	Иванковић Д. Зоран
	Санковић-Бабић П. Снежана
Форензичка медицина и медицинско право	Пузовић Ж. Драгана
Блок рестауративна стоматологија	Стаменковић С. Драгослав
	Мартиновић Г. Жељко
	Обрадовић-Ђуричић Б. Косовка
	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Тодоровић Б. Александар
	Лазић М. Војкан
	Станчић З. Ивица

	Додић М. Слободан
	Поштић Д. Срђан
	Живковић С. Раде
	Милић Лемић М. Александра
	Грга В. Ђурица
	Живковић А. Славољуб
	Вујашковић Г. Мирјана
	Теодоровић З. Невенка
	Караџић В. Бранислав
	Ивановић М. Владимир
	Брковић М. Божидар
	Стојчев-Стајчић Г. Љиљана
	Андрић М. Мирослав
	Дражић В. Радојица
	Марковић Б. Алекса
	Чолић Б. Сњежана
	Гачић М. Бојан
	Јуришић Б. Милан
	Димитријевић С. Божидар
	Лековић М. Војислав
	Јанковић М. Саша
	Алексић М. Зоран
	Чакић С. Саша
	Јанковић Б. Љиљана
	Пуцар Љ. Ана
	Хаџи-Михаиловић Д. Милош
Блок педодонција	Вулићевић Р. Зоран
	Ивановић Д. Мирјана
	Царевић Р. Момир
	Марковић Љ. Дејан
	Петровић В. Вања
	Мандић Ч. Јелена
	Јовичић М. Оливера
	Радовић С. Ивана
	Латиновић-Никодијевић Б. Ангелина
	Глишић Р. Бранислав
	Шћепан В. Ивана
	Шашић Ђ. Мирјана
	Ђурић-Стојановић С. Љиљана
	Милосављевић Б. Жељко
	Недељковић Љ. Ненад
	Николић В. Предраг
Клиничка пародонтологија	Димитријевић С. Божидар
	Лековић М. Војислав
	Јанковић М. Саша
	Алексић М. Зоран
	Чакић С. Саша
	Јанковић Б. Љиљана
Имплантологија	Јуришић Б. Милан
	Стаменковић С. Драгослав
	Марковић Б. Алекса

	Тодоровић Б. Александар
	Алексић М. Зоран
	Константиновић С. Витомир
	Вукадиновић Б. Мирослав
	Димитријевић С. Божидар
Изборни блок 6	
Одбрана завршног рада	

Изборни предмети

Назив	Наставник за предавања
Информатика у стоматологији	Стратимировић И. Ђорђе
	Миличић Р. Биљана
Биомеханика у стоматологији	Стратимировић И. Ђорђе
Увод у експеримент и лабораторију	Стратимировић И. Ђорђе
Енглески језик 1	Тодоровић Б. Гордана
Орална хигијена	Вулићевић Р. Зоран
	Ивановић Д. Мирјана
	Царевић Р. Момир
	Марковић Љ. Дејан
	Петровић В. Вања
	Мандић Ч. Јелена
	Јовичић М. Оливера
	Радовић С. Ивана
Биостатистика у стоматологији	Миличић Р. Биљана
Медицинска екологија	Гајић С. Иванка
Енглески језик 2	Тодоровић Б. Гордана
Менаџмент у стоматологији	Јовановић Б. Светлана
Основни принципи стоматолошке праксе	Станчић З. Ивица
	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Милић Лемић М. Александра
	Живковић С. Раде
	Ивановић М. Владимир
	Радовић С. Ивана
	Чакић С. Саша
	Стојчев-Стајчић Г. Љиљана
Неуропсихијатрија	Потић Б. Јагода
Офталмологија	Николић Б. Љубиша
Инфективне болести	Пелемиш Р. Мијомир
Основи научноистраживачког рада	Милић Лемић М. Александра
	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Станчић З. Ивица
Геростоматологија	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Јовановић Б. Светлана
	Милић Лемић М. Александра
	Станчић З. Ивица
	Јанковић Б. Љиљана
	Грга В. Ђурица

	Стојчев-Стајчић Г. Љиљана
	Живковић С. Раде
	Константиновић С. Витомир
Пацијенти ризика	Јанковић Б. Љиљана
	Хаџи-Михаиловић Д. Милош
	Пуцар Љ. Ана
	Чакић С. Саша
Стоматолошка заштита	Вулићевић Р. Зоран
	Ивановић Д. Мирјана
	Царевић Р. Момир
	Марковић Љ. Дејан
	Петровић В. Вања
	Мандић Ч. Јелена
	Јовичић М. Оливера
	Радовић С. Ивана
Клиничка гнатологија	Лазић М. Војкан
	Додић М. Слободан
	Живковић С. Раде
	Мартиновић Г. Жељко
Повреде зуба у деце	Вулићевић Р. Зоран
	Ивановић Д. Мирјана
	Царевић Р. Момир
	Марковић Љ. Дејан
	Петровић В. Вања
	Мандић Ч. Јелена
	Јовичић М. Оливера
	Радовић С. Ивана
Стоматолошка заштита особа са посебним потребама	Марковић Љ. Дејан
	Ивановић Д. Мирјана
	Радовић С. Ивана
	Петровић В. Вања
	Вулићевић Р. Зоран
	Царевић Р. Момир
	Јовичић М. Оливера
	Латиновић-Никодијевић Б. Ангелина
	Караџић В. Бранислав
	Мандић Ч. Јелена
Епидемиологија обољења пародонцијума	Алексић М. Зоран
	Јанковић М. Саша
	Димитријевић С. Божидар
	Лековић М. Војислав

	Миличић Р. Биљана
Прехируршка ортодонтска терапија	Латиновић-Никодијевић Б. Ангелина
	Глишић Р. Бранислав
	Шћепан В. Ивана
	Шашић Ђ. Мирјана
	Ђурић-Стојановић С. Љиљана
	Милосављевић Б. Жељко
	Недељковић Љ. Ненад
	Николић В. Предраг
Компјутеризована стоматологија	Тодоровић Б. Александар
	Додић М. Слободан
	Лазић М. Војкан
	Живковић А. Славољуб
	Глишић Р. Бранислав
Реконструкција зуба са великим оштећењима	Грга В. Ђурица
	Живковић А. Славољуб
	Вујашковић Г. Мирјана
	Теодоровић З. Невенка
	Караџић В. Бранислав
	Ивановић М. Владимир
Ургентна стања у стоматологији	Вукадиновић Б. Мирослав
	Гаврић М. Миодраг
	Константиновић С. Витомир
	Марковић Б. Алекса
	Стојчев-Стајчић Г. Љиљана
	Чолић Б. Сњежана
	Дражић В. Радојица
	Алексић М. Зоран
	Тихачек-Шојић Ђ. Љиљана
	Вулићевић Р. Зоран
	Караџић В. Бранислав
	Пузовић Ж. Драгана
	Николић В. Предраг
Фиксна ортодонција	Латиновић-Никодијевић Б. Ангелина
	Глишић Р. Бранислав
	Шћепан В. Ивана
	Шашић Ђ. Мирјана
	Ђурић-Стојановић С. Љиљана
	Милосављевић Б. Жељко
	Недељковић Љ. Ненад
	Николић В. Предраг
Радиологија	Ракочевић Б. Зоран

Права пацијента и одговорност доктора	Пузовић Ж. Драгана